Gemeente Amstelveen

Programmabegroting 2024

Z23-083147 - D23-385599

Inhoudsopgave

1. Algemene financiële toelichting 4

1.1 Personalia 5
1.2 Algemeen beeld 6
1.3 Leeswijzer 16
1.4 Door de raad te autoriseren begrotingsbedragen 18

2. Programmaplan 23

2.1 Sociaal domein 24
2.2 Onderwijs en ontplooiing 34
2.3 Economie en duurzaamheid 43
2.4 Openbare ruimte 50
2.5 Ruimtelijke ontwikkeling 58
2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid 72
2.7 Overhead 80
2.8 Algemene dekkingsmiddelen 82

3 Paragrafen 87

3.1 Lokale heffingen 88
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 101
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 123
3.4 Bedrijfsvoering 131
3.5 Verbonden Partijen 135
3.6 Grondbeleid 152
3.7 Financiering 157
3.8 Wet Open Overheid 164

4. Bijlagen 167

A Vertaaltabel programma/taakvelden 168
B Verloop reserves en voorzieningen 169
C Subsidies & gemeentelijke jaarhuren voor gesubsidieerde instellingen 171
D Meerjarenbalans 183
E Overzicht structurele en eenmalige middelen 185
F Bestuurlijke planning 187
G Kaderstellende beleidsnota's 194
H Duurzaamheid 197
I BBV-indicatoren 199
J Geraamde baten en lasten per taakveld 200

1. Algemene financiële toelichting

1.1 Personalia

Burgemeester en wethouders

Burgemeester Tjapko Poppens
Openbare orde en veiligheid, burgerzaken, horeca- en evenementenvergunningen, handhaving (woon-, adres-, indentiteitsfraude), algemeen bestuur, Zorgvlied, regionale samenwerking, internationale betrekkingen.

Wethouder Herbert Raat
Mobiliteit (verkeer, vervoer, parkeren), kunst, cultuur en media, vergunningen en handhaving, welstand en monumenten, sport, Oude Dorp, recreatie.

Wethouder Adam Elzakalai
Financiën, wonen, economische zaken, Project A9, Schiphol.

Wethouder Floor Gordon
Ruimtelijke ordening, Stadshart, A9 gebiedsregie, duurzaamheid, groen en water, gezonde leefomgeving (milieu), speeltuinen, natuur- en milieueducatie, participatie, diversiteit

Wethouder Frank Berkhout
Onderwijs, jeugdzorg, jeugd, cultuureducatie, openbare ruimte, dierenwelzijn, vastgoed, gemeentelijke organisatie (ICT, WOO, inkoop, dienstverlening).

Wethouder Marijn van Ballegooijen
Werk en inkomen, zorg en welzijn, diversiteit.

Gemeentesecretaris

Bert Winthorst

Griffier

Debby de Heus

Directieteam

Henk Huitink, directeur

Bestuur ondernemingsraad

Jim Udo, voorzitter

Annemarie Malcorps, secretaris

Mario van Deijzen, algemeen DB-lid

1.2 Algemeen beeld

Inleiding

De Programmabegroting 2024 bevat de vertaling van de bestuurlijke kaders zoals vastgesteld door de gemeenteraad op 19 juli 2023 aan de hand van de Perspectiefnota 2024, inclusief bijbehorende aanvullende notitie over de uitkomsten van de mei-circulaire. Wij vervolgen de bestuurlijke koers die wij hebben neergelegd in het coalitieakkoord 2022 – 2026 'Warm hart voor Amstelveen – met kansen voor de toekomst'. Amstelveen biedt inwoners een goede kwaliteit van leven. Met de Perspectiefnota 2024 is er gekozen om dat hoge voorzieningenniveau in stand te houden en op onderdelen te verbeteren.

Door het gezonde financieel beleid van de afgelopen jaren beschikt Amstelveen over ruime incidentele middelen (algemene reserve). Er zijn diverse eenmalige voordelen zoals een compensatie voogdij 18+, en door oplopende rente ook weer rente inkomsten. Ook ontvangen we de voorgefinancierde middelen voor de opvang van vluchtelingen terug vanuit het Rijk. Tezamen met het laten vrijvallen van het Lokaal Coronafonds en de actualisatie van de grexen is er ruimte om €50 miljoen aan incidentele uitgaven te doen. De algemene reserve heeft een verwachte omvang van €64 miljoen eind 2027 en geeft voldoende slagkracht naar de toekomst toe.

Om de begroting ook structureel op orde te houden zijn in de Perspectiefnota 2024 maatregelen genomen. Met een mix aan besparing op de organisatiekosten en lastenverzwaring zijn we in staat het huidige voorzieningen niveau op orde te houden.

Al lange tijd is de OZB in Amstelveen alleen met de inflatie mee gestegen. In de huidige tijd kunnen we er niet omheen de OZB inkomsten te verhogen. Dit doen we in twee stappen, eerst met €2 miljoen in 2024 en dan oplopend tot €3,2 miljoen vanaf 2025. Wel lukt het ons om de stijging van de totale woonlasten OZB, Afvalstoffenheffing en Rioolrecht te beperken (+9%) tot iets boven de inflatieverwachting.

We willen echter niet alleen de inwoners extra belasten maar ook onze bezoekers. Zij maken immers ook gebruik van onze voorzieningen. De inkomsten uit toeristenbelasting verhogen we met €0,8 miljoen en brengen deze meer in lijn met de om ons heen liggende gemeenten. Ook de gemeentelijke uitgaven worden tegen het licht gehouden en krijgt de organisatie een taakstelling van bijna €2 miljoen.

Oproep vanuit de VNG
Op de Algemene Ledenvergadering van de VNG van 14 juni 2023 is de resolutie *'Naar een rechtvaardig, duurzaam en solide meerjarig financieel perspectief'* aangenomen. In deze resolutie is de grote zorg en onvrede verwoord over het ontbreken van een structureel financieel perspectief voor gemeenten. Tevens kondigt de resolutie aan, dat de VNG een begrotingsadvies uitwerkt voor het opstellen van de programmabegroting 2024-2027. Via een ledenbrief is een advies gegeven dat uit twee onderdelen bestaat

1. Presenteer voor 2024 en 2025 van de meerjarenraming 2025-2027 een sluitende begroting.
2. Breng de lasten in de meerjarenramingen voor 2026 en 2027 in beeld, in de vorm van een realistische begroting. Baseer deze op het huidige takenpakket, de noodzakelijke investeringen, de inflatie, de stijgende rente, de ambities uit uw coalitieakkoord en geschatte mee- en tegenvallers. Naar verwachting zullen de meerjarenramingen 2026 en 2027 dan duidelijk tekorten aangeven.

De VNG geeft in de brief aan dat het presenteren van een niet sluitende begroting eigenlijk niet kan binnen deugdelijk financieel beleid. In de huidige situatie van onzekerheid over het uitblijven

van een structureel perspectief vanuit het Rijk vindt de VNG het echter een verantwoorde keuze toch een tekortbegroting te laten zien.
Ook Amstelveen heeft ingestemd met de resolutie omdat ook wij zien dat de financiële verhouding met het Rijk uit het lood staat. Wij onderschrijven de zorg en onvrede die de resolutie verwoordt. Dit hebben wij reeds verkondigd in achterliggende perspectiefnota's en begrotingen. Tekorten binnen de jeugdhulp, onzekerheid over de financieringssystematiek (trap-op-trap-af) en een opschalingskorting raken ook ons. Ook wordt er met regelmaat gesproken over het 'ravijn jaar 2026' omdat na 2025 structureel veel minder te besteden is door gemeente en de oplossing voor het tekort sociaal domein nog hoogst onzeker is. Als dit beeld zo blijft kan dat niet anders dan door structureel ingrijpen in de begroting.

Toch verschilt de situatie van gemeente tot gemeente en zo ook voor Amstelveen. Door het consistente financiële beleid beschikt Amstelveen over ruime algemene dekkingsmiddelen. Ook zijn in het verleden keuzes gemaakt om de sterke stijgingen van de gemeentefondsuitkering niet direct als structureel te beschouwen maar als incidentele inkomsten. Het weer wegvallen van deze inkomsten na 2025 heeft daardoor een minder groot effect. Amstelveen kampt net als alle andere gemeente met tekorten binnen de jeugdhulp. Voor Amstelveen bedragen deze circa €4 tot €5 miljoen. Deze hebben we tot en met 2025 gedekt vanuit incidentele middelen. We zien dat de genomen maatregelen effect beginnen te krijgen, al is het nog te vroeg om te zien of dit tot lagere structurele tekorten leidt. We verwachten ook dat de afspraken die gemaakt worden in het kader van de hervormingsagenda een positief effect hebben op de financiën. Wij zien daarom geen noodzaak nu een tekortbegroting te presenteren. We continueren onze bestaande gedragslijn dat wij voor 2026 en verder eerst nader uitsluitsel afwachten om te weten voor welke opgave we komen te staan, om daar vervolgens zorgvuldig de afwegingen te maken die dit met zich meebrengt. Wij houden ons voorzieningenniveau in tijden van inflatie gelijk en verbeteren die op onderdelen. Een situatie die zeker niet voor alle gemeente geld.

Leeswijzer
Dit hoofdstuk Algemeen Beeld geeft een samenvattend totaalbeeld van de begroting. Na de leeswijzer en een overzicht met de te autoriseren begrotingsbedragen volgt de concrete uitwerking van de begroting in zes bestuurlijke programma's, een programma "Overhead" en een hoofdstuk "Algemene dekkingsmiddelen". In het tweede deel van dit boekwerk volgen paragrafen die wettelijk voorgeschreven thema's behandelen.

In nauwe samenhang met de begroting maken de volgende stukken tevens onderdeel uit van de behandeling:
- Een afzonderlijke notitie over de uitkomsten van de jaarlijkse septembercirculaire gemeentefonds (na Prinsjesdag) en de bekendmaking van het voorlopige budget voor de bijstandsgelden 2023 (BUIG), zodat deze informatie nog onderdeel kan uitmaken van de besluitvorming. Deze notitie wordt op de gebruikelijke wijze toegevoegd zodra deze beschikbaar is;
- Het raadsvoorstel Tarievennota dat tegelijkertijd met de begroting wordt aangeboden met de bij deze begroting behorende tariefvoorstellen.

Financieel begrotingsbeeld

Hieronder vindt u een samenvatting van het begrotingsbeeld 2024-2027 als uitwerking van de Perspectiefnota 2024.

BEGROTINGSBEELD BEGROTING 2024-2027				bedrag x € 1.000
	positief bedrag is tekort; negatief bedrag is tekortverlaging/overschot			
	2024	2025	2026	2027
a) Vertrekpositie: Begrotingsboek 2023				
Structurele begrotingssaldi begrotingsboek 2023	**0**	**0**	**0**	**0**
b) Perspectiefnota 2024, structureel				
b1) Autonoom/nominaal	14.757	14.760	14.760	14.848
b2) Jeugdhulp			263	263
b3) Investeringen Maatschappelijk Vastgoed (kapitaallasten)	-686	-515	-142	328
b4) Overige voorstellen Perspectiefnota 2024 structureel	6.699	7.202	8.391	8.370
b5) dekkingsplan Perspectiefnota 2024				
# Aanvullende inkomsten OZB	-2.000	-3.200	-3.200	-3.200
# Aanvullende inkomsten Toeristenbelasting		-800	-800	-800
# Organisatie taakstelling		-1.710	-1.710	-1.710
# Stelpost Areaal	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
# Stelpost Nominaal	-16.300	-13.737	-15.562	-16.099
# Inzet Algemene Reserve	-470			
b5) meicirculaire gemeentefonds / BUIG-gelden			-2.767	-2.767
# Reservering ter dekking van structurele opgave 2026 e.v.			2.767	2.767
STRUCTURELE BEGROTINGSPOSITIE 2023-2026	**0**	**0**	**0**	**0**
c)Eenmalige middelen				
c1)Besluitvorming t/m begroting 2023	-1.155	-6.251	3.928	-4.306
d) Perspectiefnota 2024: incidenteel				
d1) Autonoom/nominaal	2.527	500	1.470	
d2) Jeugdhulp	5.456	5.561		
* Dekking via Meicirculaire 2023	-4.800	-4.000		
d3) Duurzaamheid	2.669	2.419	2.489	214
** inzet reserve duurzaamheid voor duurzaamheid*	*-1.425*	*-975*	*-1.377*	*-100*
** inzet CDOKE middelen*	*-1.244*	*-1.444*	*-1.112*	*-114*
d4) Grote Projecten	758	1.628	2.218	6.008
d5) Overige voorstellen Perspectiefnota 2024 incidenteel	8.508	5.247	6.156	917
d6) Winst grondexploitaties / locatie ontwikkelingen	-20.567	-1.760	-10.885	-4.045
d7) Amendement Actie voor gelijke kansen	100	100	100	100
d8) Meicirculaire gemeentefonds / BUIG-gelden	-1.181	-1.681	-723	0
e) Begroting 2024				
e1) Raadsbrief (13-06-2023) afdoening Motie 04 /19-04-2023	450	450	450	450
e2) Correctie dotatie reserve Wagenpark van 2025 naar 2024	562	-562		
e3) Vrijval onderhoudsvoorziening Noorddammerwerg	-332			
e4) Diverse correcties Begroting 2024	100	-26	-73	-14
Totaal saldi eenmalige middelen	**-9.573**	**-794**	**2.641**	**-890**
# Eenmalige inzet middelen t.l.v. algemene reserve			**2.641**	
# Eenmalig surplus t.g.v. algemene reserve	**-9.573**	**-794**		**-890**
BEGROTINGSSALDO STRUCTUREEL & INCIDENTEEL				
# Per saldo t.l.v. de algemene reserve			**2.641**	
# Per saldo t.g.v. de algemene reserve	**-9.573**	**-794**		**-890**
	-9.573	**-794**	**2.641**	**-890**

Structurele begrotingspositie
Vertrekpunt voor de voorliggende begroting is het meerjarenperspectief 2023-2026 in het boekwerk Programmabegroting 2023 (regel a). Aanvullend is verwerkt de besluitvorming bij de Perspectiefnota 2024 inclusief de notitie Meicirculaire 2023 (regel b). Dit resulteert in een structureel sluitende meerjarige begrotingspositie.

Eenmalige middelen
Naast structurele middelen zijn er eenmalige middelen. Dit betreft in de eerste plaats de tot aan de Perspectiefnota 2024 toegekende eenmalige middelen (regel c1). Dit gaat om afgerond € 6,9 miljoen voor de periode 2024 – 2027. Via de Perspectiefnota 2024 is voor de periode 2024 - 2027 circa €55 miljoen aan eenmalige lasten toegekend (regels d1-d5, d7 en d9). Tegenover deze incidentele uitgaven staan incidentele inkomsten in de vorm van de geraamde winstafdrachten uit grondexploitaties en locatie-ontwikkelingen (regel d6, afgerond € 37,3 miljoen). Onttrekkingen (regel d5) uit de reserve Duurzaamheid (€ 3,9 miljoen) en rijksmiddelen voor de energietransitie (€ 3,9 miljoen). Regel d2 en d8 vermelden de middelen die beschikbaar zijn gekomen via de meicirculaire 2023. Dit gaat om € 12,4 miljoen, verdeeld over de jaren 2024-2026.

In de uitwerking van de Perspectiefnota 2024 naar de programmabegroting toe zijn een aantal correcties doorgevoerd (regel e).
- Voor de zomer (13-06-2023) heeft uw raad een brief ontvangen naar aanleiding van de Motie Multidisciplinair Interventieteam (19-04-2023). Gedurende 4 jaar had €450.000 per beschikbaar moeten komen via de perspectiefnota maar per abuis was €45.000 opgenomen. Zoals in de raadsbrief aangegeven herstellen we dit met deze begroting.
- Verder is er een verschuiving verwerkt voor een in de Perspectiefnota opgenomen dotatie aan de reserve Wagenpark om een negatieve stand te voorkomen. De dotatie moet in 2024 plaatsvinden in plaats van in 2025.
- In de Perspectiefnota is een investering opgenomen voor de verduurzaming van de Noorddammerweg. Niet opgenomen was de eenmalige vrijval van een bedrag uit de onderhoudsvoorziening.
- In de uitwerking van de diverse posten ontstaan afrondingsverschillen. Dit geeft in 2024 een positief effect en in de jaren 2025-2027 kleine negatieve effecten.

Investeringen

In de begrotingsraad van 11 november 2020 is besloten tot de instelling van het investeringsplan Maatschappelijk Vastgoed. De voor dit investeringsplan geldende uitgangspunten zijn vastgelegd in de Nota risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen 2021 zoals vastgesteld in de begrotingsraad van 10 november 2021.

Onderstaande overzichten zetten de investeringsplanning 2024-2027 op een rij zoals verwerkt in dit begrotingsboek. Dit is conform de besluitvorming Perspectiefnota 2024 met inachtneming van een aanpassing van een neutrale fasering tussen de jaarschijven via de besluitvorming bij de jaarstukken 2022 (afsluiting en overheveling van investeringskredieten). Het bovenste overzicht betreft de investeringen ten laste van de algemene middelen, het onderste overzicht betreft samenhangende investeringen waarvan de lasten worden gedragen door derden (rendabele investeringen via kostendekkende huren). In totaal beloopt deze investeringsplan een bedrag van afgerond € 141 miljoen, waarvan € 112,5 miljoen onrendabel en € 28,5 miljoen rendabel.

Investeringsplan maatschappelijk vastgoed 2024-2027 en verder: onrendabel

Omschrijving bedrag x € 1.000	invest. bedrag	2024	2025	2026	2027ev	reeds gevoteerd	apart te voteren
Wijkcentra							
Wijkcentrum Alleman	359	359				x	
Wijkcentrum Alleman	1.748	1.463	285			x	
Realisatie Wijkcentrum Alleman	626		626			x	
Subtotaal	**2.733**	**1.822**	**911**	**0**	**0**		
Sport							
Binnensport KKC	11.200	11.000	200				x
Uitbreiding zwembad Meerkamp	14.900	12.000	2.900				x
Subtotaal	**26.100**	**23.000**	**3.100**	**0**	**0**		
Onderwijshuisvesting							
Nieuwbouw Landtong	4.096	4.096				x	
Uitbreiding AC	3.311	3.311				x	
Nieuwbouw Kindcentrum de Scheg	10.080		1.920	5.760	2.400		x
Nieuwbouw de Scheg, grondwerving	894		894				x
Nieuwbouw Legmeer (school/sport)	7.500			7.500			x
Nieuwbouw Orion, onrendabel	36.790	2.000	3.760	2.790	28.240		x
Verduurzamen Noorddammerweg 51	1.900	1.900				x	
Subtotaal	**64.571**	**11.307**	**6.574**	**16.050**	**30.640**		
Cultuur							
Verbouwing Cultuurstrip	15.000	1.000	5.000	9.000			x
Subtotaal	**15.000**	**1.000**	**5.000**	**9.000**	**0**		
Overig Maatschappelijk Vastgoed							
Maatschappelijke ruimte Lindenlaan 315 B	4.250	150	4.100				x
Subtotaal	**4.250**	**150**	**4.100**	**0**	**0**		
Totaal	**112.654**	**37.279**	**19.685**	**25.050**	**30.640**		
Bijbehorende kapitaallasten	**11.942**	**1.086**	**2.754**	**3.487**	**4.615**		

Investeringsplan maatschappelijk vastgoed 2024-2027 en verder: rendabel

Omschrijving bedrag x € 1.000	invest. bedrag	2024	2025	2026	2027ev	reeds gevoteerd	apart te voteren
Sport							
Kantoren Amstelveen Sport	2.584	1.000	1.584				x
Subtotaal	**2.584**	**1.000**	**1.584**	**0**	**0**		
Onderwijshuisvesting							
Aanvullend Krediet Landtong, kinderopvang	475	475				x	
Nieuwbouw Legmeer, bso/ko c.a.	p.m.			p.m.	p.m.		x
Nieuwbouw Orion	2.600	600	600	700	700		x
Nieuwbouw kinderopvang Lindenlaan 315	4.000	3.200	800				x
Nieuwbouw De Scheg	3.120	480	1.440	600	600		x
Subtotaal	**10.195**	**4.755**	**2.840**	**1.300**	**1.300**		
Overige rendabele investeringen							
Wijkcentrum Alleman, huisartsenpraktijk	1.790	1.190	600			x	
Medisch centrum, Lindenlaan 315 B	4.150		4.150				x
Parkeergarage Oude Dorp en Raadhuis	10.000		5.000	5.000			x
Subtotaal	**15.940**	**1.190**	**9.750**	**5.000**	**0**		
Totaal	**28.719**	**6.945**	**14.174**	**6.300**	**1.300**		

Overige investeringen

Naast het investeringsplan Maatschappelijk Vastgoed kent de gemeente ook nog diverse overige investeringen. De investeringsplanning hiervan voor 2024-2027 komt uit op een volume van afgerond € 52,3 miljoen. Het overgrote deel hiervan maakt onderdeel uit van het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte, waarvan de jaarlijkse vaststelling bij de Perspectiefnota plaatsvindt met vervolgens bijstelling op de reguliere P&C-momenten (Tijdvakrapportages en jaarstukken). Het huidige MPP loopt tot en met 2026 waardoor er nog geen investeringen zijn geraamd in 2027. De lasten van de investeringen in riolen worden gedekt via het tarief rioolrecht. De investeringen in wegen, verkeer en groen worden gedekt binnen de structurele begrotingsbudgetten.

Ten slotte is er nog de categorie investeringen in bedrijfsmiddelen. Deze worden ook uit structurele begrotingsbudgetten gedekt op basis van een meerjaren vervangingsschema met behulp van een reserve vervanging bedrijfsmiddelen. Voor 2024 betreft het tien investeringen met een verwacht investeringsvolume van €6 miljoen. Het gaat om diverse vrachtauto's, veegmachines, inzamelvoertuigen en diverse machines.

Omschrijving bedrag x € 1.000	invest. bedrag	2024	2025	2026	2027
Meerjarenprojectenplan Buitenruimte					
Riolen	14.022	4.248	5.833	950	2.991
Wegen	11.241	5.277	3.479	2.485	
Verkeersregelinstallaties	2.783	823	1.350	610	
Verkeer	4.521	2.381	1.360	780	
Groen & Spelen	2.277	1.052	740	485	
Overig					
Rioolgemalen	7.685	694	625	5.788	578
Bedrijfsmiddelen	9.800	6.050	200	600	2.950
Totaal	**52.329**	**20.525**	**13.587**	**11.698**	**6.519**

Reserves en voorzieningen

Algemene reserve en reserve stedelijke vernieuwing
Samen met de algemene reserve fungeert de reserve "stedelijke vernieuwing" als gemeentelijke buffer voor onvoorziene calamiteiten. Uit dien hoofde is de minimale omvang voor beide reserves samen bepaald op € 15 miljoen (besluitvorming begrotingsraad 10 november 2021, vaststelling Nota risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen 2021).

Uitgangspunt van beleid is verder, dat er niet voor verschillende begrotingsonderdelen afzonderlijke buffers (bestemmingsreserves) worden gevormd. Dat vormt ook het uitgangspunt voor de risicoanalyse ter onderbouwing van de gewenste minimum-omvang van de gemeentebreed benodigde buffer. Nauw hieraan verbonden is, dat de algemene reserve tevens voldoende handelingsmarge biedt voor frictie- en transitiekosten en eenmalige beleidsintensiveringen c.q. bestuurlijke prioriteiten in brede zin.

Onderstaande overzichten zetten de actuele stand en ontwikkeling van de algemene reserve en de reserve "stedelijke vernieuwing" op een rij.

ALGEMENE RESERVE (bedrag x € 1.000)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Geraamde stand per 1jan	**52.945**	**55.325**	**64.898**	**65.692**	**63.051**
Bestaand verloop Algemene Reserve (tot PN2024)	-29.350	20.847	17.694	-435	7.863
# Waarvan verwachte winstafdracht grondexploitaties	731	-19.692	-11.443	-3.493	-3.557
Perspectiefnota 2024					
Toevoegingen					
Winstafdracht grondexploitaties	-2.918	20.567	1.760	10.885	4.045
Vrijval Coronafonds	6.661				
Ontvangst vooruitbetaalde Oekraïne gelden	11.645				
Tegemoetkoming Voogdij 18+	3.300				
Rentevergoeding, onder uitputting kapitaallasten en overige mutaties	2.523				
Vrijval Stelpost Nominaal	10.200				
Meicirculaire 2023	890	1.181	1.681	723	
Eenmalige toekenningen					
- Autonome ontwikkelingen	-2.365	-2.527	-500	-1.470	
- Jeugd	3.100	-5.456	-5.561		
# Dekking via Meicirculaire 2023		4.800	4.000		
- Duurzaamheid	-254	-2.669	-2.419	-2.489	-214
# Dekking via Reserve Duurzaamheid & CDOKE middelen	254	2.669	2.419	2.489	214
- Grote projecten	5	-758	-1.628	-2.218	-6.008
- Overige voorstellen	-2.021	-8.508	-5.247	-6.156	-917
- Amendementen bij PN 2024	-35	-100	-100	-100	-100
Begroting 2024					
Raadsbrief (13-06-2023) afdoening Motie 04 /19-04-2023		-450	-450	-450	-450
Correctie dotatie aan negatieve reserve Wagenpark		-562	562		
Vrijval onderhoudsvoorziening Noorddammerweg		332			
Diverse afrondingsverschillen in uitwerking	14	-100	26	73	14
P.M.-posten					
# septembercirculaire/BUIG					
# overige openstaande agenda en risico's					
stand algemene reserve 31dec	**55.325**	**64.898**	**65.692**	**63.051**	**63.941**

In de uitwerking van de Perspectiefnota 2024 naar de programmabegroting toe zijn een aantal correcties doorgevoerd met een effect op de algemene reserve.

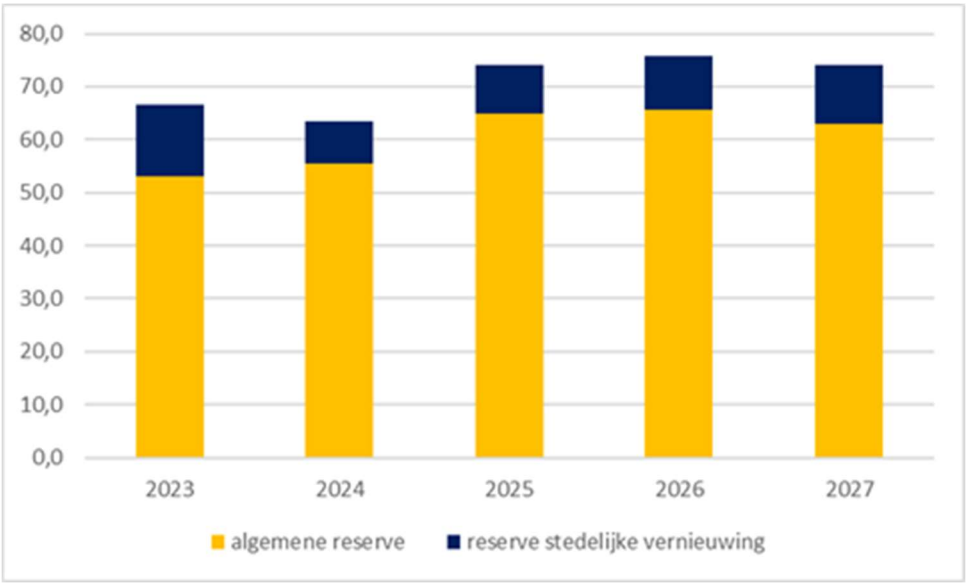
- Voor de zomer (13-06-2023) heeft uw raad een brief ontvangen naar aanleiding van de Motie Multidisciplinair Interventieteam (19-04-2023). Gedurende 4 jaar had €450.000 per beschikbaar moeten komen via de perspectiefnota maar per abuis was €45.000 opgenomen. Zoals in de raadsbrief aangegeven herstellen we dit met deze begroting.
- Verder is er een verschuiving verwerkt voor een in de Perspectiefnota opgenomen dotatie aan de reserve Wagenpark om een negatieve stand te voorkomen. De dotatie moet in 2024 plaatsvinden in plaats van in 2025.
- In de Perspectiefnota is een investering opgenomen voor de verduurzaming van de Noorddammerweg. Niet opgenomen was de eenmalige vrijval van een bedrag uit de onderhoudsvoorziening.
- In de uitwerking van de diverse posten ontstaan kleinere afrondingsverschillen. Per saldo over de periode 2023 – 2027 gaat het om een bedrag van €27.000 nadelig.

RESERVE STEDELIJKE VERNIEUWING (bedrag x € 1.000	**2023**	**2024**	**2024**	**2026**	**2027**
Geraamde stand per 1jan	**13.696**	**8.159**	**9.159**	**10.159**	**11.159**
Besluitvorming t/m Perspectiefnota 2022:					
Structurele dotatie gefaseerd naar € 1 miljoen	1.463	1.000	1.000	1.000	1.000
Afdekking onrendabele top herontwikkeling Legmeer	-7.000				
stand per 31dec	**8.159**	**9.159**	**10.159**	**11.159**	**12.159**

De geraamde stand van de algemene reserve komt eind 2027 uit op € 64 miljoen. Bij de perspectiefnota is besloten om het Coronafonds te laten vrijvallen en worden in 2023 de vooruitbetaalde Oekraïne gelden terug ontvangen. Tezamen met andere voordelen en de verwachte besparingen op de kosten voor jeugdhulp zorgen deze ervoor dat de omvang van de algemene reserve toeneemt ondank de voorgenomen uitgaven. In latere jaren groeit de algemene reserve door verwachte opbrengsten uit grondexploitaties. Dit is met de nodige onzekerheden omgeven.

De reserve stedelijke vernieuwing bevat een geraamde onttrekking van € 7 miljoen als gemeentelijke bijdrage in de onrendabele top project Legmeer. Dit is het bedrag uit de besluitvorming ten tijde van de aanvraag van de WBI (Woningbouwimpuls).

Zoals onderstaande grafiek laat zien blijft het totaalvolume van de algemene reserve en de reserve stedelijke vernieuwing boven het vastgestelde minimumbedrag van € 15 miljoen (stand per 1 jan.).

De paragraaf weerstandsvermogen behandelt de relevante gemeentelijke risico's én de aanwezige mogelijkheden om risico's op te vangen. De conclusie daarvan is, dat de Amstelveense financiële positie onverminderd goed is. De omvangrijke portefeuille aan complexe, langjarige projecten/grondexploitaties met grote financiële impact (Legmeer/BTAZ, Mobiliteit, Stadshart, De Scheg) zorgt wel voor een fors risicoprofiel, dat blijvende alertheid vraagt.

Reserve Duurzaamheid & CDOKE middelen
De gemeenteraad van Amstelveen heeft tijdens de raadsvergadering van 26 september 2018 besloten haar aandelen in Eneco af te stoten en van de verkoopopbrengst € 15 miljoen te benutten voor investeringen in energietransitie en duurzaamheid. Op 12 februari 2020 is definitief ingestemd met de verkoop van de aandelen en is de bestemming van € 15 miljoen voor energietransitie en duurzaamheid herbevestigd. Hiervoor is de reserve duurzaamheid gevormd met een dotatie van € 15 miljoen. Daarnaast lopen ook de gelden van het Klimaatakkoord via deze reserve.

In bijlage H staat een overzicht met een actuele stand van de ontwikkeling van de reserve Duurzaamheid na verwerking van alle besluitvorming tot en met de Perspectiefnota 2024. Er resteert een niet bestemd saldo van € 4,4 miljoen. Naast middelen uit de reserve Duurzaamheid ontvangt Amstelveen de komende 3 jaar middelen vanuit de Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid (CDOKE). Het gaat om een bedrag van circa €1,6 miljoen per jaar. De uitkering dient voor minimaal 90% ingezet te worden voor apparaatskosten. Zoals salarissen, inhuurkosten en sociale lasten voor ambtelijk personeel (inclusief ondersteunende taken zoals HR, financiën en ICT).

Overige reserves en voorzieningen
Voor het overige bevat de begroting tal van specifieke mutaties in reserves en voorzieningen. Deze staan per programma vermeld en onder bijlagen staat een totaaloverzicht "Verloop reserves en voorzieningen". Een totaaloverzicht van de gemeentelijke reservepositie komt ook aan de orde in de paragrafen Weerstandsvermogen en Financiering:

- De paragraaf weerstandsvermogen behandelt de relevante gemeentelijke risico's én de aanwezige mogelijkheden om risico's op te vangen. De conclusie daarvan is, dat de Amstelveense financiële positie onverminderd goed is. Wel staat tegenover een zeer goede begrotings- en reservepositie een toenemend risicoprofiel van substantiële omvang, met name door een aantal grote, meerjarige en complexe grondexploitaties en overige projecten (Legmeer/BTAZ, mobiliteit, Stadshart, De Scheg). Het behouden van een goede financiële positie is daarmee geen automatisme, maar vraagt een alert beleid.

- De paragraaf Financiering laat zien dat Amstelveen op dit moment een liquiditeitsoverschot (kasreserve) heeft. Tegelijkertijd is onverminderd sprake van een forse investeringsagenda, dat tot uitdrukking komt in geraamde financieringstekorten in 2023 en 2024. De huidige kasreserve is dus evident van tijdelijke aard, al kan en zal het feitelijke verloop blijven afwijken van de ramingen (marktomstandigheden, planologische procedures, participatie, vergunningen enz.).

Tarievenbeleid

Algemene uitgangspunten
De algemene uitgangspunten voor het gemeentelijk tarievenbeleid zijn:
- Een terughoudend beleid ten aanzien van lastenverhoging;
- Het hanteren van maximaal kostendekkende tarieven;
- Het toepassen van een jaarlijkse indexering voor loon- en prijsontwikkeling. Bij de Perspectiefnota 2024 is de indexering voor 2024 vastgesteld op 8%.

Sinds 2022 is sprake van stijgende inflatiecijfers. In eerste instantie met name door stijgende energieprijzen. In 2023 zien we doorwerking hiervan op tal van manieren. In de begrotingskaders worden de nominale grondslagen periodiek herzien in samenhang met de gemeentefondscirculaires. De algemene uitkering gemeentefonds is een grote inkomstenpost voor de gemeente en het Rijk houdt bij het accres (de groei) van het gemeentefonds rekening met loon- en prijsontwikkelingen. Deze toegepaste indexering is afgestemd op de nominale uitgangspunten in de Voorjaarsnota van het Rijk, gebaseerd op het Centraal Economisch Plan (CPB, maart 2023). De eerstvolgende herijking volgt via de uitwerking van de septembercirculaire op basis van de Miljoenennota/Rijksbegroting 2024 en de daarin verwerkte Macro Economische Verkenningen (MEV).

Woonlasten (OZB, rioolrecht, afvalstoffenheffing) stijging rond inflatie (+ 9%)
Het deel van de lokale lasten dat voor de burger het meest herkenbaar is en jaarlijks terugkeert betreft de zogeheten woonlasten. Dit betreft de onroerende zaakbelasting (OZB), het rioolrecht en de afvalstoffenheffing. De in dit begrotingsboek verwerkte cijfers leiden samengevat tot het volgende woonlasten plaatje:

OZB	+	16,0%
Rioolrecht	+	6,4%
Afvalstoffenheffing	+	0,0%

Ondanks dat de PZB met 16% stijgt blijft de stijging van de totale woonlasten beperkt tot ets meer dan de verwachte inflatie. Voor een meerpersoonshuishouden in een koopwoning met een gemiddelde woningwaarde stijgen de woonlasten met afgerond 9% (circa €82 per jaar). Dit komt doordat het rioolrecht gelijk blijft en de afvalstoffenheffing met 6,4%.

Het indexeren en verhogen van de OZB-opbrengst betekent dat het gemiddelde aanslagbedrag voor de burger stijgt. Een sterkere stijging van de WOZ-waarden leidt niet tot een hogere aanslag voor de burger en evenmin tot extra inkomsten voor gemeente. Tenslotte betaalt de burger de OZB-aanslag niet uit stenen of hypotheek maar uit het maandelijkse inkomen.

Overige tariefvoorstellen
Een voorstel voor de bouwleges 2024, gebaseerd op een actuele prognose van bouwvolumes en relevante kosten en opbrengsten, is in voorbereiding voor de raadsvergadering van december. De op 1 januari 2024 in werking tredende Omgevingswet (Ow) en Wet Kwaliteitsbouw (Wkb) vragen om een herziening van de tarieven.

1.3 Leeswijzer

Boekwerk Programmabegroting
Deze begroting kent een indeling in 6 programma's: 1) Sociaal domein, 2) Onderwijs en ontplooiing, 3) Economie en duurzaamheid, 4) Openbare ruimte, 5) Ruimtelijke ontwikkeling en 6) Bestuur, bevolking en veiligheid. Deze indeling is niet gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren en geldt als leidraad voor deze bestuursperiode. Ieder programma kent een beleidsinhoudelijke uitwerking en een financiële uitwerking. Het vervolg van deze leeswijzer geeft een nadere uitleg bij de opzet van deze programma's.

Na de programma's volgen de onderdelen 7) Bedrijfsvoering en 8) Algemene Dekkingsmiddelen". De programma's met deze twee onderdelen omvatten samen de totale gemeentelijke lasten en baten die de gemeenteraad autoriseert. Een recapitulatie staat opgenomen voorafgaand aan programma 1.

Na het overzicht algemene dekkingsmiddelen volgen wettelijk voorgeschreven paragrafen die thematisch inzicht geven in bepaalde onderwerpen, c.q. vanuit een bepaalde invalshoek een overzicht bieden. Concreet betreft dit lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid en financiering.

Aan het slot van het boekwerk zijn diverse bijlagen opgenomen met achterliggende detailinformatie.

Ten opzichte van het vorige begrotingsboek, de Programmabegroting 2023, bevat de nu voorliggende Programmabegroting 2024:
1. De aanvullende besluitvorming in de begrotingsraad van 9 november 2022;
2. De besluitvorming via de behandeling van de Perspectiefnota 2024 in de raadsvergadering van 19 juli 2023;
3. Besluitvorming met gevolgen voor de begroting 2024 via overige aparte raadsbesluiten.

Inhoudelijke uitwerking

Programmaplan
Algemeen deel per programma (missie en indicatoren)
Ieder programma begint met een beknopt geformuleerde missie, gevolgd door een overzicht van indicatoren. De bijlage "Verplichte beleidsindicatoren BBV inclusief toelichting" bevat landelijk voorgeschreven indicatoren met toelichting.
In de tabellen met de indicatoren en kengetallen zijn zoveel mogelijk de meest recente cijfers ingevuld. Deze zijn niet altijd beschikbaar, ofwel omdat ze niet gereed zijn, ofwel omdat er in dat jaar geen onderzoek is geweest. Als de reeks is beëindigd, staat dat in een noot onderaan de tabel.

Thema's
De programma's omvatten meerdere beleidsterreinen. Na het algemeen deel is de verdere inhoudelijke uitwerking gesplitst in verschillende thema's. Per thema komen aan de orde het coalitieakkoord 2022 - 2026, actuele bestuurlijke actiepunten, actuele beleidsontwikkelingen en kengetallen.

Verbonden partijen & Subsidies
Als op een programma sprake is van relevante verbonden partijen, dan worden deze expliciet vermeld. Uitvoeriger informatie over deze verbonden partijen staat in een aparte paragraaf. Een overzicht van gesubsidieerde instellingen met de geraamde subsidies en de gemeentelijke jaarhuren (voor zover van toepassing) staan per programma gespecificeerd in een aparte bijlage.

Bijlagen
In de bijlagen staan onder andere een overzicht van de geldende kaderstellende beleidsnota's, bronvermeldingen, de bestuurlijke planning (raads- en collegebesluiten; bestuurlijke afspraken), een overzicht duurzaamheidheidsopgave en een lijst van gehanteerde afkortingen opgenomen.

Financiële uitwerking

Na de beleidsinhoudelijke informatie volgt de financiële uitwerking. Dit geeft invulling aan het budgetrecht van de raad. De door de raad te autoriseren budgetten per programma op het niveau van lasten, baten en saldo zijn opgenomen in een totaaloverzicht dat voorafgaat aan de programmaformulieren. Een nadere specificatie met toelichting is opgenomen in een financieel overzicht per programma.

Financieel overzicht per programma
Het financieel overzicht per programma is opgebouwd uit taakvelden. Deze indeling sluit aan bij het BBV-voorschrift, dat alle gemeenten in ieder geval een specificatie van lasten en baten naar gestandaardiseerde taakvelden "opleveren".

Naast de ramingen 2024, gesplitst naar lasten, baten en saldo staan de saldi vermeld voor 2022 (rekening) en 2023 (begroting), alsmede voor het meerjarig perspectief 2025-2027. De saldi 2023 in dit overzicht zijn opgenomen conform het boekwerk Programmabegroting 2023, zoals vastgesteld in de begrotingsraad van 9 november 2022.

Het subtotaal per programma omvat de volle omvang van verwachte uitgaven en inkomsten en sluit aan op de door de raad te autoriseren budgetten. Daarna wordt zichtbaar gemaakt welke bedragen aan de reserves worden toegevoegd of onttrokken.

Toelichting verwerkte mutatie (ontwikkeling programmasaldo)
Onder het financieel overzicht staat een verklaring van het verschil tussen de meerjarige programmasaldi in het vorige begrotingsboek (2023) en het nieuwe begrotingsboek (2024). Deze toelichting volgt de momenten van bestuurlijke besluitvorming en specificeert de afzonderlijke vormen van besluiten.

Naast de uitwerking van nieuwe bestuurlijke besluiten bevat de begroting veel administratieve aanpassingen, die voortvloeien uit de toepassing van de geldende begrotingsuitgangspunten, wettelijke voorschriften en budgettair neutrale verschuivingen zonder inhoudelijke consequenties. Dit betreft met name de nominale ontwikkeling, de herberekening van de kapitaallasten en de kostenverantwoording en -toerekening conform het BBV.

Overig
De begroting bevat veel overzichten waarin saldi en/of mutaties worden vermeld.

Als regel geldt dan:

Positieve bedragen	-> extra middelenbeslag	= tekort/tekortverhoging
Negatieve bedragen	-> minder middelenbeslag	= overschot/tekortverlaging

1.4 Door de raad te autoriseren begrotingsbedragen

Meerjarenbegroting

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
01 Sociaal domein	-78.477	-58.721	104.969	27.113	-77.856	-77.232	-71.577	-69.241
02 Onderwijs en ontplooiing	-24.113	-25.326	34.678	5.829	-28.849	-29.461	-28.133	-28.217
03 Economie en duurzaamheid	-1.779	630	3.549	3.900	352	1.377	1.402	1.427
04 Openbare ruimte	-20.314	-18.099	59.023	30.752	-28.272	-26.435	-26.679	-18.369
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-455	474	37.086	57.492	20.406	171	6.097	2.161
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	-15.265	-15.079	21.493	2.952	-18.541	-18.239	-18.447	-17.877
07 Overhead	-38.373	-38.362	83.226	36.382	-46.844	-42.344	-41.490	-38.701
08 Algemene dekkingsmiddelen	188.917	151.535	6.327	193.433	187.106	193.315	178.931	180.063
Totaal saldo van baten en lasten	**10.139**	**-2.949**	**350.349**	**357.852**	**7.503**	**1.153**	**104**	**11.247**
Reservemutatie	-1.743	11.824	41.397	43.467	2.070	-359	-2.745	-10.357
Resultaat	**8.396**	**8.875**	**391.746**	**401.319**	**9.573**	**794**	**-2.641**	**890**

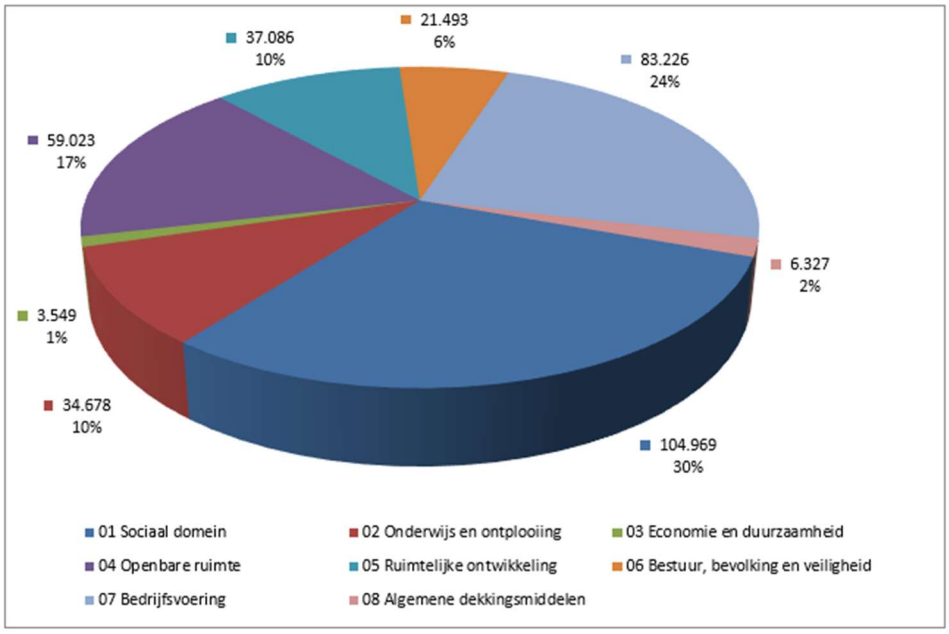
Uitsplitsing structureel en incidenteel begrotingssaldo

bedrag x € 1.000	2024			2025			2026			2027		
Nr. Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
TOTAAL-GENERAAL												
a) incidentele baten/lasten	89.499	90.287	-788	81.029	78.281	2.748	59.352	53.890	5.462	19.575	18.868	707
b) structurele lasten/baten	260.851	267.567	-6.716	277.356	281.239	-3.883	288.005	296.271	-8.266	297.665	309.619	-11.954
c) totaal lasten/baten	**350.350**	**357.854**	**-7.504**	**358.385**	**359.520**	**-1.135**	**347.357**	**350.161**	**-2.804**	**317.240**	**328.487**	**-11.247**
d) incidentele reservemut.	12.334	21.119	-8.785	6.519	10.061	-3.542	6.584	9.407	-2.823	4.468	6.065	-1.597
e) structurele reservemut.	29.064	22.348	6.716	24.418	20.535	3.883	23.353	15.087	8.266	20.228	8.274	11.954
f) totaal resultaat	**391.748**	**401.321**	**-9.573**	**389.322**	**390.116**	**-794**	**377.294**	**374.655**	**2.639**	**341.936**	**342.826**	**-890**
Waarvan incidenteel saldo			-9.573			-794			2.639			-890
Structureel saldo			0			0			0			0

Grafisch overzicht lasten en baten per programma

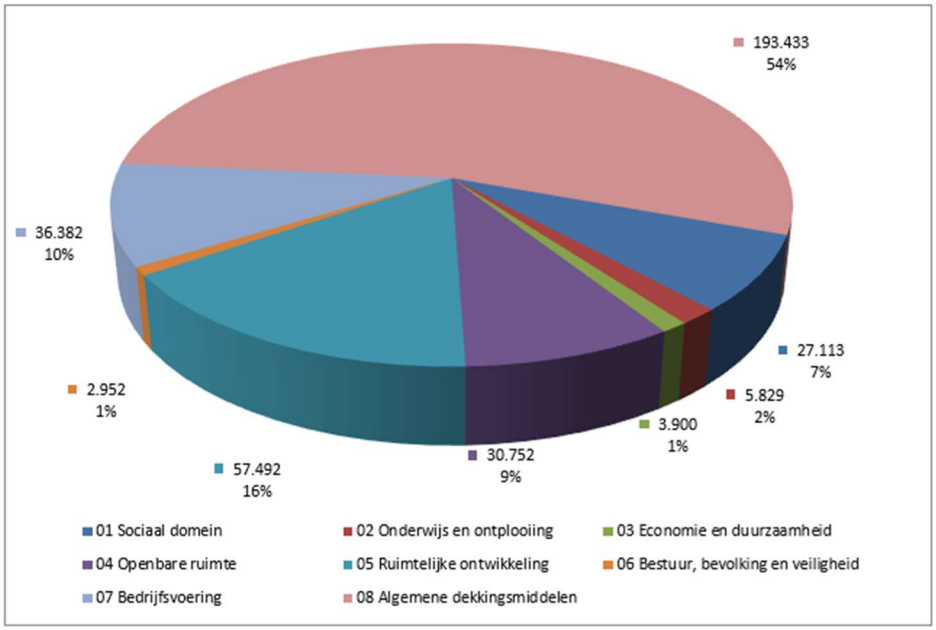
Begroting 2024 - lasten

(bedrag x € 1.000)

Begroting 2024 - baten

(bedrag x € 1.000)

Begroting uitgesplitst naar programma en taakveld

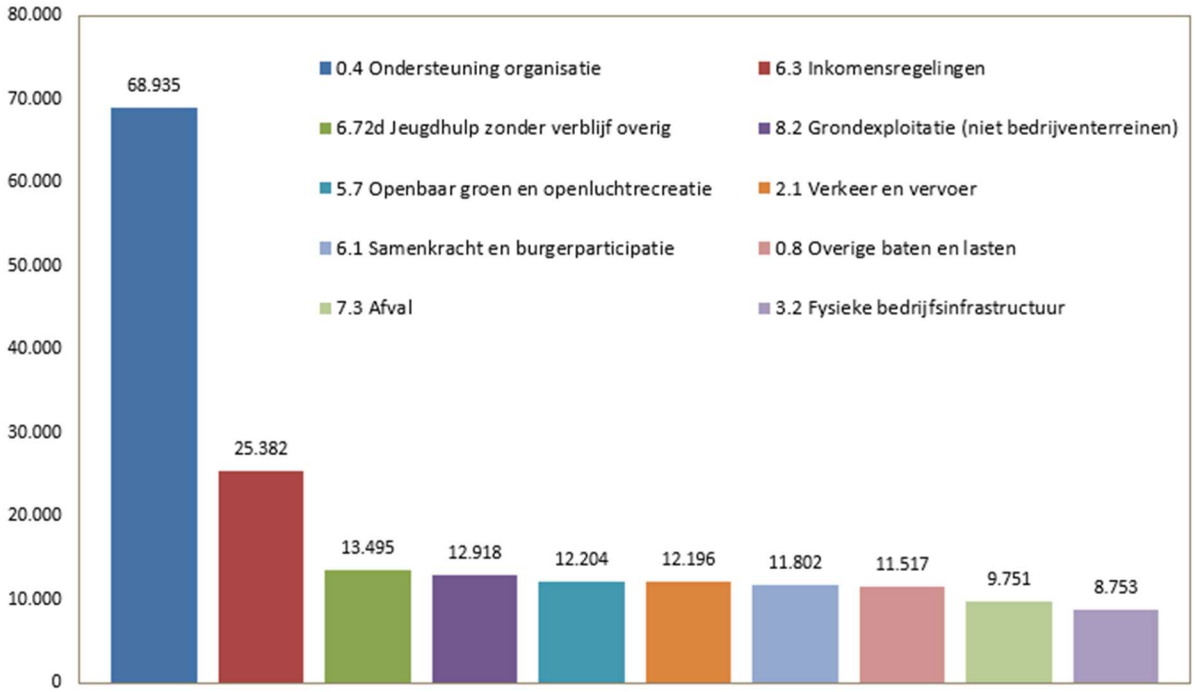
bedrag x € 1.000	lasten	baten	saldo
01 Sociaal domein			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	15.255	1.025	14.230
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9.425	112	9.312
6.3 Inkomensregelingen	28.717	25.279	3.438
6.4 WSW en beschut werk	2.062	0	2.062
6.5 Arbeidsparticipatie	2.806	0	2.806
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	3.429	69	3.360
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	7.354	0	7.354
6.71b Begeleiding (WMO)	4.311	628	3.683
6.71c Dagbesteding (WMO)	1.823	0	1.823
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	20.347	0	20.347
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	1.474	0	1.474
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	2.335	0	2.335
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	1.714	0	1.714
7.1 Volksgezondheid	3.918	0	3.918
02 Onderwijs en ontplooiing			
4.1 Openbaar basisonderwijs	144	0	144
4.2 Onderwijshuisvesting	10.110	1.882	8.228
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	6.061	1.320	4.741
5.1 Sportbeleid en activering	5.240	0	5.240
5.2 Sportaccommodaties	2.740	2.386	354
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	5.325	0	5.325
5.4 Musea	1.722	0	1.722
5.5 Cultureel erfgoed	292	0	292
5.6 Media	3.042	240	2.802
03 Economie en duurzaamheid			
3.1 Economische ontwikkeling	585	0	585
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	679	701	-22
3.4 Economische promotie	2.285	3.199	-915

bedrag x € 1.000	lasten	baten	saldo
04 Openbare ruimte			
2.1 Verkeer en vervoer	16.331	1.016	15.315
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	15.648	247	15.401
7.2 Riolering	6.779	9.215	-2.436
7.3 Afval	11.415	14.860	-3.445
7.4 Milieubeheer	4.051	0	4.051
7.5 Begraafplaatsen	4.800	5.414	-614
05 Ruimtelijke ontwikkeling			
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	4.691	14.064	-9.373
2.2 Parkeren	954	828	126
2.5 Openbaar vervoer	243	0	243
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	10.999	11.934	-935
8.1 Ruimte en leefomgeving	9.062	12.464	-3.402
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	6.800	12.879	-6.080
8.3 Wonen en bouwen	3.923	2.142	1.781
06 Bestuur, bevolking en veiligheid			
0.1 Bestuur	4.356	0	4.356
0.2 Burgerzaken	4.349	2.718	1.631
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.911	0	6.911
1.2 Openbare orde en veiligheid	5.877	233	5.644
07 Overhead	83.226	36.382	46.844
producten excl. alg. dekkingsmiddelen	**344.022**	**164.419**	**179.603**
0.5 Treasury	1.665	651	1.014
0.61 OZB Woningen	1.317	15.029	-13.712
0.62 OZB Niet woningen	439	14.813	-14.374
0.64 Belastingen overig	69	0	69
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	162.940	-162.940
0.8 Overige baten en lasten	-170	0	-170
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	3.007	0	3.007
totaal begroting	**350.349**	**357.852**	**-7.503**
Verrekening met reserves (- = onttrekking)			-2.070
saldo (minusbedrag = begr.overschot)			**-9.573**
waarvan eenmalig			-9.573
waarvan structureel			0

Top 10 lasten en baten per taakveld

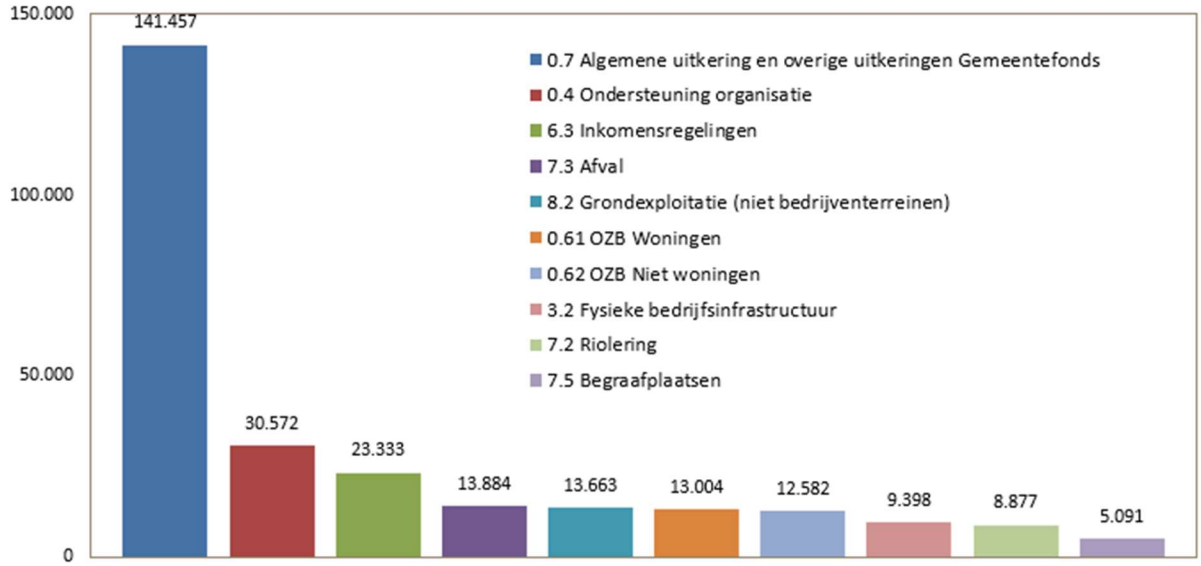
Top tien lasten taakvelden

(bedrag x € 1.000)

Top tien baten taakvelden

(bedrag x € 1.000)

2. Programmaplan

2.1 Sociaal domein

Inleiding

Gelijke kansen voor iedereen, ruimte voor de menselijke maat en voorkomen is beter dan genezen zijn uitgangspunten van ons sociaal beleid. Ontmoeting is de sleutel van onze stad, de veelkleurigheid van Amstelveen is haar kracht. Wij willen dat iedereen zich thuis voelt in Amstelveen, onafhankelijk van geloof, seksuele geaardheid, herkomst, beperking of uiterlijk. Daar werken we iedere dag hard aan, met en voor de inwoners die wat extra aandacht van ons nodig hebben.

Indicatoren

Omschrijving	Bron	2020	2021	2022	2023
Rapportcijfer sociale kwaliteit van de buurt	Stadspeiling		5,9		5,7
% Vrijwilligers (van bevolking 18 jr. e.o.)	Stadspeiling		23%		26%
% Mantelzorgers dat zich overbelast voelt	Stadspeiling		40%		39%
% Zelfstandig wonende ouderen	Basisregistratie	93,2%	93,5%	93,5%	93,8%
% Zelfredzaam door ondersteuning WMO	Cliëntervaring WMO		82%	78%	
% Participeren door ondersteuning WMO	Cliëntervaring WMO		79%	76%	
Klachten over zorgaanbieders	Klachtenteam	240	449	854	
% Inwoners dat bekend is met Veilig Thuis	Stadspeiling		58%		44%
% Jongeren dat gemiddeld 1 uur per dag sport, klas 4	GGD		42,6%		
% Jongeren dat wekelijks rookt, klas 4	GGD		5,2%		

2.1.1 Zorg en welzijn

Doelstellingen

- Alle inwoners met of zonder beperkingen kunnen meedoen in de samenleving en kunnen tevens zo lang mogelijk en zo zelfredzaam mogelijk thuis blijven wonen;
- Inwoners zijn in staat om gezond te leven;
- Inwoners voelen zich verbonden met elkaar en helpen elkaar.

Actuele beleidsontwikkelingen

Wmo

De houdbaarheid van de Wmo staat onder druk door de dubbele vergrijzing en personeelstekorten in de zorg. Ook de toegang tot de WLZ (Wet langdurige zorg) staat onder druk. Voor ouderen wordt het steeds moeilijker een passende plek in een verpleeghuis te krijgen, en voor de GGZ doelgroep ligt er een doelstelling om de instroom in de WLZ te beperken. Er is een tekort aan geschikte woningen voor ouderen en inwoners met een beperking, dat heeft ook effect op de vraag naar ondersteuning. Het vooruitzicht voor Amstelveen is dat het beroep aan Wmo ondersteuning hierdoor toeneemt en dat de behoefte aan intensieve ondersteuning stijgt. Het demissionaire kabinet heeft een wetsvoorstel aangekondigd om de eigen bijdrages voor individuele Wmo voorzieningen te verhogen, maar dat gaat op z'n vroegst in 2026 in. De verwachting is dat het huidige abonnementstarief van €19 per maand in 2024 wordt geïndexeerd. De komende jaren willen èn moeten we actief op zoek naar nieuwe manieren om inwoners met een beperking zo lang mogelijk en zo goed mogelijk zelfstandig te laten wonen.

Doordecentralisatie MOBW
Gemeenten, rijk en andere partijen werken al jaren aan de transitie 'van beschermd wonen naar een beschermd thuis'. Deze wending moet het mogelijk maken dat mensen met psychische problemen vaker thuis of in hun eigen woonplaats kunnen blijven wonen. Door de inzet van ambulante ondersteuning (Begeleid Thuis) zal verhuizen naar een instelling voor beschermd wonen minder vaak nodig zijn. Om dit te realiseren zijn het woonplaatsbeginsel en het nieuwe objectief verdeelmodel voor gemeenten twee belangrijke instrumenten, die per 2025 worden ingevoerd.

Aanpak economische daklоosheid
Gemeenten staan sinds 2021 aan de lat om inwoners die economisch dakloos zijn geworden te ondersteunen. De aanpak economische daklоosheid is een preventieve aanpak waarbij voorkomen wordt dat inwoners die dakloos raken (door bijvoorbeeld echtscheiding, faillissement of huiselijke conflicten) direct in een neerwaartse spiraal terecht komen. De ondersteuning aan deze groep bestaat met name uit begeleiding, eventueel in combinatie met opvang in een tijdelijke woonvoorziening.

Passend woonzorgaanbod ouderen
We geven uitvoering aan het in 2023 opgestelde uitvoeringsprogramma van de Woonzorgvisie Ouderen 2022-2040 met daarin onder meer aandacht voor passend en gevarieerd woonaanbod voor ouderen en het tijdig voorbereiden op veranderende woonzorgbehoefte en ondersteuning nabij.

Het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
Om de zorg op termijn voor iedereen toegankelijk, kwalitatief goed en betaalbaar te houden, is landelijk het Integraal Zorg Akkoord (IZA) 2023-2026 gesloten, waarin oplossingsrichtingen worden geschetst. Belangrijke speerpunten die aan de gemeenten raken zijn onder andere:
1. Regionale samenwerking;
2. Samenwerking sociaal domein, eerstelijnszorg en GGZ;
3. Gezond leven en preventie.

Onderdeel van het Integraal Zorgakkoord is dat mensen geholpen worden met een gezonde manier van leven. Dit is uitgewerkt in het Gezond en Actief Leven Akkoord. Gemeenten ontvangen per 2023 een brede specifieke uitkering (SPUK) voor programma's op het terrein van op het terrein van bewegen, gezondheid en sociale basis. De thema's die in GALA centraal staan, komen sterk overeen met de thema's die benoemd worden in de nota sociaal domein. De SPUK IZA is een regionale uitkering, waarvoor Amstelveen namens de Amstelland gemeenten mandaathouder is. In dit kader wordt regionaal samengewerkt tussen de gemeenten, zorgverzekeraar en zorg- en welzijnsaanbieders aan thema's preventie, GGZ en ouderen.

Ondersteuning van inwoners met GGZ-problematiek
We bevorderen het maatschappelijk herstel van inwoners met GGZ problematiek op verschillende manieren:
- We bevorderen de inclusie door een passend aanbod voor deze doelgroep in het welzijnswerk. Om dit in praktijk te realiseren werken we samen met onze ketenpartners vanuit GGZ, eerstelijnszorg en welzijn aan uitvoering van een nieuwe werkagenda GGZ. Het verstevigen van de samenwerking tussen sociaal domein, eerstelijnszorg en GGZ is daarbij en belangrijke ambitie. Dit is in lijn met de uitgangspunten in het Integraal Zorgakkoord, dat mede wordt uitgevoerd door gemeenten.
- Het project GGZ in de Wijk is eind 2022 is gestart en zal worden gecontinueerd. Doel van het project is dat inwoners met ggz-problematiek zich meer welkom voelen in de wijk en meer gebruik maken van de voorzieningen die er zijn.
- Daarnaast werken we naar aanleiding van een eerdere pilot aan een vervolg van de schuldenaanpak voor mensen met ggz-problematiek, en gaan we meer maatwerk inzetten vanuit team klantmanagers in de begeleiding van inwoners met een uitkering en GGZ problematiek.

- In regionaal verband en in samenwerking met zorgverzekeraar, eerstelijn, ggz en welzijn werken we daarnaast aan het vormgeven van mentale gezondheidscentra en laagdrempelige inlooppunten voor inwoners met ggz-problematiek.

Ondersteuning van inwoners met dementie
Eind 2023 ligt het Actieplan Dementie 2023 – 2026 "De mens zien" voor ter besluitvorming, waarmee we vanaf 2024 de ondersteuning van inwoners met dementie en hun naasten willen versterken. Hierbij zal onder andere aandacht zijn voor Amstelveen als dementievriendelijke gemeente, de borging van de sociale benadering dementie in de dementieketen, betekenisvolle daginvulling, passende mantelzorg-ondersteuning en een goede voorlichting en informatievoorziening voor zowel inwoners als mantelzorgers.

Ondersteuning van mantelzorgers
In de collegeperiode 2019-2022 is het actieplan Mantelzorg opgesteld en uitgevoerd. In 2023/2024 wordt voortgebouwd op de inzet zoals reeds is ingezet vanuit het actieplan Mantelzorg. Dit betekent dat de inhoud van het actieplan Mantelzorg niet wijzigt, maar dat er een verdere aanscherping plaatsvindt op ambities en doelen.

Vervolg aanpak eenzaamheid
Om de netwerkaanpak tegen eenzaamheid te versterken is gekozen om het netwerk *Better Together* Amstelveen te ondersteunen met extra capaciteit. Het netwerk richt zich op het bevorderen van deskundigheid als het gaat om het signaleren van eenzaamheid en het doorbreken van het taboe op eenzaamheid. Hiervoor is een tijdelijke projectmedewerker ingehuurd uit de beschikbare eenzaamheidsmiddelen. Daarnaast is de ambitie van het netwerk om de cursus creatief leven verder in Amstelveen uit te rollen en aan te bieden.

Diversiteitsnota
Eind 2023 is een nieuwe Diversiteitsnota opgeleverd. Hieraan geven we in 2024 verder uitvoering. Zo zorgen we dat Amstelveen een stad is en blijft waarin mensen zich thuis voelen, veilig voelen en zichzelf kunnen zijn. De gemeente heeft de rol de Amstelveense visie uit te dragen en initiatieven die hieraan bijdragen aan te jagen en te faciliteren. Daarnaast heeft de gemeente een verbindende rol, om mensen en initiatieven samen te brengen, zowel binnen de gemeentegrenzen als daarbuiten.

Regioaanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling
De uitvoering van de regioaanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling 2020-2024 wordt in 2024 voortgezet. De aanpak werkt langs drie speerpunten en richt zich op het voorkomen, stoppen en structureel oplossen van geweld. Belangrijke ontwikkelingen voor 2024 zijn het toekomstscenario voor de jeugd- en gezinsbescherming en het onderzoeken en opzetten van hulpaanbod voor plegers van huiselijk- en seksueel geweld.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Uitvoeren van het actieplan dementie "De mens zien".	Uitvoering	
Versterken van de samenwerking rondom mensen met ggz problematiek middels de samenwerkingsagenda ggz "Samen werken aan maatschappelijk herstel"	Uitvoering	
Versterken van samenhang met netwerkpartners in de wijk.	Uitvoering	
Inzetten op het tegengaan van personeelstekorten in de zorg en Wmo-vervoer.	Uitvoering	
Verbinding Wmoteam met Participe en Wijkverpleging versterken.	Uitvoering	
Start vrouwencentrum in Amstelveen.	Uitvoering	

Uitvoeren Brede SPUK.	Uitvoering
Versterken regionale samenwerking zorg en welzijn i.h.k.v. (de SPUK) Integraal Zorg Akkoord.	Uitvoering
Uitvoeren Brede regeling SPUK GALA.	Uitvoering

2.1.2 Werk en inkomen

Doelstellingen

Werk:

- Werk is een belangrijke voorwaarde bij de verdere vergroting van het mee doen in de samenleving. Het gaat om gezien worden en kansen krijgen om bij te dragen naar vermogen. Naast re-integratie is het verlenen van bijstand een belangrijk onderdeel van de Participatiewet. Als de basis (bestaanszekerheid) op orde is kunnen mensen zich verder ontwikkelen, participeren, leren waardoor de kansen op de arbeidsmarkt toenemen;
- Wij doen het op dit gebied goed als inwoners worden gezien, gehoord en geholpen.

Inburgering:

- Inburgeraars zijn zo veel als mogelijk zelfredzaam, duurzaam aan het werk en maatschappelijk betrokken;
- Inburgeraars leren een zo hoog mogelijk taalniveau.

Minimabeleid:

- We bevorderen kansengelijkheid met minimaregelingen waardoor inwoners beter kunnen participeren;
- We zetten in op een groter bereik van de regelingen en een brede aanpak van armoede;
- We streven er naar dat alle kinderen in Amstelveen dezelfde kansen krijgen en mee kunnen doen in de maatschappij;
- Gezondheidsverschillen als gevolg van armoede proberen we te voorkomen.

Schuldhulpverlening:

- Balans schuldhulpverlening heeft als doel problematische schulden zo veel mogelijk te voorkomen en zo vroeg mogelijk te signaleren;
- Inwoners met problematische schulden krijgen ondersteuning met een integraal aanbod op maat.
- Landelijk is het "actieplan geldzorgen, armoede en schulden" van kracht dat moet leiden tot een halvering van het aantal mensen met problematische schulden in 2030.

Actuele beleidsontwikkelingen

Werk

"Nederland is onmiskenbaar een welvarend land. Uit onderzoeken komt steeds naar voren dat de meeste mensen gelukkig zijn met hun leven, maar dat er tegelijkertijd sprake is van groeiende onzekerheid, toenemende ongelijkheid, verschillen in de mate waarin mensen meedelen in de economische groei en een onderhuids maatschappelijk ongenoegen." Zo schrijft de Sociaal Economische Raad (SER) in haar rapport 'Zekerheid voor mensen, een wendbare economie en herstel van de samenleving' (2021).

De Coronacrisis heeft enkele problemen bloot gelegd, zoals de onzekerheid op de arbeidsmarkt, tekorten in maatschappelijke sectoren en achterstallig onderhoud in de uitvoering van publieke diensten. De actuele beleidsvoorstellen vanuit het Rijk gaan daarom over investering gericht op brede welvaart zoals onder meer (bestaans-)zekerheid van werk en inkomen, kansengelijkheid en toekomstig verdienvermogen. Het vraagt om sterke publieke diensten en een integrale dienstverlening op het terrein van werk en inkomen waarbij de menselijke maat het uitgangspunt is.

De Rijksoverheid ambieert in het kader van het zogenoemde 'breed offensief' een verdere vergroting van de arbeidskansen voor inwoners met een arbeidsbeperking. In 2024 wordt de re-integratie uitgevoerd conform de gewijzigde Participatiewet en de gewijzigde re-integratieverordening. We participeren op deze ontwikkelingen door middel van het opstellen van een uitvoeringsagenda voor de komende jaren.

De problemen op de arbeidsmarkt zijn groot en acuut en de oplossing van die problemen zijn cruciaal om op andere belangrijke dossiers vooruitgang te kunnen boeken. Adviezen van de Commissie Borstlap, de SER (Leven Lang Ontwikkelen), nieuwe wet- en regelgeving, de koers zoals uiteengezet in het Coalitieakkoord onze ervaringen in coronatijd maken dat we wendbaar moeten zijn en focus moeten aanbrengen. Bij de toeleiding naar werk speelt opleiding een belangrijke rol. De afgelopen jaren hebben we de focus verlegd van het bieden van opleiding om zo snel mogelijk aan het werk te komen naar een opleiding om duurzaam aan het werk te komen.

De menselijke maat, kansengelijkheid en goede dienstverlening zijn ook een leidend beginsel in het coalitieakkoord 2022 -2026 Warm hart voor Amstelveen: “Gelijke kansen voor iedereen”.

Inburgering
De nieuwe Wet Inburgering 2021 is in werking getreden op 1 januari 2022 en geldt voor iedereen die vanaf 1 januari 2022 inburgeringsplichtig is. Het beleid is er op gericht te stimuleren dat inburgeraars zo veel als mogelijk zelfredzaam, duurzaam aan het werk en maatschappelijk betrokken zijn. Daarnaast hebben wij als doel dat inburgeraars een zo hoog mogelijk taalniveau leren.
Door extra instroom van asielzoekers stijgt het aantal inwoners dat moet inburgeren en uiteindelijk een plaats moet verwerven op de arbeidsmarkt en verder in de samenleving.

Minimabeleid
Armoede is een actueel thema door de hoge inflatie en energiekosten. Een laag inkomen kan diverse negatieve gevolgen hebben, zoals minder mogelijkheden om mee te doen in de samenleving. We bevorderen kansengelijkheid met minimaregelingen waardoor inwoners beter kunnen participeren. We zetten in op een groter bereik van de regelingen en een brede aanpak van armoede. We streven er naar dat alle kinderen in Amstelveen dezelfde kansen krijgen en mee kunnen doen in de maatschappij. Gezondheidsverschillen als gevolg van armoede proberen we te voorkomen.
In het vierde kwartaal van 2023 is de nota Kansengelijkheid, beleidsnota voor armoedebestrijding vastgesteld. Daarin is bepaald dat we inzetten op vereenvoudiging van gemeentelijke regelingen, meer keuzevrijheid en maatwerk voor inwoners en vergroting van het bereik van de regelingen binnen de budgettaire mogelijkheden.

Schuldhulpverlening
De gemeente voert de wet gemeentelijke schuldhulpverlening uit (Wgs). Balans schuldhulpverlening heeft als doel problematische schulden zo veel mogelijk te voorkomen en zo vroeg mogelijk te signaleren. Inwoners met problematische schulden krijgen ondersteuning met een integraal aanbod op maat.
Sinds 1 juli 2023 is de looptijd van het wettelijke schuldsaneringstraject (WSNP) en de gemeentelijke schuldenregelingen (schuldbemiddeling en saneringstrajecten) terug gebracht van 36 naar 18 maanden. Een adequate inzet op nazorg wordt extra belangrijk om terugval na afloop van het traject te voorkomen. Dat geldt ook voor de begeleiding bij de voorbereiding van schuldenregelingen.
In de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is een verplichting opgenomen dat de gemeenteraad minimaal één keer per vier jaar een beleidsplan vast stelt dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan de inwoners. Het huidige beleidsplan “De kracht van balans” loopt tot en met 2024. In 2024 wordt een beleidsplan schuldhulpverlening voorgelegd aan de gemeenteraad voor de periode vanaf 2025. Hierin wordt onder andere de structurele financiering van de wettelijke taken op het gebied van vroegsignalering van schuldhulpverlening opgenomen. Dit is nu nog niet

toereikend belegd in de programmabegroting. Deze wettelijke verplichting is ingevoerd in 2021. Sindsdien is het aantal vroegsignaleringsmeldingen sterk gegroeid.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Uitvoeren van re-integratie conform gewijzigde Re-integratieverordening.	Uitvoering	
Koersdocument Werk en inkomen opstellen en uitvoeren	Uitvoering	
Beleidsplan Schuldhulpverlening.	Raad	4e kwartaal
Implementeren beleidsnota armoedebestrijding.	Uitvoering	

2.1.3 Jeugd

Doelstellingen

Ieder kind en elke jongere kan veilig, gezond en kansrijk opgroeien.

Actuele beleidsontwikkelingen

Preventie

Met de landelijke SPUK regeling Integraal Zorg Akkoord 2023-2026 zijn middelen beschikbaar gekomen om in de regio Amstelland in samenwerking met zorgverzekeraar, zorgkantoor maatschappelijke- en zorgpartners, en de gemeenten activiteiten te ontplooien die bij dragen aan preventie, het voorkomen van (acute)zorg, waaronder jeugdzorg. Ook het Gezond en Actief Leven Akkoord, eveneens SPUK regeling, kan lokaal bijdragen aan gezondheid van jeugd en aan het voorkomen van specialistische zorgvragen.

Jongerenwerk

Vanaf eind 2022 werken de jongerenwerkers van de gemeente Amstelveen meer vindplaatsgericht, in de scholen voor voortgezet onderwijs. De eerste ervaringen zijn positief, ook van de zijde van de onderwijsbesturen. Wij zullen in 2024 de resultaten van de nieuwe werkwijze goed in beeld houden te meer met het aflopen van incidentele middelen voor uitvoering en met besparingen op de organisatie de structureel beschikbare capaciteit onder druk kan komen staan. Daarnaast zal n.a.v. de motie 'Sterk Digitaal Jongerenwerk' een aanpak van digitaal jongerenwerk worden uitgewerkt.

Hervormingsagenda Jeugd

Amstelveen kampte jaren met tekorten op de Jeugdbegroting (zie ook de paragraaf weerstandsvermogen). In 2022 was dat in Amstelveen voor het eerst anders, echter nog steeds geeft de gemeente ruim meer uit aan jeugdhulp dan het rijk voor dat doel beschikbaar stelt en de verbeterde exploitatie in 2022 biedt geen garantie voor de toekomst. Naast eerdere maatregelen vanuit het gemeentelijk project 'zicht en grip op jeugdhulp' moet de beoogde terugdringing van kosten onder meer worden gerealiseerd via de landelijke Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028 die is opgesteld onder leiding van het ministerie van VWS en waar zorgaanbieders en gemeenten als belangrijke partijen intussen mee instemden. Voor een aantal maatregelen is een wetswijziging noodzakelijk.

Wijziging wetgeving

We verwachten wettelijke wijzigingen rondom de Jeugdwet zoals verplichte regionale samenwerking in bijzonder ten aanzien van inkoop hoog-specialistische jeugdhulp, regionale expertisecentra en ook het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Verplichte intergemeentelijke samenwerking en verandering van bekostiging voor (een deel van) het zorgaanbod zijn ingrijpende aanpassingen op de huidige lokale werkwijze die om een intensieve

voorbereiding zullen vragen. Op dit moment is niet duidelijk in welk tempo de wet verandert en evenmin hoe verstrekkend de veranderingen zijn. In diverse regionale samenwerkingen volgen wij de ontwikkelingen op het vlak van jeugdhulp en jeugdbescherming.

Nieuwe jeugdstelsel
In 2022 zijn nieuwe contracten specialistische Jeugdhulp gesloten met een groot aantal aanbieders. De nieuwe contracten kennen een nieuwe bekostigingsstructuur en werkwijze. De implementatie van dit stelsel is op alle essentiële punten en in de basis gereed en werkzaam maar vraagt ook in 2024 onze aandacht. In 2023 is een eerste operationele evaluatie uitgevoerd. Onderdeel van ons stelsel is ook een ontwikkelagenda met aanbieders van specialistische Jeugdhulp.

Wachtlijsten, tekorten aan personeel vs. inhoudelijke ontwikkelingen in de zorgvraag
De vraag naar zorg voor kinderen/jongeren is onverminderd groot. In het bijzonder bestaan er zorgen over de (mentale) gezondheid van pubers en meer specifiek pubermeiden. Verder kunnen zorgaanbieders en gecertificeerde instellingen niet altijd tijdig hulp bieden die wel nodig is, en dat is vooral het geval bij kinderen en gezinnen die juist geconfronteerd worden met de grootste problemen (als onveiligheid, eetstoornissen, suïcidaliteit). Voor zulke hulp is sprake van wachtlijsten mede als gevolg van onvoldoende personeel bij zorgaanbieders. Voor de jeugdbeschermingsketen hebben wij onder andere met het project IHV13w een toegespitste aanpak. Met zorgpartijen, ketenpartners en andere gemeenten werken wij - bijv. via Thuis voor Noordje - aan andere verbeteringen in het zorgaanbod.

Problemen bij grote jeugdzorgaanbieders
Zorgaanbieders van complexe jeugdhulp en verblijfszorg kampen in Nederland veelal met problemen in hun bedrijfsvoering. Dat geldt ook voor aanbieders die aan (inwoners van) de gemeente Amstelveen zorg leveren. Ons contractmanagement is met de aanbieders zelf en met andere gemeenten en zo nodig de Zorgautoriteit actief om te voorkomen dat levering van cruciale zorg in gevaar komt.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Jeugd- en onderwijsagenda opstellen	Raad	1e kwartaal
Preventieve programma's en stimuleren gezond gedrag op scholen (zoals JOGG, jongerenwerk)	Uitvoering	
Verkennen acties gericht op verblijf thuisnabij (w.o. gezinsopvang)	Uitvoering	
Jeugdhulp, jongerenwerk en schoolmaatschappelijk werk op maat beschikbaar in onderwijs	Uitvoering	
Digitalisering en jongerenwerk (naar aanleiding van motie)	College	2e kwartaal
Doorontwikkelen aanpak IHV13w gericht op bevordering van veiligheid in gezinnen.	Uitvoering	
Voorbereiden op veranderingen voortvloeiend uit de hervormingsagenda	Uitvoering	

2.1.4 Samenkracht en burgerparticipatie

Doelstellingen

- Versterken sociale basis;
- Stimuleren betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid, plannen en projecten;

Actuele beleidsontwikkelingen

Amstelveen ontmoet elkaar

Wij ondersteunen de ontwikkeling van de sociale basis via actieve buurtbewoners, maatschappelijke initiatieven en de welzijnsorganisatie. We subsidiëren goede ideeën voor sociale initiatieven in de buurt. En subsidiëren initiatieven die verbinding stimuleren met internationale inwoners.

Er blijft gewerkt worden aan coalities in de wijk van bewoners, sociaal werkers en zorgprofessionals met als doel een gelijkwaardige samenwerking en het jaarlijks opstellen.

De inzet van een wijkregisseur is een onderdeel van de aanpak 'het versterken van de sociale basis in de wijken'.

- De functie van wijkregisseur wordt voortgezet en uitgebreid naar de wijken waar ook een behoefte ligt.
- Voor een gedegen uitvoering van het versterken van de sociale samenhang zijn de ontmoetingsplekken in de wijken belangrijk. Bewoners, gemeente en maatschappelijke partners hebben de wens geuit deze beter te benutten. Advies is om ontmoetingsplekken verder te ontwikkelen en/of door te ontwikkelen.
- Er is vanuit de wijk, gemeente en maatschappelijke partners behoefte aan het verbeteren van het buurtgerichte werken.
- De ervaringen van de eerste jaren uit 'het versterken van de sociale basis in de wijken' voortkomend uit de Visie op ontmoeten worden gebruikt om de visie te herijken en te kijken hoe initiatieven in een buurt nog meer gefaciliteerd kunnen worden door bewonersgroepen, wijkcoaches van Participe en de wijkregisseur. Hierbij wordt er geluisterd naar een buurt om horen wat er nodig is. Daarnaast wordt er ingezet op een betere samenwerking binnen het fysieke domein, sociale domein en op participatie: hiervoor wordt een samenwerkingsstructuur tussen de betrokken partijen opgezet om gebiedsplannen verder uit te werken.
- Dit betekent ook voortdurende aandacht voor de impact van internationalisering op de samenleving en de sociale cohesie.

Evalueren participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving

Er is toegezegd aan de raad dat het participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving na 1 jaar na de inwerkingtreding van de Omgevingswet geëvalueerd wordt. Voorbereidingen voor deze evaluatie vinden plaats in het laatste kwartaal van 2024.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Voorbereiding evaluatie participatiebeleid fysieke leefomgeving (Omgevingswet)	Uitvoering	
Plan van aanpak jongerenparticipatie met initiatiefvoorstel jongerenplatform van de gemeenteraad	Uitvoering	

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-21.473	-10.763	15.255	1.025	-14.230	-13.750	-13.395	-11.850
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-4.320	-6.243	9.425	112	-9.312	-8.928	-8.070	-8.008
6.3 Inkomensregelingen	-8.454	-2.050	28.717	25.279	-3.438	-3.363	-3.363	-2.713
6.4 WSW en beschut werk	-1.837	-1.813	2.062	0	-2.062	-2.015	-2.000	-1.921
6.5 Arbeidsparticipatie	-2.382	-2.954	2.806	0	-2.806	-2.716	-2.716	-2.716
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-2.879	-2.801	3.429	69	-3.360	-3.360	-3.360	-3.360
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-1.519	0	0	0	0	0	0	0
6.71 Hulp bij het huishouden (WMO)	-6.291	-6.055	7.354	0	-7.354	-7.361	-7.361	-7.361
6.71b Begeleiding (WMO)	-5.348	-2.462	4.311	628	-3.683	-3.683	-3.683	-3.683
6.71c Dagbesteding (WMO)	0	-1.688	1.823	0	-1.823	-1.823	-1.823	-1.823
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-18.538	0	0	0	0	0	0	0
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	-13.495	20.347	0	-20.347	-20.760	-16.647	-16.647
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	0	-1.365	1.474	0	-1.474	-1.474	-1.474	-1.474
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	-2.162	2.335	0	-2.335	-2.335	-2.335	-2.335
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-397	0	0	0	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-1.557	0	0	0	0	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	0	-1.277	1.714	0	-1.714	-1.743	-1.430	-1.430
7.1 Volksgezondheid	-3.481	-3.594	3.918	0	-3.918	-3.921	-3.921	-3.921
Totaal saldo van baten en lasten	**-78.477**	**-58.721**	**104.969**	**27.113**	**-77.856**	**-77.232**	**-71.577**	**-69.241**
Resultaat	**-78.477**	**-58.721**	**104.969**	**27.113**	**-77.856**	**-77.232**	**-71.577**	**-69.241**

Toelichting ontwikkeling begrotingssaldo

bedrag x € 1.000

	2024	2025	2026	2027
Saldo begrotingsboek 2023	**57.326**	**57.279**	**57.267**	**57.267**
Uitvoeringsprogramma 2023	7.356	7.182	7.182	4.932
Beheerkst verblijfsvoorziening ontheemden Oekraïne	289	372	95	0
Perspectiefnota 2024	7.896	7.592	2.229	2.317
Notitie Meicirculaire 2023	-317	-320	-322	-395
Meicirculaire 2023 Bredecombinatiefuncties naar SPUK GALA	197	197	197	197
Nominaal, kapitaallasten & kostentoerekening	4.870	4.930	4.929	4.923
Divers	239	-0	-0	-0
Saldo begrotingsboek 2024	**77.857**	**77.232**	**71.577**	**69.241**

Reservemutatie

bedrag x € 1.000	2024				2025	2026	2027
omschrijving	beginsaldo	dotatie	onttrekking	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo
6.1 Innovatiefonds Zorg en Welzijn Amstelveen	116	0	0	116	116	116	116
Sociaal domein	116	0	0	116	116	116	116

Voorzieningenmutatie

bedrag x € 1.000	2024				2025	2026	2027
omschrijving	beginsaldo	dotatie	onttrekking	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo
6.3 Dubieuze debiteuren sociale dienst	430	0	0	430	430	430	430
Sociaal domein	430	0	0	430	430	430	430

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van het programma Sociaal domein zijn betrokken: Openbare GezondheidsZorg (OGZ) Amstelland, GGD Amsterdam-Amstelland en Werkorganisatie Amstelland en Meerlanden (werknaam: AM-match). Voor aanvullende informatie per partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage "Subsidies en gemeentelijke jaarhuren voor gesubsidieerde instellingen".

2.2 Onderwijs en ontplooiing

Inleiding

Onderwijs, sport en cultuur vormen in onze samenleving de basis voor ontplooiing. Amstelveen blijft investeren in onderwijs en kinderopvang: de jeugd heeft de toekomst. Goed onderwijs is van wezenlijk belang. We bevorderen samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en sociaal-maatschappelijk werk. Op die manier ontstaat samenhang in de ondersteuning van kinderen die dat nodig hebben. Wij zien sport als een leuke en goede manier om gezond te leven. Daarom breiden we onze sportfaciliteiten uit. Cultuur draagt bij aan ontplooiing en ontmoeting. Wij investeren de komende jaren in herijking van het cultuuraanbod in Amstelveen.

Indicatoren

Omschrijving	Bron	2020	2021	2022	2023
% Scholen dat lespakketten voor cultuureducatie afneemt	1	62%			
Bezoekers Bibliotheek Amstelveen per inwoner	Bieb/Basisreg.	2,4	2,1	3,4	
Aantal kinderen dat gebruik maakt van de taalklas	Scholen	218	275	310	
Aantal kinderen dat gebruik maakt van de internationale schakelklas (ISK)	Scholen	26	15	124	
Deelnemers volwasseneneducatie	Scholen	200	79	448	
% Volwassenen dat voldoende beweegt	GGD	48,7%		46,4%	
% Volwassenen dat wekelijks sport	GGD	57,7%		56,1%	

2.2.1 Onderwijs

Doelstellingen

- Amstelveen blijft investeren in onderwijs en kinderopvang: de jeugd de toekomst. Goed onderwijs is van wezenlijk belang. We bevorderen samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs, jeugdhulp en sociaal maatschappelijk werk. Zo ontstaat er een betere samenhang in de ondersteuning van kinderen die dat nodig hebben.
- We vergroten de kansengelijkheid voor kinderen door het verder verbinden van kinderopvang, voorschoolse educatie en onderwijs en verrijkte schooldagen te stimuleren op de Amstelveense scholen.
- We bevorderen de beheersing van het Nederlands bij kinderen en hun ouders zodat zij volwaardig kunnen deelnemen aan het onderwijs.

Actuele beleidsontwikkelingen

Uitvoering onderwijs

De onderwijs-jeugdagenda zal begin 2024 worden vastgesteld door de raad. Deze biedt het kader voor de huidige en nieuwe activiteiten in 2024. Vanuit 2023 loopt een aantal actiepunten door.
De NPO middelen zijn in 2024 vrijwel geheel besteed. Uit de evaluatie eind 2023 zal worden bepaald van welke activiteiten het wenselijk is dat deze structureel worden voortgezet. Dit in relatie met de onderwijsagenda 2023-2026 en het amendement 'Actie voor gelijke kansen'.
Samen met de schoolbesturen geven we invulling aan een event gericht aanpak van het lerarentekort en een verkenning van een gemeenschappelijke arbeidsmarkt.
Bij de perspectiefnota 2024 heeft de gemeenteraad ingestemd met een structurele besparing op de gemeentelijke organisatie op het sociaal domein, die deels binnen het onderwijs behaald moet worden. Tegelijk heeft de raad met diverse besluiten in of synchroon aan de perspectiefnota besloten om een intensivering op de uitvoering onderwijsbeleid mogelijk te maken in de periode

2023-2026. De onderwijs-jeugdagenda zal vooral richting moeten geven aan de werkzaamheden in de komende jaren. In 2024 zal het college de beide effecten proberen te vertalen naar de opgavenportefeuille en de ambities en zo nodig de raad hierbij betrekken of over informeren.

Voorschoolse Educatie
Naar aanleiding van de evaluatie van de Pilot Vroegsignalering en vroeginterventie komen we in 2024 tot structureel beleid voor een aanbod aan peuters met een extra ondersteuningsvraag in de voorschoolse educatie. Dit kan leiden tot aanpassing van het huidige aanbod en ontwikkelen van nieuw aanbod.

Opvang minderjarige asielzoekers
Amstelveen heeft zich voorgenomen en afgesproken om ruim 60 Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen (AMV-ers) in Amstelveen op te vangen per 2024. Naar verwachting volgt later nog een meer algemene groep asielzoekers. De groep AMV-ers en later ook de te verwachten kinderen in gezinnen vormen een extra opgave voor onze onderwijsinstellingen in resp. voortgezet onderwijs (VO) en primair onderwijs (PO). De gemeente wil, startend in 2023 en doorlopend wanneer nodig, de onderwijsinstellingen faciliteren in het organiseren van onderwijsfaciliteiten, synchroon aan het regelen van huisvesting daarvoor voor de gemeente. Belangrijk is dat nieuwkomers zo worden opgenomen in het onderwijsaanbod dat dit aansluit bij hun mogelijkheden en perspectief.

Internationalisering
Het aantal internationals neemt nog steeds flink toe. Dat heeft ook gevolgen voor de opvang van deze kinderen. Niet alleen voor de capaciteit voor deze kinderen in de taalklassen en ISK, maar ook de gevolgen voor het aanbod in het reguliere onderwijs en kinderopvang. Dit onderwerp wordt geagendeerd op de bestuurlijke overleggen met het onderwijs om te komen tot een gezamenlijke visie en aanpak.

Laaggeletterdheid
De aanpak Laaggeletterdheid is in 2023 vastgesteld door het college. De gezinsaanpak laaggeletterdheid is een van de onderdelen. Dit wordt vanaf 2024 een taak van de gemeenten. Begin 2024 zal hiervoor een plan uitgewerkt worden, in samenwerking met de partners. De gemeente voert hierbij de regie.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Onderwijs-Jeugd agenda.	Raad	1e kwartaal
Borging van NPO – activiteiten/rijke schooldag.	College	2e kwartaal
Beleidsvisie zorgaanbod in de voorschoolse educatie.	College	2e kwartaal
Afspraken met onderwijs betreffende een event aanpak lerarentekort.	Uitvoering	2e kwartaal
Met de schoolbesturen een visie opstellen over het onderwijs aan nieuwkomers.	College	2e kwartaal
Vaststellen van de gemeentelijke Gezinsaanpak Laaggeletterdheid.	Uitvoering	2e kwartaal
Vaststellen uitvoeringskader amendement ‘Actie voor gelijke kansen’.	Uitvoering	1e kwartaal

2.2.2 Onderwijshuisvesting

Doelstellingen

- Bij een goede kwaliteit van leven hoort goed onderwijs met goede schoolgebouwen.
- Amstelveen voorziet in duurzame schoolgebouwen waarin het gezond en fijn is om in te leren en te werken en waar verschillende faciliteiten zoveel mogelijk onder het dak van de school zijn verenigd.

Actuele beleidsontwikkelingen

Het investeringsplan maatschappelijk vastgoed 2023-2027 bestaat uit een onderdeel onrendabele investeringen van €130,6 miljoen en een onderdeel rendabele investeringen met een totaalvolume van €31,6 miljoen. De financiën van onderstaande beleidsontwikkelingen zijn voor een deel opgenomen op het investeringsplan en deels gevoteerd. De investeringsbedragen op het investeringsplan zijn indicatief en kunnen afwijken van de werkelijke toekomstige investeringen. Onder andere personeelstekorten in de bouwsector en de voortdurende oorlog in Oekraïne zorgen voor vertraging en wijziging van de voorgenomen planning.

Keizer Karel College (KKC)

Het nieuwe schoolgebouw van het KKC is in gebruik. Eind 2024 wordt gestart met de bouwwerkzaamheden van de nieuwbouw van de sportcomplex Elegast en het schoolplein. De verwachting is dat de sportvoorziening in 2025 in gebruik kan worden genomen.

Amstelveen College (AC)

Het Amstelveen College wordt met ca. 1.800 m² uitgebreid. Hiermee voorziet de gemeente in een toekomstbestendige school waar ruimte is voor groeimogelijkheden en waar ruimte is voor onderwijsvernieuwing. De uitbreiding vindt plaats in of op het huidige schoolgebouw. De kosten voor de uitbreiding van het Amstelveen College zijn opgenomen in de perspectief nota en komen op €5.900.000,-. Met ingang van het schooljaar 2024/2025 wordt de uitbreiding in gebruik genomen.

Nieuwbouwscholenlocatie Landtong

Aan de Landtong wordt Kindcentrum Landtong gerealiseerd. In het kindcentrum Landtong worden de basisscholen De Horizon en De Akker gehuisvest, aangevuld met kinderopvang (dagopvang en buitenschoolse opvang), een gymzaal en ruimte voor TTV-Amstelveen. Nadat het project vanwege het aanbestedingsresultaat in september 2022 vertraging heeft opgelopen zijn de werkzaamheden inmiddels in volle gang. Rekening houdend met deze vertraging is de oplevering van het Kindcentrum gepland in het schooljaar 2024/2025. Vervolgens kunnen de resterende schoolgebouwen gesloopt worden ten behoeve van het woningbouwprogramma.

Nieuwbouw IKC de Scheg

De Scheg wordt een grote nieuwbouwwijk in Amstelveen. In Scheg-West is de gemeente voornemend Integraal Kindcentrum (IKC) de Scheg te ontwikkelen. De architectenselectie staat gepland voor najaar 2023, het ontwerpproces zal 2024 aanvangen. De realisatie voor het IKC staat gepland in 2025/ 2026.

Nieuw- en verbouw scholencluster Orion

Voor de drie basisscholen De Pioniers, De Cirkel en Willem-Alexanderschool, is vervangende nieuwbouw in voorbereiding. Het project wordt opgedeeld in deelprojecten waarbij nu voorbereidingen worden getroffen in de vorm van visies op het kindcentrum waaruit kinderopvanginstellingen geselecteerd kunnen worden (samenwerkingspartner en huurder ruimten). Vervolgens zal begin volgend jaar (2024) programma's van eisen opgesteld worden, waarna de start van het ontwerpproces mogelijk is (planning Q2 2024). De uitvoering van de deelprojecten zal na elkaar zijn om tijdelijke huisvesting maximaal te voorkomen. De realisatie/oplevering van het laatste deelproject is verwacht in Q4 van 2029.

Nieuwbouw scholenlocatie Legmeer
Voor de ontwikkeling van de Legmeer is een basisschool, aangevuld met kinderopvang en buitenschoolse opvang en een ruimte voor bewegingsonderwijs voorzien. Het project bevindt zich in de initiatieffase. Op het investeringsplan maatschappelijk vastgoed is in 2026 rekening gehouden met een investering van 7,5 miljoen.

Verduurzamen Noorddammerweg 51
In de multifunctionele accommodatie aan Noorddammerweg 51-55 zijn basisschool de Westwijzer, Taalschool Amsteltaal, een sportvoorziening en kinderopvang gehuisvest. Voor de installaties in het gebouw is een natuurlijk moment aangebroken om ze te vervangen. Conform de verduurzamingsambities van de gemeente Amstelveen worden in 2024 de voorbereidende werkzaamheden gestart om verder onderzoek te doen naar verbetering van het klimaat (koeling en ventilatiecapaciteit). Dit is conform de huidige maatstaven/bouwbesluiteisen. Voor de totale werkzaamheden is een bedrag van €2.220.540 nodig. Een bedrag van €1.899.040 is via de perspectief nota toegekend. Het overige deel van €331.500 wordt uit de onderhoudsvoorziening gedekt.

Groen-blauw schoolplein IBS Elif, Schweitzerlaan
Het schooljaar 2023/2024 heeft IBS Elif zijn intrek genomen in het schoolgebouw aan de Schweitzerlaan 4. Op dit moment is het schoolplein niet uitdagend voor de kinderen. In lijn met de motie 'Fase 2 Groenblauwe school- en speelpleinen' wordt het schoolplein groenblauw ingericht. De kosten hiervan bedragen circa €250.000. Het schoolplein zal vervolgens in het schoolpleinenconvenant worden opgenomen voor onderhoud.

Uitbreiding de Wereldschool, Amsterdamseweg 209 (kinderkorf)
De Wereldschool biedt nieuwkomersonderwijs aan kinderen tussen de 5 en 12 jaar. Door een toestroom van vluchtelingen heeft de Wereldschool een wachtlijst voor de plaatsing van kinderen. Hiervoor is uitbreiding nodig van 2 lokalen. Momenteel wordt onderzocht welke mogelijkheden er voor uitbreiding zijn.

Uitbreiding capaciteit onderwijshuisvesting ontheemden
Als gevolg van de toestroom van Oekraïense ontheemden, asielzoekers en arbeidsmigranten is voor de leerplichtige kinderen extra onderwijshuisvesting nodig. De kinderen worden eerst geplaatst in het nieuwkomersonderwijs om de Nederlandse taal te leren. In de Perspectiefnota is het bedrag van €195.000 toegekend om extra capaciteit voor onderwijshuisvesting te realiseren.

Herinrichting buitenruimte Amstelland International School
Amstelland International School is sinds 2019 gebruiker van het schoolgebouw aan de Asserring 93-95 en biedt internationaal onderwijs aan. Op dit moment is het schoolplein niet uitdagend voor de kinderen. In lijn met de motie 'Fase 2 Groenblauwe school- en speelpleinen' wordt het schoolplein groenblauw ingericht. De kosten hiervan bedragen circa 250.000. Het schoolplein zal vervolgens in het schoolpleinenconvenant worden opgenomen.

Uitbreiding Internationale Schakelklassen
Door de constante toestroom van ontheemden en vluchtelingen is meer onderwijshuisvesting nodig voor de Internationale Schakelklassen (ISK). De ISK aan de dr. Willem Dreesweg 2 heeft met ingang van 1 januari 2024 8 groepen en de Panta Rhei heeft vanaf schooljaar 2023/2024 12 ISK groepen. Het HWC heeft twee extra tijdelijke ruimten gerealiseerd om de jongere VO-leeftijd onderwijs te kunnen aanbieden. Voor 2024 wordt gekeken of deze voorzieningen voldoende zijn.

Selectiecriteria verhuur maatschappelijke ruimtes kinderopvang
Vanuit de wettelijke huisvestingsverplichting voor scholen, faciliteert de gemeente Amstelveen in de behoefte aan goede schoolgebouwen. In deze schoolgebouwen zijn in een aantal gevallen maatschappelijke ruimtes beschikbaar die verhuurd kunnen worden aan bijvoorbeeld kinderopvangaanbieders. Conform de uitspraak van de Hoge Raad van 26 november 2021 (Didam-arrest, ECLI:NL:HR:2021:1778) heeft de gemeente selectiecriteria opgesteld waaraan

kinderopvangorganisaties dienen te voldoen om via een selectieprocedure in aanmerking te komen voor het huren van deze ruimtes.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Amstelveen College	Uitvoering	1e kwartaal
Nieuwbouw scholenlocatie Landtong	Uitvoering	1e kwartaal
Nieuw- en verbouw scholencluster Orion	Raad	1e kwartaal
Sportvoorziening Keizer Karel College	Raad	4e kwartaal
Nieuwbouw maatschappelijke voorziening Lindenlaan	Raad	2e kwartaal
Verduurzamen Noorddammerweg 51	Raad	1e kwartaal
Groen-blauw schoolplein IBS Elif, Schweitzerlaan	Raad	2e kwartaal
Uitbreiding de Wereldschool, Amsterdamseweg 209	Raad	1e kwartaal
Nieuwbouw IKC De Scheg	Raad	1e kwartaal
Herinrichting buitenruimte Amstelland International School	Raad	2e kwartaal
Uitbreiding Internationale Schakelklassen	College	2e kwartaal

2.2.3 Sport

Doelstellingen
- Sport in Amstelveen nog beter toegankelijker te maken voor alle Amstelveners;
- Elke inwoner van Amstelveen moet kunnen sporten en bewegen, ongeacht fysieke of cognitieve mogelijkheden, leeftijd, sekse, herkomst of inkomen;
- Ondersteuning van topsport(talenten) in onze gemeente en een podium bieden als rolmodel en inspiratie voor Amstelveners.

Actuele beleidsontwikkelingen
De Brede Regeling Combinatiefuncties en het Lokaal Sportakkoord worden voortgezet en uitgebreid.

In 2023 is het sportakkoord herijkt. Hierin stellen we gemeentebreed te werken aan een stevig fundament, een groter bereik en meer betekenis van sport. Aan deze ambities wil gemeente Amstelveen het komend jaar actief bijdragen.

Er is een JOGG-regisseur aangesteld die de komende jaren gaat werken aan de volgende Smart-doelstellingen voor jongeren in de leeftijd 0 t/m 12 jaar: Betere voeding, meer water drinken, beter slapen, meer bewegen, minder schermtijd en een betere mentale gezondheid. De JOGG-regisseur zal zo veel mogelijk verbinding proberen te zoeken met partijen binnen de gemeente, zoals onder andere scholen, GGD en zorgpartners.

In 2023 zijn we gestart met BOR (Bewegen op Recept) in Amstelveen. Inwoners uit Amstelveen kunnen door de eerstelijnszorg worden doorverwezen naar de BOR-coach die samen met de cliënt gaat kijken welke manier van bewegen het best bij ze past. Er wordt gekeken naar de individuele behoeften en uitdagingen. Door middel van maatwerk wordt gefocust op de doelgroep die nu geen motivatie vindt om te bewegen. Er wordt een brug geslagen tussen de eerstelijnszorg en sport.

Met als basis het in 2023 opgeleverde Strategisch Meerjarenplan Sportaccommodaties faciliteren we voldoende, kwalitatief goede sportfaciliteiten voor de groeiende stad.

We werken verder aan een positief, veilig en inclusief sportklimaat en maken sport en bewegen nog meer dan nu een structureel onderdeel van ons ruimtelijk beleid / openbare ruimte.
We houden de kwaliteit van onze sportaccommodaties hoog en verbeteren de capaciteit en toegankelijkheid.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Uitvoering geven aan sport en beweegnota	Uitvoering	
Uitvoering geven aan projecten Lokaal Sportakkoord II	Uitvoering	
Verduurzamen sportaccommodaties	Uitvoering	
Verder uitrollen van en uitvoering geven aan JOGG	Uitvoering	
Verder uitrollen van en uitvoering geven aan BOR	Uitvoering	

2.2.4 Kunst en cultuur

Doelstellingen

- We herijken de functie van onze culturele instellingen. Hierbij onderzoeken we de transformatie naar een cultureel centrum waarbij we de culturele instellingen uitdagen tot een multifunctionele inzet van accommodaties en meer ambitie in hun onderlinge samenwerking;
- We evalueren de middelen voor cultuur afgezet tegen andere, vergelijkbare gemeenten waarbij rekening wordt gehouden met de voorgenomen bevolkingsgroei op termijn;
- Het Stadsplein ontwikkelt zich tot stadspodium in de openlucht en biedt ruimte aan bijvoorbeeld (kinder)concerten, dansevenementen, theatervoorstellingen en open podia in samenwerking met de Cultuurstrip instellingen en we investeren in de Cultuurstrip in het Stadshart;
- We verankeren cultuureducatie voor de jeugd verder;
- Samen met de schouwburg Amstelveen realiseren we op Uilenstede een cultureel-maatschappelijke functie in het theater en naburige cursusgebouw, waarbij ook ruimte is voor studenten(leer)plekken;
- In overleg met de bibliotheek Amstelland zetten we stevig in om lezen en taalontwikkeling te bevorderen. Wij vinden het belangrijk dat inwoners in alle wijken toegang hebben tot de functies van de bibliotheek.
- We bevorderen kunst- en cultuurinitiatieven in de wijken;
- We sturen actief op gebruik van kunstateliers zoals ze zijn bedoeld en zetten in op (desnoods tijdelijke) ruimte voor met name startende kunstenaars;
- We onderzoeken hoe een actief makersklimaat Amstelveen in economisch, maatschappelijk en cultureel opzicht kan versterken;
- We stimuleren onafhankelijke, lokale media.

Actuele beleidsontwikkelingen

Kunst en cultuur

In 2024 gaan we de huidige cultuuragenda 'De stad als podium' actualiseren en komen we met een nieuwe nota voor 2025-2028. Omwille van de vele ontwikkelingen op de korte en lange termijn is een adaptieve, flexibele houding richting de toekomst van belang. Er is een langetermijnvisie ontwikkeld voor de culturele infrastructuur voor de komende vijftien jaar, aan de hand waarvan de nieuwe cultuuragenda mede vorm zal gaan krijgen.

In de nieuwe cultuuragenda maken we tevens ruimte voor het ontwikkelen van broedplaatsen, waarmee we (jonge) makers willen stimuleren om in Amstelveen te komen werken. Vooraf zal onderzocht worden wat zo'n injectie in creatieve plekken voor impulsen kan geven aan de levendigheid, economie en aantrekkingskracht van de stad.

Samen met de afdelingen Vastgoed en Stedelijke Ontwikkeling bereiden we ons voor op de verbouwing van de Cultuurstrip. De verbouwing is een middel om het Stadsplein te verbeteren zodat het in de toekomst volop ruimte kan gaan bieden aan een rijk scala van evenementen. Bovendien zorgt de verbouwing ervoor dat het gebouw weer aan de huidige eisen voldoet en een sterk verbeterde gevel krijgt, die voor een open uitstraling naar het plein zal zorgen. De drie culturele instellingen in de Cultuurstrip worden op een toekomstbestendige manier aan elkaar gekoppeld waardoor het multifunctioneel inzetbaar zal worden, bijvoorbeeld voor grote evenementen en congressen.

De verbouwing van de Cultuurstrip heeft als gevolg dat de Stadsschouwburg tijdelijk moet verhuizen. Vooruitlopend op deze gebeurtenis heeft de schouwburg samen met de gemeente het initiatief genomen om een plan van aanpak te maken voor Uilenstede. De schouwburg zal gedeeltelijk zijn intrek nemen in het theater op Uilenstede. Het theater en aanpalend cursusgebouw krijgen vanaf 2024 een cultureel-maatschappelijke functie, waarbij ook ruimte is voor studenten(leer)plekken.

De culturele sector is nog steeds niet geheel hersteld van de coronacrisis maar kent inmiddels een stijgende lijn. Instellingen kijken weer vooruit en onderzoeken de verschillende mogelijkheden om oud en nieuw publiek te bedienen. Verdergaande samenwerkingen en innovatieve ontwikkelingen dragen hieraan bij, waarbij de vierjarige subsidieregeling voor meer zekerheid zorgt. Gekeken wordt naar mogelijkheden om de maatschappelijke bijdrage van cultuur uit te breiden. Hierbij wordt ook de verbinding met sport onderzocht.

Collectiebeleid
In navolging van het collectiebeleid dient in 2024 de invulling van het beheer en onderhoud van de collectie binnenkunst verder vorm te krijgen.

Bibliotheek
Vanaf 2025 krijgen gemeenten structureel extra geld voor de bibliotheken met daaraan gekoppeld een zorgplicht. Dit houdt in dat zij met het geld van het Rijk de aanwezigheid van en toegang tot de bibliotheek moeten verzorgen. Ter voorbereiding hierop zal in 2024, mits de aanvraag hiervoor door het rijk wordt toegekend, de doorontwikkeling van de bibliotheek Westwijk vorm krijgen. Tevens wordt een aanpak voor de doorontwikkeling van de Bibliotheek Amstelland in brede zin gepresenteerd.

Lokale media
In afwachting van de wijzigingen door de Rijksoverheid in verband met de invoering van het nieuwe omroepbestel per 1 januari 2025, starten we toch met de voorbereiding voor de (wijze van) advisering over een aan te wijzen lokale omroep uitgaande van advisering aan het Commissariaat voor de Media in 2024.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Handhaven van onafhankelijke, lokale media.	Uitvoering	
Uitwerking onderzoek cultureel budget/economische en maatschappelijke impact.	Uitvoering	
Onderzoek verbetering makersklimaat/broedplaatsen.	Uitvoering	

Voorbereiding verbouwing Cultuurstrip.	Uitvoering
Cultureel-maatschappelijke invulling realiseren in samenwerking met Schouwburg op Uilenstede 106/108A.	Uitvoering
Uitwerken plannen met LOCO voor een evenement waar sport en cultuur elkaar vinden.	Uitvoering
Stimuleren van cultuureducatie.	Uitvoering
Plan van aanpak doorontwikkelen bibliotheek.	Uitvoering

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
4.1 Openbaar basisonderwijs	-127	-134	144	0	-144	-144	-144	-144
4.2 Onderwijshuisvesting	-5.798	-6.395	10.110	1.882	-8.228	-9.664	-7.725	-8.437
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-3.594	-3.738	6.061	1.320	-4.741	-4.891	-4.700	-4.595
5.1 Sportbeleid en activering	-4.459	-4.764	5.240	0	-5.240	-4.855	-5.584	-5.584
5.2 Sportaccommodaties	-1.045	-1.983	2.740	2.386	-354	-180	-409	-392
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	-5.063	-4.327	5.325	0	-5.325	-5.005	-4.960	-4.848
5.4 Musea	-1.448	-1.360	1.722	0	-1.722	-1.722	-1.722	-1.472
5.5 Cultureel erfgoed	-182	-170	292	0	-292	-292	-181	-181
5.6 Media	-2.398	-2.456	3.042	240	-2.802	-2.707	-2.707	-2.562
Totaal saldo van baten en lasten	**-24.113**	**-25.326**	**34.678**	**5.829**	**-28.849**	**-29.461**	**-28.133**	**-28.217**
Reservemutatie	3.545	3.508	650	3.458	2.808	2.980	3.125	3.118
Resultaat	**-20.568**	**-21.819**	**35.328**	**9.287**	**-26.040**	**-26.481**	**-25.009**	**-25.099**

Toelichting ontwikkeling begrotingssaldo

bedrag x € 1.000

	2024	2025	2026	2027
Saldo begrotingsboek 2023	**22.018**	**22.559**	**22.274**	**22.799**
Hogere dotatie aan MOP (1e tijdvak)	-115	-115	-115	-115
Perspectiefnota 2024	4.629	3.912	1.539	905
Notitie Meicirculaire 2023	19	19	19	19
Meicirculaire 2023 Bredecombinatiefuncties naar SPUK GALA	-197	-197	-197	-197
Nominaal, kapitaallasten & kostentoerekening	-180	233	1.420	1.618
Divers	-134	69	69	69
Saldo begrotingsboek 2024	**26.040**	**26.481**	**25.009**	**25.099**

Reservemutatie

bedrag x € 1.000	2024				2025	2026	2027
omschrijving	beginsaldo	dotatie	onttrekking	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo
4.2 Dekking kapitaallasten onderwijsgebouwen	75.678	500	-2.462	73.715	71.232	68.748	66.271
4.2 Nieuwbouw HWC	2.371	0	0	2.371	2.371	2.371	2.371
4.2 Overige toekomstige huisvesting	0	0	0	0	0	0	0
5.2 Dekking kapitaallasten sportaccommodaties	9.355	0	-996	8.359	7.713	7.072	6.431
5.3 Kunst in de openbare ruimte	150	150	0	300	450	450	450
5.5 Monumentenzorg	148	0	0	148	148	148	148
Onderwijs en ontplooiing	87.701	650	-3.458	84.893	81.913	78.788	75.670

Voorzieningenmutatie

bedrag x € 1.000	2024				2025	2026	2027
omschrijving	beginsaldo	dotatie	onttrekking	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo
4.2 Onderhoud onderwijsgebouwen	784	357	-433	708	963	1.218	1.473
5.2 Onderhoud sportaccommodaties	1.113	651	-280	1.483	1.854	2.224	2.595
Onderwijs en ontplooiing	1.897	1.007	-713	2.191	2.817	3.443	4.068

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie en onze partners in het veld dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van het programma Onderwijs en Ontplooiing is AmstelveenSport B.V. betrokken. Voor aanvullende informatie wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage "Subsidies en gemeentelijke jaarhuren voor gesubsidieerde instellingen".

2.3 Economie en duurzaamheid

Inleiding

Amstelveen blijft aantrekkelijk om in te wonen en te werken en wordt nog aantrekkelijker om in te recreëren en om te bezoeken. Wij blijven ondernemers ondersteunen als dat nodig is of bijdraagt aan de vitaliteit van Amstelveen.
We investeren structureel in duurzaamheid om continuïteit en kwaliteit te realiseren en de energietransitie tot 2050 echt op gang te krijgen. Cruciaal in de realisatie van de doelstellingen is deelname van bedrijven, inwoners en energieleveranciers aan de noodzakelijke transitie. We sluiten aan bij doelstellingen en de vijf programmalijnen die het rijk heeft uitgewerkt voor versnelling van de verduurzaming gebouwde omgeving. Een gebiedsgerichte aanpak voor de warmtetransitie en een individuele aanpak van woningen en bedrijven zijn belangrijke elementen daarin. Een aandachtspunt is de reservering van voldoende boven- en ondergrondse ruimte voor toenemend elektriciteits- en warmtegebruik en behoefte aan kabels en buizen.

Indicatoren

Omschrijving	Bron	2020	2021	2022	2023
Vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners 15-75 jaar	13	173	175	199	
Werkzame personen per 1.000 inwoners 15-75 jaar	13	829	839	830	
% Hernieuwbare elektriciteit	16	6,8%			
Abonnees digitale ondernemersbrief gemeente	Communicatie	304	341	339	
Electriciteitsverbruik woningen (in mln KwH) per 1.000 inwoners	Klimaatmonitor	3,477	3,536		
Gasverbruik woningen temp.gecorrigeerd (in mln m3) per 1.000 inwoners	Klimaatmonitor	0,56	0,56		
% Hernieuwbare warmte	Klimaatmonitor	2,5%	2,7%		

2.3.1 Economie, toerisme en recreatie

Doelstellingen

- 'Ruimte voor werken': voldoende, kwalitatief passende ruimte om te ondernemen;
- Een aantrekkelijk en toekomstbestendig vestigingsklimaat voor bedrijven;
- Amstelveen blijft aantrekkelijk om in te wonen en te werken en wordt nog aantrekkelijker om in te recreëren en om te bezoeken;
- Behoud en versterking van de identiteit van het landelijk gebied van Amstelveen in de Metropoolregio Amsterdam en het Groene Hart.

Actuele beleidsontwikkelingen

Werklocaties

a) De ruimte voor bedrijventerreinen is en blijft krap

Er is onvoldoende aanbod om in de toekomstige vraag te voorzien. Uitgiften zijn veel hoger dan verwacht op basis van langjarige ramingen uit 2018/2019 (Plabeka vraagramingen). De druk wordt alleen maar groter door de op grote schaal geplande transformaties van bedrijventerreinen in de MRA, toenemende geopolitieke spanningen en een reshoring-trend (nieuwe en terugkerende maakindustrie) tezamen met de rol die is weggelegd voor bedrijventerreinen in het vervullen duurzaamheidsopgaven (klimaatadaptatie, circulaire economie, energietransitie, stadsdistributie). Op korte termijn is er in de regio nauwelijks meer ruimte voor de bedrijfsfunctie beschikbaar. BTAZ is een van de weinige locaties waar tot 2030/2040 nog ruimte beschikbaar is.

b) Huidige kantorenmarkt is krap, ontwikkeling in balans gewenst
In de crisisjaren na 2009, die zich kenmerkten door overaanbod en leegstand, is in Amstelveen sterk ingezet op het transformeren van kantoren naar andere functies om de (structurele) leegstand het hoofd te bieden en verloedering van panden en gebieden tegen te gaan. Deze ontwikkeling is nog verder aangejaagd door de oplopende druk op de woningmarkt. De Amstelveense kantorenvoorraad is in 10 jaar tijd met 28% afgenomen. Het automatisme van onttrekken van kantoren om de leegstand tegen te gaan moet bijgesteld worden, omdat de courante leegstand inmiddels is gedaald tot onder het frictieniveau (leegstand in een gezonde markt). De groei van de kantorenvraag onder andere als gevolg van Covid-19 en de trend richting het nieuwe werken is enigszins gestabiliseerd. De ruimtebehoefte neemt echter niet af. Bij een verdere afname van de kantorenvoorraad (door onttrekking/ functiewijziging) in combinatie met de beoogde inwonersgroei neemt de verhouding tussen het aantal inwoners en kantoor-gerelateerde werkgelegenheid af.

c) Toekomstbestendige werklocaties
De volgende kwalitatieve vestigingsfactoren worden belangrijker als onderdeel van een aantrekkelijk en toekomstbestendig vestigingsklimaat voor bedrijven:
- Mix van functies en voorzieningen (met name voor kantoren van belang);
- Energievoorziening;
- Duurzame inrichting locaties/panden: klimaatbestendig, circulair, energiezuinig (label C verplichting gebouwen);
- Beschikbaarheid en kwaliteit arbeid, gezien de krapte op de arbeidsmarkt;
- Digitale, multimodale en duurzame bereikbaarheid van werklocaties;
- Organisatiegraad van ondernemers.

d) G40 Themagroep Vitale binnensteden en werklocaties
Amstelveen is samen met Dordrecht bestuurlijk trekker van de werkgroep 'Vitale binnensteden en Werklocaties' van het G40 stedennetwerk. Amstelveen trekt het thema Werklocaties.

Een op te stellen **economisch profiel en visie** draagt bij aan de verdere invulling van de diverse gebiedsontwikkelingen en profilering van de stad.

Internationaal
International business is een van de drie pijlers van het internationale beleid die bijdragen aan de balans tussen economische groei en welzijn. De internationale bedrijven met hun internationale medewerkers zorgen voor economische welvaart in onze regio. Amstelveen werkt binnen het samenwerkingsverband amsterdam inbusiness aan relatiebeheer met het aanwezige internationale bedrijfsleven en het selectief aantrekken van buitenlandse bedrijven die passen bij de economische, sociale en ruimtelijke ambities van de MRA. Daarbij is ook de mate waarin zij bereid zijn om bij te dragen aan de lokale samenleving van belang. Immers, het behoud van een goede balans tussen economische welvaart en het welzijn van inwoners vraagt om meer aandacht van alle stakeholders voor de impact die de groeiende internationale gemeenschap heeft op de stad en de gemeentelijke dienstverlening.

Stadsbreed fonds
Het wordt voor de ontwikkeling van de lokale economie steeds belangrijker dat het lokale ondernemerschap goed georganiseerd is. Bedrijven staan in toenemende mate voor de opgave om een gezamenlijke verantwoordelijkheid te dragen voor een veilige, schone en goed onderhouden omgeving, voor mobiliteit en bereikbaarheid, voor goede promotie, voor een goed acquisitieklimaat, goede relaties met het onderwijs en voor talloze andere zaken. Alleen dan is het lokale ondernemersklimaat voldoende concurrentie- en conjunctuurbestendig.
In de coronaperiode is het belang van een goed georganiseerd bedrijfsleven in Amstelveen nog eens onderstreept. Er is veel geëxperimenteerd met publiek-private samenwerking. Het lokale corona noodfonds, stimuleringsfonds en het gedoogbeleid voor terrassen hebben de gemeente veel ‘goodwill’ opgeleverd. En het al genoemde ‘back on track’ programma is een effectieve coproductie

gebleken van gemeente met ondernemersorganisaties OA, VAD en KHN. Het aanbod van kennis en coaching heeft vele ondernemers geholpen. Het programma is afgelopen maar, maar de opvolger 'stay on track' is al gestart met middelen uit het intussen overtekende stimuleringsfonds. Behoud en uitbouw van dit soort programma's lijkt onhaalbaar met enkel (vrijwillige) inzet, daarvoor is een structurele financiële voeding noodzakelijk. Bovendien zijn ondersteuningsstructuren zoals de Kamer van Koophandel en de bedrijfs- en productschappen lokaal niet of nauwelijks meer actief of zelfs afgeschaft.

In veel gemeenten is inmiddels een nieuwe, structurele basis gevestigd voor het organiserend vermogen en de belangenbehartiging van lokale ondernemers: het stadsfonds (ook wel ondernemersfonds genoemd). Dat is een lokaal, onafhankelijk investeringsfonds in handen van georganiseerde ondernemers en maatschappelijke partijen. Met het fonds kunnen tal van activiteiten die het vestigingsklimaat ten goede komen worden bekostigd. Het is een bewezen instrument om de organisatiegraad te vergroten, om meer private investeringen los te krijgen en om ondernemers zelf regie te laten nemen. Het fonds geeft de zekerheid dat er langjarig kan worden geïnvesteerd in zaken die belangrijk zijn voor grote groepen ondernemers. Het kan gaan om basale voorzieningen zoals sfeerverlichting en promotie in de winkelgebieden of camerabeveiliging en parkmanagement op de bedrijventerreinen. En, zeker ook om visie-gedreven ambities zoals verduurzaming, stadspromotie en onderwijs-arbeidsmarktprojecten.

Detailhandel
De afgelopen jaren zijn de fysieke bestedingen voor recreatief winkelen (mode & vrije tijd) afgenomen in Amstelveen. Dit heeft voornamelijk gevolgen voor het Stadshart. Het Stadshart bestaat voornamelijk uit recreatief winkelen en er is veel concurrentie van online winkelen en vooral ook van andere steden. Winkelen is een 'dagje uit' en bezoekers verwachten een uitstekende beleving met een diversiteit aan functies (horeca, winkelen, uitgaan). Voor het Stadshart is het van belang dat de beleving versterkt wordt. Dit gebeurt onder meer door het toevoegen van een bioscoop. Een waardevolle toevoeging, en tegelijkertijd is verder investeren in de beleving van essentieel belang.
De hoofdwinkelstructuur in Amstelveen bestaat uit het Stadshart en de wijkwinkelcentra. De wijkwinkelcentra hebben het de afgelopen periode goed gedaan omdat consumenten de dagelijkse boodschappen nog vooral fysiek doen. Het online boodschappen doen blijft nog beperkt. Er zijn wel een wijkwinkelcentra in Amstelveen die extra aandacht behoeven. In de Bankrashof gaat de Lidl sluiten, in Waardhuizen is de supermarkt al gesloten. Tenslotte heeft Kostverlorenhof te maken met een ongelukkige ruimtelijke structuur.
In 2024 wordt de Detailhandelsnota vanwege al deze ontwikkelingen herijkt. De herijking bestaat onder meer uit een evaluatie van het bestaande beleid en analyse van wat nodig is om de huidige winkelstructuur te behouden en te verstreken.

Standplaatsenbeleid
Standplaatsvergunningen zijn zogenaamde "schaarse vergunningen". Dit zijn vergunningen waarbij het aantal gegadigden groter is of kan zijn dan het aantal vergunningen dat wordt uitgegeven. Op grond van de rechtspraak rondom de schaarse vergunningen is het verplicht om voor schaarse vergunningen een verdelingsbeleid te voeren dat verzekert dat alle gegadigden gelijke kansen hebben. De procedure moet volgens de Europese Dienstenrichtlijn duidelijk zijn, vooraf openbaar gemaakt en aan aanvragers de garantie bieden dat hun aanvraag objectief en onpartijdig wordt behandeld. Het huidige standplaatsenbeleid voldoet niet aan deze eisen en het beleid zal hier daarom op worden aangepast.

Horeca
In de afgelopen jaren is het aantal horecazaken sterk gestegen. Er heeft daarbij ook een verschuiving plaatsgevonden. Het aantal cafés is afgenomen en het aantal restaurants is sterk gestegen. De komende jaren is er nog ruimte voor uitbreiding van de horeca. Deze uitbreiding ontstaat voornamelijk door de groei van de bevolking van Amstelveen. Belangrijk keuze is waar groei van de horeca plaats kan vinden. In de nieuwe horecavisie, die momenteel wordt opgesteld,

worden hierin keuzes gemaakt. Tevens wordt bepaald onder welke voorwaarden de terrassen kunnen worden uitgebreid.

Toerisme en recreatie
Het toerisme in Nederland groeit flink. Het aantal binnenlandse als ook buitenlandse bezoekers neemt buitengewoon sterk toe. Naast inkomsten zorgen bezoekers ook voor levendigheid en het in stand houden van een hoog voorzieningenniveau. In de Metropoolregio Amsterdam (MRA) komen tot 2030 naar verwachting circa 266.000 inwoners erbij. Voor recreatie en dagtoerisme betekent dit een toename van circa 60 miljoen vrijetijdsactiviteiten per jaar voor onder meer buitenrecreatie, sport en sportieve recreatie en uitgaan.

Amstelveen is een groene, culturele en ondernemende stad met een internationale uitstraling. Dat karakter maakt Amstelveen aantrekkelijk voor zowel bewoners als ook bezoekers. Deze elementen vormen samen met recreatie een belangrijk uitgangspunt voor de visie op toerisme en recreatie in Amstelveen en uitvoering daarvan. Het behoud, versterking en benutting van deze waarden is de kracht en de opgave voor Amstelveen voor de korte, middellange en lange termijn. Hierbij wordt ook rekening gehouden met nieuwe - voor Amstelveen interessante - ontwikkelingen. Het streven is gericht op een bezoekerseconomie die waarde toevoegt aan de stad, die aansluit op de behoeften van de bewoners, die duurzaam is, de leefbaarheid versterkt en aantrekkelijk is voor bezoekers. De uitvoering van deze visie op toerisme en recreatie wordt gedaan door het opstellen, vaststellen en implementeren van een Uitvoeringsagenda toerisme en recreatie.

Promotieplan Recreatie en Toerisme
Op basis van het nog door het college vast te stellen Promotieplan Toerisme en Recreatie 2024 - 2027 wordt ingezet op het verder versterken en onder de aandacht brengen van het toeristisch, recreatief, sport- en cultureel kwalitatief hoogwaardige aanbod in Amstelveen; onder met name de bewoners en de bezoekers van Amstelveen. In samenwerking met amsterdam & partners wordt ingezet op het aantrekken van internationale bezoekers, waarbij de waardevolle bezoeker, die duurzaam wil recreëren en uitgaan, centraal staat en wordt uitgegaan van een optimale balans tussen toeristische druk en de draagkracht van de leefomgeving.

De stadspromotie heeft een impuls gekregen in de afgelopen twee jaar. Amstelveen is de achtste hotelstad van Nederland maar de analyse is dat de lokale economie daar onvoldoende van profiteert. Met campagnes van Visit Amstelveen wordt de aandacht gevestigd op de diversiteit van de lokale bezoekerseconomie, voor bewoners (inclusief internationals), bezoekers uit de regio én voor bezoekers die in Amstelveense hotels verblijven. De gemeente is tot nu toe de drijvende kracht. De praktijk in andere steden wijst uit dat meer private investeringen en een hogere participatie van ondernemers de stadspromotie zeer ten goede komen. Er wordt onderzoek gedaan naar de vraag of stadspromotie (en evenementen) moet worden ondergebracht in een separate stichting “Promotie Amstelveen” met bijbehorende cofinanciering van het bedrijfsleven.

Evenementen
Het huidige beleid is opgesteld in 2015 en heeft als doelstelling meer ruimte bieden aan evenementen. De afgelopen jaren heeft de evenementenbranche zich sterk ontwikkeld. Het aantal evenementen is toegenomen en ook de diversiteit neemt verder toe. Aan de andere kant hebben evenementenorganisatoren het moeilijk. Er zijn steeds meer regels op het gebied van veiligheid en duurzaamheid en het aantal vrijwilligers neemt af. In overleg met inwoners, evenementen organisatoren, en overige belanghebbenden stellen we nieuw beleid op waarin deze ontwikkelingen worden meegenomen. In het nieuwe evenementenbeleid wordt ook gekeken naar de eisen voor de evenementenlocaties.

Westeinderscheg en Amstelscheg
Het programma en het gebied Westeinderscheg biedt kansen voor de ontwikkeling daarvan tot een samenhangend groenblauw en recreatief gebied. Versterking van onder andere de groenblauwe en recreatieve functie in en naar het gebied kan de leefbaarheid en beleefbaarheid daarvan vergroten.

Het in 2023 bestuurlijk vastgestelde Werkprogramma Westeinderscheg biedt de basis voor het uitwerken en uitvoeren van acties en projecten in en voor Amstelveen.
Het programma en het gebied Amstelscheg biedt eveneens kansen voor de ontwikkeling daarvan tot een samenhangend groenblauw en recreatief gebied. Het realiseren en stimuleren van de versterking van het landschap en verbetering van de toegankelijkheid voor bewoners en recreanten van de Amstelscheg kan de leefbaarheid en beleefbaarheid daarvan vergroten.

Bestuurlijk Platform Groene Hart
Amstelveen heeft op 19 mei 2022 met betrokken medeoverheden de bestuursovereenkomst NOVEX-gebied Groene Hart ondertekend. Er is toen uitgesproken om samen te werken aan het behoud en de versterking van het Groene Hart en de komende jaren gezamenlijk uitvoering te geven aan de verschillende grote transitieopgaven zoals wonen, energie, klimaat, landbouw, natuur en bodemdaling. Ook Amstelveen is hieraan verbonden en wil als partner meewerken aan de kernopgaven in het Groene Hart. Het Bestuurlijk Platform Groene Hart is de regiehouder van dit proces. Deelname aan deze samenwerking biedt de mogelijkheid om projecten en/of gebiedsprocessen in te brengen en om knelpunten samen met de andere medeoverheden op en aan te pakken.

Waterrecreatie
De waterrecreatiesector is nog steeds volop in ontwikkeling. Waar het bootbezit daalt, neemt de populariteit van waterrecreatie in het algemeen juist toe. Dit uit zich onder andere in een stijgende vraag naar huursloepen. Ook ontwikkelen zich steeds meer verschillende vormen van watersport, zoals windsurfen, suppen, waterskiën en flyboarden. Ook kanovaren is een populaire tak van sport. De ambitie is om de komende jaren kansen te benutten en opgaven aan te pakken, zodat de Amstelveen zich verder kan ontwikkelen op waterrecreatief gebied voor bewoners als bezoekers.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Opstellen van uitvoeringsagenda toerisme en recreatie.	College	1e kwartaal
Voortzetten van stadspromotie via Visit Amstelveen en bijbehorende sociale media.	Uitvoering	
Samen met medeoverheden in het Groene Hart deelnemen aan het ontwikkelen van Regionale Investeringsagenda (RIA) en projecten en/of gebiedsprocessen inbrengen en knelpunten gezamenlijk op en aan te pakken.	Uitvoering	
De economische en toeristische waarde van waterrecreatie in Amstelveen versterken en waterrecreatie in Amstelveen verder ontwikkelen ten behoeve van inwoners en bezoekers.	Uitvoering	
Economisch belang (ruimte voor werken) borgen in visies en stedelijke ontwikkelingen: Omgevingsvisie, Nieuw Legmeer, A9-zone, Kronenburg-Uilenstede, verlevendiging Stadshart.	Uitvoering	4e kwartaal
Uitvoering kantorenvisie/beleid (na vaststelling)	Uitvoering	2e kwartaal
MRA/ Platform Economie: Opstellen regionale bedrijventerreinenstrategie	Uitvoering	4e kwartaal
G40: Kennisontwikkeling, belangenbehartiging en netwerkvorming worden gecombineerd om met het rijk samen te werken aan goede voorwaarden voor ruimte voor werken	Uitvoering	1e kwartaal
Onderzoek naar, en het invoeren van een stadsfonds	College	1e kwartaal

2.3.2 Duurzaamheid

Doelstellingen
- In 2040 wil Amstelveen 95% minder CO_2 uitstoten ten opzichte van 1990;

- Amstelveen wordt een circulaire stad;
- In 2050 is heel Amstelveen klimaatrobuust ingericht.

Actuele beleidsontwikkelingen
Het Europese Fit for 55 pakket, het Klimaatakkoord en de Urgenda-uitspraak van de rechter hebben de aanpak van klimaatverandering versneld. Om deze versnelling concreet te maken zijn twee rijksprogramma's opgesteld: Beleidsprogramma Klimaat en het Beleidsprogramma verduurzaming gebouwde omgeving.
Dit laatste programma gaat uit van vijf beleidslijnen die wij als gemeente ook volgen:
- aanpak aardgasvrije wijken;
- individuele aanpak woningen;
- aanpak utiliteitsgebouwen, verduurzamen bronnen en;
- toekomstbestendige energie-infrastructuur.

Daarnaast is er een zogeheten 'horizontale' programmalijn waar natuurinclusief en duurzaam bouwen onder vallen. De versnelling die het rijk inzet is inmiddels ook financieel vertaald. Eindelijk is er zicht op een structurele financiering van de uitvoeringslasten van het klimaat akkoord tot 2026. Daarnaast zijn er specifieke budgetten voor het aanpakken van energiearmoede en het uitwerken van een isolatie aanpak beschikbaar gekomen.

Er komen daarnaast drie nieuwe wetten aan: Wet collectieve Warmtevoorziening (Warmtewet) en de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw). Deze wetten geven de gemeente de bevoegdheid om te bepalen wanneer en hoe een wijk van het aardgas af gaat en welk alternatief wordt geboden. Keuzevrijheid en kosteneffectiviteit zijn belangrijke ingrediënten. De nieuwe Energiewet wordt het wettelijke fundament van de energietransitie. Deze wet vervangt de huidige Gaswet en Elektriciteitswet 1998 waardoor de sturing op de netuitbreiding vereenvoudigd wordt.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Buurtuitvoeringsplannen 2 wijken.	College	2e kwartaal
Bestemmingsplan hoogspanningslocaties bij Langs de Akker en Amstelveen Zuid.	Raad	3e kwartaal
Regionale Energiestrategie RES 2.0	Raad	3e kwartaal
Uitgangspuntennotitie Transitie Visie Warmte TVW 2.0	Raad	4e kwartaal
PLECK 6.0	Raad	4e kwartaal

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
3.1 Economische ontwikkeling	-1.073	-526	585	0	-585	-585	-585	-585
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	-245	107	679	701	22	22	22	22
3.4 Economische promotie	-460	1.049	2.285	3.199	915	1.940	1.965	1.990
Totaal saldo van baten en lasten	**-1.779**	**630**	**3.549**	**3.900**	**352**	**1.377**	**1.402**	**1.427**
Reservemutatie	33	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**-1.746**	**630**	**3.549**	**3.900**	**352**	**1.377**	**1.402**	**1.427**

Toelichting ontwikkeling begrotingssaldo

bedrag x € 1.000

	2024	2025	2026	2027
Saldo begrotingsboek 2023	**370**	**-630**	**-630**	**-630**
Perspectiefnota 2024	-619	-644	-669	-694
Nominaal, kapitaallasten & kostentoerekening	-112	-112	-112	-112
Divers	9	9	9	9
Saldo begrotingsboek 2024	**-352**	**-1.377**	**-1.402**	**-1.427**

Reservemutatie

bedrag x € 1.000	2024				2025	2026	2027
omschrijving	beginsaldo	dotatie	onttrekking	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo
3.3 Egalisatiereserve Grondbank (max. 500K)	2	0	0	2	2	2	2
Economie en duurzaamheid	2	0	0	2	2	2	2

Verbonden partijen

Niet van toepassing.

Subsidies

Niet van toepassing.

2.4 Openbare ruimte

Inleiding

Het groene karakter van de stad is een belangrijke basis voor de leefbaarheid van de woon- en werkomgeving. We ontwikkelen een nieuwe groenvisie die samenhangt met ruimtelijke- en woonontwikkelingen. Bevorderen van biodiversiteit is één van de pijlers, ook watermanagement krijgt ruime aandacht in de nieuwe visie.
Wij zetten in op uitbreiding van het fietsnetwerk en openbaar vervoer. In bestaande buurten zonder fijnmazig openbaar vervoer is het belangrijk dat parkeren voor bewoners en (mantel)zorgers mogelijk blijft. Betaald parkeren draagt bij aan het bereikbaar, veilig en leefbaar houden van wijken. Vanwege de verbreding van de A9 blijft de stad de komende jaren in de steigers: we proberen de overlast voor bewoners, ondernemers en bezoekers te beperken.

Indicatoren

Omschrijving	Bron	2020	2021	2022	2023
Rapportcijfer groenvoorzieningen	Stadspeiling		7,7		7,7
Rapportcijfer onderhoud wijk	Stadspeiling		7,3		7,5
Gemiddeld aantal kinderen (0-17 jr) per speelplaats	Basisregistratie	67	67	68	68
% Inwoners dat veel overlast ondervindt van te hard rijden in de wijk	Stadspeling		14%		11%
Scheidingspercentage huishoudelijk afval	Basisregistratie	61%	65%	63%	
Afgevoerd huishoudelijk restafval per inwoner	Basisregistratie	169	149	145	

2.4.1 Groen

Doelstellingen

- Behouden en versterken van het groene karakter van de stad en van de biodiversiteit.
- Verbeteren van de leefbaarheid.
- Klimaatadaptief inrichten van de buitenruimte.

Actuele beleidsontwikkelingen

Bestedingsvoorstel vanuit het Fonds Groen, water en recreatie
In het College Uitvoeringsprogramma is voor de periode van 2023-2026 in totaal € 10 miljoen gereserveerd voor investering in groen, water en recreatie. Daartoe is het Fonds Groen, water en recreatie ingesteld. Een groot deel van het bestedingsplan is geïntegreerd in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte 2023-2026 dat in juli 2023 integraal als onderdeel van de Perspectiefnota door de raad is vastgesteld. In 2024 zijn een groot aantal 'vergroeningsprojecten' geprogrammeerd waarvan een deel ook al in 2023 is opgestart. Dit betreft onder andere:

- Het voortzetten van de campagne 'Groen moet je doen'. De nadruk zal liggen op het onttegelen en vergroenen van de openbare ruimte. Bewoners kunnen hier vanaf 2024 weer ideeën voor aandragen.
- In de komende jaren worden zo veel mogelijk speel- en schoolpleinen groener ingericht. Dit draagt bij aan onze ambities ten aanzien van natuurlijk spelen en klimaatadaptatie.
- Bomen zijn van groot belang voor de groenstructuur en groene uitstraling van Amstelveen. Veel bomen hebben plaats moeten maken voor de realisatie van grote infrastructurele projecten zoals de A9 en de Amstelveenlijn. Het groen wordt na afronding hersteld: nieuwe bomen worden aangeplant. Daarnaast planten we in 2024 extra bomen in de gemeente. Deze

aanplant wordt meegenomen in de jaarlijkse bomenrenovatie waarbij bomen worden vervangen ten behoeve van een gezond bomenbestand.
- In 2024 investeren we extra in het vervangen van heesters waarmee we speciale aandacht geven aan het vergroten van de biodiversiteit.
- In Amstelveen-zuid is in 2022 en 2023 de aanleg van een skatebaan voorbereid in de groenzone tussen Schweitzerlaan en Legmeerdijk. Onder andere door de gekozen voorkeurslocatie en door de extreem gestegen prijzen van grondstoffen is aanvullend budget nodig gebleken en beschikbaar gesteld. Daarnaast wordt de omgeving van de nieuwe skatebaan groener ingericht.
- Na realisatie van de Amstelveenlijn blijkt de groene uitstraling van de route te kunnen worden vergroot door de nu nog zeer versteende middeneilanden van de rotondes te vergroenen. Bovendien is dit vanuit de richtlijnen voor inrichting van rotondes nodig. Het is van belang dat er geen doorzicht over de rotondes is. Door de middeneilanden te vergroenen worden beide doelen bereikt.
- Een deel van de Bovenkerkerweg is in 2023 verdubbeld conform verkeersbesluit. Daarnaast wordt de zonkenproblematiek van de Bovenkerkerweg gefaseerd en structureel aangepakt. Zonken zijn kuilen in de weg, die vrij plotseling ontstaan door met name het onttrekken van vocht, in dit geval door de populieren die naast de weg staan. Op basis van een nieuw groeninrichtingsplan kiezen we voor gevarieerde bomen en beplanting die geen zonken veroorzaken. Daarmee compenseren en herstellen we het huidige groen.

Vergroening t.b.v. klimaatadaptatie
Het openbaar groen vormt een belangrijke basis voor de leefbaarheid van de woon- en werkomgeving in Amstelveen. Naast een visuele en ecologische waarde levert groen een grote bijdrage aan het verminderen van problemen die voortkomen uit klimaatverandering. Dit geldt met name voor bomen en aaneengesloten bosschages. Aan de hand van het vastgestelde Klimaatadaptatiebeleidsplan geven we vorm aan een klimaatrobuuste buitenruimte voor 2050. We richten ons daarbij op koppelkansen met bestaande renovatieprojecten en nieuwe klimaatrichtlijnen voor nieuwbouwlocaties. Groene maatregelen hebben hier de voorkeur boven grijze maatregelen. Via communicatiecampagnes worden ook bewoners bewust gemaakt van het klimaatbestendig (en groener) inrichten van hun eigen terrein. Externe partners zoals waterschappen en de MRA worden ook bij dit proces betrokken. In dit kader is in 2023 uitvoering gegeven aan de motie "Groene pergola's: innovatie in klimaatadaptatie", waarbij de mogelijkheden voor het creëren van groene pergola's (analoog aan The Green Leaf of Groningen) voor een aantal drukbezochte pleinen en straten in Amstelveen is onderzocht en uitgevoerd. In 2024 worden de effecten van de "Green Leaf" in Amstelveen gemonitord op basis waarvan bepaald wordt hoe kansrijk deze pergola's zijn voor het bestrijden van hittestress. Daarnaast wordt bekeken of er ruimte is voor kleinschalige aanvullende maatregelen voor vergroening van de openbare ruimte, zoals de lantaarns.

'Groen-voor-groen beleid'
In het algemeen is er aandacht voor het 'groen-voor-groen beleid' maar in het bijzonder bij de grootschalige kap van bomen bij grote infrastructurele projecten (zoals de verbreding A9). Amstelveen gaat dit groen compenseren met bijdragen van de overheden die deze projecten hebben uitgevoerd. Dit is nog los van de herinrichtingsplannen en kredieten voor de totale landschappelijke inpassing van onder meer de overkappingen over de A9 die in de komende jaren gemaakt en aangevraagd gaan worden. De inrichting van de enkele noordelijke groenstroken (Operabuurt, Meanderpark) wordt de komende twee jaar nader vormgegeven. Dit biedt een mooie kans om het groenbestand in Amstelveen een impuls te geven. Daarnaast geldt dat gekapte bomen in kleinschalige projecten passend worden gecompenseerd.

Groenonderhoud en ecologie
Het groenonderhoud en de groenrenovaties in Amstelveen vinden plaats op basis van eerder vastgestelde beeldkwaliteits-, beheer- en beleidsplannen en de VTA-veiligheidscontrole van bomen. Er is aandacht voor het vergroten van de ecologische waarde van bermen/gazons. Op bepaalde plaatsen wordt het 'sinusmaaien' toegepast, waarbij de frequentie van het maaien per locatie

verschilt, waardoor de biodiversiteit toeneemt. De bermen in het buitengebied worden ter bevordering van de biodiversiteit in de aanbesteding van de nieuwe bestekken grotendeels gemaaid en afgeruimd.

Groenvisie
In 2023 is begonnen met het opstellen van een nieuwe groenvisie. Deze visie zal het huidige groenstructuurplan vervangen. De visie wordt opgesteld aan de hand van vier actuele thema's: identiteit, klimaat, gezondheid en natuur. Daarbij wordt in de groenvisie ook de relatie gelegd met het (oppervlakte)water. Deze groenvisie wordt opgesteld in drie fases. De eerste analysefase is afgerond en er is gestart met de tweede en derde fase: 'de visie' en 'een aanzet voor de uitvoering'. De tweede en derde fase worden in 2024 afgerond en aan de raad voorgelegd. Om ervoor te zorgen dat de visie breed gedragen wordt, betrekt de gemeente haar partners in de verschillende fases.

Actualiseren bomenbeleid
Het huidige Bomenplan is opgesteld in 2008 en sluit onvoldoende aan op de toegenomen ambities voor de bomen in Amstelveen. Bomen zijn van grote invloed op het leefklimaat. In 2024 wordt dan ook een nieuw bomenbeleidsplan opgesteld.

Actualisatie en spel- en recreatiebeleid
Het huidige beleid geeft een goed kader voor de inrichting en vervanging van speelplaatsen in de gemeente. In 2024 wordt dit beleidskader aangescherpt waarbij een betere aansluiting wordt gezocht op een groene inrichting van de speelplaatsen en waarbij ook andere actuele ontwikkelingen op het gebied van recreatie in het beleid worden verwerkt.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Opstellen beleidsplan bomen	Raad	4e kwartaal
Actualiseren spel- en recreatiebeleid	Raad	4e kwartaal
Groenvisie	Raad	2e kwartaal

2.4.2 Wegen, verkeersmaatregelen, openbare verlichting, riolering en water

Doelstellingen
- Onderhouden en verbeteren van de infrastructuur op een efficiënte, planmatige, klimaatbestendige en duurzame wijze;
- Zorg dragen voor een doelmatige afvoer van afvalwater, hemelwater en grondwater;
- Waarborgen en waar nodig verbeteren van de verkeersveiligheid, leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersafwikkeling, waarbij actieve en duurzame mobiliteit wordt gestimuleerd en gefaciliteerd.

Actuele beleidsontwikkelingen

Wegen/Verkeer
De wegen worden onderhouden vanuit een maatregelpakket dat op basis van de Nota Wegen en weginspecties is opgesteld. Er ligt een ambitieus vierjarenprogramma aan reconstructies en onderhoud voor. Dit programma is uitgewerkt in het Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte 2023-2026. Ook is een integrale Mobiliteitsvisie Amstelveen vastgesteld, die voor de lange termijn het beleid rond bereikbaarheid gaat bepalen en van invloed zal zijn op de projecten voor de komende jaren. In deze visie wordt nadrukkelijk gekeken naar de koppeling tussen bereikbaarheid

en ruimtelijke ontwikkelingen (zoals woningbouw en werklocaties) en naar technologische ontwikkelingen. Daarnaast heeft de fiets een nadrukkelijke rol gekregen in de mobiliteitsvisie. Op dit moment en ook in de komende jaren worden er allerlei grote infrastructurele projecten in en rond Amstelveen uitgevoerd. Al deze werkzaamheden hebben invloed op de bereikbaarheid en moeten dus goed op elkaar worden afgestemd. Bereikbaarheidsregie, ook op regionaal niveau, is hierbij dus van groot belang. De maatregelen en projecten die via het MPP Buitenruimte geprogrammeerd worden, sluiten aan bij de doelstellingen uit onder andere de Nota Wegen, de Mobiliteitsvisie, het Beleidsplan Klimaatadaptatie en het Gemeentelijk Rioleringsplan.

Enkele projecten die komend jaar uitgevoerd gaan worden zijn:
- het verbeteren van de kwaliteit van hoofdfietsroutes; hiervoor is meerjarig extra budget beschikbaar gesteld;
- het verdubbelen van het gemeentelijke deel van de Bovenkerkerweg en vervanging van de wegen, groenstructuur en fietspaden op het deel tussen Nesserlaan en Beneluxbaan;
- aanleg van rotondes op de kruisingen Oranjebaan-Beneluxbaan-De Parelvisserslaan, Oranjebaan-Camera Obscuralaan en Van Heuven Goedhartlaan-Meander;
- start van de herinrichting van de Groenelaan, waarbij diverse kruispunten worden heringericht en de fietsstroken worden vervangen door vrijliggende fietspaden;
- afronding, voortzetting en start van de reconstructie van diverse buurten, waarbij de riolering en de verharding vervangen worden en de openbare ruimte opnieuw wordt ingericht. Enkele buurten die aangepakt worden zijn de Govert Flincklaan en omgeving, de Vliegeniersbuurt, Rozenoord en omgeving, Straat van Makassar e.o., Selderust e.o. en Bovenkerkerkade-oost. Hier worden concrete klimaatadaptieve maatregelen uitgevoerd om een zo klimaatrobuust mogelijke inrichting te krijgen. Dit houdt onder meer in dat de bestaande gemengde riolering vervangen wordt door een gescheiden riolering. Daarnaast worden er verschillende nieuwe en in Amstelveen nog niet eerder toegepaste waterbergende en waterpasserende materialen toegepast om potentiële wateroverlast te verminderen. Bovendien wordt de effectiviteit van de diverse klimaatadaptieve elementen na uitvoering onafhankelijk gemonitord. Tevens wordt mogelijk hittestress tegengegaan door de aanleg van groen, zoveel als de wijkstructuur toelaat.

De uitkomsten van de weginspecties laten zien dat er met name schadebeelden te zien zijn op locaties bij fiets- en voetpaden in relatie met (grotere) bomen. Er is dan bijvoorbeeld sprake van wortelopdruk. Ook ontstaan op diverse locaties verzakkingen, wanneer bomen grondwater onttrekken aan de grond. Uitgangspunt is dat de gemeente de verharding veilig stelt en toegankelijk houdt voor alle gebruikers maar ook de waardevolle bomen in onze groene gemeente wil behouden. Alle probleemlocaties zijn in kaart gebracht. Er wordt op gestructureerde wijze gezocht naar maatwerkoplossingen per locatie.

De situatie op de grondstoffen-, energie-, aannemers- en personeelsmarkt en de nijpende situatie bij Liander blijven zorgwekkend. De prijzen voor materialen, energie en arbeid zijn flink gestegen, er ligt veel werk en er is weinig gekwalificeerd personeel te vinden. Dat zorgt voor een spanningsveld tussen ambitie/werkvoorraad enerzijds en mogelijkheden om deze waar te maken anderzijds. Daarbij is het zoeken naar combinatiewerken ook lastiger geworden, omdat partijen bij combinatiewerk afhankelijk zijn van elkaar maar de planningen niet altijd meer goed op elkaar af te stemmen zijn. Op voorhand is niet te voorspellen hoe deze situatie zich zal ontwikkelen en binnen welke projecten de genoemde risicofactoren tot uitdrukking komen in budgetoverschrijdingen of optreden van vertragingen. Het budget voor wegenbeheer staat door deze ontwikkelingen ernstig onder druk. Vooruitlopend op een nieuwe Nota Wegen (die op basis van nieuwe weginspecties wordt geactualiseerd) heeft de raad bij de Perspectiefnota 2024 tijdelijk al extra budget beschikbaar gesteld.

Klimaatadaptatie
De gemeente Amstelveen heeft een beleidsplan klimaatadaptatie opgesteld met beleid tot 2050. Uitvoering van dit beleid komt terug in de diverse projecten en campagnes die in 2024 en verder worden uitgevoerd. Voor wat betreft initiatieven met betrekking tot particulieren zijn Amstelveen

Rainproof, de regeling Groen op gebouwen en het aantrekken van een klimaatadaptatiecoach het vermelden waard.

Riolering en water
Via het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2026 (GRP) is bepaald hoeveel er de komende jaren geïnvesteerd moet worden in vervanging en verbetering van de riolering. Ook wordt gewerkt aan het opstellen van een nieuw ontwerp voor het totale rioleringsstelsel (nieuwe basisrioleringsplannen), op grond waarvan prioriteiten kunnen worden bepaald voor het oplossen van knelpunten en het verbeteren van systemen. Vervangen van verouderde rioleringen, het oplossen van knelpunten en het nemen van de watergerelateerde klimaatadaptieve maatregelen worden verwerkt in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte en worden gefinancierd vanuit de rioolheffing. Een van de belangrijkste klimaatadaptieve maatregelen op het gebied van riolering is het scheiden van vuilwater- en hemelwaterafvoer, het zogenaamde afkoppelen. Dit blijft een van de belangrijkste rioleringsactiviteiten. Het beleid hiervoor staat in het reeds genoemde beleidsplan klimaatadaptatie. Verder zijn enkele transportriolen in Amstelveen aan grondige renovatie toe. Dit gebeurt door middel van relining.

De grondwaterzorg wordt ingevuld onder meer met de ontwikkeling van een gemeentebreed grondwaterrekenmodel, waarmee het grondwatergedrag beter kan worden voorspeld en waarmee in risicogebieden voor grondwateroverlast en grondwatertekort nauwkeuriger kan worden vastgesteld waar risico's zich specifiek kunnen voordoen en welke maatregelen kunnen worden ingezet om het grondwatergedrag beter te kunnen beheersen.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Actualiseren Nota Wegen	Raad	3e kwartaal

2.4.3 Afvalinzameling

Doelstellingen
Het zo veel mogelijk gescheiden inzamelen en verwerken van waardevolle afvalstromen, waarbij de hoeveelheid (rest)afval van huishoudens beperkt wordt. De gemeente streeft naar 75% afvalscheiding en 100 kilo restafval per inwoner per jaar.

Actuele beleidsontwikkelingen
Het Grondstoffenplan 2022-2026 is geïmplementeerd in de gemeente. De maatregelen uit het plan sluiten aan bij de uitgevoerde evaluatie van het afvalbeleid en het verhogen van service voor inwoners, zoals extra inzamelrondes GFT/E en papier en karton bij de laagbouw en het plaatsen van extra textiel-, papier-, GFT/E- en glascontainers. Met de nieuwe maatregelen zetten we er op in om de doelstellingen uit het Grondstoffenplan 2022-2026 te behalen.

In het beleid ligt de nadruk op het inzamelen van herbruikbare grondstoffen. Er is een hoogwaardige dienstverlening bij het aanbod van waardevolle grondstoffen als GFT/E, papier en karton en PMD. De doelstelling uit het Grondstoffenplan is afgestemd met het landelijke beleid. Het Landelijk Afvalbeheerplan III (LAP III) is gericht op de transitie naar een circulaire economie. Een circulaire economie is een economisch systeem dat de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen en het behoud van natuurlijke hulpbronnen als uitgangspunt neemt. Het meegaan met de transitie naar een circulaire economie in de afvalinzameling betekent dat afval grondstof wordt. De kosten voor het verwerken/verbranden van restafval zijn in de afgelopen jaren hoger geworden, nadat de landelijke overheid de restafvalverbrandingsbelasting sinds 2019 meer dan verdubbeld heeft om de recycling van afval (grondstoffen) te stimuleren.

2.4.4 Begraafplaats

Doelstellingen
Duurzaam in stand houden van gedenkpark en Rijksmonument Zorgvlied en stabiliseren van aantal crematies.

Actuele beleidsontwikkelingen
Zorgvlied verwacht oplopende kosten van het cremeren door de gestegen gasprijs. De landelijke groeicijfers cremeren t.o.v. begraven zijn terug te zien op Zorgvlied. Gelegen in de nabijheid van diverse andere (grote) crematoria, speelt de marktwerking een rol. Het college komt met een evenwichtig voorstel t.a.v. een tariefsverhoging. Tevens worden (duurzame) asbestemmingen aangeboden die aansluiten bij hedendaagse (uitvaart)wensen.

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
2.1 Verkeer en vervoer	-10.987	-10.501	16.331	1.016	-15.315	-14.471	-14.568	-9.472
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	-12.438	-11.971	15.648	247	-15.401	-15.430	-15.271	-13.116
7.2 Riolering	2.184	2.326	6.779	9.215	2.436	2.744	2.744	2.744
7.3 Afval	3.300	4.133	11.415	14.860	3.445	3.445	3.445	3.445
7.4 Milieubeheer	-3.077	-3.036	4.051	0	-4.051	-3.501	-3.812	-2.758
7.5 Begraafplaatsen	705	949	4.800	5.414	614	779	784	789
Totaal saldo van baten en lasten	**-20.314**	**-18.099**	**59.023**	**30.752**	**-28.272**	**-26.435**	**-26.679**	**-18.369**
Reservemutatie	-3.292	-524	26.587	23.072	-3.515	-4.531	-6.189	-12.493
Resultaat	**-23.606**	**-18.624**	**85.610**	**53.824**	**-31.786**	**-30.966**	**-32.869**	**-30.861**

Toelichting ontwikkeling begrotingssaldo

bedrag x € 1.000

	2024	2025	2026	2027
Saldo begrotingsboek 2023	**19.345**	**19.298**	**19.253**	**19.245**
Uitvoeringsprogramma 2023	3.000	4.413	4.413	0
Perspectiefnota 2024	6.238	4.275	6.190	8.610
Nominaal, kapitaallasten & kostentoerekening	3.218	2.991	3.024	3.018
Divers	-15	-12	-12	-12
Saldo begrotingsboek 2024	**31.786**	**30.966**	**32.869**	**30.861**

Reservemutatie

bedrag x € 1.000	2024				2025	2026	2027
omschrijving	beginsaldo	dotatie	onttrekking	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo
2.1 Buitenruimte	9.405	11.516	-16.484	4.437	506	162	8.517
2.1 Dekking kapitaallasten verkeer en vervoer	20.040	9.938	-819	29.159	35.651	39.531	40.000
2.1 Openbare verlichting (m.n. lichtmasten)	331	534	-627	239	306	374	908
5.7 Dekking kapitaallasten groen, water, recreatie	1.647	1.223	-69	2.801	4.151	5.787	8.868
5.7 Fonds Groen, water, recreatie	0	2.500	-2.500	0	1.650	4.000	4.000
7.5 Dekking kapitaallasten Zorgvlied	137	0	-23	114	91	68	45
7.5 Zorgvlied renovatie park en graven	279	96	0	375	471	567	662
Openbare ruimte	31.840	25.807	-20.522	37.125	42.826	50.488	63.001

Voorzieningenmutatie

bedrag x € 1.000	2024				2025	2026	2027
omschrijving	beginsaldo	dotatie	onttrekking	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo
7.5 Afkoop onderhoud graven	4.213	511	-592	4.132	4.051	3.970	3.890
7.5 Uitgifte graven	4.896	665	-735	4.827	4.758	4.688	4.619
7.2 Riolering	1.597	0	29	1.626	1.668	1.467	1.478
7.3 Huishoudelijk afval	1.355	248	-768	835	825	867	916
7.5 Begraafplaats Zorgvlied	308	30	-40	298	329	359	359
7.5 Dubieuze debiteuren Zorgvlied	35	0	0	35	35	35	35
7.2 Vervanging riolering	2.750	250	-1.200	1.800	1.550	1.550	1.300
Openbare ruimte	15.155	1.705	-3.306	13.553	13.215	12.937	12.596

Spaarvoorziening (vervanging) riolering
Bij de Perspectiefnota 2021 is besloten tot de instelling van een spaarvoorziening riolen. De spaarvoorziening valt in dezelfde categorie als de reeds veel langer bestaande egalisatievoorziening. Het BBV kent beide instrumenten, die allebei zijn bedoeld om bij te dragen aan een verantwoorde en gelijkmatige ontwikkeling van de lastendruk op langere termijn.

De egalisatievoorziening egaliseert incidentele fluctuaties tussen de jaren op het binnenkomende rioolheffing en de hieruit te dekken kosten. Bij een oplopende stand van egalisatievoorziening kunnen middelen hieruit via de spaarvoorziening worden ingezet ter dekking ineens van een deel van de jaarlijkse vervangingsinvesteringen zoals opgenomen in het MPP Buitenruimte. Op deze manier wordt een eventuele restruimte binnen een trendmatige, behoedzame tariefontwikkeling aangemerkt en ingezet als spaarcomponent.

Concreet is bij de Perspectiefnota 2024 besloten vanuit de egalisatievoorziening € 0,8 miljoen toe te voegen aan de spaarvoorziening. Tevens is besloten € 0,75 miljoen vanuit de spaarvoorziening gefaseerd in te zetten met € 0,25 miljoen in de jaren 2024 tot en met 2026.

Kredieten

Niet van toepassing

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van het programma Openbare ruimte

zijn het Groengebied Amstelland en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied betrokken. Voor aanvullende informatie over deze partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage "Subsidies en gemeentelijke jaarhuren voor gesubsidieerde instellingen".

2.5 Ruimtelijke ontwikkeling

Inleiding

Wij beschouwen een geleidelijke ontwikkeling van Amstelveen naar 110.000 inwoners als acceptabel. We kiezen voor een wijkgerichte benadering en denken daarbij zo vroeg mogelijk na over het realiseren van een gezonde fysieke leefomgeving. We bouwen in balans met de directe omgeving en met oog voor de groenkwaliteit. We actualiseren de Hoogbouwvisie, de Woonagenda en de Doelgroepenverordening. In Amstelveen moet woonruimte blijven voor alle inkomensgroepen: of je nu in de horeca werkt, leerkracht bent, ondernemer, manager of gepensioneerd. Daarom willen we bouwen in alle segmenten en bouwen we gerichter voor bepaalde doelgroepen: jongeren, starters, ouderen en studenten. Wij zetten de lobby gericht op vermindering van overlast door Schiphol voort.

Indicatoren

Omschrijving	Bron	2020	2021	2022	2023
% Nieuwe huurders uit Amstelveen	18	62%			
Gemiddelde WOZ waarde woningen (x1.000 euro)	16	420	442		
Van rechtswege verleende vergunningen Wabo	Registratie	16	30	20	
% Tijdig genomen handhavingsbesluiten	Registratie	38%	54%	12%	
Rapportcijfer inwoners over bereikbaarheid Amstelveen met auto	Stadspeiling		8,5		8,3
Rapportcijfer inwoners over bereikbaarheid Amstelveen met openbaar vervoer	Stadspeiling		7,5		7,4
Rapportcijfer inwoners over bereikbaarheid Amstelveen met de fiets	Stadspeiling		8,5		8,5

2.5.1 Ruimtelijke ontwikkeling, projecten en grondexploitaties

Doelstellingen

- Faciliteren en regie voeren op de ruimtelijke ontwikkeling van de stad, onder andere door het ontwikkelen en actueel houden van visies en beleidskaders;
- Uitvoering geven aan Omgevingswet.

Actuele beleidsontwikkelingen

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

De invoering van de Omgevingswet (Ow) per 1 januari 2024 is een omvangrijke en complexe stelselwijziging die grote impact heeft op de rol, verantwoordelijkheden, beleids- en regelruimte van lokale overheden, en daarmee ook op de lokale gemeentefinanciën.

De Omgevingswet is een volledig nieuw wettelijke kader dat het merendeel van alle regels en wetten rond de inrichting van de fysieke leefomgeving samenvoegt. De Omgevingswet kent twee maatschappelijke doelen:

1. een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit bereiken en in stand houden;
2. de fysieke leefomgeving doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen om er maatschappelijke behoeften mee te vervullen.

Het landelijke Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO), waaronder regels op de kaart, functioneert nog niet volledig. De vraag is of dit per 1 januari 2024 wel volledig zal functioneren. Als dit niet het geval blijkt, zal dat invloed hebben op de (digitale) dienstverlening die de gemeente kan bieden. Het kan zijn dat het behouden van het huidige niveau van dienstverlening binnen het fysieke domein niet mogelijk is door de overgang van de Wabo naar de Omgevingswet en Wkb.

De Omgevingswet betekent ook een andere manier van werken: alle medewerkers die hiermee te maken krijgen zijn / worden hiervoor getraind. Door organisatorische aanpassingen creëren we een duidelijk onderscheid tussen visies, beleid en uitvoeringsregels.

Tegelijk met de invoering van de Omgevingswet hebben we te maken met de invoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Ook deze stelselwijziging betekent een verandering van onze rol en verantwoordelijkheid in toetsing en handhaving. Dat komt doordat de kwaliteitsborging (onder andere toetsing op bouwbesluit) niet meer door de gemeente wordt uitgevoerd, maar door een externe kwaliteitsborger. De gemeente houdt wel een verantwoordelijkheid voor de kwaliteit.

Ruimtelijk beleid en visies
De Structuurvisie Amstelveen 2015+ (2011) is zolang de Omgevingsvisie niet is vastgesteld, samen met sectorale visies als de Mobiliteitsvisie, de Woonvisie en het Ruimtelijk Ontwikkelingsperspectief, het kader voor de korte en middellange termijn sturing aan de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. Amstelveen gaf hiermee helderheid over de gewenste fysieke ontwikkelingsrichting van de gemeente.

Omgevingsvisie
In het kader van de -op 1 januari 2024 in werking tredende- Omgevingswet wordt een Omgevingsvisie ontwikkeld die deze rol vanuit het bredere perspectief van de fysieke leefomgeving zal overnemen. Ook (de fysieke ruimtevragen vanuit) het sociale domein zal in de Omgevingsvisie meegenomen worden. De voorbereidingen om te komen tot de Omgevingsvisie zijn de vorige raadsperiode al gestart. Onder andere is hiertoe in 2020 het Koersdocument opgesteld. Deze raadsperiode wordt allereerst in de herfst van 2023 de Opgavennotitie vastgesteld en wordt vervolgens de Omgevingsvisie voor Amstelveen opgesteld, inclusief een Omgevingseffectrapportage (OER), en aan de raad aangeboden. Planning is dat deze uiterlijk eind 2024 vastgesteld wordt.

Hoogbouwvisie
De Hoogbouwvisie uit 2019 is in 2023 geëvalueerd. Via een raadsgesprek heeft de raad hier kennis van genomen. In 2024 zal de visie worden geactualiseerd.

Bovenkerkerwegzone
In maart 2023 is de Nota van Uitgangspunten voor de Bovenkerkerwegzone vastgesteld door de raad. Hierbij wordt beoogd om de kantorenzone tussen de Bovenkerkerweg en Middenhoven te transformeren tot een gebied met woningbouw en aanvullende voorzieningen in de plint. Momenteel wordt gewerkt aan de Gebiedsvisie voor het gebied, in samenspraak met eigenaren en met verdere participatie van omwonenden. Doelstelling is om de Gebiedsvisie Bovenkerkerwegzone in 2024 aan de raad voor te leggen ter besluitvorming.
Groenvisie
In 2023 is de gestart met het opstellen van de Groenvisie. De doorwerking naar plannen en projecten vindt in 2024 plaats. Zie verder thema 2.4.1 Groen.

Uitvoeringsprogramma Gezonde Leefomgeving
In 2024 zal uitvoering worden gegeven aan de visie gezonde leefomgeving die in 2023 is opgesteld. Er is capaciteit beschikbaar om deze uitvoering ter hand te nemen; vooralsnog zijn er geen extra middelen benodigd.

Ruimtelijke projecten
Amstelveen wil regie voeren op de ruimtelijke ontwikkeling van de stad. Doel is het toevoegen van ruimtelijke kwaliteit en woningbouw voor de juiste doelgroepen. De schaarse ruimte vraagt om zorgvuldige regie en zoveel mogelijk meervoudig gebruik van ruimte. Leefbaarheid (een gezonde fysieke leefomgeving), een groennorm en sociale samenhang in wijken en buurten maken wij leidend. Ruimtelijke projecten dienen bij te dragen aan deze doelen. De markt voor woningbouw staat in Amstelveen flink onder druk door onder andere wettelijke onzekerheden en prijsstijgingen. Ontwikkelaars blijven desondanks kansen zien voor (her)ontwikkeling in Amstelveen.

Het werkproces voor ruimtelijke initiatieven en projecten is aangepast op de invoering van de Omgevingswet. Voor de intake van nieuwe initiatieven is een nieuw proces ingericht waarbij de initiatiefnemer verantwoordelijk is voor de participatie en waarbij de gemeente een toetsende rol heeft. In deze zogenaamde wenselijkheidsfase kan de raad worden betrokken door een raadsgeprek over een initiatief of wordt de raad actief geïnformeerd door een raadsbrief. Per initiatief kan een keuze worden gemaakt hoe de raad te betrekken. Dit is afhankelijk van de impact van het initiatief op de omgeving en het resultaat van de participatie door de initiatiefnemer. Op deze wijze bepalen we eerst de wenselijkheid van een initiatief alvorens deze als project verder uit te werken in de haalbaarheidsfase.

Daarnaast speelt de krapte op de arbeidsmarkt in de hele keten van het fysiek domein nog steeds een rol in het kunnen opstarten van nieuwe projecten en ook in de uitvoering van lopende projecten. Met het prioriteren van projecten wordt capaciteit gericht ingezet. De prioritering wordt een aantal keer per jaar heroverwogen. Op deze manier is het gelukt om in 2023 een aantal nieuwe projecten op te starten zonder verlies van inzet op de lopende projecten.

De nadruk in de ruimtelijke projecten ligt op transformatie en binnenstedelijk bouwen. Het grondbeleid is situationeel, met als basishouding faciliterend. Hierbij vindt kostenverhaal plaats en zijn grondexploitaties in principe financieel neutraal. Jaarlijks stelt de gemeenteraad de actualisering van de grondexploitaties vast, door middel waarvan de financiële kaders actueel worden gehouden. De schaarse ruimte en de ambities vragen om meer sturing vanuit het grondbeleid. De komende periode zetten we stappen om te komen tot een actievere rol met onder andere strategisch verwervingsbeleid.

Welstandsbeleid
Bouwkwaliteit, architectuur en welstandseisen krijgen in een vroeg stadium van initiatieven voor nieuwbouw aandacht. De eisen voor welstand in de bestaande omgeving worden bijgesteld op basis van de uitgangspunten: uitstraling, kwaliteit, duurzaamheid en groen. Het welstandsbeleid wordt in die lijn geactualiseerd.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
(geactualiseerde) Hoogbouwvisie	Raad	2e kwartaal
Gebiedsvisie strook Bovenkerkerweg	Raad	2e kwartaal
Omgevingsvisie	Raad	4e kwartaal
Welstandsnota	Raad	3e kwartaal
Strategisch Verwervingsbeleid	Raad	3e kwartaal

2.5.2 Stedelijke ontwikkelingen

Doelstellingen
Faciliteren en regie voeren op de grote projecten overkapping A9, Stadshart en Legmeer.

Actuele beleidsontwikkelingen

Wij bouwen steeds vaker binnenstedelijk. Dit leidt tot vaak complexere projecten waarbinnen het lastiger is te sturen is op een planning. Onderzocht wordt hoe wij de reserve stedelijke vernieuwing, bedoeld voor "omvangrijke investeringen, gerelateerd aan de duurzame borging van het bestaande Amstelveens voorzieningenniveau bij het gaandeweg ouder worden van bestaande

wijken en voorzieningen" kunnen koppelen aan de realisering van maatschappelijk vastgoed, waarop wij als gemeente meer regie willen gaan voeren.

A9

Aannemer VeenIX is in 2020 gestart met de uitvoering van project A9 ter hoogte van Amstelveen. Het infrastructurele deel van het project loopt tot medio 2027. In 2023 is een tijdelijke ligging van de A9 (bypass) aan de zuidzijde van het A9 tracé gerealiseerd en gestart met de verdiepte ligging van de A9 aan de noordzijde van het tracé. Begin 2025 wordt de verdiepte ligging van de A9 aan de noordzijde in gebruik genomen en start de verdiepte ligging aan de zuidzijde. De einddatum van het Rijkswaterstaat project A9 ligt waarschijnlijk in 2027. Na opleveren zijn we als gemeente toe aan de herinrichting van het openbaar gebied op en om de A9. Dit loopt tot rond 2030.

Er zijn meerdere grote viaducten in Amstelveen die allemaal aangepast of vernieuwd zullen worden. Dit betreft de volgende objecten:

- viaduct Amsterdamse Bos / Sierwater (KW003);
- viaduct Beneluxbaan (KW005);
- viaduct Burg. Boersweg (KW006);
- viaduct Amsteldijk en Amstel (KW007).

De werkzaamheden aan deze viaducten zijn gestart en verwacht wordt dat werkzaamheden in 2026 gereed komen. De Bomenbrug over de Traverse bij het Stadshart zal pas in laatste stadium van het project (2026 – 2027) gerealiseerd worden.

De inzet van de gemeente op het A9 project richt zich op het toetsen van de ontwerpplannen, het verlenen van vergunningen en ontheffingen, de engineering van de objecten waarvan de gemeente eigenaar en beheerder wordt, het toetsen van BLVC-plannen (bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie) en omgevingsmanagement. Daarnaast heeft de gemeente een leidende rol in de (her-)inrichting van de openbare ruimte op en om de vernieuwde A9.

Nadat RWS en VeenIX het infrastructurele deel van het project A9 in 2027 gereed hebben, heeft de gemeente de taak om de drie overkappingen: bij het Oude Dorp, de traverse bij het Stadshart en het Bovenlandpad evenals de resterende groenstroken aan de noordzijde en de zuidzijde van de A9 in te richten. Hiervoor zijn al eerder globale plannen gemaakt en de deelplannen worden de komende jaren vormgegeven. De overkappingen zelf worden aangelegd door VeenIX in opdracht van Rijkswaterstaat. De inrichting van de overkappingen komt ten laste van de Gemeente, waarbij wordt aangetekend dat Rijkswaterstaat de groencompensatie financiert tot een maximum van €1,1 miljoen (excl. BTW). De inrichtingskosten van de genoemde gebieden ramen we op dit moment op €16,6 miljoen. De kosten voor de inrichting van de stroken langs de A9 zijn geraamd op €5,4 miljoen, de inrichting van de 3 overkappingen zijn geraamd op €11,2 miljoen en aangemeld in de perspectiefnota 2024. Delen van deze gebieden zijn nu reeds in beheer bij de gemeente, maar worden uitgebreid met gronden die nu nog in eigendom en beheer bij Rijkswaterstaat zijn. De beheerskosten als gevolg van deze investeringen en uitbreiding zullen toenemen. Een berekening van de beheerkosten is pas goed te maken als er ontwerpen van de gebieden zijn gemaakt. Dit zal in de komende jaren gebeuren.

Er wordt momenteel gewerkt aan een masterplan voor groeninrichting met plannen voor herplanten van bomen langs het nieuwe A9 tracé. Dit masterplan zal in de tweede helft van 2023 en begin 2024 in deelplannen worden uitgewerkt, met inrichtingsplannen voor locaties Oude Dorp, Stadshart-A9 en Meanderpark-Operabuurt. Deze inrichtingsplannen zullen concreet worden gemaakt, waarna deze aan uw raad worden voorgelegd om de benodigde middelen via een kredietbesluit ter beschikking te stellen. Bij de perspectiefnota 2025 worden de nu geraamde kosten nader onderbouwd en bijgesteld. De uitvoering is mede afhankelijk van het beschikbaar komen van de gronden als (deel)werkzaamheden door VeenIX worden afgerond. Participatie vindt plaats conform het afgesproken beleid.

Stadshart
Binnen het Stadshart onderscheiden we de concrete lopende projecten en de integrale uitwerking van het Stadshart.

Bioscoop en Cultuurstrip
Voor de bioscoopontwikkeling is in april 2022 een koop- en anterieure overeenkomst getekend met de initiatiefnemer. Het bestemmingsplan "Stadsplein Bioscoop" is op 18 januari 2023 onherroepelijk vastgesteld. In november 2022 heeft Pathé Theatres BV gemeld dat zij al haar nieuwbouwprojecten (onder andere in Amstelveen) met een jaar heeft uitgesteld. De gemeente heeft haar medewerking aan het verzoek voor de locatie Amstelveen toegezegd. Dit alles onder een aantal voorwaarden die voor de gemeente van belang zijn, zodat de met de realisatie van het bouwplan samenhangende zaken doorgang vinden. Het gaat hierbij met name om de inpassing van de bioscoop in de te vernieuwen Cultuurstrip en de vormgeving van het expeditieplein aan de achterzijde. Met de ondertekening van een allonge is het verzoek tot uitstel van de bouw van de bioscoop geformaliseerd. Afgesproken is dat Pathé uiterlijk 31 januari 2024 aan de gemeente laat weten of zij doorgaat met het plan. Is dat niet het geval dan zal de overeenkomst beëindigd worden.

Rembrandtstraat/ Uitbreiding Rembrandthof
In 2022 is er een allonge op de bestaande overeenkomst Rembrandtpassage, ook bekend als project "Rembrandtstraat", getekend. Begin 2023 heeft de initiatiefnemer de gemeente verzocht om medewerking te verlenen aan het ontwikkelen en realiseren van een uitbreiding van het Rembrandthof aan de zijde van het Binnenhof. De uitbreiding betreft de realisatie van een retailplint met een diepte van 10 meter. Het haalbaarheidsproces is inmiddels opgestart. In 2024 wordt de anterieure/koopovereenkomst ondertekend en vervolgens kan de ruimtelijke procedure worden opgestart.

Townhouse
Het project Townhouse betreft de uitbreiding van het winkelpand in het verlengde van de Cultuurstrip, nabij de entree van het Binnenhof. De kabels en leidingen zijn inmiddels verlegd, de initiatiefnemer kan begin 2024 starten met de uitvoering.

Mr. G. Groen van Prinstererlaan 114
Dit betreft het project met 303 woningen op de hoek van de Mr. G. Groen van Prinstererlaan en Burgemeester Haspelslaan. In november van 2022 is het bestemmingsplan vastgesteld. Het bestemmingsplan is nog niet onherroepelijk omdat er een beroep is ingediend bij de Raad van State. Afhankelijk van de beroepsprocedure en de omgevingsvergunning kan in 2024 worden gestart worden met de bouw van het complex.

ASR/Tristan Capital
Het initiatief betreft het transformeren van twee grotendeels leegstaande gebouwen, namelijk het oude V&D gebouw (a.s.r.) en kantorengebouw aan het Handelsplein (Tristan Capital). Het gebied, dat als één van de entrees van het Stadshart een belangrijke rol heeft, mist aantrekkingskracht. In juli 2023 is het besluit genomen om in te stemmen met de wenselijkheid van het initiatief en opdracht te geven tot het projectmatig onderzoeken van de haalbaarheid.

Inrichting openbare ruimte
Voor het Stadshart volgen we de insteek dat de plannen van de commerciële partijen voor de gemeente ten minste budgettair neutraal zijn. Voor de niet-commerciële delen gaat dit niet op. Om de plannen voor de inrichting van de openbare ruimte te kunnen starten en straks uit te voeren zijn de benodigde kosten voor de buitenruimte per jaar ingeschat en weergegeven en opgenomen in de perspectiefnota 2024. Er is inmiddels gestart met de voorbereiding voor het verplaatsen van de vrijdagmarkt en de daarbij nodige aanpassingen aan de Rembrandtweg en het vernieuwen en vergroenen van het Stadsplein. Voor de zomer van 2023 zijn, in samenwerking met de klankbordgroep Rembrandtweg, de uitgangspunten voor de herinrichting van de Rembrandtweg bepaald met daarbij een principetekening van de nieuwe marktindeling. Het ontwerp van de

Rembrandtweg zal eind 2023 gereed zijn, waardoor in 2024 gestart kan worden met de uitvoering. Door de verplaatsing van de markt komt het Stadsplein vrij voor een nieuwe inrichting. In samenwerking met de klankbordgroep Stadsplein worden de functies van het Stadsplein bepaald en worden deze samen met uitgangspunten meegegeven aan landschapsbureaus om een ontwerp van het plein te maken. De bewoners van Amstelveen mogen kiezen uit een van de nieuwe ontwerpen. In 2024 wordt het ontwerp verder uitgewerkt en kunnen de inrichtingstekeningen worden behandeld in de raad.

Integrale uitwerking Stadshart
In februari 2023 heeft u als raad het Gebiedsplan Amstelveen vastgesteld en wordt er gewerkt aan het aanpakken van het woningbouwtekort, het optimaliseren van de bereikbaarheid, het stimuleren van de werkgelegenheid, het verduurzamen, het vergroenen en klimaatbestendig maken en het blijvend investeren in de leefbaarheid, ontmoetingsfunctie en inclusiviteit. Het gebiedsplan Amstelveen is in samenwerking met de Metropoolregio Amsterdam opgesteld. Om een vervolgstap te kunnen maken voor het centrumgebied is een verdere kaderstelling voor het Stadshart benodigd.
Daarnaast wordt een toekomstbeeld voor mobiliteit onderzocht, waarin verduurzaming van het busstation, de eindhalte van tram 5 en het fietsparkeren een belangrijke rol hebben. Over deze onderwerpen zijn we ook in gesprek met de Metropoolregio Amsterdam. Uit deze gesprekken zal blijken of een financiële bijdrage tot de mogelijkheden behoort. De kaders en uitgangspunten voor de uitwerking van de Gebiedsvisie worden met het college en de raad besproken.

Nieuw Legmeer
Het bedrijventerrein Legmeer wordt veranderd in een gemengd, duurzaam, groen en toekomstbestendig woon- en werkgebied.
De aanleiding hiervoor was (en is) de grote behoefte aan woningen. Legmeer is op termijn niet toekomstbestendig en is de enige locatie binnen de bebouwde kom waar grootschalige woningbouw (zonder tijdelijke bewoning) mogelijk is omdat het Luchthaven Indelingsbesluit (LIB) voor dit gebied geen belemmeringen oplegt om woningen toe te voegen. Met deze gebiedsontwikkeling draagt Amstelveen bij aan de woningbouwopgave binnen de Metropool Regio Amsterdam (MRA) en de versnellingsopgave woningbouw MRA in het bijzonder. Daarnaast biedt de transformatie kansen voor Amstelveen door de realisatie van grotere diversiteit aan woonmilieus, groei van het aantal inwoners, een evenwichtige bevolkingsopbouw en kansen voor nieuwe bedrijvigheid en voorzieningen. De gemeente heeft de contouren voor de transformatie geschetst in de Nota van Uitgangspunten Legmeer (2018) op basis waarvan de Ontwikkelvisie Legmeer (2020) verder is uitgewerkt. De uitgangspunten en randvoorwaarden uit de Ontwikkelvisie worden verder uitgewerkt in een omgevingsplan voor Legmeer, dat als ruimtelijk kader dient voor de toekomstige gebiedsontwikkeling. In 2021 is een Rijksbijdrage van €9,2 miljoen uit de Woningbouwimpuls verkregen voor het mogelijk maken van de verplaatsing van de gemeentewerf en het afvalbrengstation, waardoor milieuruimte ontstaat voor woningbouw. Ook is Programmaorganisatie Nieuw Legmeer opgericht, waarbinnen sturing wordt gegeven aan het transformatieprogramma. Het programmateam Nieuw Legmeer werkt de Ontwikkelvisie verder uit in planproducten die als kader dienen voor het op te stellen omgevingsplan Legmeer.
Dat betekent dat de gemeente een sturende rol op zich neemt om te komen tot een ruimtelijke- en financieel haalbare ontwikkeling. Dit doet zij in samenspraak met de betreffende grondeigenaren. Iedere grondeigenaar heeft de mogelijkheid zijn of haar kavel grond te herontwikkelen. Dit gebeurt middels een op te stellen integraal stedenbouwkundig plan binnen verschillende ontwikkelclusters. Het stedenbouwkundig plan vormt met een op te stellen Grex en een planMER de basis voor het vast te stellen omgevingsplan. Via het omgevingsplan (inclusief de onderdelen: exploitatieplan en beeldkwaliteitsplan), zal de gemeente de regie voeren over deze gebiedsontwikkeling.
In 2023 was met name het onderzoek naar de financiële haalbaarheid aan de orde. We hebben te maken met negatieve financiële ontwikkelingen, zoals een stijging van bouwkosten en rente die effect kunnen hebben op de haalbaarheid en de voortgang van het project. Nog steeds wordt gestuurd en gestreefd naar een haalbaar plan op basis van een set met (bijgestelde) uitgangspunten en vindt hierover afstemming plaats met de markt en met de gemeenteraad. Bij een haalbaar plan, zullen de uitgangspunten worden vertaald in een definitief stedenbouwkundig

plan en een Grex, die medio 2024 ter vaststelling aan de gemeenteraad worden aangeboden. De procedure omtrent het omgevingsplan volgt daarna, naar verwachting eind 2024 in de gemeenteraad.

De Scheg
Scheg-Oost
In 2023 is wegens de nieuwe marktontwikkelingen het woningbouwplan aangepast. Een deel van het plan kan uitgevoerd worden binnen de aangevraagde Omgevingsvergunning. Start bouw is afhankelijk van wanneer deze Omgevingsvergunning onherroepelijk is. Voor de andere plandelen zal er in 2024 een RO-procedure doorlopen worden. Afhankelijk van de voortgang van deze procedure kan er eind 2024 gestart worden met de voorbereidingen bouw.

Scheg-Midden
Het bestemmingsplan en exploitatieplan zullen in het tweede kwartaal van 2024 ter vaststelling worden voorgelegd aan de raad. Naar verwachting zal het bestemmingsplan in het derde kwartaal in werking treden, op basis waarvan omgevingsvergunningen kunnen worden verleend.

Scheg-West
Nadat de raad in 2023 heeft besloten over de vaststelling van het bestemmingsplan en exploitatieplan, zal in 2024 worden gestart met de projectuitvoering. Volgens planning zal in het eerste kwartaal van 2024 zijn gestart met het bouwrijp maken en zal naar verwachting de eerste omgevingsvergunning worden verleend. Start bouw wordt voorzien in het derde kwartaal van 2024, doch is afhankelijk van het moment waarop deze omgevingsvergunning onherroepelijk is.

Carmenlaan / Parelvisserslaan
Het project Carmenlaan wordt in 2024 met prioriteit opgepakt om invulling te geven aan de maatschappelijke behoefte voor het huisvesten van doelgroepen. Hiervoor wordt een voorstel gemaakt met een programmatische en stedenbouwkundige invulling. De projectnota wordt in Q3 2024 aan de raad voorgelegd.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Grex Legmeer	Raad	2e kwartaal
Bestemmingsplan en exploitatieplan Scheg-Midden	Raad	2e kwartaal
Nota van Uitgangspunten Noordelijke Poeloever, Oude Dorp en Dek A9	Raad	1e kwartaal
Ontwikkelvisie Noordelijke Poeloever, Oude Dorp en Dek A9	Raad	3e kwartaal
Ontwerp Stadsplein	Raad	2e kwartaal
Gebiedsvisie Stadshart	Raad	2e kwartaal
Projectnota Carmenlaan	Raad	3e kwartaal

2.5.3 Schiphol

Doelstellingen
Tegengaan hinder in Amstelveen door Schiphol (geluid, luchtkwaliteit).

Actuele beleidsontwikkelingen
In het Collegeprogramma is meer nadruk gelegd op gezondheidsaspecten in Amstelveen in relatie met de hinder door Schiphol. Daarnaast is er aandacht voor het tegengaan van langparkeren

Schiphol in Amstelveen en op langere termijn verbeteren van de OV verbinding Amstelveen Zuid-Schiphol.

Het Rijk/Kabinet heeft Schiphol opgedragen het maximum aantal toegestane vluchten te verlagen van 500.000 via 460.000 naar uiteindelijk 440.000 vluchten per jaar. Het is nog niet zeker of 'de sector' (gezamenlijke vliegmaatschappijen) deze verlaging juridisch aanvechten, juridisch heeft het Rijk toestemming gekregen de verlaging in te zetten.

Het Rijk heeft middels een Bestuursakkoord Schiphol en omgeving tot NOVEX gebied aangewezen en Amstelveen zal in de uitwerking hiervan aansluiten (opstellen Gebiedsagenda met hierin opgenomen de verbetering van de leefomgevingskwaliteit).

Er is een Maatschappelijke Raad Schiphol (MRS) opgericht waarin ook een Amstelveense bewonersvereniging is opgenomen.

Begin 2023 presenteerde Schiphol een 'achtpuntenplan' waarin een ambitie staat opgenomen die goed aansluit op het Amstelveense Coalitieakkoord.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Voorbereiding besluitvorming vervanging gemeentelijk vlieggeluidsmeetpuntsysteem.	Uitvoering	
Participeren in BRS overleg.	Uitvoering	

2.5.4 Wonen en volkshuisvesting

Doelstellingen
- Passende woningbouw voor een leefbare gemeente;
- Stedelijke vernieuwing en verduurzaming;
- Innovatieve oplossingen om de wooncrisis te doorbreken.

Actuele beleidsontwikkelingen
Vanuit het Rijk wordt wetgeving voorbereid dat ook effect gaat hebben op het Amstelveense woonbeleid. Door de val van kabinet Rutte IV is onzeker geworden welke wetgeving nog doorgang gaat vinden. Eén wet is inmiddels wel in werking getreden, de wet Goed Verhuurderschap. In 2024 wordt deze wet ook in Amstelveen geïmplementeerd.

De provincie Noord-Holland heeft een nieuw college van Gedeputeerde Staten. In het coalitieakkoord hebben zij een aantal speerpunten benoemd die effect kunnen hebben op het woonbeleid. Nadere uitwerking van deze speerpunten worden in 2024 verwacht en zal ook overleg met de Noord-Hollandse gemeenten volgen. Samen met andere MRA-gemeenten heeft de gemeente Amstelveen de woondeal getekend. De komende periode wordt gebruikt om de woondeal nader uit te werken, ook op regionaal niveau.

Onlangs is de woonvisie Amstelveen 2023-2030 vastgesteld. Dit biedt een goede basis om de komende jaren woonbeleid uit te werken en bestaand beleid te continueren. Belangrijkste speerpunt voor dit jaar is het invoeren van een volkshuisvestingsfonds. Daarnaast wordt met woningcorporaties en ontwikkelaars besproken welke woningen er de komende jaren in Amstelveen gebouwd gaan worden. Er komt ook meer aandacht voor (omgekeerd) scheefwonen. Hierover worden nadere afspraken gemaakt met woningcorporaties en particuliere verhuurders.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Uitvoeringsplan Woonvisie Amstelveen 2023-2030.	College	1e kwartaal
Voorrangsregeling zorg- en onderwijspersoneel sociale huur.	Uitvoering	2e kwartaal
Implementatie wet Goed Verhuurderschap.	Raad	1e kwartaal
Opzetten volkshuisvestingsfonds voor sociale en middenhuur.	Raad	2e kwartaal
Prestatieafspraken maken met woningcorporaties.	College	3e kwartaal
Vernieuwde kaders voor woningdelen.	Raad	3e kwartaal
Afspraken met woningcorporaties en particuliere verhuurders over (omgekeerd) scheefwonen.	College	4e kwartaal

2.5.5 Verkeer en vervoer

Doelstellingen

- Waarborgen en waar nodig verbeteren van de verkeersveiligheid, leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersafwikkeling, waarbij actieve en duurzame mobiliteit wordt gestimuleerd en gefaciliteerd;
- Samen met de regio tot de beste keuzes komen ten aanzien van bereikbaarheid en mobiliteit;
- Mobiliteit en ruimtelijke ordening gaan altijd samen;
- Tegengaan van onevenredige parkeerdruk.

Actuele beleidsontwikkelingen

Uitwerken mobiliteitsvisie

In 2021 is de Mobiliteitsvisie Amstelveen vertaald in een Uitvoeringsprogramma. De bijbehorende infrastructurele maatregelen zijn opgenomen in het MPP Buitenruimte. Via het MPP Buitenruimte wordt het uitvoeringsprogramma jaarlijks geactualiseerd.

Begin 2022 is de Bereikbaarheidsagenda Zuidlob VRA 2040 bestuurlijk vastgesteld waarin bovenlokale bereikbaarheidsmaatregelen zijn opgenomen. Dit is een gezamenlijk document van de provincie Noord-Holland, de Vervoerregio Amsterdam, de gemeenten Ouder-Amstel, Uithoorn, Aalsmeer en Amstelveen. Prioriteiten zijn een visie op het toekomstig functioneren van het provinciaal wegennet in relatie met ruimtelijke ontwikkelingen (waaronder het vraagstuk capaciteit Bovenkerker-/Zijdelweg ten noorden van de N201), vervolgonderzoek naar een tramhalte BTAZ incl. 'hub' (P&R) en de OV verbindingen met Schiphol Plaza vanuit Amstelveen Zuid.

Door structureel afgenomen aantal OV reizigers (effect door Corona) staat het OV onder druk. Ook de plannen 'Gebiedsontsluitingsweg 30 km/uur' (GOW 30) van de gemeente Amsterdam kunnen leiden tot een afname in het OV voorzieningenniveau.

Amstelveen heeft zich aangesloten bij Green Deal ZES (Zero Emissie Stadslogistiek).
Er wordt gewerkt aan een Visie Elektrisch Laden.

Fietsveiligheid

Amstelveen moet veiliger worden voor de (jonge) fietser. De focus ligt op de fietsveiligheid rondom basisscholen. Een gedragscampagne wordt ontwikkeld met als doel ouders te bewegen hun kinderen niet met de auto naar/van school te vervoeren. Gelijktijdig rollen we komende jaren samen met Veilig Verkeer Nederland een programma genaamd De Veilige Schoolomgeving uit. Deze geïntegreerde aanpak van bewustwording enerzijds en gerichte school specifieke maatregelen anderzijds, zal hand in hand gaan met zorgvuldige verkeer- en bereikbaarheid communicatie naar onze inwoners en infrastructurele verbeteringen om in te spelen op de ontstane onveiligheid als gevolg van snelheidsverschillen van fietsers en handhaving van de regels op fietspaden.

Parkeren
Het invoeren van betaald parkeren met vergunning vindt plaats in die gebieden waar de parkeerdruk voldoet aan het vastgestelde beleid, te weten: gemiddeld minimaal 85% parkeerdruk in een minimaal gebiedsomvang van 40.000 m2. Komend jaar wordt verder onderzoek gedaan naar de beste parkeeroplossing voor het Oude Dorp en de omgeving van het Raadhuis. Ook wordt bezien of actualisering van de Nota Parkeernormen opportuun is.

Parkeeroverlast wordt niet alleen veroorzaakt door 'vreemdparkeerders' van buiten de gemeente, maar ook steeds meer door eigen inwoners door uitwijkgedrag, nieuwbouw of overloop door verschil in parkeerregime. In verband hiermee is in juni jongstleden een Raadsgesprek gevoerd over toekomstig beleid betaald parkeren. In een Raadsdebat in oktober 2023 zal dit verder worden besproken. Eventueel nieuw parkeerbeleid naar aanleiding van dit raadsdebat zal in het eerste kwartaal aan de raad worden voorgelegd.

Een mobiliteitsonderzoek is uitgevoerd onder werknemers van de gemeente, gecombineerd met parkeeronderzoek in de omgeving van het Raadhuis en Oude Dorp. Hiermee wordt inzicht verkregen in de huidige mobiliteitskeuze van de medewerkers van het Raadhuis. Deze gegevens kunnen als basis dienen voor een mobiliteitsplan voor de gemeente en als input voor de visie Noordelijke Poeloever.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Actualisatie nota parkeernormen.	Raad	4e kwartaal
Mobiliteitsplan gemeente	College	2e kwartaal
Visie elektrisch laden	Raad	2e kwartaal
Participeren bij planvorming gemeente Amsterdam over 'mitigerende maatregelen' GOW30.	Uitvoering	
Aanpak fietsveiligheid rondom basisscholen.	Uitvoering	
Nieuw parkeerbeleid	Raad	1e kwartaal

2.5.6 Maatschappelijk Vastgoed

Doelstellingen
Vastgoed is een belangrijk element voor het realiseren van gemeentelijke beleidsdoelstellingen op het gebied van zorg, welzijn, onderwijs, sport en cultuur. Deze voorzieningen zijn niet alleen noodzakelijk, maar geven ook kwaliteit aan de stad.

Er zijn onderstaande redenen te noemen waarom de gemeente eigenaar is van vastgoed:
• Ter uitvoering van wettelijke taken. Een belangrijke in omvang betreft de wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting op grond van de wet op het primair en voortgezet onderwijs. In overleg met schoolbesturen kan de eigendom van het vastgoed bij de schoolbesturen of bij de gemeente worden ondergebracht.
• Ten behoeve van de huisvesting van de gemeente zelf. Hierin wordt zowel het bestuur, de ambtenaren alsook diverse gemeentelijke uitvoerende onderdelen gehuisvest.
• Voor het bereiken van gemeentelijke beleidsdoelen zoals die een door de gemeenteraad aangewezen algemeen belang dienen. Dit zijn bijvoorbeeld beleidsdoelen op het gebied van cultuur (inclusief erfgoed), sport, welzijn en recreatie of de huisvesting van specifieke doelgroepen waaronder de opvang van vluchtelingen. Vastgoed kan ook worden aangehouden om andere gemeentelijke beleidsdoelen te ondersteunen zoals in het geval van de kinderopvang. Ook kan de gemeente de toegankelijkheid voor een breed publiek willen borgen zoals dat bijvoorbeeld bij de zwembaden het geval is.

• Strategisch (tijdelijk) vastgoed dat aangehouden wordt of verworven is om ruimtelijke (her)ontwikkeling mogelijk te maken, als tijdelijke huisvesting te kunnen dienen of in kleine omvang om op toekomstige vragen te kunnen inspelen.

Actuele beleidsontwikkelingen
Er staan ons de komende jaren forse investeringen te wachten op Onderwijshuisvesting (waaronder Orion en IKC De Scheg) en Maatschappelijk Vastgoed (waaronder Zwembad de Meerkamp en de Cultuurstrip). Het gaat hier ook om investeringen die pas over een paar jaar in gebruik genomen gaan worden. Dit maakt dat de extra kapitaallasten van circa €1,7 miljoen pas zichtbaar worden vanaf 2028/2029. Dit is buiten de horizon van deze perspectiefnota maar met de investeringsbesluiten van nu committeren we ons wel aan deze extra lasten in de toekomst.

Het investeringsplan maatschappelijk vastgoed 2023-2027 is vastgesteld als kaderstellende meerjarige investeringsplanning, bestaande uit een onderdeel onrendabele investeringen (algemene middelen) van €130,6 miljoen conform het overzicht in en een onderdeel rendabele investeringen (dekking via huren) met een totaalvolume van €31,1 miljoen.

- We investeren onder meer in vergroening van schoolpleinen;
- Vanwege de groeiende instroom van vluchtelingen is huisvesting van nieuwkomers een bijzonder aandachtspunt;
- Ook zetten we fors extra in op onderwijshuisvesting, waaronder Orion en IKC De Scheg;
- We maken uitbreiding van het zwemwater in zwembad De Meerkamp mogelijk en investeren in de Cultuurstrip;
- We willen de verbinding tussen kinderopvang en onderwijs versterken, zetten in op een verrijkte schooldag en organisatie van zomerscholen.

Duurzaamheid Vastgoed
Begin 2023 heeft het college besloten een plan te maken om het gemeentelijk vastgoed uiterlijk in 20230 gasloos/CO2 neutraal te maken. De uitvoering van dit plan is in twee fases verdeeld. In de eerste fase worden de gebouwen geïnventariseerd waarmee grote energiebesparingen zijn te verwachten. De kosten voor het inventariseren van de maatregelen hiervoor zijn reeds beschikbaar en komen uit de duurzaamheidsreserve. De kosten voor de uitvoering van de maatregelen zijn nog niet bekend. Echter bij deze dient deze opgave als een claim voor financiële middelen in de komende jaren welke benodigd zijn om het gemeentelijk vastgoed verder te verduurzamen. Zodra de geraamde kosten bekend zijn zal deze via de geëigende middelen kenbaar worden gemaakt. Er zal zoveel mogelijk gebruik gemaakt worden van natuurlijke momenten. Vanaf 2024 t/m 2029 is de verwachting dat er jaarlijks een krediet beschikbaar gesteld moet worden, welk uiteraard via de gebruikelijke wijze wordt aangevraagd.

Stijging kosten onderhoud
Al een aantal jaren stijgen de uitgaven voor het dagelijks onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed. Dat wordt enerzijds veroorzaakt door het ouder worden van de gebouwen portefeuille (toename van storingen) en het afgelopen jaar door de oorlog in Oekraïne. De prijzen voor materialen en arbeid zijn daardoor significant gestegen. De verwachting is dat deze niet snel zullen dalen. Daarnaast moet, conform de vigerende aanbestedingsregels, in 2023 een aantal grote onderhoudsovereenkomsten opnieuw worden aanbesteed. Verder is het jaarlijks onderhoudsbudget van zwembad de Meerkamp structureel circa 40k te laag en die van het Cobra museum circa 50k. Deze ontwikkelingen nopen ons het totale onderhoudsbudget structureel te verhogen met € 200.000 naar € 1.400.000 in 2024.

Toegankelijkheid
In 2022 is de motie "Amstelveen voor iedereen" aangenomen. Hiermee wordt het college opgeroepen een vervolg te geven aan de implementatie van het VN-Verdrag Handicap en hiervoor een normenkader/gradatie op te stellen, om bestaande publieke gebouwen en openbare ruimte toegankelijk te maken voor 11.375 inwoners. Het normenkader/gradatie is in ontwikkeling en zal leiden tot een checklist waarmee de publieke gebouwen en openbare ruimten onderzocht kunnen

worden in welke mate zij hieraan voldoen. Om te kunnen bepalen of en welke maatregelen nodig zijn om de publieke gebouwen hieraan te laten voldoen, zal een onderzoek en inventarisatie noodzakelijk zijn. Aan de hand van dit onderzoek zal bepaald worden welke financiële middelen nodig zijn. Voor het uitvoeren van dit onderzoek zal een krediet nodig zijn van €100.000 in 2024 voor het inhuren van deze capaciteit.

Cultuurstrip
Begin 2022 is de bestuursopdracht gegeven voor de uitbreiding en vernieuwing van de Cultuurstrip in het Stadshart van Amstelveen. De opdracht loopt parallel aan ontwikkeling van de nieuwe Pathé-bioscoop achter de Cultuurstrip. Hiermee wordt beoogd een toekomstbestendige verbinding van de cultuurinstellingen mede door het verplaatsen van de voorgevel aan het Stadsplein. Om deze toekomstbestendigheid te optimaliseren zal ook het "achterhuis" verbouwd moeten worden. Deze is meegenomen in de verkenning. Inmiddels is de verkenning in een eindfase beland en is dit een goed moment om in de perspectiefnota de nodige financiële middelen kenbaar te maken. Daarbij opgemerkt dat het uitstel van Pathé geen belemmering is voor de verdere planontwikkeling van de Cultuurstrip. In de begroting van 2024 wordt €1 mln. opgenomen als voorbereidingskosten.

Uilenstede 106-108a
Het voormalige theater en vergaderzalen is gehuurd voor 5 jaar vanaf 1 augustus 2023 ten behoeve van de Schouwburg. De huurkosten en eenmalig investering bedrag in 2024 bedraagt circa €256.200. Het voormalige theater zal worden onderverhuurd aan de Schouwburg (voor tijdelijke huisvesting).

Bankras
De Multifunctionele Accommodatie Bankras wordt voor de wijk gerealiseerd met daarin het nieuwe wijkcentrum Alleman en het Medisch Centrum Bankras met diverse eerstelijnszorgverleners waaronder een apotheek, fysiotherapeuten, tandarts en huisartsen. Het pand ligt vrij centraal in de woonwijk en is goed bereikbaar voor de buurtbewoners. Middels de realisatie van het wijkcentrum realiseren we een toekomstbestendige aantrekkelijke ontmoetingsruimte in de wijk, die ruimte biedt aan maatschappelijke initiatieven en maatschappelijke ondersteuning.
Met het realiseren van de huisartsenpraktijkruimten in eigen beheer, zorgen we dat de huisartsen van huidig MC Bankras (dat gesloopt gaat worden), terecht kunnen in het nieuwe MC Bankras en waarborgen we op langere termijn de beschikbaarheid van betaalbare praktijkruimte voor huisartsen in de wijk, waarmee we bijdragen aan het behoud van voldoende eerstelijns zorg in de gemeente.

Op verzoek van huisartsenpraktijk Bankras, blijft het huisartsengedeelte van de nieuwbouw in eigendom van de gemeente, waarbij de gemeente optreedt als verhuurder. De rest van het medisch centrum deel wordt eigendom van een Stichting Medisch Centrum Bankras, bestaande uit de apotheek, een fysiotherapie praktijk, een tandartsenpraktijk en huisartsenpraktijk Bovenuit die eerder nog niet in het oude Medisch centrum zat en hier naar toe verhuist. De dekking van de bouwkosten volgt nader middels een huurovereenkomst met huisartsenpraktijk Bankras. De kosten in 2024 bedragen circa €3 mln.

Uitbreiding Meerkamp
Op 7 juli 2021 heeft de raad besloten tot uitbreiding van extra zwemwater. De voorbereidingen voor de uitbreiding van De Meerkamp zijn in volle gang. Het voorlopig ontwerp is inmiddels afgerond. Ook zijn alle consequenties naar aanleiding van het ontwerp inzichtelijk gemaakt en vertaald in een herijking van de uitgangspunten voor de start van het definitief ontwerp.
De opgevoerde bedragen zijn verhoogd met indexatie en overige kostenstijgingen. De kosten in 2024 bedragen circa €12 mln.

Bouw Lindelaan 315
Het is de intentie dat er op het plot aan de Lindenlaan 315 een aantal voorzieningen komt. Een onderdeel daarvan is een nieuw te bouwen medisch centrum voor diverse medici om eerstelijns zorg voor de buurt te garanderen. De grootte van het pand is circa 2.000m2. De bouwkosten

bedragen van € 8,9 mln. volgens eerste raming. De medici gaan circa 1.000 m2 huren, de rest van de invulling moet nog nader bepaald worden, maar dit zal maatschappelijk worden ingevuld.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Duurzaamheid.	Uitvoering	
Uilenstede.	Uitvoering	
Alleman.	Raad	1e kwartaal
Lindelaan Medisch centrum.	Raad	1e kwartaal
Cultuurstrip.	Raad	1e kwartaal

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	23	1.370	4.691	14.064	9.373	771	471	182
0.63 Parkeerbelasting	2.239	2.674	415	3.181	2.767	2.767	2.767	2.767
2.2 Parkeren	-14	190	954	828	-126	-76	-176	8
2.5 Openbaar vervoer	7	-214	243	0	-243	-243	-243	-243
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	432	646	10.999	11.934	935	358	1.793	1.574
8.1 Ruimte en leefomgeving	-3.355	-3.797	9.062	12.464	3.402	-3.620	-3.339	-3.399
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	2.324	745	6.800	12.879	6.080	1.931	6.541	2.989
8.3 Wonen en bouwen	-2.112	-1.140	3.923	2.142	-1.781	-1.717	-1.717	-1.717
Totaal saldo van baten en lasten	**-455**	**474**	**37.086**	**57.492**	**20.406**	**171**	**6.097**	**2.161**
Reservemutatie	1.081	1.178	1.218	1.775	557	1.059	770	689
Resultaat	**625**	**1.652**	**38.303**	**59.267**	**20.963**	**1.230**	**6.867**	**2.850**

Toelichting ontwikkeling begrotingssaldo

bedrag x € 1.000

	2024	2025	2026	2027
Saldo begrotingsboek 2023	**-23.855**	**-15.416**	**-5.518**	**-5.131**
MPG	-12.458	4.810	-7.635	342
Hogere dotatie aan MOP (1e tijdvak)	115	115	115	115
Perspectiefnota 2024	14.523	8.548	5.084	1.200
Nominaal, kapitaallasten & kostentoerekening	542	630	1.035	572
Divers	171	84	52	52
Saldo begrotingsboek 2024	**-20.963**	**-1.230**	**-6.867**	**-2.850**

Reservemutatie

bedrag x € 1.000	2024				2025	2026	2027
omschrijving	beginsaldo	dotatie	onttrekking	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo
0.3 Dekking kapitaallasten gebouwen	14.147	0	-907	13.240	12.333	11.546	10.839
0.3 Dekking kapitaallasten gronden	2.076	0	0	2.076	2.076	2.076	2.076

0.3 gemeentelijk aandeel Kalkbranderij	1.215	0	0	1.215	1.215	1.215	1.215
0.3 Renovatie Voerman 2a	0	0	0	0	0	0	0
2.5 Amstelveenlijn	0	0	0	0	0	0	0
3.2 Bedrijventerrein Amstelveen Zuid	4.093	0	0	4.093	4.093	4.093	4.093
8.1 Stadshart	0	650	-650	0	50	150	100
8.2 Grote projecten	1.107	1.200	-868	1.439	1.269	1.269	1.269
8.2 Toekomstige gemeentelijke investeringen A9	6.400	0	0	6.400	6.400	6.400	6.400
8.3 Startkoop Amstelveen en Startersleningen	2.967	0	0	2.967	2.967	2.967	2.967
Ruimtelijke ontwikkeling	32.005	1.850	-2.425	31.430	30.404	29.716	28.959

Voorzieningenmutatie

bedrag x € 1.000	2024				2025	2026	2027
omschrijving	beginsaldo	dotatie	onttrekking	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo
0.3 Onderhoud overige gebouwen	3.163	2.589	-1.161	4.590	6.018	7.445	8.873
8.3 Dubieuze debiteuren bouwleges	660	0	0	660	660	660	660
0.3 (Huur) woonwagens en -lokaties	493	129	-61	561	629	697	764
8.2 Facilitaire projecten	7.295	0	-79	7.216	7.216	7.009	7.009
8.2 Bouwgrondexploitatie en bouwgrond	1.475	0	-135	1.340	865	865	816
Ruimtelijke ontwikkeling	13.086	2.717	-1.436	14.367	15.387	16.676	18.122

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van het programma Ruimtelijke Ontwikkeling is de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied betrokken. Voor aanvullende informatie over deze partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Subsidies

Niet van toepassing.

2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid

Inleiding

Een stad voor iedereen begint met veiligheid: inwoners moeten zich veilig voelen in hun woonomgeving. Daarom blijven wij investeren in veiligheid. Illegale activiteiten nemen toe, ook in Amstelveen. Wij bestrijden dat actief, in samenwerking met politie en justitie. De inzet van onze handhavers gaan we samen met de raad bepalen.

Wij passen onze bestuursstijl aan om het vertrouwen in de lokale overheid te vergroten. We willen de kwaliteit van de dienstverlening verbeteren. Daartoe versterken wij een wijkgerichte aanpak in verschillende sectoren. We toetsen nieuwe visies op uitvoerbaarheid en stellen prioriteiten bij als een uitvoeringstoets daarom vraagt. De menselijke maat is leidend in de uitvoering, we fluiten in de geest van de 'WETstrijd'. Participatie organiseren we tijdig en dichtbij en we stimuleren initiatieven van inwoners.

Indicatoren

Omschrijving	Bron	2020	2021	2022	2023
Woninginbraken (voltooid)	6	266	185	228	
Woonlasten éénpersoonshuishoudens in euro	10	708	731	826	
Woonlasten meerpersoonshuishoudens in euro	10	756	784	881	
Aantal crisismaatregel Wvggz/IBS (inbewaringstelling)	Registratie	34	45	34	
Aantal opgelegde huisverboden	Registratie	18	12	14	
Bestuursdwang OOV, incl. hennepteelt	Registratie	16	17	2	
Klachten	Klachtenteam	315	407	409	
Afgehandelde bezwaarschriften	Juridische Zaken	499	510	520	
Telefonische bereikbaarheid	Publiekszaken	94%	92%	94%	
Bezoekers Raadhuis (gemiddeld per week)	Publiekszaken	940	884	990	
Abonnees elektronische nieuwsbrief gemeente	Communicatie	1.597	1.593	1.547	

2.6.1 Veiligheid, handhaving en crisisbeheersing

Doelstellingen

In april 2023 heeft de gemeenteraad het Integraal Veiligheidsplan Amstelveen 2023-2026 vastgesteld. Het IVP bevat het lokale meerjaren veiligheidsbeleid. Het IVP benoemt de volgende prioriteiten:

- Continueren structurele daling high impact en veelvoorkomende criminaliteit;
- Aanpak woonoverlast;
- Integrale aanpak overlastgevende personen met verward/onbegrepen gedrag;
- Een veilig en eerlijk ondernemersklimaat;
- Vergroten weerbaarheid kwetsbare jeugd en bieden alternatief voor criminele carrière;
- Kwetsbare groepen bewust en weerbaar maken om risico's van gedigitaliseerde criminaliteit en cybercrime te beperken;
- Voorkomen, verstoren en waar mogelijk stoppen van ondermijning.

Actuele beleidsontwikkelingen

Integraal Veiligheidsplan Amstelveen 2023-2026 (IVP)

Het meerjaren veiligheidsbeleid kent een landelijke, een regionale en een lokale uitwerking. Landelijk zijn de beleidsdoelstellingen voor de taakuitvoering van de politie vastgesteld in de Veiligheidsagenda. Deze doelstellingen zijn richtinggevend voor het Regionaal Veiligheidsplan 2023-2026 (RVP). Dit plan bevat de gezamenlijke ambities van de gemeenten in de politie-eenheid Amsterdam, de politie en het Openbaar Ministerie. Conform de Politiewet 2012 stelt de gemeenteraad eens in de vier jaar de lokale kaders van het veiligheidsbeleid vast in een IVP.

De prioriteiten uit het IVP werken we samen met onze partners uit in actieplannen. Naast de prioriteiten, die in deze periode extra aandacht krijgen, voeren we ook de reguliere "going concern"- taken uit en hebben we structurele aandacht voor het op orde hebben en houden van de structuur voor rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Trends en belangrijke ontwikkelingen

We constateren nog steeds een afname van zichtbare criminaliteit zoals High Impact Crimes (HIC) en een toename van minder zichtbare criminaliteit zoals ondermijning, cybercriminaliteit en gedigitaliseerde criminaliteit (bijvoorbeeld phishing). Een exact beeld van de omvang blijkt lastig te maken onder meer omdat slachtoffers lang niet altijd aangifte doen. Het verhogen van de aangiftebereidheid is een aandachtspunt. Extra aandacht voor de aanpak van gedigitaliseerde criminaliteit en cybercrime blijft daarom in 2024 noodzakelijk. We zetten daarom structureel in op voorlichting en bewustwording van inwoners en ondernemers, ook voor de meer traditionele vormen van babbeltrucs.

We leven in een zeer dynamische tijd met een flinke mate van onvoorspelbaarheid waarin maatschappelijke vraagstukken en ontwikkelingen een grote impact (kunnen) hebben op de veiligheid en het veiligheidsgevoel van inwoners. Denk hierbij aan het klimaat, krapte op de woningmarkt of de opvang van (grote) groepen nieuwkomers. Ook zien we een toename van (de complexiteit van) veiligheidsvraagstukken rond personen met verward of onbegrepene gedrag. Dit kan leiden tot polarisatie in de samenleving waarbij inwoners tegenover elkaar en/of de overheid komen te staan.

Ondermijning is een containerbegrip. Ondermijnende (drugs)criminaliteit heeft zijn weerslag in de hele samenleving en tast de rechtstaat aan via geweld, intimidatie en vergelding (bijvoorbeeld explosieven aan panden), mensenhandel, afpersing ondernemers, het ronselen van jongeren voor criminele doeleinden en dergelijke. Juist vanwege de complexiteit van de aanpak is het noodzakelijk om bestuurlijke middelen in te zetten naast het strafrecht. Informatiedeling en samenwerking, via onder meer het RIEC, blijven hierin de belangrijke uitgangspunten om ondermijning te voorkomen, te verstoren of te beëindigen. Op lokaal niveau richten wij onze aanpak specifiek op het verbeteren van onze informatiepositie, analyseren en aanpakken van fenomenen zoals mensenhandel/illegale prostitutie en aanpak hennep.

Veiligheidspartners

Naast de directe partners als politie en het Openbaar Ministerie is er inmiddels een hechte jarenlange en onmisbare samenwerking met het Regionaal Expertise en Informatiecentrum (RIEC), het regionaal Actiecentrum Veiligheid en Zorg (AcVZ) en het regionale Platform Veilig Ondernemen (PVO). Aan het RIEC en het AcVZ verstrekken de gemeenten financiële bijdragen. Het PVO is sinds vanaf 2023 volledig Rijks gefinancierd.

De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VrAA) is belast met de coördinatie op de voorbereiding en inzet bij rampen en crises, waarbij de brandweer in financiële zin een groot onderdeel is. De VrAA kent een Gemeenschappelijke regeling die in 2024 wordt geactualiseerd. Voor de VrAA is in het kader van een toekomstbestendige financiering in verband met een veranderende taakstelling en toekomstige opgaven voor 2024 en verder een ten opzichte van voorgaande jaren verhoogde bijdrage opgenomen naast de jaarlijkse indexering, waarmee de gemeenteraad eerder al heeft ingestemd. Daarnaast subsidieert de gemeente voor specifieke taken, zoals woonoverlast en zorg voor slachtoffers een aantal partner waaronder BeterBuren en Slachtofferhulp.

Handhaving openbare ruimte

De vraag naar toezicht en handhaving in de openbare ruimte is onvermijdelijk groot, mede vanwege de hoge druk op de politiecapaciteit. Prioritering blijft daarom heel belangrijk terwijl handhaving op het water een belangrijke extra taak is geworden. In het HandhavingsUitvoeringsProgramma (HUP) wordt de basis voor deze prioritering vastgelegd waarbij flexibiliteit aanwezig is om in te springen op belangrijke plotselinge onderwerpen maar telkens een keuze blijft in de te stellen prioriteiten. Vanaf dit begrotingsjaar is extra budget beschikbaar voor de oprichting van een bestuurlijk interventieteam. Hiermee komt extra budget/capaciteit beschikbaar voor een meer efficiënte en effectieve (informatiegestuurde) handhaving. Ook zal in dit jaar de aanpak van de weesfietsenproblematiek worden geïntensiveerd mede door de extra financiële middelen die hiervoor zijn vrijgemaakt. Dit moet leiden tot minder weesfietsen op straat en daarmee een verbetering van de leefbaarheid.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Actualiseren Algemene Plaatselijke Verordening	Raad	4e kwartaal
Financiële jaarstukken Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland	Raad	2e kwartaal
Verstrekken subsidies voor treffen veiligheidsmaatregelen	Uitvoering	
Communicatie vergroten weerbaarheid doelgroepen tegen digicriminaliteit/cybercrime	Uitvoering	
Versterken vroegsignalering en persoonsgerichte aanpak met partners	Uitvoering	
Verbeteren informatiegestuurd ondermijningsbeeld	Uitvoering	
Vaststellen HandhavingsUitvoeringsProgramma openbare ruimte 2024	College	1e kwartaal
Het oprichten van een bestuurlijk interventieteam	Uitvoering	4e kwartaal

2.6.2 Dienstverlening burger

Doelstellingen

- Woo: Vergroten van de bestuurlijke transparantie door meer vanzelfsprekend informatie beschikbaar te stellen en sneller en efficiënter behandelen van Woo verzoeken en adequater inrichten van de informatiehuishouding; binnen gestelde termijnen voldoen aan de eisen van de Wet open overheid.
- Digitale dienstverlening: doorontwikkelen en uitbreiden digitale dienstverlening die voldoet aan wet- en regelgeving, toegankelijk voor iedereen is en toekomstbestendig;
- Hoogwaardig integraal handhaven identiteit;
- Procesoptimalisatie zodat de productaanvragen van alle doelgroepen effectief worden behandeld.

Actuele beleidsontwikkelingen

Wet open overheid (Woo)

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo is een belangrijke stap in de ontwikkeling naar een open overheid en onderdeel van het continue verbeteren van onze dienstverlening en informatiehuishouding. In paragraaf 3.8 wordt nader ingegaan op de Woo en de uitvoering.

In 2024 ligt de focus op het sneller en beter afhandelen van de Woo-verzoeken en het zetten van verdere stappen op het gebied van actieve openbaarmaking en archivering.

Digitale dienstverlening

Het doorontwikkelen en uitbreiden van onze digitale dienstverlening is een continu aandachtspunt. Nieuwe ontwikkelingen en wet- en regelgeving vergen extra tijd en aandacht. We werken aan een

nieuwe gebruikersvriendelijke gemeentelijke website zodat we kunnen voldoen aan wettelijke vereisten op onder andere gebied van digi-toegankelijkheid en beter kunnen anticiperen op nieuwe ontwikkelingen. Dit project is onderdeel van de vervanging van het zaaksysteem.
In 2014 werd de geldigheidsduur van reisdocumenten voor volwassenen verlengd van vijf naar tien jaar. Hierdoor ontstaat er in de jaren 2024 t/m 2028 een piekbelasting in het aantal aanvragen. Om deze piekjaren zo effectief mogelijk te verwerken werkt Amstelveen de komende periode aan het vergroten van de digitale dienstverlening.

Hoogwaardig integraal handhaven
Inwoners hebben er recht op dat er op een goede, betrouwbare manier met hun gegevens wordt omgegaan. Zij hebben er een zeer groot belang bij om goed geregistreerd te staan in de basisregistratie personen (BRP) en zo op een correcte manier toegang te hebben tot alle overheidsportalen waar hun gegevens staan geregistreerd. Ook hebben zij er recht op dat fraude met hun identiteit wordt voorkomen. Bij twijfels over rechtmatigheid wordt door Burgerzaken een adres in onderzoek gezet en vindt er, indien nodig, een huisbezoek plaats. De complexiteit van fraudevormen en criminaliteit is aan het toenemen. Met name op het gebied van ondermijnende criminaliteit merken inwoners en ondernemers de negatieve effecten, zoals drugshandel, geweldsdelicten en aanslagen op personen, bedrijven en woningen. Dit vraagt om het intensiveren de aanpak van crimineel gebruik van woningen via de Huisvestingsverordening en de Leegstandsverordening waarbij toezichthouders en opsporingsambtenaren tezamen hun bevoegdheden inzetten om integraal bij te dragen aan het terugdringen van criminaliteit en het bevorderen van een veilig leefklimaat.

Omni-channel benadering
Amstelveen kent 140 nationaliteiten, heeft een ziekenhuis, een studentencampus en tal van expats. Dit maakt dat ons klantenaanbod, het werkaanbod en de vragen waarmee Publiekszaken wordt geconfronteerd, heel anders is dan de meeste andere gemeenten. Om de dagelijkse werkzaamheden zo effectief mogelijk te organiseren, worden de processen voortdurend geanalyseerd ten einde een zo'n optimaal mogelijk proces te creëren om aan de doelstelling van de inwoner en ondernemer te kunnen (blijven) voldoen. Het sturen op het gebruik van het juiste klantcontactkanaal is essentieel voor het behalen van een zo effectief mogelijke afhandeling van aanvragen. Inwoners kunnen voor tal van zaken in het dagelijks leven via verschillende kanalen hun interactie met bedrijven aangaan. Men ziet deze 'omni-channel' benadering steeds gebruikelijker worden. Als gemeente willen we ook in deze behoefte voorzien. Om tot een omni-channel dienstverlening te komen moeten de processen en de bijbehorende kanalen worden geïnventariseerd en onderlinge samenhang op elkaar worden afgestemd zodat we zo effectief mogelijk blijven voldoen aan de behoefte van inwoner en ondernemer.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Strategie ontwikkelen voor doorontwikkeling van de digitale dienstverlening.	Uitvoering	

2.6.3 Communicatie

Doelstellingen
- Heldere, betrouwbare (digitale) communicatie met inwoners en andere doelgroepen, zodat zij tijdig en juist geïnformeerd worden en betrokken voelen bij zaken die in hun directe leefomgeving en in de stad spelen;
- Aansluiten bij de behoefte van inwoners en belanghebbenden rondom participatie trajecten in de fysieke en sociale leefomgeving door gerichte doelgroepbenadering. Met behulp van innovatieve middelen en door het organiseren van stadsgesprekken leggen we complexe vraagstukken/thema's voor;

- Extra aandacht in communicatie voor kwetsbare groepen en bij participatie specifieke doelgroepen zoals jongeren.

Actuele beleidsontwikkelingen

Amstelveen staat voor grote opgaven op gebied van infrastructuur (A9), stedelijke ontwikkeling, zoals woningbouw en maatschappelijke opgaven zoals de energietransitie en de opvang van spoedzoekers/ontheemden.

Vanwege de groei en toenemende complexiteit in het sociaal domein is er behoefte aan meer doelgroepgerichte communicatie en betrokkenheid vanuit die doelgroepen bij de ontwikkeling van nieuw beleid. Daarbij treedt in 2024 de Omgevingswet in werking die ingrijpende gevolgen heeft voor onze werkwijzen en dienstverlening. Bij deze ontwikkelingen hebben we draagvlak en betrokkenheid van de samenleving nodig. Een flinke uitdaging voor communicatie, participatie en digitale dienstverlening.

In het kader van het doorontwikkelen en uitbreiden van onze digitale dienstverlening werken we aan een nieuwe gebruikersvriendelijke gemeentelijke website, digi-toegankelijk en toekomstbestendig. Zie verder thema 6.3 Dienstverlening.

Door de huidige krappe arbeidsmarkt is het lastiger om vacatures op te vullen. Daarom investeren wij extra in arbeidsmarktcommunicatie.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Specifieke en toegankelijke communicatie voor met name kwetsbare doelgroepen in het sociaal domein.	Uitvoering	
Gerichte communicatie en participatie campagnes op jongeren om ze te betrekken bij voor hun relevante thema's en plannen	Uitvoering	
Uitbreiding digitale dienstverlening in het Engels	Uitvoering	
Voortzetten communicatiecampagnes voor arbeidsmarktcommunicatie	Uitvoering	

2.6.4 Regionale samenwerking en internationalisering

Doelstellingen

Door regionale en landelijke netwerken:
- kunnen we samenwerken aan een toekomstbestendige metropool (MRA, AM);
- worden onze belangen behartigd en kunnen we kennis delen (G40, P31, VNG).

Het internationaal beleid:
- draagt bij aan de balans tussen economische groei en welzijn door te werken vanuit de pijlers internationalisering, international business en internationale samenwerking.
- streeft ernaar dat Amstelveen een stad blijft waar alle Amstelveners (internationals en Nederlanders) zich thuis blijven voelen.

Actuele beleidsontwikkelingen
Metropoolregio Amsterdam (MRA)
De MRA is een bestuurlijk netwerk van 30 gemeenten (7 deelregio's), twee provincies en de Vervoersregio Amsterdam. De overkoepelende ambitie van de MRA is werken aan een internationale topregio met hoge leefkwaliteit door te investeren in een toekomstbestendige en evenwichtige metropool. De MRA Agenda is de inhoudelijke basis van de bestuurlijke netwerk

samenwerking. Wethouders van de deelregio's werken in drie inhoudelijke platforms samen; Economie, Ruimte en Mobiliteit. Er worden geen bevoegdheden overgedragen, alle bevoegdheden blijven bij de individuele raden.
Er zijn vier bestuurlijke opdrachten geformuleerd. In de jaarlijkse werkplannen van de MRA worden deze uitgewerkt in concrete acties en resultaten.

1. Verdere versterking van de samenwerking tussen de deelnemers, met het Rijk en de EU
2. Werken aan een veerkrachtige , inclusieve en schone economie
3. Bouwen voor de woningbehoefte
4. Versterken mobiliteitssysteem

De bijdrage aan de MRA is in 2024 €1,63 euro per inwoner. De hoogte van de bijdrage per inwoner wordt telkens voor vier jaar vastgesteld in een MRA meerjarenbegroting, gelijktijdig bij het vaststellen van de MRA Agenda.

Nieuwe MRA agenda
De Metropoolregio Amsterdam (MRA) is het proces gestart dat moet leiden tot een nieuwe MRA agenda voor de periode 2024-2028. In het positioneringsdocument Amstelland-Meerlanden (juni 2023) hebben de Amstelland-Meerlanden gemeenten aangegeven voor de thema's Ruimte, Economie en Mobiliteit en met aandacht voor wonen, landschap en duurzaamheid wat de bestuurlijke inzet is bij afspraken met het Rijk, de Provincie en in de Metropoolregio Amsterdam. Het betreft onderwerpen die gemeentegrensoverstijgend zijn en waarop de AM gemeenten hun krachten willen bundelen.
Gemeenteraden en staten worden op twee momenten betrokken bij de concept MRA agenda 2024-2028, in februari 2024 en in juni 2024 bij de definitieve vaststelling van de agenda.

Gemeenschappelijke regeling Amstelland-Meerlanden overleg (AM)
In AM verband vindt de voorbereiding plaats op de samenwerking in de MRA via de AM Regiegroep en het AM raadsledenplatform.
Regiosecretarissen AM voor Algemeen bestuurlijke taken, Economie, Wonen en Vervoer zorgen voor een goede ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding en het aanhaken op de MRA.
De bijdrage aan de AM is €1.37 per inwoner.

Stedennetwerk G40 en kennisplatform P31
Amstelveen is sinds 1 juli 2022 aangesloten bij het netwerk van middelgrote steden, de G40. Het belangrijkste doel van het G40-stedennetwerk is het behartigen van de gezamenlijke belangen van de G40-steden op diverse beleidsterreinen richting kabinet, Eerste en Tweede Kamer en ministeries. De verschillende beleidsterreinen zijn binnen het netwerk ondergebracht in drie pijlers; de Sociale Pijler, de Pijler Economie en Werk en de Fysieke Pijler. Elke pijler kent themagroepen.
De leden van de G40 hebben allen een convenant afgesloten met het kennisplatform 31 (P31).
De bijdrage voor de G40 is 0,21 per inwoner en voor P31 0,16 per inwoner.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
Alle Nederlandse gemeenten zijn lid van de VNG. De koers wordt bepaald door de leden, vertegenwoordigd in het bestuur en 15 commissies. De VNG is gericht op kennisdeling, belangenbehartiging en ondersteuning/dienstverlening bij de uitvoering.

Alle Nederlandse gemeenten betalen contributie aan de VNG, Op initiatief van de VNG is in 2017 de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) gestart. Voor het lidmaatschap VNG en de diensten van de GGU wordt een bijdrage per inwoner gevraagd, in 2024 € 1,52 per inwoner.
De contributie VNG en bijdrage GGU stijgt met €58.000 (5,1% indexatie loon-en prijsontwikkeling en 1,0% groei dekking kosten VNG) met ingang van 2024.

Internationaal beleid
In mei 2023 heeft de raad het internationaal beleid 2023-2026 vastgesteld waarin vanuit de pijlers internationalisering, international business en internationale samenwerking wordt bijgedragen aan de balans tussen economische ontwikkeling en welzijn.

Internationalisering
Internationalisering is een relatief nieuwe ontwikkeling en heeft impact op de lokale samenleving en de dienstverlening van de gemeente. Het vraagt om gemeentelijk beleid en dienstverlening die aansluiten bij de behoeften van de verschillende inwoners aan de ene kant, en bij de uitdagingen die de toenemende diversiteit met zich meebrengt aan de andere kant. Deze ontwikkeling vraagt daarom ook om meer bewustwording binnen de eigen organisatie.

De steeds internationalere en meer diverse samenstelling van de Amstelveense bevolking leidt tot een grotere druk op onze lokale voorzieningen zoals het internationale en reguliere onderwijs, de woningmarkt, zorg et cetera. Daarnaast vraagt de veranderende samenstelling van onze bevolking om meer aandacht voor de sociale samenhang in de wijken. Juist in een samenleving waar mensen niet vanzelfsprekend dezelfde culturele achtergrond hebben of dezelfde taal spreken, is extra inzet nodig om verbinding te creëren. Daartoe zoekt de gemeente de samenwerking met maatschappelijke organisaties, instellingen, gemeenschappen en verenigingen in de stad. Ook zien we een belangrijke rol voor het bedrijfsleven, met name die bedrijven waar veel internationals werken.

International business
De internationale bedrijven met hun internationale medewerkers zorgen voor economische welvaart in onze regio (zie programma 3).
Daarnaast zien we een groeiende noodzaak om samen te werken met bedrijven en andere stakeholders aan oplossingen voor de maatschappelijke uitdagingen die internationalisering met zich mee brengt.

Internationale samenwerking
De toenemende internationalisering van Amstelveen en de opgaven die dit met zich meebrengt vereisen een nieuw perspectief op internationale samenwerking. Internationale samenwerking en uitwisseling door het maatschappelijk middenveld met herkomstlanden kan wederzijds begrip tussen de verschillende culturen in Amstelveen vergroten. Samenwerking en kennisuitwisseling over lokale uitdagingen (zoals diversiteit) kunnen bijdragen aan het verbeteren van onze dienstverlening. Beide aspecten zijn van meerwaarde voor de Amstelveense bevolking.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
MRA Agenda 2024-2028	Uitvoering	
Monitoring impact internationalisering op gemeentelijke dienstverlening en samenleving (sociale cohesie).	Uitvoering	
Nadere uitwerking en uitvoering van maatschappelijke samenwerking met het internationale bedrijfsleven.	Uitvoering	
Kennisuitwisseling Tempelhof-Schöneberg stedelijke ontwikkeling.	Uitvoering	

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
0.1 Bestuur	-2.865	-3.755	4.356	0	-4.356	-4.371	-4.531	-4.306
0.2 Burgerzaken	-1.589	-1.354	4.349	2.718	-1.631	-1.631	-1.631	-1.615
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-6.385	-5.844	6.911	0	-6.911	-6.946	-6.993	-6.710
1.2 Openbare orde en veiligheid	-4.425	-4.127	5.877	233	-5.644	-5.292	-5.292	-5.247
Totaal saldo van baten en lasten	**-15.265**	**-15.079**	**21.493**	**2.952**	**-18.541**	**-18.239**	**-18.447**	**-17.877**
Reservemutatie	782	4	0	105	105	74	33	33
Resultaat	**-14.482**	**-15.075**	**21.493**	**3.057**	**-18.436**	**-18.165**	**-18.414**	**-17.844**

Toelichting ontwikkeling begrotingssaldo

bedrag x € 1.000

	2024	2025	2026	2027
Saldo begrotingsboek 2023	**15.059**	**14.870**	**14.870**	**14.854**
Raadsbrief Motie Bestuurlijk Interventie Team	450	450	450	450
Hogere Acountantskosten	50	50	50	50
Perspectiefnota 2024	1.465	1.529	1.777	1.223
Nominaal, kapitaallasten & kostentoerekening	1.407	1.224	1.224	1.224
Divers	5	43	43	43
Saldo begrotingsboek 2024	**18.436**	**18.165**	**18.414**	**17.844**

Reservemutatie

bedrag x € 1.000	2024				2025	2026	2027
omschrijving	beginsaldo	dotatie	onttrekking	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo
0.4 Bedrijfsvoeringsfondsen	6	0	0	6	6	6	6
1.1 FLO kosten Brandweer	1.383	0	-105	1.278	1.204	1.171	1.138
Bestuur, bevolking en veiligheid	1.389	0	-105	1.284	1.210	1.177	1.144

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van programma Bestuur, bevolking en veiligheid zijn betrokken: Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland, Vervoerregio Amsterdam, Amstelland- en Meerlandenoverleg, Ombudsman Metropool Amsterdam en Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Voor aanvullende informatie per partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage "Subsidies en gemeentelijke jaarhuren voor gesubsidieerde instellingen".

2.7 Overhead

BBV schrijft voor dat overhead op een apart programma wordt begroot/verantwoord. De programma's bevatten de baten en lasten van het primaire proces.

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
0.4 Ondersteuning organisatie	-38.373	-38.362	83.226	36.382	-46.844	-42.344	-41.490	-38.701
Totaal saldo van baten en lasten	**-38.373**	**-38.362**	**83.226**	**36.382**	**-46.844**	**-42.344**	**-41.490**	**-38.701**
Reservemutatie	-1.759	2.121	11.943	15.057	3.114	1.059	517	-704
Resultaat	**-40.133**	**-36.241**	**95.169**	**51.440**	**-43.729**	**-41.285**	**-40.973**	**-39.406**

Toelichting ontwikkeling begrotingssaldo

bedrag x € 1.000

	2024	2025	2026	2027
Saldo begrotingsboek 2023	**35.456**	**35.286**	**35.192**	**35.192**
Uitvoeringsprogramma 2023	3.234	3.173	2.913	1.477
Perspectiefnota 2024	2.397	1.449	915	788
Notitie Meicirculaire 2023	0	0	0	0
Eenmalige dotatie reserve wagenpark van 2025 naar 2024	562	-562		
Herziening bedrijfsvoering	196	196	196	196
Nominaal, kapitaallasten & kostentoerekening	1.546	1.688	1.671	1.671
Divers	339	54	86	81
Saldo begrotingsboek 2024	**43.729**	**41.284**	**40.973**	**39.406**

Het BBV schrijft voor, dat een apart overzicht wordt opgenomen met de baten en lasten van de overhead. De programma's bevatten alleen de baten en lasten van het primaire proces. Dit betreft de onderdelen van de bedrijfsvoering die alleen/direct voor de uitvoering van de desbetreffende taken en activiteiten worden ingezet.

Ter wille van een uniforme verantwoording in alle gemeenten is een eenduidige afbakening van belang van enerzijds de kosten die verband houden met het primaire proces en anderzijds de kosten die gerekend worden tot de overhead. Daartoe geeft de regelgeving een uitvoerige en gedetailleerde omschrijving van wat er valt onder het taakveld "0.4 Ondersteuning".

Samengevat gaat het bij overhead om de volgende zaken: a) leidinggevenden en management-ondersteuning in het primair proces, b) de financiële functie, c) P&O/HRM, d) de inkoopfunctie, e) de communicatiefunctie, f) juridische zaken, g) ICT, h) bestuurszaken en bestuursondersteuning en i) facilitaire zaken en huisvesting (incl. post en archief).

Voor het bepalen van kostendekkendheid van lokale heffingen moet extracomptabel overhead worden toegerekend. Daartoe worden de structurele netto-overheadkosten (€ 39,4 miljoen) uitgedrukt in een percentage van de totale directe ambtelijke capaciteitsinzet (€ 58,6 miljoen). Dit leidt tot het volgende overheadpercentage:

(a)	totale kosten directe ambtelijke capaciteitsinzet	€ 58.584.600
(b)	totale (netto toe te rekenen) overheadkosten	€ 39.405.500
(c=b/a * 100%)	overheadpercentage	67%

Als generieke sleutel komt de ambtelijke capaciteit het meest in aanmerking, aangezien er een significante correlatie is tussen de omvang van de directie ambtelijke capaciteit en de omvang van de (ondersteunende) overhead. Deze keuze sluit tevens het meeste aan bij de techniek die het CBS op macroniveau hanteert.

Reservemutatie

bedrag x € 1.000	2024				2025	2026	2027
omschrijving	beginsaldo	dotatie	onttrekking	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo
0.4 Bedrijfsvoeringsfondsen	5.479	0	-1.468	4.011	3.423	3.318	3.318
0.4 Dekking kapitaallasten bedrijfsmiddelen	1.951	6.050	-406	7.596	6.526	5.844	8.476
0.4 Dekking kapitaallasten ICT	3.646	0	-1.368	2.277	909	0	0
0.4 Dekking kapitaallasten Services	10.151	150	-1.276	9.025	7.740	6.454	5.168
0.4 Egalisatie hardware IT	1.006	1.438	-2.807	-364	28	418	792
0.4 Egalisatie samenwerking AA	1.510	61	-723	848	909	970	970
0.4 Frictiekosten vorming kernorganisatie Aalsmeer	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Ideaalcomplex bedrijfsmiddelen	2.984	4.262	-7.008	238	3.056	5.088	4.089
0.4 Investering hardware IT	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Raadhuis aanpassing huisvesting	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	26.728	11.961	-15.057	23.631	22.590	22.091	22.813

Voorzieningenmutatie

bedrag x € 1.000	2024				2025	2026	2027
omschrijving	beginsaldo	dotatie	onttrekking	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo
0.4 Voorziening spaarverlof	656	0	0	656	656	656	656
Overhead	656	0	0	656	656	656	656

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage "Subsidies en gemeentelijke jaarhuren voor gesubsidieerde instellingen".

2.8 Algemene dekkingsmiddelen

Onder algemene dekkingsmiddelen vallen de inkomsten waarvan de besteding niet gebonden is aan een bepaald programma. Dit bestaat voor het grootste deel uit de uitkering gemeentefonds en uit de algemene belastingen.

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
0.5 Treasury	-1.007	-444	1.665	651	-1.014	-175	335	518
0.61 OZB Woningen	11.202	11.826	1.317	15.029	13.712	14.358	14.396	14.436
0.62 OZB Niet woningen	11.481	12.189	439	14.813	14.374	15.003	15.040	15.075
0.64 Belastingen overig	-60	-62	69	0	-69	-69	-69	-69
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	149.792	141.457	0	162.940	162.940	172.926	164.761	168.777
0.8 Overige baten en lasten	17.537	-11.311	-170	0	170	-8.070	-13.904	-18.056
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	-29	-2.121	3.007	0	-3.007	-658	-1.628	-618
Totaal saldo van baten en lasten	**188.917**	**151.535**	**6.327**	**193.433**	**187.106**	**193.315**	**178.931**	**180.063**
Reservemutatie	-2.133	5.537	1.000	0	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Resultaat	**186.784**	**157.072**	**7.327**	**193.433**	**186.106**	**192.315**	**177.931**	**179.063**

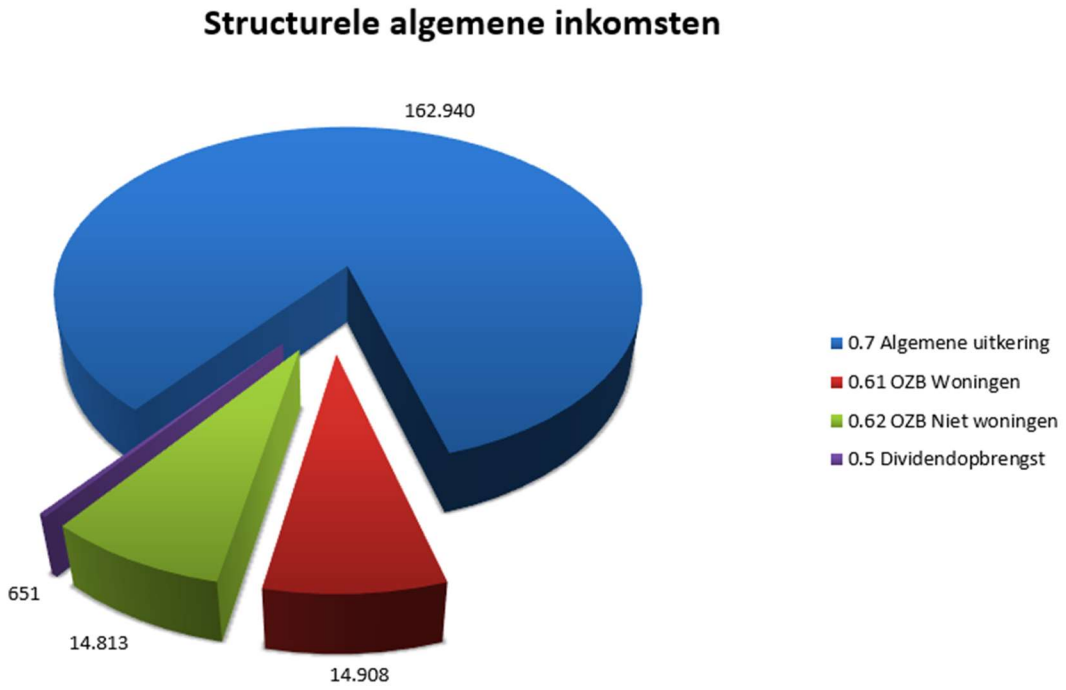
Toelichting ontwikkeling begrotingssaldo

bedrag x € 1.000

	2024	2025	2026	2027
Saldo begrotingsboek 2023	**-148.133**	**-152.810**	**-146.033**	**-147.094**
Uitvoeringsprogramma 2023	-11.872	-12.898	-10.748	-10.748
Perspectiefnota 2024	-12.483	-12.225	-6.765	-8.473
Notitie Meicirculaire 2023	-971	-1.468	-508	288
1e tijdvak 2023	-95	-95	-95	-90
Herziening bedrijfsvoering	-207	-207	-207	-207
Nominaal, kapitaallasten & kostentoerekening	-11.966	-12.149	-13.389	-12.649
Beheerkst verblijfsvoorziening ontheemden Oekraïne	-289	-372	-95	0
Hogere Acountantskosten	-50	-50	-50	-50
Divers	-40	-40	-40	-40
Saldo begrotingsboek 2024	**-186.106**	**-192.315**	**-177.931**	**-179.063**

Dit programma bevat de structurele algemene inkomsten van de gemeente. De tegenhanger hiervan is de inzet van deze middelen via de programma's. De algemene inkomsten betreffen met name de algemene uitkering gemeentefonds, de OZB en rentebaten/dividend (treasury).

Algemene dekkingsmiddelen bevat de volgende structurele algemene inkomsten:

0.5. Treasury

Aandelen BNG

Amstelveen heeft 143.520 aandelen BNG. In de begroting wordt rekening gehouden met een structurele dividenduitkering van € 201.000

Aandelen Stedin

In 2021 heeft Amstelveen 11.713 preferente aandelen Stedin gekocht tegen een aanschafprijs van € 5.630.322. De investering levert gemeenten een vast dividendrendement van 3% per jaar over het gestorte kapitaal op (afgerond € 170.000). Over vijf jaar is een herijkmoment van dit percentage, waarbij het afhankelijk van marktrentes hoger of lager kan worden met een ondergrens van 1%. Het bestaande begrotingskader kent daarnaast een structurele dividenduitkering Stedin van € 280.000.

Rente-exploitatie

De begroting bevat een gedetailleerde herberekening en verwerking van de kapitaallasten rekening houdend met de laatst afgesloten jaarrekening en de besluitvorming over nieuwe investeringen tot en met de Perspectiefnota 2024 (investeringsplan maatschappelijk vastgoed).

0.61/0.62/0.64 Belastingen (OZB Woningen, OZB Niet woningen en Belastingen overig)

De onroerende zaakbelastingen zijn de belangrijkste gemeentelijke belastingen. De onroerende zaakbelastingen bestaan uit een belasting voor het gebruik (alleen niet-woningen) en een belasting voor het eigendom (woningen en niet-woningen). De geraamde OZB-opbrengst voor het aanslagjaar 2024 bedraagt € 29,7 miljoen. Daarnaast bevat de raming op het taakveld OZB-woningen een opbrengst van € 120.000 geraamd voor dwanginvordering.

Tarieven

Met betrekking tot de tariefbepaling OZB zijn drie verschillende zaken van belang:

- In de eerste plaats is sprake van een indexering van het tarief op basis van de loon- en prijsontwikkeling. Voor 2024 betekent deze inflatiecorrectie een verhoging van de tarieven met 8,0%.
- In de tweede plaats is via besluitvorming besloten de OZB in 2024 met € 2,0 miljoen te verhogen en vanaf 2025 structureel met € 3,2 miljoen;

- In de derde plaats vindt jaarlijks een waardetaxatie van het onroerend goed plaats ("hertaxatie WOZ"). Op basis van de hieruit voortvloeiende waardeverhoging of –verlaging, wordt het tarief respectievelijk naar beneden of naar boven bijgesteld om de OZB-opbrengst gelijk te houden. Voor de gemeente als geheel leidt de hertaxatie dus niet tot een andere OZB-opbrengst. Op individueel niveau treden wel verschillen op als de uitkomst van de hertaxatie afwijkt van de gemiddelde waarde ontwikkeling in de gemeente.

Voor 2024 is vooralsnog rekening gehouden met een gemiddelde waarde stijging door hertaxatie van 3% voor woningen en 2% voor niet-woningen. Dit is een eerste inschatting ten tijde van de uitwerking van de meicirculaire gemeentefonds als basis voor de opstelling van deze begroting. In de raadsvergadering van december 2023 volgt een definitief tariefvoorstel als de hertaxatie grotendeels is afgerond.

0.7 Algemene uitkering

De geraamde algemene uitkering in de primitieve begroting is gebaseerd op de actuele stand na uitwerking van de meicirculaire 2023. De uitkomsten van deze circulaire zijn via een aparte notitie samengevat en aan de gemeenteraad toegezonden en meegenomen in de behandeling en besluitvorming aangaande de Perspectiefnota 2024. De uitkomst van de septembercirculaire, na Prinsjesdag, wordt op de gebruikelijke wijze via een aanvullende notitie toegevoegd aan de begrotingsbehandeling.

0.8 Overige baten en lasten

Onder het onderdeel overige baten en lasten staan stelposten opgenomen voor nog nader te bestemmen middelen en/of nog nader in te vullen, generieke taakstellingen. De laatstgenoemde categorie komt in deze begroting niet voor.

Belangrijkste stelposten in deze begroting zijn de stelpost nominaal en de stelpost nieuw beleid. Hieronder volgt een overzicht van de opgenomen stelposten voor nog nader te bestemmen middelen. Aan de hand van dit overzicht worden de afzonderlijke onderdelen toegelicht.

bedrag x € 1 miljoen

omschrijving/jaar	2024	2025	2026	2027
# Premies voormalig personeel	0,2	0,2	0,2	0,2
# Algemene baten/lasten	0,2	0,2	0,2	0,2
subtotaal	**0,4**	**0,4**	**0,4**	**0,4**
stelposten				
# areaal	0,1	0,1	0,1	0,4
# onvoorzien	0,2	0,3	0,4	0,5
# nominaal	-1,1	7,3	11,2	15,0
# taakmutaties GF	0,0	0,1	-0,8	-0,9
# Nieuw beleid	0,4	0,3	2,8	2,8
# Overig	-0,3	-0,4	-0,1	0,0
subtotaal	**-0,5**	**7,7**	**13,5**	**17,7**
totaal 0.8 overige baten en lasten	-0,2	8,1	13,9	18,1

Areaal

De stelpost areaal heeft een tweeledig doel:

- In de eerste plaats worden via deze stelpost schommelingen in volumemutaties op de maatstafgegevens van verdeelmaatstaven verevend. Enerzijds plussen en minnen tussen verschillende maatstaven, anderzijds verschillen in de tijd tussen de verwerking in het gemeentefonds van mutaties op macroniveau en op gemeenteniveau;

- In de tweede plaats is er geen directe 1-op-1-relatie in tijd en omvang tussen areaaleffecten c.q. autonome ontwikkelingen aan de uitgavenkant en aan de inkomstenkant. Deze stelpost biedt de mogelijkheid hier flexibel mee om te gaan. Een positief areaaleffect aan de inkomstenkant wordt via deze stelpost gereserveerd en de inzet verloopt als regel via integrale afweging bij de Perspectiefnota.

Onvoorzien
De begroting bevat een vast bedrag voor onvoorziene uitgaven. Meerjarig loopt dit bedrag op met afgerond € 0,1 miljoen.

Nominaal
In de Perspectiefnota 2024 is de beschikbare stelpost van € 16 miljoen volledig ingezet. De gedetailleerde uitwerking van de loon- en prijscompensatie, inclusief de doorwerking in kostendekkende exploitaties en andere samenhangende posten, leidt tot een tekort op de inzet van de stelpost 2024 van afgerond € 1,1 miljoen. Dat de uiteindelijke nominale uitwerking hoger uitkomt dan de beschikbare stelpost houdt verband met mutaties in de onderliggende grondslagen (omvang loon- en prijsgevoelige budgetten) na het opstellen van de technische grondslag aan het begin van het begrotingstraject (begin 2023). Door de relatief hoge indexpercentages leidt dit sneller tot significantere afwijkingen. Dit zal worden betrokken bij de uitwerking van de septembercirculaire 2023 uitkering gemeentefonds (actualisering nominaal/areaal). Dat geldt ook voor de meerjarige reserveringen in 2025 en verder in relatie tot de nog steeds hoge inflatiecijfers.

Taakmutaties GF
In de meicirculaire 2023 staat een taakstelling opgenomen voor Wmo-brede eigen bijdrageregeling met ingang van 2026.

Nieuw beleid
In de meicirculaire 2023 is € 2,8 miljoen vanaf 2026 gereserveerd voor de nog openstaande structurele opgave bij onder andere jeugd, dat nu incidenteel is ingevuld. Daarnaast resteert nog een gering bedrag vanuit de circulaires 2022 voor deze structurele opgave.

Reservemutatie

bedrag x € 1.000	2024				2025	2026	2027
omschrijving	beginsaldo	dotatie	onttrekking	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo
0.8 Afdekking risico Invest-MRA	2.500	0	0	2.500	2.500	2.500	2.500
0.8 investeringen in energietransitie en duurzaamheid	6.019	130	-1.900	4.249	3.029	1.456	1.486
0.8 Stedelijke vernieuwing	8.159	1.000	0	9.159	10.159	11.159	12.159
Algemene dekkingsmiddelen	16.678	1.130	-1.900	15.908	15.688	15.115	16.145

Het saldo van de kolommen dotatie en onttrekking sluit niet aan op de reservemutatie zoals staat vermeld in het financieel overzicht. Dit verschil betreft de mutatie van de reserve " investeringen in energietransitie en duurzaamheid", waarvan de reservemutatie op het financieel overzicht bij programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling staat verantwoord.

Afdekking risico invest-MRA/investeringen in energietransitie en duurzaamheid
Vanuit de verkoopopbrengst Eneco is € 15 miljoen gereserveerd voor investeringen in energietransitie en duurzaamheid. Daarna heeft op verschillende momenten besluitvorming plaatsgevonden over de inzet van deze reserve. Een specificatie van de stand en ontwikkeling van deze reserve is opgenomen in bijlage K.

In de raadsvergadering van 11 november 2020 is ingestemd met participatie in Invest-MRA. De investering bedraagt ongeveer 1% van de Amstelveense begroting oftewel € 2,5 miljoen.

Ter afdekking van het risico dat de middelen niet terugvloeien naar Amstelveen is € 2,5 miljoen gereserveerd in een afzonderlijke bestemmingsreserve. Dit bedrag kan (deels) weer terugvloeien ten gunste van de reserve "investeringen in energietransitie en duurzaamheid" als het risicoprofiel in de komende jaren lager dan 100% blijkt te zijn.

Stedelijke vernieuwing
In de begrotingsraad van 11 november 2020 is aan de hand van de Nota Aanvullende Voorstellen bij de Programmabegroting 2021 besloten tot de instelling van de reserve “stedelijke vernieuwing”.

Voorzieningenmutatie

bedrag x € 1.000	2024				2025	2026	2027
omschrijving	beginsaldo	dotatie	onttrekking	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo	eindsaldo
0.8 Dubieuze debiteuren	1.372	0	0	1.372	1.372	1.372	1.372
0.8 Alg. pensioenwet politiek ambtsdragers + wachtgeld	3.535	71	-96	3.510	3.484	3.457	3.429
0.8 Dubieuze vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	4.908	71	-96	4.883	4.857	4.830	4.801

Dubieuze debiteuren
De handelsdebiteuren worden jaarlijks bij opmaak van de rekening beoordeeld waarbij vooraf vastgestelde criteria worden gehanteerd (als de vordering “ouder” is, wordt een hoger percentage als dubieus aangemerkt). Over de jaren heen leidt dit tot een saldo dubieuze debiteuren van wisselende samenstelling dat op een redelijk constant niveau ligt. Voor de begroting wordt daarom een meerjarig gelijkblijvend saldo gepresenteerd.

Wachtgeld en wethouders
De wachtgeldvoorziening wordt bij het opstellen van de programmarekening geactualiseerd.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van het programma Algemene dekkingsmiddelen zijn betrokken: Samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden, Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen, Eneco Groep (energiebedrijf), Stedin Groep (netwerkbedrijf) en NV Bank Nederlandse Gemeenten. Voor aanvullende informatie per partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

3 Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf lokale heffingen bevat, conform het BBV, een overzicht van de inkomsten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.
In de Gemeentewet en een aantal bijzondere wetten is geregeld welke heffingen (belastingen en retributies) een gemeente mag opleggen. De gemeenteraad bepaalt de hoogte van het tarief en welke van die heffingen ook daadwerkelijk worden geheven.

Belastingen
Belastingen zijn heffingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. Parkeergeld betreft formeel een belasting. Gelet op het betalen van een vergoeding voor deze dienst zijn de inkomsten in deze paragraaf onder retributies verantwoord.

Retributies
Retributies zijn heffingen waarbij een bepaalde vergoeding wordt betaald voor een specifieke dienst.

Inkomsten lokale heffingen

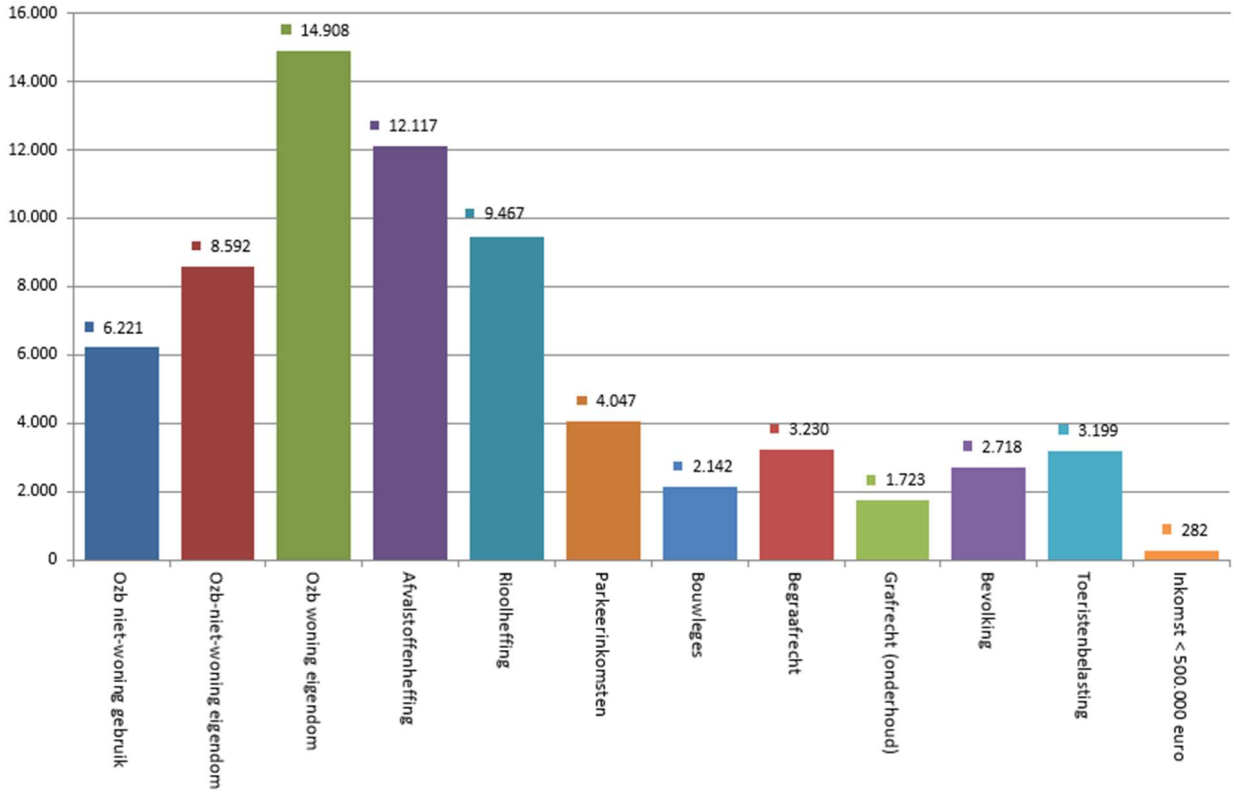
Gemeten naar financiële omvang bepalen de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing met afgerond 75 procent de opbrengst lokale heffingen.

Bij toeristenbelasting is in de begroting 2022 sprake van incidenteel lagere opbrengsten door de coronapandemie (de opbrengst 2022 komt uit de overnachtingen in 2021). Vanaf de begroting 2023 is de begroting niet neerwaarts aangepast en wordt een normale bezetting van de bedden verwacht. In de Perspectiefnota 2024 is besloten de toeristenbelasting vanaf 2024 structureel te verhogen met € 0,8 miljoen. Daarnaast is via de tariefindex van 8% het volume met € 0,2 miljoen verhoogd.

In de Perspectiefnota is tevens besloten de OZB te verhogen met € 2,0 miljoen in 2024 en voor 2025 en verder met € 3,2 miljoen. De tariefindex van 8% betekent daarnaast een structurele verhoging van € 2 miljoen.

bedrag x € 1.000 omschrijving	primitief 2022	primitief 2023	primitief 2024
Ozb niet-woning gebruik	4.513	5.282	6.221
Ozb-niet-woning eigendom	6.882	7.300	8.592
Ozb woning eigendom	12.326	12.883	14.908
Toeristenbelasting	1.062	2.162	3.199
Subtotaal belastingen	**24.783**	**27.627**	**32.920**
Afvalstoffenheffing	11.030	11.130	11.846
Rioolheffing	9.267	9.467	9.467
Marktgelden	152	158	171
Begraafrecht	2.599	2.679	3.230
Grafrecht (onderhoud)	1.855	2.067	1.723
Bouwleges	1.897	1.983	2.142
Parkeerinkomsten	3.775	3.993	4.047
Bevolking	1.481	1.548	2.718
APV vergunningen	132	138	111
Subtotaal retributies	**32.188**	**33.163**	**35.726**
Totaal	**56.971**	**60.790**	**68.646**

In onderstaande grafiek is de gerealiseerde inkomst weergegeven, waarbij alle inkomsten kleiner dan € 500.000 zijn getotaliseerd (bedrag x € 1.000).

Beleid en overzicht op hoofdlijnen van de lokale heffingen

Belangrijkste uitgangspunten voor het gemeentelijk tarievenbeleid zijn:
- Het toepassen van een jaarlijkse indexering voor loon- en prijsontwikkeling;
- Het hanteren van maximaal kostendekkende tarieven;
- Terughoudendheid ten aanzien van lokale lastendruk burgers en bedrijfsleven.

Indexering
Bij de Perspectiefnota 2023 is de tariefindex (gemiddelde van loon- en prijsontwikkeling) voor 2023 vastgesteld op 8,0%.

Toerekening van overhead.
Voor het bepalen van kostendekkendheid van lokale heffingen moet extracomptabel overhead worden toegerekend. Conform de geldende financiële verordening vindt toerekening van overhead plaats op basis van directe ambtelijke capaciteitsinzet. Als generieke sleutel komt de ambtelijke capaciteit het meest in aanmerking, aangezien er een significante correlatie is tussen de omvang van de directe ambtelijke capaciteit en de omvang van de (ondersteunende) overhead. Ten slotte sluit deze keuze het meeste aan bij de techniek die het CBS op macroniveau hanteert.

Dit betekent concreet, dat de structurele netto-overheadkosten (€ 39,4 miljoen) worden uitgedrukt in een percentage van de totale directe ambtelijke capaciteitsinzet (€ 58,6 miljoen). Dit leidt tot een overheadpercentage van afgerond 67% conform de volgende berekening:

(a)	totale kosten directe ambtelijke capaciteitsinzet	€ 58.584.600
(b)	totale (netto toe te rekenen) overheadkosten	€ 39.405.500
(c=b/a * 100%)	overheadpercentage	67%

Dit overheadpercentage wordt in alle kostenopstellingen voor tariefberekeningen gehanteerd, waarmee sprake is van een consistente en onderbouwde werkwijze. Als de overhead wordt uitgedrukt als percentage van de totale begrote lasten exclusief reservemutaties dan levert dat een overheadpercentage op van 11% (€ 39,4 miljoen / € 352,0 miljoen).

Uitwerking financiële kaders per heffing c.q. groep van heffingen

Hieronder maken wij per heffing c.q. groep van heffingen de relevante kosten en mate van kostendekkendheid inzichtelijk. Via "overige toe te rekenen kosten" worden kosten betrokken bij de kostendekkendheid die niet op het taakveld staan van de heffing. Op onderdelen kan sprake zijn van enigszins afgeronde bedragen die beperkt afwijken van de exacte bedragen op de programma's en in de administratie.

De toerekening van overhead is hiervoor onderbouwd. BTW is expliciet geregeld in de gemeentewet. Voor wat betreft de kosten van straatvegen en baggeren is op basis van activiteiten en doelstellingen een matrix gemaakt ter onderbouwing van het deel van de kosten dat relevant is in relatie tot het rioolrecht en de afvalstoffenheffing.

Matrix toerekening kosten straatvegen en baggeren
Deze matrix is een handreiking van de VNG waarbij een beredeneerde inschatting is gemaakt van de toe te rekenen kosten in de Amstelveense situatie. Onderstaande inschatting is geactualiseerd. De doorwerking van de parameters heeft geen consequenties voor de te hanteren tarieven.

Straatvegen:

Activiteiten/Doelen	Schone Stad	Verkeersveiligheid	Meer huishoudelijk afval	Minder verstopping riolering	Totaal
zwerfvuil op verharding en in het groen	50%		40%	10%	100%
beheer afvalbakken	25%		75%		100%
mechanisch vegen (blad en zand)	10%	10%		80%	100%
onkruidbestrijding verharding	50%	50%			100%
meerkosten milieuvriendelijke onkruidbestrijding	100%				100%
hondenpoep	100%				100%
Dekking	Algemene middelen	Algemene middelen	Afvalstoffenheffing	Rioolheffing	

Baggeren:

Activiteiten/Doelen	Bevaarbaarheid	Milieu cq water-kwaliteit	Betere doorstroming oppervlaktewater	Effect op overstort, hemelwatertaak	Totaal
Baggerverwerking	0%	40%	40%	20%	100%
Sloot- en drijfvuil	20%	40%	40%		100%
Schouwwerk watergangen	20%	40%	40%		100%
Krooswerk	20%	40%	40%		100%
Dekking	Algemene middelen	Algemene middelen	Rioolheffing	Rioolheffing	

Kostendekkendheid in begroting en rekening
Bij het bepalen van de kostendekkendheid in begroting en rekening inclusief de verwerking van verschillen tussen begroting en rekening gelden de volgende uitgangspunten:

Directe lasten en baten op het taakveld van de heffing
- de *directe* lasten en baten op het taakveld van de heffing maken integraal onderdeel uit van de verantwoording van de kostendekkendheid (rekent af met de voorziening). In de begroting zijn dit de geraamde directe lasten/baten, in de rekening zijn dit de werkelijke directe lasten/baten;

Overige toe te rekenen kosten

- als algemene regel geldt dat de primitief bepaalde bedragen voor de overige toe te rekenen kosten het gehele jaar van kracht zijn (begroting = rekening; voorcalculatie = nacalculatie);
- hierop geldt één uitzondering: het bedrag voor overhead kan door specifieke besluitvorming (bijvoorbeeld krimp/groei) en/of gehanteerde systematiek van kostentoerekening afwijken in de begroting na wijziging en op rekeningbasis;
- het gehanteerde overheadpercentage in de rekening is gelijk aan het berekende percentage in de begroting;
- de op te nemen bedragen voor straatvegen en baggeren worden periodiek bij de begroting getoetst en indien nodig geactualiseerd aan de hand van de VNG-matrix;
- voor de overige onderdelen worden de gehanteerde begrotingsramingen getoetst aan de werkelijke cijfers. Dit kan leiden tot aanpassing in de eerstvolgende op te stellen begroting.

Verrekeningen met de egalisatievoorzieningen riolering, huishoudelijk afval en Zorgvlied

- begrotingswijzigingen sluiten via een verrekening met de voorziening;
- de afwijking op de regel "saldo kosten -/- heffing" tussen de rekening en de begroting na wijziging wordt verrekend met de egalisatievoorziening (dekkingspercentage blijft dan gelijk);
- het dekkingspercentage bedraagt in de rekening maximaal 100%;.
- Als het percentage hoger uitkomt in de rekening wordt een bedrag gestort in de egalisatievoorziening waarna het dekkingspercentage 100 bedraagt.

Rioolheffing

Financieel overzicht

De concrete toepassing van de hiervoor omschreven uitgangspunten leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

RIOOLHEFFING	2024	
1. Taakveld riolen		
1a. lasten	6.779	
1b. baten, exclusief heffingen	-27	
1c. Verrekening met voorziening	279	
1d. netto kosten taakveld riolen	7.031	
2. Overige toe te rekenen kosten		
2a. straatvegen	439	
2b. baggerkosten	62	
2c. overhead	963	
2d. BTW	971	
2e. overige toe te rekenen kosten	2.435	
3. Totaal voor riolering relevante kosten	**9.467**	**N**
4. Opbrengst rioolheffing		
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-9.467	
4b. evt. tariefvoorstel 2024	0	
4c. totale opbrengst rioolheffing	**-9.467**	**V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**0**	**N**
6. Dekkingspercentage	**100,0%**	

Toelichting bij financieel overzicht

- Bovenstaand overzicht komt uit op een kostendekking van afgerond 100% (2023: 100%). Daarmee is de rioolheffing kostendekkend met afgerond € 10,6 miljoen aan kosten en opbrengsten.
- Inhoudelijk kader voor de rioolinvesteringen is het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2021-2026, vastgesteld in de raadsvergadering van 16 december 2020. Beleidsmatig is naar de toekomst toe van belang rekening te houden met extra opgaven in het kader van klimaatadaptatie en grondwaterzorg.
- Verder is sprake van een kostenstijging door loon- en prijsontwikkelingen, alsmede van een meeropbrengst rioolheffing door indexatie van de tarieven met 8%.. Dat leidt al met al tot het bovenstaande financiële resultaat.
- Bij de Perspectiefnota 2021 is besloten tot de instelling van een spaarvoorziening riolen. De spaarvoorziening valt in dezelfde categorie als de reeds veel langer bestaande egalisatievoorziening. Het BBV kent beide instrumenten, die allebei zijn bedoeld om bij te dragen aan een verantwoorde en gelijkmatige ontwikkeling van de lastendruk op langere termijn. De egalisatievoorziening verevent incidentele fluctuaties tussen de jaren op het binnenkomende rioolrecht en de hieruit te dekken kosten. Bij een oplopende stand van egalisatievoorziening kunnen middelen hieruit via de spaarvoorziening worden ingezet ter dekking ineens van een deel van de jaarlijkse vervangingsinvesteringen zoals opgenomen in het MPP Buitenruimte. Op deze manier wordt een eventuele restruimte binnen een trendmatige, behoedzame tariefontwikkeling aangemerkt en ingezet als spaarcomponent.
- In de Perspectiefnota 2024 is besloten om € 0,8 mln. over te hevelen vanuit de egalisatievoorziening riolering naar de spaarvoorziening riolering.
- Met het oog op een gematigde ontwikkeling van het rioolrecht op langere termijn vanuit de spaarvoorziening riolen is in de jaren 2024 tot en met 2026 per jaar €0,25 miljoen ingezet ter dekking ineens van een deel van de vervangingsinvesteringen riolering zoals opgenomen in het MPP Buitenruimte.

Afvalstoffenheffing

Financieel overzicht

De concrete toepassing van de hierboven omschreven uitgangspunten leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

HUISHOUDELIJK AFVAL	2024
1. Taakveld huishoudelijk afval	
1a. lasten	11.331
1b. baten, exclusief heffingen	-2.198
1c. Verrekening met voorziening	-520
1d. netto kosten taakveld huishoudelijk afval	8.612
2. Overige toe te rekenen kosten	
2a. straatvegen	610
2b. kwijtschelding	414
2c. handhaving	193
2d. overhead	2.507
2e. BTW	1.109
2f. Storting reserve kapitaallasten ivm krediet inzamelvoertuigen	0
2g. overige toe te rekenen kosten	4.833
3. Totaal voor huish. afval relevante kosten	**13.446 N**
4. Opbrengst afvalstoffenheffing	
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-11.140

4b. evt. tariefvoorstel 2024	-711	
4c. totale opbrengst afvalstoffenheffing	**-11.846**	**V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**1.600**	**N**
6. Dekkingspercentage	**88,1%**	

Toelichting bij financieel overzicht

- Bovenstaand overzicht komt uit op een kostendekking van afgerond 88% (was 2023: 88%). In totaal mag afgerond € 13,4 miljoen aan kosten in de tariefstelling worden betrokken. Tot dusver is dit in het Amstelveense beleid niet maximaal ingevuld. Het budgettaire kader gaat uit van een opbrengst afvalstoffenheffing van € 11,8 miljoen. In het verleden is vanwege de "boekhoudregels" (BBV) sprake geweest van verschuivingen binnen de begroting in de toerekening van kosten. Deze administratieve verschuivingen bieden weliswaar de ruimte om meer kosten door te berekenen in de tarieven, maar er is geen verplichting om dat te doen. Leidend is het budgettaire kader, c.q. het verwerken van reële kostenstijgingen in de tarieven.
- In de lasten (1a) is een toename ten opzichte van 2023 door gestegen prijzen en lonen. Daarnaast vind conform de perspectiefnota 2024 de omzetting plaats van kaartlezers van ondergrondse containers, de aanvullende lasten voor 2024 worden gedekt door een onttrekking aan de egalisatievoorziening (1c).

Zorgvlied

Financieel overzicht
De concrete uitwerking leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

ZORGVLIED	**2024**	
1. Taakveld Zorgvlied		
1a. lasten	4.753	
1b. baten, exclusief heffingen	-404	
1c. Verrekening met voorziening	-10	
1d. netto kosten taakveld Zorgvlied	4.339	
2. Overige toe te rekenen kosten		
2a. Reservemutaties/overig	73	
2b. overhead	1.499	
2c. overige toe te rekenen kosten	1.572	
3. Totaal voor Zorgvlied relevante kosten	**5.911**	**N**
4. Opbrengst heffing rechten Zorgvlied		
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-4.586	
4b. evt. tariefvoorstel 2024	-367	
4c. totale opbrengst Zorgvlied	**-4.953**	**V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**958**	**N**
6. Dekkingspercentage	**83,8%**	

Toelichting bij financieel overzicht

- Bovenstaand overzicht komt uit op een kostendekking van afgerond 84% (was 2023: 92%). In totaal mag afgerond € 5,9 miljoen aan kosten in de tariefstelling worden betrokken. Daar staat een opbrengst van € 5,0 miljoen tegenover.
- Naast de toegenomen kosten als gevolg van gestegen prijzen en lonen is conform de perspectiefnota 2024 extra formatie opgenomen om de dienstverlening van Zorgvlied op het

gewenste niveau te kunnen uitvoeren. Deze extra kosten zorgen ervoor dat de kostendekkendheid van de tarieven is teruggelopen naar 84% in 2024.
- De uitwerking in de verschillende tarieven die gelden voor Zorgvlied wordt in de voorgelegd via de Tarievennota 2024.

Bouwleges

Financieel overzicht
De concrete uitwerking leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

BOUWLEGES	2024	
1. Taakveld Bouwen en Wonen; omgevingsvergunningen		
1a. lasten	1.634	
1b. baten, exclusief heffingen	0	
1c. netto kosten taakveld bouwvergunningen	1.634	
2. Overige toe te rekenen kosten		
2a. overhead	1.071	
2b. BTW	85	
2c. vergoedingen welstandscommissie	50	
2d. overige toe te rekenen kosten	1.206	
3. Totaal voor bouwleges relevante kosten	**2.840**	**N**
4. Opbrengst bouwleges		
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-2.013	
4b. evt. tariefvoorstel 2024	-129	
4c. totale opbrengst bouwleges	**-2.142**	**V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**698**	**N**
6. Dekkingspercentage	**75,4%**	

Toelichting bij financieel overzicht
In het taakveld 8.3 Wonen en bouwen zijn de kosten en baten van de leges omgevingsvergunningen verwerkt.:
- In de Perspectiefnota 2024 zijn voor 2024 incidenteel implementatiekosten toegekend en structureel extra kosten voor formatie uitbreiding als gevolg van de invoering van de omgevingswet. Deze extra kosten zijn verwerkt in de begroting 2024 en de meerjarenraming.
- Een voorstel voor de bouwleges 2024, met een onderbouwing van de kosten en opbrengsten voor 2024 op basis van een actuele prognose van de bouwvolumes, en een eerste inschatting van de financiële gevolgen van de veranderde wetgeving, is in voorbereiding voor de raadsvergadering van december 2023, waarin bij het voorstel voor de tarieven voor 2024 een toelichting zal worden verstrekt over de aannames en onderbouwing van de data.

Burgerzaken

Financieel overzicht

De concrete toepassing van de hierboven omschreven uitgangspunten leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

BURGERZAKEN	2024	
1. Taakveld Burgerzaken		
1a. lasten	2.796	
1b. baten, exclusief heffingen	0	
1c. netto kosten taakveld Burgerzaken	2.796	
2. Overige toe te rekenen kosten		
2a. overhead	1.873	
2b. BTW	131	
2c.Afdracht rijksleges en overige kosten	1.405	
2d. overige toe te rekenen kosten	3.409	
3. Totaal voor Burgerzaken relevante kosten	**6.205**	**N**
4. Opbrengst Burgerzaken		
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-2.554	
4b. evt. tariefvoorstel 2024	-164	
4c. totale opbrengst Burgerzaken	**-2.718**	**V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**3.487**	**N**
6. Dekkingspercentage	**43,8%**	

Toelichting bij financieel overzicht

Het taakveld Burgerzaken omvat zowel legesgerelateerde taken als werkzaamheden die niet onder de legesheffing vallen. Dit laatste omvat verkiezingen, de zorg voor de Basisregistratie Personen, de bestrijding van adres- en identiteitsfraude. Dat verklaart een kostendekkingspercentage ver onder de 100%. Vermeldt dient te worden dat de presentatie van de cijfers in de tabel in deze begroting anders is dan de gepresenteerde cijfers in de tabel burgerzaken in de begroting 2023. De afdrachten rijksleges zijn in de tabel in de begroting 2023 verrekend met de opbrengsten (lagere opbrengsten in 2023) en in de tabel in de begroting 2024 zijn de kosten afdrachten rijksleges niet verrekend met de opbrengsten, maar apart als kosten onder de overige toe te rekenen kosten opgenomen. Het dekkingspercentage voor 2024 bedraagt 43,8% (2023: 35,4%).

Vanaf 2024 neemt het aantal te verstrekken reisdocumenten toe. Dit wordt veroorzaakt doordat de maximale geldigheidsduur van reisdocumenten met ingang van 2014 van vijf naar tien jaar is gegaan. Hierdoor was in de periode van 2019 t/m 2023 sprake van de zogenoemde ‘reisdocumentendip’. Vanaf 2024 wordt er weer een toename van het aantal te verstrekken reisdocumenten verwacht. Dit brengt hogere lasten met zich mee maar geeft ook hogere opbrengsten.

APV-vergunningen

Financieel overzicht

De concrete toepassing van de hierboven omschreven uitgangspunten leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

APV	2024	
1. Taakveld Openbare orde en Veiligheid		
1a. lasten	671	
1b. baten, exclusief heffingen	0	
1c. netto kosten taakveld Burgerzaken	671	
2. Overige toe te rekenen kosten		
2a. overhead	349	
2b. BTW	24	
2c. overig	40	
2d. overige toe te rekenen kosten	413	
3. Totaal voor APV relevante kosten	**1.084**	**N**
4. Opbrengst APV		
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-104	
4b. evt. tariefvoorstel 2023	-7	
4c. totale opbrengst APV	**-111**	**V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**973**	**N**
6. Dekkingspercentage	**10,2%**	

Toelichting bij financieel overzicht

In het taakveld 1.2 Openbare orde en Veiligheid zijn de kosten en baten van de leges APV.

Een deel van de APV-vergunningen betreft kleinschaliger en/of niet-commerciële activiteiten waarbij het van belang is, dat de gemeente op de hoogte is en regulering kan plaatsvinden. Kostendekkende tarieven zijn bij deze vergunningen niet reëel. Dit verklaart het lage dekkingspercentage

Markttarieven

Financieel overzicht

De concrete toepassing van de hierboven omschreven uitgangspunten leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

MARKTLEGES	2024	
1. Taakveld bedrijfsloket en -ontwikkelingen		
1a. lasten	124	
1b. baten, exclusief heffingen	0	
1c. netto kosten taakveld Burgerzaken	124	
2. Overige toe te rekenen kosten		
2a. overhead	42	
2b. BTW	26	
2d. overige toe te rekenen kosten	68	
3. Totaal voor Burgerzaken relevante kosten	**192**	**N**
4. Opbrengst marktleges		
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-148	
4b. evt. tariefvoorstel 2024	-10	
4c. totale opbrengst Burgerzaken	**-158**	**V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**34**	**N**
6. Dekkingspercentage	**82,3%**	

Toelichting bij financieel overzicht

In het taakveld 3.3 Bedrijfsloket en ontwikkelingen zijn de kosten en baten van de markttarieven verwerkt. In deze programmabegroting is voor het eerst de kostendekkendheid van de markttarieven in beeld gebracht.

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De onroerende zaakbelastingen zijn de belangrijkste gemeentelijke belastingen. De onroerende zaakbelastingen bestaan uit een belasting voor het gebruik (alleen niet-woningen) en een belasting voor het eigendom (woningen en niet-woningen). De geraamde OZB-opbrengst voor het aanslagjaar 2024 bedraagt € 29,7 miljoen.

Tarieven

Met betrekking tot de tariefbepaling OZB zijn drie verschillende zaken van belang:

- In de eerste plaats is sprake van een indexering van het tarief op basis van de loon- en prijsontwikkeling. Voor 2024 betekent deze inflatiecorrectie een verhoging van de tarieven met 8,0%.
- In de tweede plaats is via besluitvorming besloten de OZB in 2024 met € 2,0 miljoen te verhogen en vanaf 2025 structureel met € 3,2 miljoen;
- In de derde plaats vindt jaarlijks een waardetaxatie van het onroerend goed plaats ("hertaxatie WOZ"). Op basis van de hieruit voortvloeiende waardeverhoging of –verlaging, wordt het tarief respectievelijk naar beneden of naar boven bijgesteld om de OZB-opbrengst gelijk te houden. Voor de gemeente als geheel leidt de hertaxatie dus niet tot een andere OZB-opbrengst. Op individueel niveau treden wel verschillen op als de uitkomst van de hertaxatie afwijkt van de gemiddelde waarde ontwikkeling in de gemeente.

Voor 2024 is vooralsnog rekening gehouden met een gemiddelde waarde stijging door hertaxatie van 3% voor woningen en 2% voor niet-woningen. Dit is een eerste inschatting ten tijde van de

opstelling van de begroting. In de raadsvergadering van december 2023 volgt een definitief tariefvoorstel als de hertaxatie grotendeels is afgerond.

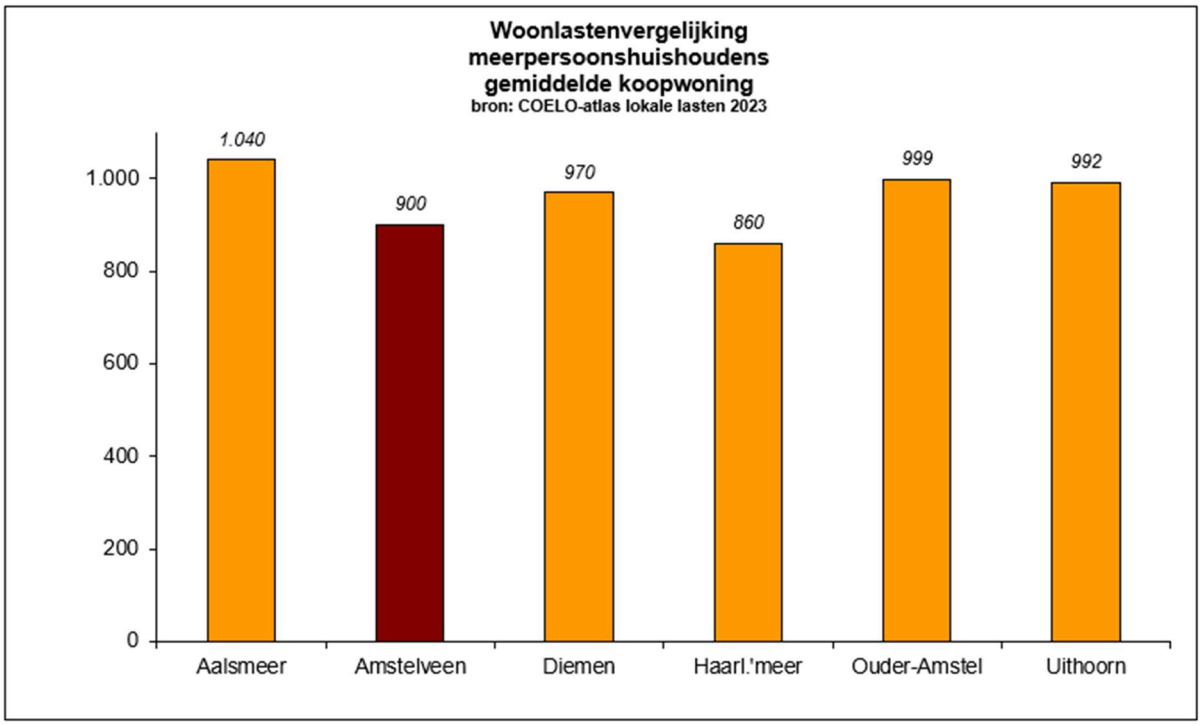
De hoogte en ontwikkeling van de lokale WOZ-waarden werken ook door in de verdeling van het gemeentefonds. Voor Amstelveen betekent dit nadelige herverdeeleffecten op de algemene uitkering.

Lokale lastendruk

Woonlastenvergelijking
Om een indruk te geven van de ontwikkeling van de Amstelveense tarieven vergelijken wij ons op deze plaats met andere gemeenten. Basis hiervoor zijn de tarieven 2023. Voor de vergelijking met omringende gemeenten is gebruikgemaakt van de Atlas van de lokale lasten 2023, opgesteld door het COELO.

Voor 2023 bedragen de Amstelveense woonlasten voor een gemiddelde koopwoning (meerpersoonshuishoudens) € 900. De gemiddelde woonlasten voor eigenaar-bewoners liggen op € 944. Ten opzicht van 2022 betekent dit een gemiddelde stijging van 4,8%.

Sinds de begroting 2023 wordt onderscheid gemaakt voor de gemiddelde woningwaarden voor koop en huur door de gewijzigde registratie van het CBS. Het COELO sluit aan bij deze registratie en hanteert in de woonlastenberekening ook dit onderscheid. Niet alleen in landelijk verband, maar ook in AM-verband lopen de gemiddelde woningwaarden voor koopwoningen inmiddels fors uiteen, hetgeen een vergelijking steeds lastiger maakt.

Kwijtscheldingsbeleid

Gemeenten in Nederland kunnen gehele of gedeeltelijke kwijtschelding verlenen voor gemeentelijke aanslagen. Kwijtschelding wordt verleend indien een betalingsschuldige een laag besteedbaar inkomen heeft en vrijwel geen vermogen waardoor deze niet in staat is de opgelegde aanslag te betalen. Het gaat hierbij om een vangnetregeling.

Onder het huidige beleid kan kwijtschelding aangevraagd worden voor afvalstoffenheffing. In de begroting is hiervoor een bedrag opgenomen ad. € 414.000. De begrote kosten van kwijtschelding maken onderdeel uit van het tarief afvalstoffenheffing.

Gemeenten mogen geen ruimer beleid voeren dan de landelijke vastgestelde norm. De gemeente Amstelveen maakt gebruik van de ruimste wettelijke mogelijkheden die er zijn. Voor het maximaal kwijtschelden van het aanslag bedrag (100%), de kosten van bestaan (100%), en het toegestane financiële vermogen.

De wijze waarop en wanneer kwijtschelding kan worden verleend is vastgelegd in de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Amstelveen 2023 en verder uitgewerkt in de leidraad invordering Amstelveen.

Evenals in voorgaande jaren is gebruik gemaakt van de mogelijkheid vooraf kwijtschelding te verlenen op basis van de gegevens van het landelijke Inlichtingenbureau van het Ministerie van Sociale Zaken. Als uit het signaal van het inlichtingenbureau blijkt dat voldaan wordt aan de kwijtscheldingsnormen wordt automatisch vooraf kwijtschelding verleend. Burgers hoeven dan geen uitgebreid formulier in te vullen. Aanvragers waaraan geen automatische kwijtschelding kon worden verleend omdat bijvoorbeeld niet alle gegevens konden worden gecheckt, hebben daarna nog altijd mogelijkheid om een normale papieren kwijtscheldingsaanvraag in te dienen.
Reden voor afwijzing zijn in de meeste gevallen: een te hoog inkomen en/of een te hoog vermogen zoals één of meerdere autokentekens die op naam staan.

Grondslag

De commissie BBV heeft in 2021 het advies uitgebracht om in de paragraaf lokale heffingen een overzicht op te nemen van de te onderscheiden lokale heffingen, de maatstaf en de doelstelling die wordt beoogd met het opleggen van de heffing. Voor Amstelveen geeft dit het volgende beeld:

Nr.	Naam	Grondslag/tarief	Doelstelling	Belastingplichtige	Belasting of retributie
1.	Onroerendezaak belasting	promillage van de WOZ-waarde	Bijdrage aan de voorzieningen van de gemeente.	Eigenaar onroerende zaak en gebruikers van niet woningen	Algemeen dekkingsmiddel
2.	Afvalstoffenheffing	Huishoudens; één- en meerpersoons-huishoudens.	Dekking kosten uitvoering wettelijke taak inzamelplicht huishoudelijke afvalstoffen.	Gebruiker van woning/hieronder valt ook het ter beschikking houden.	Begrote opbrengst mag nooit hoger zijn dan de begrote kosten.
3.	Rioolheffing	Één tarief per object.	Uitvoering wettelijke zorgplicht voor; afvoer afvalwater, afvoer regenwater en beheer grondwaterpeil.	Eigenaar onroerende zaak	Begrote opbrengst mag nooit hoger zijn dan de begrote kosten.
4.	Toeristenbelasting	Bedrag per persoon per overnachting.	Bijdrage van verblijvers die niet staan ingeschreven aan de gemeentelijke voorzieningen.	Ondernemer die de overnachting mogelijk maakt. In de praktijk wordt deze apart in rekening gebracht bij degene die overnacht.	Algemeen dekkingsmiddel

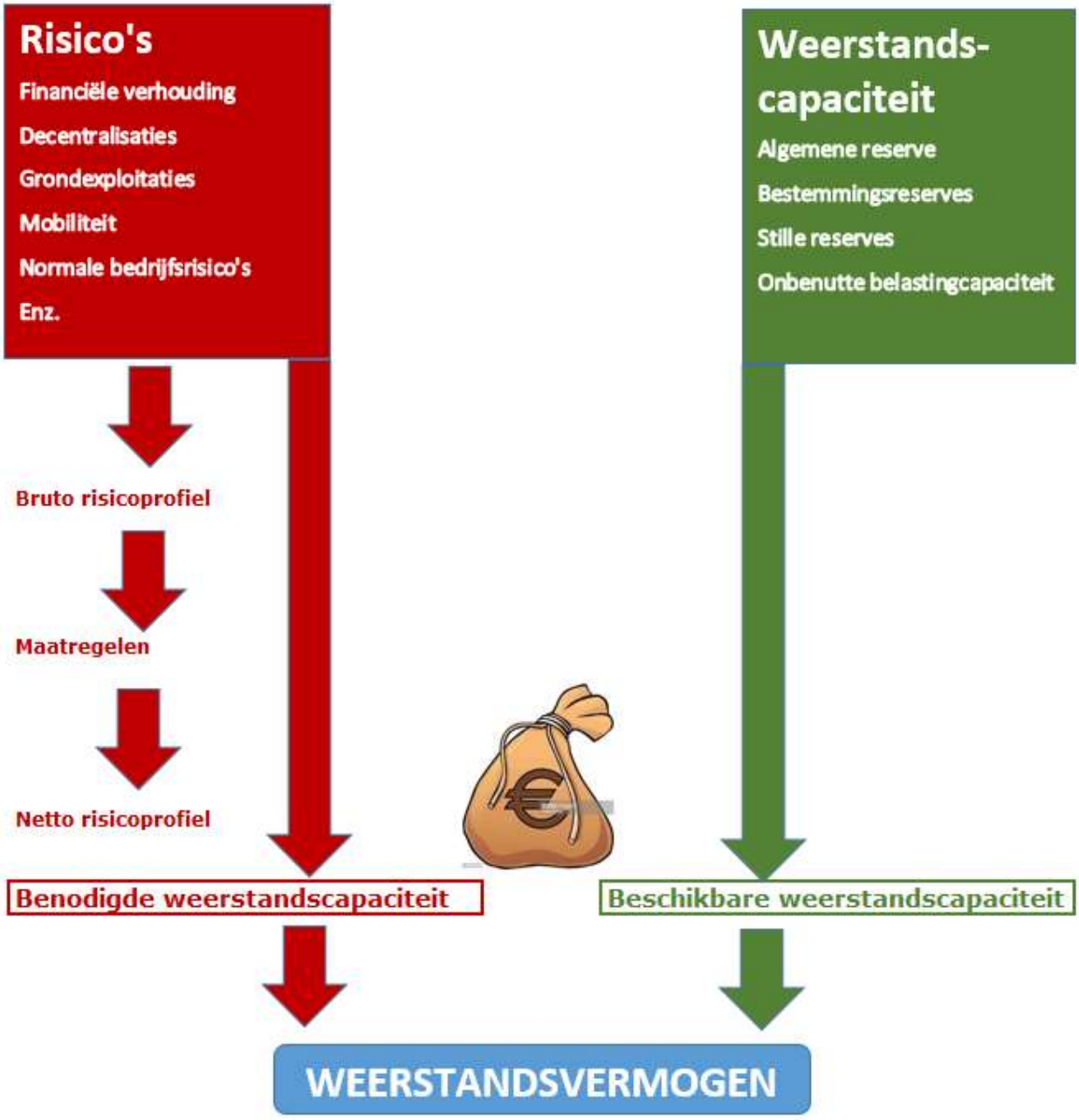
5.	Parkeerbelasting	Per tijdsduur en vergunningparkeren.	Reguleren parkeergedrag van bewoners of bezoekers.	Parkeerder of de vergunninghouder.	Algemeen dekkingsmiddel
6.	Grafrechten	verrichten van individuele diensten op aanvraag.	Dekking kosten begraafplaats en het crematorium.	Aanvrager.	Begrote opbrengst mag nooit hoger zijn dan de begrote kosten.
7.	Marktgeld	verrichten van individuele diensten op aanvraag	Dekking kosten markt.	Aanvrager	Begrote opbrengst mag nooit hoger zijn dan de begrote kosten.
8.	Leges	het verrichten van individuele diensten op aanvraag.	Dekking kosten vergunningen en documenten.	Aanvrager	Begrote opbrengst mag nooit hoger zijn dan de begrote kosten.
9.	Bedrijven-investeringszone (BIZ)	Één tarief per object.	Bestemmingsbelasting die op verzoek van ondernemers wordt geheven in een bepaald gebied om met hulp van de gemeente aanvullende diensten uit te voeren op de openbare ruimte, bedrijventerreinen of winkelgebieden om deze schoner, veiliger, aantrekkelijker en/of bereikbaarder te maken.	Ondernemers in het aangewezen BIZ gebied.	Begrote opbrengst mag nooit hoger zijn dan de begrote kosten.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf biedt op hoofdlijnen inzicht in het risicoprofiel van de gemeente en de mogelijkheden om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit). Het gemeentelijke risicobeleid en inzicht voor de raad in de weerstandscapaciteit staat hoog op de bestuurlijke agenda.

Het besluit Begroting en Verantwoording (BBV, artikel 11) definieert het weerstandsvermogen als de relatie tussen de capaciteit om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit) en de materiële risico's waarvoor geen specifieke voorzieningen zijn getroffen.

Het betreft hier dus het duiden van mogelijke tegenvallers waarmee de gemeente te maken kan krijgen en de beheersmaatregelen die de gemeente neemt om risico's te identificeren, het bevorderen van het risicobewustzijn, het vermijden van risico's en ten slotte beperken van schade ingeval risico's zich onverhoopt toch voordoen.

Dit risicoprofiel wordt vervolgens afgezet tegen de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om tegenvallers op te vangen. Door risicoprofiel en weerstandcapaciteit met elkaar te confronteren kan een uitspraak over het weerstandvermogen van de gemeente worden gedaan.

Zolang de weerstandscapaciteit groter is dan de gekwantificeerde risico's kan de gemeente tegenvallers opvangen. De weerstandscapaciteit betreft overigens structurele en incidentele zaken. Vorenstaand wordt een en ander schematisch samengevat. Opgemerkt wordt dat er een onlosmakelijke samenhang is tussen risico's en beheersmaatregelen. Want met gedegen beheersmaatregelen worden de mogelijke risico's aanmerkelijk ingeperkt. Andersom geldt vanzelfsprekend ook dat, indien geen beheersmaatregelen worden getroffen, de risico's navenant toenemen.

Het beleidskader is met de nota Risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen op 10 november 2021 vastgesteld.

Risico's en beheermaatregelen

Zoals hiervoor aangegeven dienen risico's en beheermaatregelen in onderlinge samenhang te worden bezien. Dit gebeurt in Amstelveen middels het door de jaren heen ontwikkelde duurzame financiële beleid dat de volgende pijlers kent:

1. Een goed functionerende planning en control-cyclus (meerjarige budgettaire kaderstelling en sturing);
2. Een adequaat activabeleid met daarin duurzame instandhouding van gemeentelijke bezittingen;
3. Een betrouwbare bedrijfsvoering;
4. Een adequaat risicobeleid en het aanwezig zijn en in standhouden van voldoende weerstandscapaciteit.

1. Meerjarige budgettaire kaderstelling en sturing

Amstelveen werkt vanuit een meerjarige visie en begroting waardoor structurele maatregelen kunnen worden geëffectueerd en indien nodig interim- of faseringsmaatregelen kunnen worden genomen zodat een zorgvuldige en afgewogen beleidsimplementering kan plaatsvinden. Dit krijgt onder meer vorm via de jaarlijkse begroting en rekening. In de Perspectiefnota worden de actuele meerjarige ontwikkelingen intern en extern (macro economische ontwikkelingen en de invloed daarvan op Amstelveen) geschetst die van belang zijn voor bestuurlijke (bij)sturing. Indien daar aanleiding toe is dan wordt het bestuur separaat geïnformeerd.

2. Duurzame instandhouding

Het waarborgen van de duurzame instandhouding van de Amstelveense (fysieke) infrastructuur en voorzieningen op langere termijn is een belangrijke pijler van het gemeentelijk (financieel) beleid. De essentie van dit beleid is met de volgende samenhangende lijnen te duiden:

- Op basis van rationele meerjarige onderhoudsbeheerplannen hebben de meerjarenramingen toereikende structurele budgetten voor de instandhouding van de bestaande fysieke infrastructuur (gemeentelijke gebouwen inclusief onderwijs, wegen, groen en sportvelden). Hiermee is een belangrijk risico voor gemeenten, namelijk het sluipender wijze ontstaan van onderhoudsachterstanden, ingedamd;
- De beschikbare middelen worden zo effectief en efficiënt mogelijk ingezet. De optimalisering van de werkwijze en afstemming via een integraal meerjarenprojectenplan openbare ruimte vervult daarin een wezenlijke rol;
- De achterliggende jaren hebben we een bijstelling van het financieel beleid ingezet, waarmee we anticiperen op het opdrogen van de stroom van grondexploitaties en het gaandeweg ouder

worden van de bestaande wijken en voorzieningen. Ook afwegingen om bij grondexploitaties de inhoudelijke invulling zwaarder te laten wegen en opbrengstmaximalisatie minder leidend te laten zijn beperken de (potentiële) inkomstenstroom. Deze ontwikkelingen vragen een koerswijziging op basis van een lange termijnvisie om het hoge Amstelveense voorzieningenniveau duurzaam betaalbaar in stand te houden. De achterliggende jaren is een aanzet gegeven met de instelling van het investeringsplan maatschappelijk vastgoed en een reserve "stedelijke vernieuwing" met een bijbehorende structurele dotatie van € 1 miljoen;

De verdere uitwerking van de duurzame instandhouding staat centraal in paragraaf "Onderhoud kapitaalgoederen".

3. Bedrijfsvoering
Het ambtelijk management is binnen bestuurlijk vastgestelde kaders verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering. Dit betekent dat het management, binnen deze kaders, bepaalt hoe de bestuurlijk vastgestelde resultaten en prestaties worden gerealiseerd. Risicomanagement is binnen de bedrijfsvoering daarom een belangrijk onderwerp. Het is de verantwoordelijkheid van elke manager om de belangrijke risico's op zijn/haar werkterrein te duiden en aan te geven welke beheermaatregelen zijn/kunnen worden getroffen (vermijden, verzekeren, afdekken). Daarnaast worden actuele ontwikkelingen van de grote thema's die hieronder in de paragraaf risico's zijn beschreven ook op centraal niveau gemonitord.

Doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie heeft prioriteit, teneinde in de toekomst te kunnen blijven voldoen aan de vraagstellingen vanuit bestuur en samenleving in een veranderde en veranderende omgeving. Dit komt uitvoeriger aan de orde in de paragraaf "bedrijfsvoering".

4. Risicomanagement
Het uitgangspunt is een dialoog-gerichte aanpak in plaats van een risicomanagementsysteem (het vullen van een tool met risico's). Verwacht wordt dat door een dialoog meer interactie ontstaat waardoor de echte risico's boven tafel komen. Idee daarbij is ook dat niet op honderden (kleinere) risico's gestuurd kan worden. Gestuurd zal worden op grotere risico's waarbij de kans aannemelijk is dat deze zich kunnen voordoen. Uitzondering vormen de grondexploitaties waarbij wel wordt gewerkt met een risicotool.

De hiervoor genoemde nieuwe Nota risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen 2021 bevat een uitvoeriger, geactualiseerde uitwerking van het risicobeleid. De paragraaf bedrijfsvoering gaat specifieker in op ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering en de risico's daarbinnen.

5. Risicobeleid
De risico's zijn onderverdeeld in:
- Normale bedrijfsrisico's;
- Financiële verhouding en decentralisaties;
- Grondexploitaties;
- Mobiliteit.

Deze vier onderdelen worden hierna beschreven en afgesloten met een overzicht van de incidenteel benodigde weerstandscapaciteit (resumé risicoprofiel).

Normale bedrijfsrisico's

Met het gemeentelijk takkenpakket is een structureel jaarbudget van ongeveer € 275 miljoen gemoeid. Dit takenpakket is zeer divers en de mate van beïnvloedbaarheid verschilt per onderdeel, maar is in relatie met de hiervoor genoemde (beheer)maatregelen voor het gemeentebestuur op zich goed structureel te managen. Dit kan er overigens wel degelijk toe leiden dat er bestuurlijk fors moet worden ingegrepen.

Uitgangspunt is, dat waar sprake is van structurele tegenvallers, deze middels compenserende structurele maatregelen (bezuinigen en/of inzetten belastingcapaciteit) in een structureel sluitende meerjarenbegroting moeten worden ingepast. Wanneer er voor wordt gekozen om structurele maatregelen getemporiseerd in te voeren om de acceptatie en/of zorgvuldige implementatie te verbeteren kan een financiële faseringsbuffer uitkomst bieden. De risico's die met de uitvoering van het gemeentelijk takenpakket samenhangen, vallen onder de noemer normale bedrijfsrisico's.

1. Fysieke leefomgeving

Bouwleges

De inkomsten uit bouwleges worden bepaald door de bouwactiviteiten binnen de gemeente. De geraamde inkomsten voor bouwleges zijn gebaseerd op de meerjarige planning van bouwactiviteiten. De realisatie kan afwijken van de planning zodat de inkomsten in een jaar afwijken van de begrote inkomsten, zowel in positieve als negatieve zin.

Bestemmingsplan- en handhavingsprocedures

De kans is altijd aanwezig dat de gemeente aangesproken wordt in het kader van bestemmingsplan- en handhavingsprocedures en dergelijke, na afsluiting van een grondexploitatie of project. De gemeente krijgt te maken met bezwaren, rechtsprocedures en schade aansprakelijkstelling.

Aanbestedingsrisico's

Bij de bouw en het onderhoud van de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen wordt bij diverse vakgebieden (o.a. groenbestekken en nieuwbouwprojecten) gebruik gemaakt van de markt. Door de aantrekkende bouw, het gebrek aan vakmensen bij de aannemers, de aangescherpte eisen voor nieuwbouw (BENG) per 1 januari 2021, de hogere energieprijzen en de hogere prijzen van grondstoffen, zien we dat de marktsituatie wijzigt en dat prijzen zich naar boven ontwikkelen. Eén en ander kan tot gevolg hebben dat de kosten van het onderhoud van de openbare ruimte en de gemeentelijke gebouwen in de toekomst hoger zullen worden.

Voor toekomstige eenmalige investeringen in (vervangende) nieuwbouw van (school)gebouwen en binnensportaccommodaties geldt eveneens dat het risico bestaat dat het aanbestedingsresultaat hoger uitvalt, dan in het investeringsplan maatschappelijk vastgoed is opgenomen. Niet alleen de stijging van de energie- en grondstofprijzen, maar ook het gemeentelijk ambitieniveau duurzaamheid drijft de investeringsbedragen op.

Uitvoering infraprojecten in de openbare ruimte

Projecten in de openbare ruimte kunnen soms niet tot uitvoering komen of forse vertraging oplopen door externe factoren. Ook komt het voor dat de vooraf ingeschatte kosten voor dergelijke projecten te laag blijken te zijn en dat kostenstijgingen op bepaalde projecten ertoe leiden dat er meerjarig minder budget overblijft voor andere of nieuwe projecten. Enkele voorbeelden van onzekere factoren zijn:

- afhankelijkheid van de bereidheid en capaciteit van kabel- en leidingbedrijven om hun medewerking vlot te verlenen;
- het verkrijgen van vergunningen van derden (zoals waterschappen);
- inspraak op projecten waardoor deze gewijzigd moeten worden;
- beschikbaarheid van aannemers;
- levertijden en prijzen van materialen en energie;
- het moeilijk kunnen inschakelen van externe deskundige medewerkers die schaarser worden door het aantrekken van de economie;
- het moeilijk kunnen aantrekken of inhuren van gekwalificeerd personeel om projecten te kunnen voorbereiden;
- het op onverwachte plaatsen aantreffen van vervuilde grond waar in een project geen rekening mee gehouden is en waardoor sanering nodig is.

De financiële gevolgen en sturingsmogelijkheden om dit binnen een krediet op te vangen verschillen van project tot project. Binnen het totale buitenruimteprogramma worden fluctuaties in budgetten zo goed mogelijk opgevangen. Zo nodig worden projecten getemporiseerd of worden extra incidentele of structurele middelen aangevraagd.

Aanbesteden GFT
In 2023 moet het verwerken van GFT worden aanbesteed. Het contract gaat in op 1 februari 2024. Gezien de landelijke prijsontwikkelingen zal de prijs per ton naar verwachting hoger liggen dan wat de gemeente op dit moment betaalt. Na restafval is GFT de grootste fractie.

Afval Energie Bedrijf (AEB)
De gemeente heeft na een Europese Aanbesteding samen met regiogemeenten een contract gesloten met het AEB voor 5 jaar met de mogelijkheid om dit contract 4 keer met 1 jaar te verlengen. De prijs per verwerkte ton restafval is lager dan wat de gemeente in de afgelopen jaren heeft betaald.

Afvalbeheer
De vergoeding voor het inzamelen van PMD is door het Afvalfonds structureel verlaagd omdat per 1 juli 2021 statiegeld wordt geheven op PET-flesjes en zal waarschijnlijk ook wijzigen omdat per 1 april 2023 statiegeld op blikjes is ingevoerd. De vergoeding per ingezamelde 1.000 kg PMD per 1 januari 2022 is nog steeds officieel niet vastgesteld. Er wordt nu gerekend met € 218 per ton ingezameld PMD terwijl dit in 2021 € 245 per ton was. Ook voor 2023 wordt gerekend met het voorlopige bedrag van € 218 per ton. Naar verwachting zal de feitelijke vergoeding lager uitvallen dan de huidige € 218 per ton.

Stikstofdepositie
Ruimtelijke ontwikkelingen mogen niet leiden tot een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. Bij plannen en projecten dient aangetoond te worden (met het rekenprogramma AERIUS Calculator) dat de ontwikkeling niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. Wanneer de stikstofbijdrage van een plan op een Natura 2000-gebied hoger is dan 0,00 mol/ha/j dan kan het plan niet zondermeer doorgang krijgen. Het verkrijgen van een toestemming van de provincie is door de druk op Natura 2000-gebieden lastig.

Voor de kleinere projecten kunnen de AERIUS-berekeningen door de gemeente zelf worden uitgevoerd. Bij complexere projecten en bij de eventuele nadere onderbouwing dient externe expertise ingeschakeld te worden. Op 1 juli 2021 is de wet Stikstofreductie en Natuurverbetering in werking getreden. Onderdeel van deze wet is de vrijstelling voor bouw- sloop en eenmalige aanlegactiviteiten, in het kort de bouwvrijstelling. Echter, door een recente uitspraak van de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2022:3159) is die partiële vrijstelling verworpen waardoor er feitelijk wordt teruggegaan naar de situatie van vóór 1 juli 2021 waarin er zowel een stikstofberekening noodzakelijk is voor de bouwfase als de gebruiksfase.

AERIUS Calculator is op 26 januari 2023 aangepast naar een nieuwe versie. Deze aanpassing kan leiden tot andere (depositie) uitkomsten en kan eventuele consequenties hebben voor een plan of project.

2. Informatieveiligheid en privacy
Vervanging Zaaksysteem
De AA organisatie werkt al langere tijd met het Zaaksysteem InProces. Dit softwarepakket wordt door de gehele organisatie gebruikt voor, onder andere, de digitale dienstverlening voor inwoners en bedrijven, het persoonlijk Internetportaal voor inwoners, de Websites van beide gemeenten, de werkprocessen Bezwaar en Beroep, de gemeentebrede postafhandeling, het gemeentelijk archief en het subsidieproces.

In 2022 ontving de AA organisatie het bericht van de leverancier, dat zij gaat stoppen met het softwarepakket voor hun klanten. Dit betekent dat al deze processen de komende jaren in andere

toekomstvaste nieuwe systemen moeten worden opgenomen. Hiervoor is een meerjarig project gestart. De kosten hiervan zijn op dit moment nog niet te begroten. Het is echter mogelijk dat deze kosten niet binnen de reguliere meerjarige ICT begroting gedekt kunnen worden.

Informatiebeveiliging
Om de data en de informatie in de systemen waar de gemeente mee werkt te beschermen worden de nodige adequate beveiligingsmaatregelen getroffen. Door de breedte en complexiteit van de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO), die sinds 1 januari 2019 van kracht is, pakt de gemeente informatiebeveiliging planmatig op. Jaarlijks wordt een risico-inventarisatie uitgevoerd en het informatiebeveiligingsbeleid getoetst. Tweejaarlijks wordt een actieplan informatiebeveiliging en privacy vastgesteld. Een belangrijk onderdeel is bewustwording, waarbij gebruikers worden getraind om alert te blijven. Verder nemen wij technische maatregelen om de kans op digitale aanvallen te verkleinen (onder andere door het inzetten van anti virus software, een firewall en via het Security Information & Event Management systeem (SIEM) om securitymeldingen te analyseren). Desalniettemin bestaat volledige veiligheid helaas niet. Daarbij vraagt het veilig houden van het netwerk en de ICT systemen, vanwege de grote afhankelijkheid van digitale informatie in combinatie met de vele dreigingen, de continue aandacht van de organisatie.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)
Vanaf het moment dat de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) ofwel de Europese privacy verordening in werking is getreden, zijn de privacyregels verder aangescherpt en kan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) zelfs boetes tot een maximum van € 20 miljoen opleggen in geval van overtreding van de regels met betrekking tot de omgang met persoonsgegevens. De AVG verplicht bedrijven en overheden om een datalek te melden bij de AP en mogelijk bij alle getroffen individuen. Ook is het uitvoeren van privacyrisico-inventarisaties, de zogenaamde DPIA's, op sommige processen verplicht. De gemeente Amstelveen heeft processen daarom ook zo ingericht dat de AVG wetgeving geborgd is binnen de organisatie.

De AVG beperkt zich niet tot de inrichting van formele processen en het uitvoeren van DPIA's, maar strekt zich uit tot alle handelingen van medewerkers en gegevensverwerkingen in systemen. Doordat persoonsgegevens binnen de gehele organisatie worden verwerkt blijft de naleving van de AVG veel aandacht vragen.

3. Financieel-economisch
AmstelveenSport B.V.
AmstelveenSport merkt de financiële gevolgen van stijgende (personeels)lasten en energiekosten. Daarnaast is sprake van een uitbreiding van het zwembad/zwemwater en duurzaamheidsopgaven (denk aan CO2-reductie). Ook vraagt de fiscale positie van de BV dat er winst wordt gemaakt en dat dit leidt tot een dividenduitkering. De begroting 2024 toont een positief beeld, maar het is op dit moment nog onduidelijk wat het meerjarenbeeld hiervan zal zijn.

WOZ-Bezwaarschriften
In 2023 zijn in heel Nederland substantieel meer WOZ-bezwaarschriften ingediend tegen de vastgestelde WOZ-waarde. Zogenoemde "No cure No Pay" dienen steeds meer bezwaren in doordat tussen de proceskostenvergoedingen en hun gemiddelde kosten die aan een bezwaarschift hangen een substantieel verschil ("winstmarge") zit.

Staatssecretaris Van Rij (Fiscaliteit en Belastingdienst) is bezig met reparatiewetgeving om dit oneigenlijke gebruik van de proceskostenvergoeding in te perken. Indien het echter niet lukt om dit voor belastingjaar 2024 vastgesteld te krijgen, zal het aantal WOZ-bezwaarschriften voor 2024 naar verwachting niet dalen. Door de ontstane situatie is er het risico dat de afhandeling van WOZ-bezwaarschriften niet met de beschikbare capaciteit is te realiseren binnen de wettelijke termijn. Het financiële risico is dat hiervoor extra inhuur noodzakelijk is, de te betalen proceskosten stijgen en mogelijke extra kosten van immateriële schadevergoeding.

Cobra
Het is momenteel nog niet duidelijk of vanaf 2024 subsidie wordt versterkt aan het Cobra museum. In de begroting 2024 is een subsidiebedrag gereserveerd van circa €1,4 miljoen (begroting 2023 plus 8% indexatie). Voor het pand waarin het Cobra museum is gehuisvest zijn in de gemeentelijke begroting huurinkomsten van circa € 0,4 miljoen opgenomen (huurprijs exclusief BTW).
Indien er geen subsidie wordt verstrekt leidt dit in 2024 tot een voordeel van circa € 1,4 miljoen met daar tegenover een mogelijk nadeel van circa € 0,4 miljoen.

Capaciteit elektriciteitsnet
De capaciteit van het elektriciteitsnet staat onder druk. Directe beschikbaarheid c.q. aansluiting is niet meer vanzelfsprekend. De aanleg van zonneparken in vooral dunbevolkte gebieden (goedkope grond en ruimte) gaat niet gelijk op met de aanpassing van het netwerk. In andere regio's is juist extra vraag door datacenters en vraag van bedrijven die willen verduurzamen via elektrificatie. Dit betekent dat in het land een wachtrij van gebruikers ontstaat die niet allemaal aangesloten kunnen worden op het net (de spil van het energiesysteem). Door de landelijke regel dat de netbeheerder moet aansluiten in de volgorde van aanvraag c.q. "wie het eerst komt, wie het eerst maalt" kan betekenen dat een school in een nieuwe wijk geen tijdige aansluiting heeft.

Naast het risico van onvoldoende capaciteit voor (nieuw)bouwplannen is Amstelveen aandeelhouder van netbeheerder Stedin. Door de behoefte aan financiële middelen voor aanpassing van het elektriciteitsnet kan het capaciteitsvraagstuk gevolgen hebben voor Amstelveen in de vorm van lager dividend en/of een aanvullende kapitaalvraag.

Voorziening Alg. pensioenwet politiek ambtsdragers (APPA)
Het Ministerie van BZK heeft op 5 oktober een brief gestuurd over wijziging van de APPA-wet. Het doel is om op 1 januari 2027 de financieringswijze van de APPA aan te passen. Dit is al ongeveer een decennium het voornemen vanuit het Rijk, maar door de invoering van het nieuwe pensioenstelsel lijkt dit nu concreet te worden. Via de jaarlijkse actualisatie van de overdrachtswaarde door de externe specialist wordt hierop voorgesorteerd.

Voor de overgang is het belangrijk dat de gemeente Amstelveen op 1 januari 2027 een toereikende voorziening heeft voor de op dat moment al opgebouwde APPA-pensioenaanspraken. Een belangrijk risico aspect vormt de rekenrente. Dit blijkt uit de jaarlijkse (substantiële) financiële mutaties van de voorziening als de rekenrente iets muteert.

In het college voor arbeidszaken van 7 juli 2023 (VNG) staat vermeld dat VNG met BZK in gesprek is om de overgang naar het ABP verder gestructureerd vorm te geven. Dit heeft grote financiële nog onbekende consequenties, namelijk én invaren bij ABP, én ook het gelijktijdig af-financieren van de nu nog begrotings-gefinancierde aanspraken.

Inflatie/prijsindex
Sterk gestegen energiekosten leiden direct en indirect tot hogere uitgaven, ook voor de gemeente. Het algehele beeld is, dat dit voor Amstelveen tot dusver nog niet tot grote verstoringen in de financiële huishouding heeft geleid. Een loonontwikkeling van 7,5% in 2023 en 5% in 2024, alsmede een prijsontwikkeling van 8% in 2024 (inclusief nacalculatie 2023) zijn in de financiële kaders ingepast. Dit laat onverlet dat het verdere verloop van de inflatie met grote onzekerheden is omgeven, waarbij naast de stijging van de energiekosten ook de schaarste op de arbeidsmarkt en de schaarste aan andere grondstoffen een rol spelen. Deze schaarste leidt enerzijds tot stijgende kosten, maar anderzijds ook tot temporisering/vertraging van projecten. Dit laatste “dempt” de impact van inflatie op korte termijn. Verder is het volgende van belang:
1. Er ligt nu een éénjarige gemeentelijke cao voor 2023. Voor 2024 moet nog een cao worden afgesloten;
2. Investeringsramingen (onderwijshuisvesting, sport) moeten opwaarts worden bijgesteld. Dit leidt tot hogere kapitaallasten die met name in latere jaren tot uitdrukking komen.

Economische ontwikkeling

De gemeentebegroting is afhankelijk van economische ontwikkelingen. Een verandering in economische ontwikkeling heeft via de uitkering uit het gemeentefonds, belastinginkomsten van bedrijven, inkomsten bouwleges, netto-inkomsten of verliezen uit bouwgrondexploitaties en dividendinkomsten een effect op de begroting.

4. Overige ontwikkelingen

Opvang ontheemden uit Oekraïne

Vanwege de oorlog in Oekraïne vangt Amstelveen sinds begin maart 2022 ontheemden uit Oekraïne op. Medio 2023 bood Amstelveen aan circa 650 ontheemden uit Oekraïne onderdak: circa 340 in de hotels Adagio en Ibis en circa 70 in de units Sonjashnik, die speciaal voor de ontheemden uit Oekraïne in Kronenburg zijn neergezet. Daarnaast verbleven nog circa 250 ontheemden uit Oekraïne in de particuliere opvang.

Naast bed, bad en brood is de gemeente verantwoordelijk voor de organisatie van voorzieningen: maatschappelijke begeleiding, onderwijs en zorg. Sinds 1 april 2022 is staatsnoodrecht ingesteld waarmee de burgemeester de bijzondere bevoegdheid en verantwoordelijkheid heeft gekregen te voorzien in de noodzakelijke voorzieningen voor deze ontheemden. Naar verwachting wordt per 1 januari 2024 de Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne van kracht. In die wet krijgen de colleges van B&W de verantwoordelijkheid voor de opvang van de ontheemden uit Oekraïne.

Het rijk heeft aangegeven gemeenten een redelijke vergoeding voor de opvang van de ontheemden uit Oekraïne te verstrekken. De vergoeding van het Rijk komt uit verschillende financieringsbronnen. Een groot aandeel daarin heeft de Specifieke Uitkering voor Gemeentelijke Opvang van € 83 per opgevangen ontheemde per nacht. Tot medio 2023 heeft het Rijk in totaal circa € 27 miljoen verstrekt aan voorschotten (en als bijdrage in het gemeentefonds) voor de kosten van de opvang van de ontheemden uit Oekraïne.

De gemeenteraad heeft in 2022 in vier tranches totaal € 25 miljoen beschikbaar gesteld als lokaal werkbudget voor de kosten van de opvang van de ontheemden uit Oekraïne. Omdat voor de tweede helft van 2023 meer kosten werden verwacht dan de beschikbare € 25 miljoen is in de Perspectiefnota 2024 het lokaal werkbudget Oekraïne aangevuld met € 2 miljoen. Daarmee kwamen de inkomsten via Rijksbijdragen en de geraamde uitgaven nagenoeg in evenwicht met elkaar. Uit het toegekende budget worden ook enkele uitgaven gedaan die geen betrekking hebben op de opvang van Oekraïense ontheemden, conform de wens van de raad. Wij blijven de mate waarin de gemaakte kosten gedekt kunnen worden uit reeds bekende rijksregelingen monitoren en informeren de raad daar periodiek over in raadsbrieven.

In de zomer van 2023 wordt op landelijk niveau opnieuw een onderzoek uitgevoerd naar de gemiddelde kosten van de opvang van ontheemden uit Oekraïne voor gemeenten. Op basis van de resultaten van dat onderzoek zullen de Rijksvergoedingen voor 2024 worden bepaald.

Asielopvang en huisvesting statushouders

In Amstelveen streven we er ook in 2023 naar invulling te geven aan de halfjaarlijkse taakstelling om statushouders die gekoppeld zijn aan onze gemeente te huisvesten. De taakstelling voor het tweede half jaar van 2023 (circa 140 personen) is verdubbeld ten opzichte van de taakstelling in het tweede half jaar van 2022. Ook voor 2024 is de verwachting dat de taakstelling hoog blijft. Gezien de krapte op de woningmarkt en de vele doelgroepen die een beroep doen op dezelfde sociale woningvoorraad is de huisvesting van alle statushouders die aan Amstelveen zijn gekoppeld een enorme uitdaging. Door de toename van het aantal statushouders neemt ook het beroep op inburgeringstrajecten toe.

In 2023 zijn de voorbereidingen gestart voor de realisatie van twee opvanglocaties voor asielzoekers: één locatie voor 60 AMV en één locatie voor circa 300 volwassen asielzoekers. Voor de opvang van AMV is een eigenaar van een kavel in Legmeer bereid gevonden de kavel beschikbaar te stellen aan het COA. Naar verwachting kan het COA de locatie begin 2024 in gebruik nemen.

Risicomanagement
Met risicomanagement speelt gemeente Amstelveen in op de risico's die zich mogelijk kunnen voordoen. Goed risicomanagement biedt overigens geen garantie op het uitsluiten van risico's. De coronapandemie en de opvang van ontheemden uit Oekraïne zijn voorbeelden van risico's die nimmer zijn benoemd in deze paragraaf. Maar ook een zedenzaak, grote overstroming door een dijkdoorbraak of een vliegtuigongeluk zijn onderwerpen die we niet specifiek benoemen maar wel een grote impact kunnen hebben op inwoners, bedrijven, instellingen en gemeente. Daarnaast kan dit grote financiële consequenties hebben.

Conclusie normale bedrijfsrisico's
Met het vaststellen van de nota Risicobeleid en reservebeleid heeft de raad bepaald dat ten aanzien van de normale bedrijfsrisico's een **risicobuffer van afgerond € 15 miljoen** (5 procent van het begrotingstotaal van € 275 miljoen) aangehouden dient te worden. Dit als buffer voor incidentele risico's waarvoor geen voorziening is getroffen. Structurele problemen moeten in een sluitende meerjarenbegroting worden ingepast. Jaarlijks wordt beoordeeld of dit bedrag herijkt moet worden. De begroting 2023 behoeft op basis van de gemelde risico's geen aanpassing.

Financiële verhouding

Onder de noemer financiële verhouding en decentralisaties gaan wij apart in op ontwikkelingen op de terreinen financiële verhouding met het Rijk, Omgevingswet, sociaal domein en algemene uitkering/gemeentefonds.

1. Financiële verhouding
De financiële verhouding is dé grote risicofactor voor alle gemeenten. Het Kabinet Rutte III heeft de achterliggende jaren een structureel herstel van gezonde gemeentefinanciën met een toereikende Rijksbekostiging doorgeschoven naar een nieuw Kabinet c.g. Regeerakkoord. Het Regeerakkoord van het Kabinet Rutte IV met de naderhand verschenen gemeentefondscirculaires tot en met de meicirculaire 2023 zorgen voor een diffuus en complex beeld:

- Enerzijds is sprake van *fors extra incidentele bedragen tot en met 2025*. Rijk en VNG hebben een akkoord gesloten om de (hoge) volume-accressen voor deze jaren te bevriezen;
- Anderzijds is c.q. blijft er *na 2025 een structureel probleem*.

De informatie tot en met de meicirculaire 2023 is onderdeel van de besluitvorming via de Perspectiefnota 2024 waarbij de kaders voor de voorliggende meerjarenbegroting 2024-2027 zijn vastgesteld. Vlak daarna is het Kabinet Rutte IV ten val gekomen. We bevinden ons nu in een demissionaire periode. De Tweede Kamer heeft het dossier Gemeentefinanciën/Financiële Verhouding controversieel verklaard. Nieuwe verkiezingen vinden plaats op 22 november 2023 met daarna een proces van Kabinetsformatie en opstelling nieuw Regeerakkoord. De uitkomsten daarvan zijn ongewis, maar betekenen in ieder geval dat rekening moet worden gehouden met een vooralsnog aanhoudende onzekerheid over het begrotingsperspectief 2026 en verder.

Binnen de financiële verhouding zijn de volgende risico's van substantiële omvang te noemen:

1. Het sociaal domein laat een sterke autonome kostenstijging zien. Dit is een landelijk patroon. De bekostiging houdt hiermee geen gelijke tred. Dit reeds bestaande punt van zorg wordt groter nu het Rijk met ingang van 2027 een nieuwe indexeringssystematiek voor de groei van het gemeentefonds heeft aangekondigd. Daarmee wordt de "samen-trap-op-trap-af-systematiek" verlaten. De omvang van het gemeentefonds wordt in plaats daarvan geïndexeerd op basis van de ontwikkeling van het BBP (Bruto Binnenlands Product). Er is sprake van een grote opwaartse druk op de zorguitgaven door de demografische ontwikkeling ("dubbele vergrijzing"). Dit raakt zowel de Rijksbegroting als gemeentebegrotingen. Het is zeer de vraag of indexering op basis van BBP dit afdoende compenseert. De meerwaarde van indexering op basis van BBP zou een grotere stabiliteit moeten zijn. Maar gemeenten zijn niet

beter af met een stabiele inkomstenstroom op een structureel te laag niveau bij onstabiele, hogere uitgaven

2. Juni 2023 hebben Rijk/VNG overeenstemming bereikt over een principeakkoord over de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd (ALV stemt in met Hervormingsagenda Jeugd | VNG). Deze Hervormingsagenda bevat een breed maatregelenpakket om de kosten van de jeugdhulp terug te dringen en beter te beheersen. Dit omvat een striktere afbakening (inperking) van de reikwijdte van de door gemeente te waarborgen jeugdhulp, een goedkopere uitvoering (efficiënter, minder administratieve lasten) en de mogelijkheid van eigen bijdragen. Aan de voorkant zijn forse budgetverlagingen ingeboekt, waarvan onzeker is of deze kunnen worden gerealiseerd. Daarbij baseert de Hervormingsagenda zich op macrocijfers en -effecten. De impact voor individuele gemeenten kan sterk verschillen al naar gelang "waar gemeenten nu staan". Het afgesloten principeakkoord regelt de instelling van een deskundigencommissie die de feitelijke uitgavenontwikkeling gaat monitoren en analyseren en op basis daarvan zwaarwegend advies geeft over wat nodig is voor een adequate bekostiging. Dit gaat voor het eerst gebeuren in 2025 op basis van de cijfers over 2023 en 2024..
3. Het Rijk heeft de herinvoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrageregeling in Wmo in plaats van het huidige abonnementstarief Wmo aangekondigd per 2026. Dit gaat gepaard met een uitname uit het gemeentefonds. De concrete uitwerking en de impact daarvan voor Amstelveen is nog onbekend;
4. Een structureel afdoende bekostiging van nieuwe gemeentelijke taken c.q. maatschappelijke opgaven zoals het klimaatakkoord (duurzaamheidsopgave) en de invoering en uitvoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging in de Bouw is nog niet goed geregeld en een risico. Recente onderzoeken laten zien dat de structurele kosten van de uitvoering van de Omgevingswet significant hoger uitvallen dan eerder geraamd. De bestaande afspraken gaan ervan uit, dat gemeenten deze hogere kosten op termijn door besparingen kunnen terugverdienen. Het is zeer de vraag of dit nog realistisch is en het plaatst gemeenten hoe dan ook de eerste reeks van jaren voor hogere financiële opgaven;
5. De komende tijd vinden allerlei onderzoeken plaats naar de werking van het nieuwe verdeelmodel voor de algemene uitkering. Amstelveen is in het huidige model een voordeelgemeente. Het risico bestaat, dat de nadere onderzoeken tot verfijningen leiden die dit beeld veranderen. In ieder geval is de invoering van het nieuwe model gefaseerd en vooralsnog afgetopt ("bevroren") op de stand per 2025;
6. We leven in uiterst turbulente tijden met een cumulatie van (mondiale) crisissituaties die zorgen voor grote onzekerheden en risico's als het gaat om de toekomst de gemeentefinanciën als onderdeel van de overheidsfinanciën: de oorlog in Oekraïne, de vluchtelingen- en asielopvang, de hoge inflatie, energie/grondstoffentekorten, arbeidsmarktkrapte, woningmarkt en klimaatopgaven.

2. Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Per 1 januari 2024 zullen de Omgevingswet en de Wet kwaliteitborging voor de bouw in werking treden. De invoering en de implementatie van deze wetten betreft een omvangrijk en complex proces waar veel tijd en capaciteit mee gemoeid is. Met name de ICT component als gevolg van deze wetswijzigingen zorgt nog steeds (landelijk) voor veel problemen. Daarnaast hebben de juridische complexiteit en de uitvoerbaarheid/uitlegbaarheid van het nieuwe regelstelsel grote impact op de organisatie.

De inwerkingtreding van deze wetten kan op termijn financiële gevolgen hebben. Binnen de organisatie wordt er aan gewerkt om de verschillende onderdelen van de implementatie van deze wet voor te bereiden en tijdig inzichtelijk te maken.

3. Sociaal domein

Jeugdhulp

Vanaf 2018 is het aantal jeugdigen in zorg, de lengte en zwaarte van de trajecten jaarlijks gestegen. Dit beeld is landelijk herkenbaar en heeft ook veel aandacht gekregen de afgelopen jaren vanuit gemeenten/VNG, onderzoeksbureaus en politiek. De stijging heeft diverse (maatschappelijke) oorzaken zoals bijvoorbeeld problematiek in gezinnen door scheiding van

ouders, prestatiedruk, grotere hulpvraag kinderen in leeftijd voortgezet onderwijs, verzwaring van problematiek en meer diagnose- en behandelmogelijkheden. Doordat het relatief om grote aantallen jeugdigen gaat en soms hoge kosten per jeugdige kent leiden (kleine) stijgingen in aantallen, lengte en zwaarte tot grote kostenstijgingen. De coronacrisis in 2020 en 2021 heeft deze ontwikkelingen flink versterkt.

Vanaf 2022 is in Amstelveen voor het eerst een daling van de kosten te zien ten opzichte van het voorgaande jaar. Dit komt mede door een daling van het aantal jeugdigen ten opzichte van de coronapiek in 2020 en 2021, door effecten van alle maatregelen, de effecten van de nieuwe inkoop en een wijziging van het landelijk woonplaatsbeginsel. De verwachting is dat de daling voor 2022 voor een deel structureel is, daarom is de begroting neerwaarts bijgesteld voor 2023.
Ondanks de daling van de kosten voor 2022 ten opzichte van 2021 is voor de komende jaren de verwachting dat de opwaartse druk op de jeugdhulpkosten aanwezig blijft. Stijging van het aantal jeugdigen, de lengte en de zwaarte blijven gezien maatschappelijke ontwikkelingen reëel. Ook de indexatie van de tarieven is een jaarlijks terugkerend en momenteel actueel issue omdat deze vaak hoger is dan de compensatie vanuit het Rijk.
Tegelijk lijken de maatregelen om de kostenstijging te remmen meer in evenwicht met deze opwaartse druk. De maatregelen zullen worden doorontwikkeld om de opwaartse druk tegen te gaan en tegelijk passende en noodzakelijke jeugdhulp te blijven bieden. Naast de nieuwe inkoop in 2022 gaat het bijvoorbeeld om de werkwijzen per verwijsgroep (o.a. POH GGZ jeugd voor huisartsen) en het sturen op de lengte en zwaarte van trajecten via tussentijdse zorgevaluaties.

Verder is er een risico dat met name (systeem)aanbieders die verblijfs- of jeugdhulp bieden voor complexe problematiek niet uitkomen met de huidige tarieven. Dit is een landelijke/regionale ontwikkeling die ook voor Amstelveen consequenties kan hebben. Bij verblijfszorg is de zorgvraag dusdanig complex(er) dat de groepen verkleind moeten worden. Ook door de aanhoudende arbeidsmarktproblematiek kunnen aanbieders in de problemen komen, bijvoorbeeld door hoge kosten voor inhuur van personeel. Dit kan leiden tot vragen voor incidentele of structurele bijdragen vanuit gemeenten. De financiële impact van deze ontwikkelingen is nog onvoldoende te overzien. De gemeente is met (boven)regionale gemeenten en andere samenwerkingspartners in gesprek om noodzakelijke en passende zorg te kunnen blijven bieden.

De extra uitgaven boven de primitieve begroting jeugdhulp zijn in Amstelveen t/m 2023 incidenteel gedekt. Voor 2025 zijn grote landelijke wijzigingen, ook wettelijk, voorzien die een aanzienlijke invloed kunnen hebben op zowel de inkomsten vanuit het Rijk als het volume (onder andere door mogelijke inperking reikwijdte jeugdhulp). Deze komen samen in de zogeheten Hervormingsagenda. Het doel van de Hervormingsagenda is het aanpakken van inhoudelijke uitdagingen, zoals wachtlijsten en financiële uitdagingen. Tegelijk is nog veel onduidelijk en onzeker over de invulling, het tempo en de gevolgen van de Hervormingsagenda. De gesprekken hierover tussen onder andere VNG en Rijk verlopen moeizaam en de voorstellen vanuit het Rijk ten aanzien van de concrete invulling van de bezuiniging laten nog op zich wachten. Amstelveen kiest ervoor om de kosten voor 2024 en 2025, op een enkele post na, incidenteel te dekken. Dit geeft voor de komende twee jaar rust in de begroting en geeft de gelegenheid de gevolgen van alle veranderingen uit te werken.

Geëscaleerde zorg 18- (Gecertificeerde instellingen)
De gecertificeerde instellingen, ook wel jeugdbescherming, voeren preventieve en gerechtelijke maatregelen uit om de veiligheid van kinderen in onveilige situaties te vergroten en te borgen. De uitdagingen bij de betrokken organisaties in de veiligheidsketen voor jeugd zijn al jaren groot (w.o. de gecertificeerde instellingen, Veilig Thuis en Raad voor de Kinderbescherming, maar ook aanbieders en lokale teams). Er zijn wachtlijsten bij deze organisaties, er zijn soms lange wachtlijsten bij de hoogspecialistische jeugdhulp en het verblijf dat nodig is, evenals wachtlijsten voor de (GGZ) hulp aan ouders. Het personeelstekort en het verloop is groot. De problematiek bij jeugdigen wordt zwaarder door de jaren heen. Ondanks alle pogingen van betrokken professionals en organisaties om het tij te keren blijven de uitdagingen aanzienlijk. Na vele kritische rapporten, noodkreten van de betrokken organisaties en verscherpt toezicht door de inspectie op de

jeugdbescherming in Noord Holland zijn betrokken partijen, w.o. vakbonden, VNG en ministerie van V&J opnieuw in gesprek gegaan. Uitkomst van dat gesprek is o.a. een lagere caseload voor de betrokken professionals van de GI's. Deze is al eerder verlaagd in onze regio, maar dat was in de praktijk niet altijd haalbaar en ook nog onvoldoende. Een van de verbetervoorstellen met financiële consequenties is nu een bindend landelijk tarief voor alle gecertificeerde instellingen. De (landelijke) gesprekken over dit tarief lopen nog, evenals de vertaling van dit landelijk tarief per kind naar het gezinstarief dat o.a. in drie regio's in Noord Holland wordt gebruikt, waaronder in onze regio. De exacte consequenties zijn onbekend, maar het is waarschijnlijk dat het tarief voor deze organisaties gaat stijgen. Dit speelt per 2024.

Verder wordt de organisatie van de veiligheidsketen de komende jaren hervormd vanuit het landelijk toekomstscenario jeugd- en gezinsbescherming. Ook hier kunnen financiële consequenties aan vast zitten, w.o. transitiekosten voor de overgang van de huidige naar de nieuwe inrichting van de keten. De consequenties hiervan worden vanaf 2024 in kaart gebracht. De gemeente werkt nauw samen met de betrokken organisaties en waar mogelijk worden verbeteringen doorgevoerd in de samenwerking. Een van deze acties is het voorkomen van jeugdbescherming, de werkwijze IHV13w die vanuit het Sociaal team wordt uitgevoerd. Die werkwijze is succesvol en wordt stapsgewijs uitgebreid.

Tekorten op Wmo
De eenzijdige invoering door het Rijk van een vast, laag abonnementstarief voor Wmo-maatwerkvoorzieningen heeft bij gemeenten ervoor gezorgd dat sprake is van een aanzuigende werking waardoor het volume van het aantal aanvragen reeds enkele jaren aan het groeien is. Het rijk is van plan per 1 januari 2024 het bedrag van het Wmo-abonnementstarief (nu € 19 per maand) te indexeren. Dit zal leiden tot een verhoging van het tarief op basis van de consumentenprijsindex. De precieze hoogte van het bedrag wordt omstreeks september bekend gemaakt via een ministeriële regeling.

Vanwege tegenvallers op de rijksbegroting heeft het (demissionaire) kabinet een wetsvoorstel aangekondigd om de inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo-breed te herintroduceren voor alle Wmo-voorzieningen waarop het abonnementstarief nu van toepassing is. Aanvankelijk zou dit alleen voor hulp bij het huishouden gaan gelden. Er moet een nieuw wetsvoorstel worden voorbereid, daarom zal de beoogde invoeringsdatum een jaar opschuiven (van 1/1/2025 naar 1/1/2026).

Tot die tijd wordt verwacht dat het aantal aanvragen op het huidige hoge peil zal blijven. De kosten bij aanbieders stijgen door verhogingen in de CAO's. Gemeenten zijn verplicht aanbieders een reële kostprijs te vergoeden, dit kan tot kostenstijgingen voor de gemeente leiden. Weliswaar heeft het Rijk een nominaal accres gemeentefonds 2023 aangekondigd via de meicirculaire 2023, maar het is op dit moment onduidelijk of dit toereikend is om de hogere kosten door tarievenstijgingen (indexaties) te compenseren.

Het rijksbeleid leidt ook op andere vlakken tot meer vraag in de Wmo, zoals beleid dat gericht is op het langer thuis blijven wonen, tekorten op de woningmarkt en in de verpleeghuiszorg.

Uitkeringen levensonderhoud (Bijstandsgelden)
De BUIG-gelden (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten) betreffen het budget dat gemeenten ontvangen voor het verstrekken van bijstandsuitkeringen. Dit budget wordt objectief bepaald. Als gemeenten meer of minder uitgeven aan bijstandsuitkeringen blijft dit voor rekening van de gemeente. Dit budget gaat alleen over de uitkeringsgelden. De bekostiging van de ambtelijke uitvoeringskosten wordt geacht plaats te vinden via de algemene uitkering gemeentefonds.

Zoals ieder objectief verdeelmodel brengt ook dit verdeelmodel voor- en nadeelgemeenten met zich mee. Amstelveen behoort relatief bezien in dit model tot de grotere voordeelgemeenten. De actuele raming van de verwachte uitkering BUIG van het Rijk bedraagt € 23,8 miljoen versus de

geraamde bijstandsuitgaven van € 18,6 miljoen (niveau 2023, conform notitie uitkomsten meicirculaire 2023 gemeentefonds en bijstandsgelden 2023 bij de Perspectiefnota 2024).

Inhoudelijk verdiepingsonderzoek bij de grootste voor- en nadeelgemeenten laat zien dat er een verband bestaat tussen positieve financiële resultaten en de invulling die gemeenten geven aan beleid en uitvoering. De positieve Amstelveense scores in het gehouden onderzoek bevestigen dat. Dat correspondeert met het feit, dat Amstelveen tegelijkertijd veel meer middelen inzet op re-integratie dan de hiervoor beschikbare gelden. Op het totaal van de bijstandsgelden én de re-integratiegelden is per saldo sprake van een geringer voordeel. Het voordeel op bijstand/re-integratie is in de Amstelveense begroting ingezet binnen het gehele sociaal domein ter dekking van (een deel van) het tekort op de bekostiging van de Jeugdhulp.

Door het voordeel op de BUIG structureel in te zetten ter dekking van het tekort op Jeugdhulp zijn tot dusverre pijnlijke ingrepen voorkómen. Maar dit maakt onze structurele begrotingspositie wel kwetsbaarder op dit onderdeel. Een terugloop van het BUIG-voordeel is nu een budgettair risico.

Daarbij spelen de volgende risico's:
- Er lopen nog steeds onderzoeken om het verdeelmodel verder te verbeteren, met name waar het gaat om de (relatieve) "uitschieters" in de verdeling. Een lagere uitkering door modelaanpassingen blijft daarmee een risico. Dat een voordeel op het verdeelbudget is te relateren aan inhoudelijk beleid en uitvoering zegt nog niet, dat dit de totale omvang van het huidige voordeel verklaart;
- Bij de verdeling van het landelijk budget kunnen schommelingen in de volumes van maatstaven, landelijk en lokaal leiden tot herverdeeleffecten;
- Bij de huidige arbeidsmarktkrapte daalt het (landelijke) bijstandsvolume. Een lager macro-budget betekent ook een lager herverdeelvoordeel. Daarnaast is het (relatief geringe) Amstelveense bijstandsbestand veel minder "beweeglijk" dan het landelijk bestand. Bijstandsgerechtigden die kunnen werken zijn in Amstelveen voor een groot deel reeds aan het werk. De krapte op de arbeidsmarkt heeft daardoor een minder groot effect op het aantal bijstandsgerechtigden.

Bij de financiële gevolgen van deze risico's gaat het al snel om serieuze bedragen. Een nadeel van 10% op het huidige budget correspondeert met een bedrag van rond de € 2 miljoen.

Conclusie financiële verhouding

Effecten vanuit de financiële verhouding op de gemeentelijke financiële huishouding vragen structurele inpassing binnen de meerjarenbegroting. Daarbij moet in aanmerking worden genomen, dat de gemeente geen invloed heeft op de inkomsten via het gemeentefonds en dat de invloed op de uitgavenkant beperkt wordt door open einde regelingen en wettelijke verplichtingen. Hetgeen overigens onverlet laat, dat dit ook kansen biedt om voordelen te realiseren.

Een stevige buffer is van belang om incidenteel tegenvallers op te vangen (risicobuffer), maar ook om noodzakelijke beleidsaanpassingen te implementeren inclusief eventuele flankerende maatregelen (faseringsbuffer).

De in deze paragraaf geschetste ontwikkelingen met betrekking tot de financiële verhouding en de decentralisaties in relatie tot de omvang van de hiermee gemoeide budgetten zijn aanleiding voor een aanvullende **risicobuffer van € 10 miljoen** bovenop de buffer voor de normale bedrijfsvoering ongewijzigd gehandhaafd.

Grondexploitatie

Voorziening bouwgrondexploitatie
Voor de dekking van de risico's in de huidige actieve gemeentelijke grondexploitaties is er een voorziening. Per 1 januari 2023 is de hoogte van de voorziening € 0,6 miljoen. Het gaat hierbij om het maatschappelijke project Lindelaan 315-323 (€ 461.000), Stadshart/Townhouse (€ 90.000), Bioscoop Stadshart (€ 50.000) en Maalderij 4-8 (€ 15.000).

Ook voor een negatief resultaat op de facilitaire projecten is er een voorziening. De stand van deze voorziening per 1 januari 2023 bedraagt dit € 0,6 miljoen.

Benodigde weerstandscapaciteit
De hoogte van het risico en de beheersing hiervan is een belangrijk speerpunt. Door het opstellen van scenario's wordt inzichtelijk gemaakt wat de benodigde weerstandscapaciteit per project is. Mede op basis hiervan kan besluitvorming plaatsvinden over de te nemen beheersmaatregelen, wanneer deze genomen kunnen worden en wordt de benodigde weerstandscapaciteit gealloceerd. De totale benodigde weerstandscapaciteit voor de grondexploitaties die zijn opgenomen in de meerjarenprognose grondexploitaties bedraagt **€ 8,0 miljoen**. Dit is een toename ten opzichte van vorig jaar (€ 7,2 miljoen) en nog exclusief Legmeer, BTAZ en de Scheg.

De groei van de stad wordt voornamelijk gerealiseerd met faciliterend grondbeleid. De gemeente heeft zelf beperkt eigen grond beschikbaar voor ruimtelijke ontwikkelingen. De haalbaarheid van projecten staat wel op gespannen voet door enerzijds de toegenomen eisen en wensen en anderzijds de invloed van de ontwikkeling van VON-prijzen en daartegenover de gestegen bouwkosten (mede als gevolg van extra duurzaamheid ambities). Dit heeft effect op de haalbaarheid van projecten. Daarnaast gaat de groei van de stad gepaard met een groei van de behoefte aan voorzieningen en infrastructuur. Dit is continue aandachtspunt bij het opstarten van ruimtelijke ontwikkelingen

Legmeer
In de raad van 27 mei 2020 heeft de gemeenteraad unaniem ingestemd met de Ontwikkelvisie Legmeer. In 2021 is financiële steun van het Rijk, de Woningbouwimpuls, in casu € 9,2 miljoen toegekend. Het bedrag is inmiddels naar de gemeente overgemaakt.

Vanaf eind 2021 is het project Legmeer in een dynamisch proces terecht gekomen. Met name het onderzoek naar de haalbaarheid is daarbij aan de orde geweest en de markt is geconsulteerd. Daarnaast hebben we te maken met negatieve financiële ontwikkelingen, zoals een stijging van bouwkosten en rente, die effect hebben op de haalbaarheid en hiermee de voortgang van het project.

Nog steeds wordt gestuurd via de ontwikkeling van clusters en vindt afstemming plaats met de partijen in het gebied. De gekozen aanpak heeft een bepalend effect op het risico (en daarmee het benodigde weerstandsvermogen). Vooralsnog heeft dit nog niet tot nieuwe vastgestelde uitgangspunten geleid voor Legmeer. Wel zal het college komend najaar in een raadsgesprek een indicatie geven van de financiële en ruimtelijke haalbaarheid n.a.v. een set aan voor te stellen uitgangspunten. De verwachting is dat het college medio 2024 een stedenbouwkundigplan met een nieuwe set aangepaste uitgangspunten samen met een grondexploitatie ter besluitvorming aan de raad voorlegt. Derhalve zijn de berekeningen niet aangepast en blijven de cijfers hetzelfde zoals eerder gepresenteerd.

Vanaf 2022 is naast de verslechtering van de markt een aantal risico's toegenomen:
- Onder meer door de verslechterde economische omstandigheden wordt gewerkt aan de actualisatie van de uitgangspunten, maar het risico blijft bestaan dat er sprake is van een onhaalbaar plan voor de gemeente. Een haalbaar plan is nodig om een exploitatieplan op te kunnen stellen, om te kunnen voorzien in de dekking van (gemaakte) plankosten.

- Door uitloop van het project wordt de datum voor de eerste paal (eis WBI) niet gehaald. Dit heeft gevolgen voor de snelheid van oplevering en gereedkomen van de woningbouw en mogelijk ook van de WBI-woningen. De gemeente voert continue overleg met het ministerie van BZK in het kader van de WBI-bijdrage.
- In 2022 is gebleken dat de verplaatsing van de werf en het afvalbrengstation duurder uitvalt dan eerder geraamd. Hierdoor neemt het tekort op de totale businesscase toe.

De uitgangspunten van het plan worden momenteel nader uitgewerkt in afstemming met de marktpartijen in het gebied.

De gemeentelijke investering was per saldo geraamd op € 17,5 miljoen, waarvan € 7,5 miljoen onderwijs/sport, € 3 miljoen projectenorganisatie voor de periode 2021-2024 en € 7 miljoen "onrendabele top" op de ruimtelijke ontwikkeling, vooral veroorzaakt door de verplaatsing van de gemeentewerf en het afvalbrengstation. De cijfers zijn afkomstig uit de businesscase bij de WBI-aanvraag van november 2020. Gezien de actuele ontwikkelingen zullen deze cijfers ten behoeve van de grondexploitatie geactualiseerd worden op basis van nieuwe uitgangspunten. De actuele grondexploitatie (actief en facilitair deel) wordt voorgelegd ter besluitvorming, naar verwachting rond medio 2024. Gedurende het project wordt vooralsnog rekening gehouden met een benodigde weerstandscapaciteit van **€ 9,5 miljoen**. Dit is na verwerking van de gemeentelijke investering van € 17,5 miljoen en de bijdrage Woningimpuls van € 9,2 miljoen. De benodigde weerstandscapaciteit van €9,5 miljoen dient voor de vaststelling van de grondexploitatie geactualiseerd te worden op basis van een nieuwe risicoanalyse.

BTAZ
In de Raad van 10 november 2021 is de grondexploitatie BTAZ vastgesteld, inclusief kansen en risico paragraaf. Op basis van de vastgestelde grondexploitatie BTAZ is destijds een Monte Carlo risicoanalyse uitgevoerd, welke tweemaal per jaar wordt geactualiseerd. Deze risicoanalyse is begin 2023 geactualiseerd en vastgesteld in het kader van de jaarrekening. In het kader van de 2e Tijdvakrapportage in september 2023 zijn de risico's en kansen door de projectgroep opnieuw herzien en is de Monte Carlo Analyse opnieuw uitgevoerd. De benodigde weerstandscapaciteit van de geactualiseerde grondexploitatie per september 2023 komt op ca. **€ 9,5 miljoen** uit. Ten opzichte van begin 2023 betekent dit een vermindering van de benodigde weerstandscapaciteit van € 0,6 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt doordat het bestemmingsplan inmiddels onherroepelijk is geworden, waardoor verschillende (vertragings)risico's en risico's m.b.t. onderzoeken zijn weggevallen.

Scheg
Een ander majeur project in de gemeente Amstelveen betreft de ontwikkeling van de nieuwbouwwijk De Scheg voor circa 1.400 woningen, bestaande uit de deelgebieden West, Midden en Oost. Het eerste bestemmingsplan (deelgebied Scheg Oost) is in 2022 vastgesteld en onherroepelijk geworden. Voor de ontwikkeling in dit deelgebied Scheg Oost is ook overeenkomst voor kostenverhaal getekend. Voor het deelgebied De Scheg West is het ontwerp bestemmingsplan begin januari 2023 ter inzage gelegd en is de vaststelling voorzien in oktober 2023. Voor dit deelgebied De Scheg West wordt ook een exploitatieplan ter vaststelling voorgelegd aan de raad en is er overeenstemming over een overeenkomst voor kostenverhaal met de grootste private grondeigenaar in dit deelgebied De Scheg West. Voor het deelgebied De Scheg Midden is de verwachting dat het ontwerp bestemmingsplan Q4 2023 ter inzage wordt gelegd.
Op 1 juni 2022 is de grondexploitatie Scheg (West, Midden en Oost) door de gemeenteraad vastgesteld en wordt in de planning & control cyclus geactualiseerd indien van toepassing.
De risicoanalyse van de Scheg is gelijk aan de risicoanalyse voor het MPG 2023. In het 3e en 4e kwartaal zal deze risicoanalyse worden geactualiseerd met het oog op de jaarrekening 2023 / MPG 2024. De actuele benodigde weerstandscapaciteit van **€ 12,9 miljoen**.

Conclusie grondexploitatie

Gelet op de aard en omvang van de grondexploitatieprojecten vinden wij een **risicobuffer van € 40 miljoen** reëel voor de projecten in de meerjaren prognose grondexploitaties inclusief Legmeer, BTAZ en de Scheg.

De risico-analyse betreft hier het duiden van mogelijke tegenvallers waarmee de gemeente te maken kan krijgen. In directe samenhang hiermee zijn van belang de beheersmaatregelen die de gemeente neemt om risico's te identificeren, het bevorderen van het risicobewustzijn, het vermijden van risico's en ten slotte beperken van schade ingeval risico's zich onverhoopt toch voordoen. De risicobuffer is geen aparte reservering "die op de plank ligt om te worden ingezet".

Mobiliteit

Organisatiekosten

De grote ruimtelijke en infrastructurele projecten Amsteltram, A9 en Stadshart leggen tijdelijk een extra beslag op onze organisatie. De raad heeft in het kader van het College Uitvoeringsprogramma 2018-2022 financiële middelen beschikbaar gesteld voor inzet van extra capaciteit tot en met 2022 voor onder meer de projectorganisatie, bereikbaarheidsregie, vergunningenmanagement en communicatie.

Aannemer Veenix is in 2020 gestart met de uitvoering van project A9-Badhoevedorp en Holendrecht. Het project loopt door tot medio 2027. Er hebben in 2021 en 2022 veel voorbereidende werkzaamheden plaatsgevonden. In 2023 is een tijdelijke ligging van de A9 (Bypass) aan de zuidzijde van het A9 tracé gerealiseerd en gestart met de verdiepte ligging van de A9 aan de noordzijde van het tracé. Begin 2025 wordt de verdiepte ligging van de A9 aan de noordzijde in gebruik genomen en start de verdiepte ligging aan de zuidzijde. De einddatum van het Rijkswaterstaat project A9 ligt waarschijnlijk in 2027. Na opleveren zijn we als gemeente toe aan de herinrichting van het openbaar gebied op en om de A9. Dit loopt tot rond 2030.

Er zijn meerdere grote viaducten in Amstelveen die allemaal aangepast of vernieuwd zullen worden. Dit betreft de volgende objecten:

- viaduct Amsterdamse Bos / Sierwater (KW003)
- viaduct Beneluxbaan (KW005)
- viaduct Burg. Boersweg (KW006)
- viaduct Amsteldijk en Amstel (KW007)

De werkzaamheden aan deze viaducten zijn gestart starten en verwacht wordt dat werkzaamheden in 2026 gereed komen. De Bomenbrug over de Traverse bij het Stadshart zal pas in laatste stadium van het project (2026 – 2027) gerealiseerd worden.

De inzet van de gemeente op het A9 project richt zich op het toetsen van de ontwerpplannen, het verlenen van vergunningen en ontheffingen, de engineering van de objecten waarvan de gemeente eigenaar en beheerder wordt, het toetsen van BLVC-plannen (bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie) en omgevingsmanagement.

Nadat het project A9 in 2027 gereed is, heeft de gemeente de taak om de drie overkappingen: bij het Oude Dorp, de traverse bij het Stadshart en het Bovenlandpad evenals de resterende groenstroken aan de noordzijde en de zuidzijde van de A9 in te richten. De overkappingen zelf worden aangelegd door Veenix in opdracht van Rijkswaterstaat. De inrichting van de overkappingen komt ten laste van de Gemeente, waarbij wordt aangetekend dat Rijkswaterstaat de groencompensatie financiert tot een maximum van € 1,1 miljoen (excl. BTW). De inrichtingskosten van de genoemde gebieden ramen we op dit moment op € 16.6 miljoen. De kosten voor de inrichting van de stroken langs de A9 zijn geraamd op € 5.4 miljoen, de inrichting van de 3 overkappingen zijn geraamd op € 11.2 miljoen en aangemeld in de perspectiefnota 2024.

Er wordt momenteel gewerkt aan een masterplan voor groen herinrichting en plannen voor herplanten van nieuwe bomen langs het nieuwe A9 tracé. Dit masterplan zal de komende periode

in deelplannen worden uitgewerkt, voor de locaties Oude Dorp, Stadshart –A9 en Meanderpark-Operabuurt. Deze inrichtingsplannen zullen concreet worden gemaakt, waarna deze aan uw raad worden voorgelegd om de benodigde middelen via een kredietbesluit ter beschikking te stellen. De uitvoering is mede afhankelijk van het beschikbaar komen van de gronden als (deel)werkzaamheden door Veenix worden afgerond.

Overige werkzaamheden rondom de A9 zullen in deelprojecten worden gedaan, waarvoor middels afzonderlijke grondexploitaties of investeringsprojecten openbare ruimte besluitvorming plaatsvindt. In het geval van een grondexploitatie kunnen investeringen verrekend worden met opbrengsten uit grondverkopen.

Areaalvergroting A9
Door de levering van de diverse objecten vanuit het project A9 is sprake van areaalvergroting. De extra beheerslasten daarvan zijn nog niet verwerkt in de begroting.

Stadshart
Het programma Stadshart heeft de grondexploitaties: Bioscoop, Townhouse en Mr.G.Groen van Prinstererlaan 114 en deze zijn in 2023 geactualiseerd vastgesteld door de raad. De ontwikkeling Uitbreiding Rembrandthof zal in 2023 als nieuwe grondexploitatie worden toegevoegd. Niet alle deelprojecten behorende bij de uitwerking van de ruimtelijke kaders Stadshart zijn ondergebracht in een grondexploitatie. De kosten van herinrichting van de openbare ruimten, inclusief de pleinen en de vernieuwing van culturele gebouwen worden nader geconcretiseerd en samen met de inrichtings- plannen aan de raad voorgelegd.

Conclusie mobiliteit
Het belang van grote projecten voor de Amstelveense samenleving is duidelijk. Naast uitgaven voor de projecten zelf leidt dit ook tot een middelenvraag voor ambtelijke kosten. Vervolgens moet na afronding van de projecten de structurele last voor bijvoorbeeld groenonderhoud en wegen worden ingevlochten in de gemeentebegroting.

Bij de concrete vormgeving zijn tal van afwegingen aan de orde die tot een substantiële middelenvraag kunnen leiden. Zodra meer duidelijkheid bestaat over concrete projectkosten worden deze via Perspectiefnota of afzonderlijke voorstellen aan de raad voorgelegd.

Gelet op de aard en omvang van de projecten vinden wij een extra **risicobuffer van € 5 miljoen** reëel.

Resumé risicoprofiel en benodigde weerstandscapaciteit

Hiervoor is ingegaan op de onderscheiden risico's van de gemeente en de beheersingsmaatregelen die in samenhang met deze risico's in het kader van de meerjarige budgettaire sturing, duurzame instandhouding en bedrijfsvoering worden genomen. Wat betekent deze risicoanalyse nu voor de weerstandscapaciteit in incidentele en in structurele zin?

Structurele weerstandscapaciteit
Voor de structurele weerstandscapaciteit geldt dat structurele tegenvallers via bezuinigingen en/of inzetten van onbenutte belastingcapaciteit ingepast moeten worden in de wettelijk voorgeschreven sluitende meerjarenbegroting.

Incidentele weerstandscapaciteit
De incidentele benodigde weerstandscapaciteit voor het opvangen van incidentele tegenvallers, dan wel het gefaseerd kunnen invoeren van structurele bezuinigingsmaatregelen, zijn als volgt gekwantificeerd:

- Buffer van € 15 miljoen voor de normale bedrijfsrisico's (5% over begrotingstotaal van € 275 miljoen);

- Additionele buffer van € 10 miljoen wegens grote onzekerheden met betrekking tot nieuwe ontwikkelingen in de financiële verhouding en decentralisaties;
- Buffer van € 40 miljoen voor grondexploitaties (was in jaarrekening 2021 € 25 miljoen);
- Buffer van € 5 miljoen voor mobiliteit.

In totaliteit betreft het **€ 70 miljoen incidenteel benodigde weerstandscapaciteit**.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit omvat de structurele en incidentele mogelijkheden van de gemeente om tegenvallers op te vangen.

1. Structurele weerstandscapaciteit
De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit bezuinigen/ombuigingen en de "onbenutte belastingcapaciteit". Het kwantificeren van de bezuinigingen/ombuigingen is in dit verband weinig relevant. Al is het alleen maar omdat de gemeente over een structureel sluitende meerjarenbegroting moet beschikken.

De zogenoemde "onbenutte belastingcapaciteit" kan wel worden gekwantificeerd omdat daar maatstaven voor gelden. Het benutten van deze weerstandcapaciteit is overigens een puur lokaal bestuurlijke aangelegenheid zolang geen sprake is van de zogenaamde artikel 12-status van een gemeente.

De "onbenutte belastingcapaciteit" wordt bepaald door de actuele OZB opbrengst van een gemeente te vergelijken met de opbrengst van het gemiddelde in Nederland vermenigvuldigd met 1,2. Dit wordt gezien als een redelijk peil. Gemeenten die een beroep willen doen op de artikel 12-status (extra financiële ondersteuning) moeten om daarvoor in aanmerking te komen in elk geval hun OZB-tarief op redelijk peil brengen (1,2 maal het gemiddelde tarief voor Nederland). Daarbij geldt als randvoorwaarde dat de afvalstoffenheffing en het rioolrecht kostendekkend moeten zijn. Voor zover dit (nog) niet geval is wordt dit als aanvullende correctie in de berekening meegenomen.

De "onbenutte belastingcapaciteit" bedraagt voor Amstelveen op jaarbasis afgerond **€ 18,7 miljoen**, waarvan € 1,5 miljoen betrekking heeft op onderdekking afvalstoffenheffing/rioolheffing. Dit laatste bedrag betreft vrijwel geheel de afvalstoffenheffing, de rioolheffing is vrijwel kostendekkend. De reële onbenutte belastingcapaciteit op sec de OZB, zonder effect afvalstoffenheffing/rioolheffing en zonder 20% artikel-12 opslag komt uit op € 9 miljoen.

2. Incidentele weerstandscapaciteit
De incidentele weerstandscapaciteit bevat:
1. Algemene reserve
2. Bestemmingsreserves/egalisatiereserves
3. Niet gerealiseerde boekwinsten en stille reserves

2.1 Algemene reserve
De algemene reserve bedraagt afgerond **€ 65 miljoen** op 1 januari 2025 (zie bijlage D).

2.2 Bestemmingsreserves/egalisatiereserves
Bestemmingsreserves zijn door de raad ingesteld. Het aanwenden van deze reserves voor het opvangen van tegenvallers/calamiteiten is een raadsaangelegenheid. Vaak hebben deze reserves een specifiek doel waardoor een andere aanwending dan dit doel niet mogelijk is, zonder dat flankerende of compenserende maatregelen moeten worden getroffen. In de nota risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen 2021 wordt uitgebreid ingegaan op de functies van de verschillende bestemmingsreserves en egalisatiereserves en de relatie met de weerstandscapaciteit. In essentie komt de analyse erop neer dat het overgrote deel van de

bestemmingsreserves/ egalisatiereserves niet tot de weerstandscapaciteit van de gemeente kan worden gerekend, omdat het bestuurlijk geoormerkte reserves betreft. Anderzijds is het in geval van calamiteiten mogelijk een deel van deze reserves als weerstandscapaciteit in te zetten. Consequenties van het benutten van deze reserves moeten dan overigens wel meerjarig in de begroting worden ingepast, al dan niet in combinatie met een bijstelling van ambities.

In totaliteit bedragen de bestemmingsreserves, egalisatiereserves en overige reserves zo'n € 195 miljoen per 1 januari 2025 (zie bijlage D). Hiervan bedraagt de reserve dekking kapitaallasten ongeveer € 145 miljoen. Deze reserve dient ter dekking van in het verleden uit eenmalige middelen gedekte investeringen en is ingesteld op grond van wettelijke voorschriften. Feitelijk is dit een administratieve reserve. Ook deze reserve voor structurele kapitaallasten kan echter vrijvallen, waarbij dit overigens wel tegelijkertijd een vervangende structurele dekking voor de openstaande kapitaallasten vereist.

Het volume van de andere bestemmings-, egalisatie- en overige reserves bedraagt (na aftrek van de reserve dekking kapitaallasten) € 50 miljoen. Ingeval van calamiteiten is het mogelijk om een deel van deze reserves een andere aanwending te geven ("nood breekt wet") en tot de weerstandscapaciteit te rekenen.

Op grond van de huidige reservepositie en de verwachting omtrent de middellange termijn kan 50% van het huidige volume (exclusief reserve kapitaallasten), derhalve **€ 25 miljoen**, tot de weerstandscapaciteit worden gerekend. Genoemde omvang die gerekend wordt tot de weerstandscapaciteit zal periodiek moeten worden herijkt op basis van de alsdan beschikbare reserves en hun oormerking. De huidige beschikbare reserves zullen namelijk worden besteed waardoor het volume (en dus de weerstandscapaciteit) wordt beïnvloed. Aan de andere kant zullen in de toekomst wellicht nieuwe reserves worden gecreëerd.

2.3. Niet gerealiseerde boekwinsten en stille reserves
Medio 2023 bezit de gemeente afgerond 835.000 vierkante meter grond met een boekwaarde van afgerond € 2,3 miljoen. Onder de bestemmingsreserves (dekking kapitaallasten) staat € 1,0 miljoen ter dekking van de grondaankopen. De getaxeerde waarde (agrarisch gebruik) bedraagt € 3,7 miljoen. Wanneer deze gronden ontwikkeld gaan worden zal een hogere opbrengst in het verschiet liggen. Dit is naar de toekomst toe een potentiële risicobuffer.

Voor dit moment wordt volstaan met het verschil tussen de boekwaarde (minus bestemmingsreserve) ten opzichte van de agrarische waarde. Dit saldo van afgerond **€ 2 miljoen** wordt gerekend tot de weerstandscapaciteit (defensieve benadering).

Resumé beschikbare incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit per 1 januari 2025 van de gemeente wordt bepaald door:
- De algemene reserve ad. € 65 miljoen;
- Aangevuld met € 25 miljoen gelabeld aan bestemmingsreserves, egalisatiereserves en overige reserves;
- Het verschil ad € 2 miljoen tussen de agrarische en boekwaarde van gemeentelijke gronden.

In totaliteit bedraagt de incidentele weerstandscapaciteit per 1 januari 2025 € 92 miljoen.

In totaliteit bedraagt de incidentele weerstandscapaciteit per 1 januari 2025 € 92 miljoen exclusief de reserve "dekking kapitaallasten" ad. € 145 miljoen. Inzet van (een deel van) deze reserve als incidentele weerstandscapaciteit betekent dat tegelijkertijd structurele dekking moet worden gevonden voor de openstaande kapitaallasten, die gedekt worden uit deze reserve. Gelet op de grote onbenutte belastingcapaciteit (structurele weerstandscapaciteit) is dit in de Amstelveense situatie een reële optie.

Conclusie paragraaf weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is zoals gezegd de mate waarin de gemeente Amstelveen in staat is om tegenvallers (risico's) op te vangen.

Met het naast elkaar zetten van het in dit hoofdstuk geschetste risicoprofiel en weerstandscapaciteit kan worden geconcludeerd dat waar het de **incidentele** kant van het weerstandsvermogen betreft, de beschikbare weerstandscapaciteit exclusief de reserve kapitaallasten € 92 miljoen bedraagt tegenover een benodigde buffer van € 70 miljoen. Aan de structurele kant heeft Amstelveen een forse onbenutte belastingcapaciteit van € 19 miljoen, die enerzijds dient ter afdekking van structurele begrotingsrisico's en die anderzijds een stevige aanvullende buffer op de incidentele weerstandscapaciteit biedt (doordat dit inzet van de reserve kapitaallasten mogelijk maakt). Daarnaast heeft de Amstelveense begroting veerkracht om structurele begrotingsrisico's op te vangen door structurele ombuigingen. Amstelveen heeft daarmee een goede basis om de toenemende risico's tegemoet te treden en het weerstandsvermogen is onverminderd goed.

De weerstandsratio wordt berekend als weerstandscapaciteit gedeeld door risicoprofiel. Hierbij wordt de volgende betekenis toegekend aan de uitkomst:

Weerstandsratio	Betekenis
>= 2,0	Uitstekend
1,4 < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < 1,4	Voldoende
0,8 < 1,0	Matig
0,6 < 0,8	Onvoldoende
<0,6	Ruim onvoldoende

Met inachtneming van de reserve kapitaallasten scoort Amstelveen uitstekend, ook andere jaarlijkse benchmarks over de financiële positie komen tot goede scores voor Amstelveen (VNG, BDO).

Wel staat tegenover een zeer goede begrotings- en reservepositie een toenemend risicoprofiel van substantiële omvang, met name door een aantal grote, meerjarige en complexe grondexploitaties en overige projecten (Legmeer/BTAZ, mobiliteit, Stadshart, De Scheg). Het behouden van een goede financiële positie is daarmee geen automatisme, maar vraagt een alert beleid.

Kengetallen financiële positie

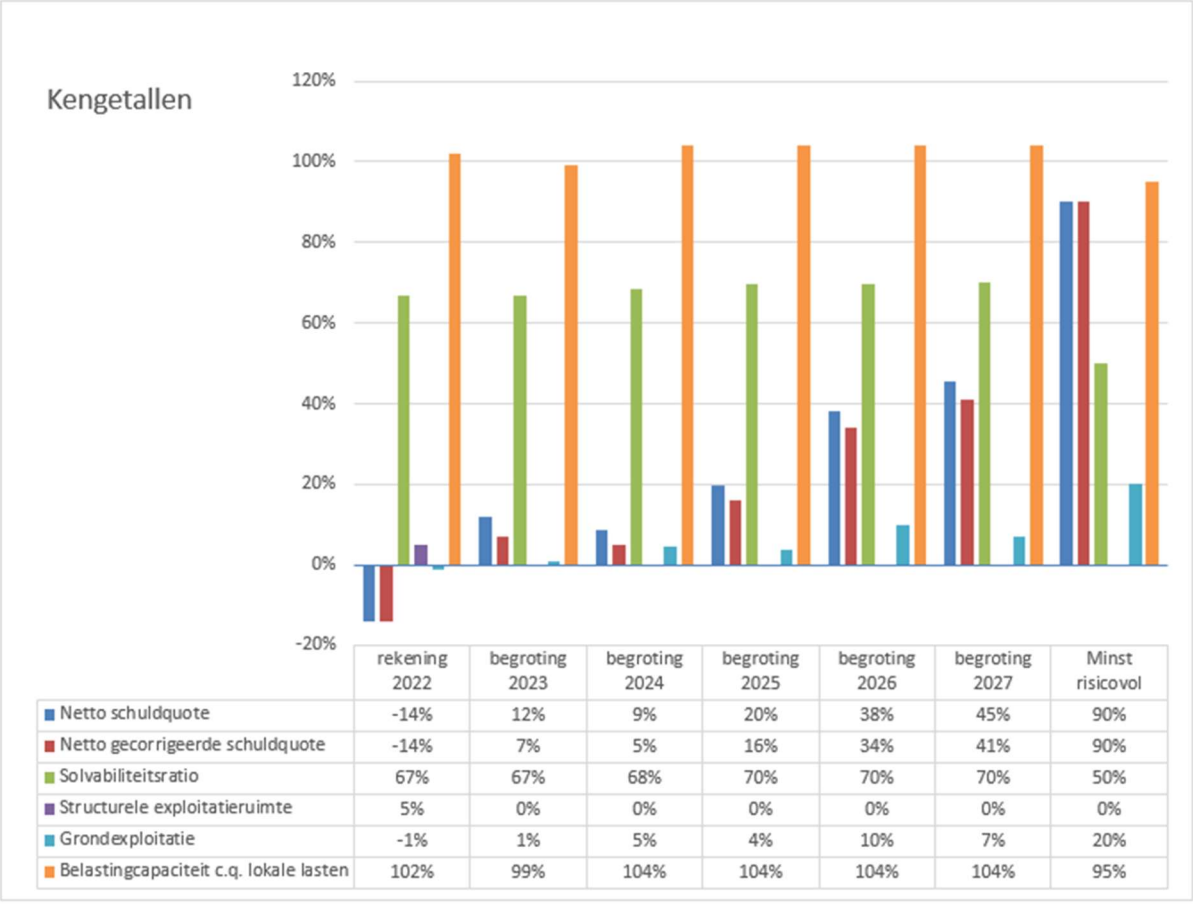
Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente (BBV) stelt vijf kengetallen verplicht. Doel hiervan is dat de gemeenteraad gemakkelijker inzicht krijgt in de financiële positie van hun gemeente. Een externe normering is niet aan de orde.

In het kort is de betekenis van het percentage als volgt, waarbij **ter indicatie** in de kolom "betekenis %" de grenswaarde van het beste resultaat staat vermeld (zie https://www.findo.nl/dashboard/dashboard/gemeentelijke-rekening-kengetallen/):

Kengetal	Toelichting	betekenis %
BALANS:		
Netto schuldquote	Heeft de gemeente een hoge schuld exclusief verstrekte leningen?	Hoe lager, hoe beter (<90%)
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Dit is de netto schuldquote exclusief geleende gelden die zijn doorgeleend.	Hoe lager, hoe beter (<90%)

Kengetal	Toelichting	betekenis %
Solvabiliteitsratio	Heeft de gemeente voldoende eigen vermogen om aan haar financiële verplichtingen te voldoen?	Hoe hoger, hoe beter (>50%)
Grondexploitatie	Dit kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico.	Hoe lager, hoe beter (<20%)
EXPLOITATIE:		
Structurele exploitatieruimte	De structurele baten en lasten worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.	Hoe hoger, hoe beter (>0%)
Belastingcapaciteit (lokale lasten)	De woonlasten (OZB, riool- en reinigingsheffing) van Amstelveen worden gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde landelijke woonlasten van vorig jaar. Een percentage hoger dan 100% betekent dat de woonlasten 2021 hoger zijn dan de gemiddelde landelijke woonlasten 2020.	Hoe lager, hoe beter (<95%)

Dit levert voor Amstelveen de volgende waarden op:

	rekening 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	Minst risicovol
Netto schuldquote	-14%	12%	9%	20%	38%	45%	90%
Netto gecorrigeerde schuldquote	-14%	7%	5%	16%	34%	41%	90%
Solvabiliteitsratio	67%	67%	68%	70%	70%	70%	50%
Structurele exploitatieruimte	5%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Grondexploitatie	-1%	1%	5%	4%	10%	7%	20%
Belastingcapaciteit c.q. lokale lasten	102%	99%	104%	104%	104%	104%	95%

Eén afzonderlijk kengetal zegt niet alles, de kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden bezien. Als de combinatie een verontrustend beeld geeft kan dit betekenen dat de financiële positie onder druk staat en dat maatregelen noodzakelijk zijn om de situatie te verbeteren. Dit is in Amstelveen niet aan de orde. De financiële positie is goed. Wel is een terugloop in de scores te zien. Dat past bij het algehele beeld van deze begroting dat de marges smaller zijn geworden.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de wijze waarin de duurzame instandhouding van de fysieke gemeentelijke infrastructuur (kapitaalgoederen genoemd) is gewaarborgd. Het betreft het onderhoud aan wegen, openbaar groen, water, openbare verlichting, verkeersregelinstallaties, riolering en gemeentelijk vastgoed. Met het onderhoud van deze kapitaalgoederen is een substantieel deel van de financiële middelen van de gemeente Amstelveen gemoeid.

BBV

Het Besluit Begroting en Verantwoording legt de nadruk op achterstallig onderhoud en actuele onderhoudsplannen voor gemeentelijke activa (assets). In dit kader is de noodzaak van een zogenoemd adequaat assetmanagement belangrijk. Vanuit het perspectief van de notitie Materiële Vaste Activa zijn de volgende vragen benoemd:

1. Zijn alle wezenlijke activa / assets geregistreerd in een activaregister, ook die eventueel off balance staan, geen boekwaarde meer hebben, in het verleden niet geactiveerd zijn en/of weinig tot geen boekwaarde meer hebben? In hoeverre zijn inventarisaties hiervan actueel?
2. Bestaan er ten aanzien van deze assets actuele beheerplannen? Zo ja, van welk jaar dateren die, hoe worden die geactualiseerd en met welke frequentie?
3. Leiden de beheerplannen tot een (materieel) goede inschatting van de lasten in de jaarrekening en/of begroting en wordt dit intern gemonitord?
4. Zijn er adequate voorzieningen getroffen voor achterstallig onderhoud dan wel zijn de onderhoudskosten adequaat afgedekt in meerjarenperspectief?
5. Zitten hier mogelijk nog (significant) risico’s en mogelijke tekorten in?

Per soort kapitaalgoed wordt aandacht besteed aan de beheerplannen en de mate van achterstallig onderhoud. Op deze manier wordt blijvende aandacht voor deze vragen gewaarborgd via de P&C-cyclus.

Beleidskader, achterstallig onderhoud en risico's

Registratie
Het assetmanagement wordt stap voor stap verbeterd. Het nieuwe beheersysteem wordt continu aangevuld met nieuwe data. Regelmatig worden nieuwe inspecties van de buitenruimte uitgevoerd die in het nieuwe systeem worden ingevoerd. Bij het verbeteren van het assetmanagement dient ook een duidelijke rol- en taakverdeling te worden vastgelegd, omdat meerdere afdelingen met de beheersystemen werken en een rol hebben in het actueel houden van de data.

Kwaliteitsniveau
Voor alle genoemde kapitaalgoederen geldt dat het onderhoudsniveau en de bijbehorende budgettaire middelen zich op een dusdanig niveau bevinden dat daarmee het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau bereikt en behouden wordt.

Beheerplannen / geen achterstallig onderhoud
De beheerplannen worden elk jaar financieel herijkt. Het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte wordt indien nodig tussentijds via de P&C-producten financieel gewijzigd. In zijn algemeenheid kan worden geconstateerd dat de reguliere budgetten, reserves en voorzieningen toereikend zijn voor de onderhoudslasten, maar het budget voor wegenbeheer begint wel onder druk te staan. De afgelopen jaren is door verschuiving van projecten in de tijd een bedrag vrijgevallen in de voorziening gebouwen. Op dit moment worden geen (significante) risico’s en mogelijke tekorten verwacht bij de kapitaalgoederen.

Gebouwenbeheer: Instandhouding versus nieuwbouw/uitbreiding, andere functionaliteiten
Technische instandhouding van bestaande gebouwen is structureel gedekt via de vastgoedbegroting. Extra middelen voor nieuwbouw/uitbreiding van (onderwijs)gebouwen en investeringen in gebouwen als gevolg van nieuwe functionaliteiten en gebruikseisen vragen aparte dekking. De ervaring leert dat deze vraag om extra middelen zich regelmatig voordoet en grote bedragen betreft (onderwijs, raadhuis). Hoe hiermee om te gaan, samen met andere grote investeringsvragen, in relatie tot een inmiddels beperkte vrije ruimte aan eenmalige middelen is één van de hoofdvragen van ons duurzaam financieel beleid.

Beleidskader en bijbehorende kosten

De navolgende tabel vat het beleidskader en de bijbehorende kosten van de diverse categorieën kapitaalgoederen samen (x € 1.000). De bedragen zijn een dwarsdoorsnede van de begroting en worden via de programma's geautoriseerd. Onderdeel van deze uitgaven zijn de uitgaven zoals vastgesteld in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Amstelveen 2023-2026 (juli 2023). Het jaar 2027 is nog niet vastgesteld voor het MPP. Hierom zijn de totalen in de kolom 2027 aanzienlijk lager.
Waar naast budgetten voor onderhoud ook sprake is van budgetten voor vervanging wordt dat afzonderlijk aangegeven omdat onderhoud en vervanging nauw aan elkaar gerelateerd zijn. Immers: lang wachten met vervangen resulteert in hogere onderhoudslasten.

Omschrijving kapitaalgoed	2024	2025	2026	2027
Wegen*	6.308	5.916	5.916	1.021
Openbare verlichting	1.479	1.319	1.319	852
Verkeersregelinstallaties	548	548	498	498
Groen**	11.551	11.610	11.421	9.546
Water	100	100	100	100
Riolering	1.751	1.725	1.725	1.725
Vastgoed	7.831	7.600	7.896	7.866
Totalen	**29.568**	**28.818**	**28.875**	**21.608**

Inclusief organisatiekosten, excl.overhead en excl. kosten van investeringen > € 100.000

*De organisatiekosten bij wegen betreft ook de inzet voor openbare verlichting en verkeersregelinstallaties

**De organisatiekosten bij groen betreft ook de inzet voor water

In deze paragraaf gaat het om onderhoud. Rente en afschrijving over kapitaalgoederen maken daar geen deel van uit. Binnen de regels van het BBV worden geen kosten van onderhoud geactiveerd, waardoor ook geen rente en afschrijving over onderhoud in deze paragraaf wordt meegenomen. De tabel bevat dus geen investeringen die op de balans staan vermeld (en waarover wordt afgeschreven).

Meerjarenprojectenplan Buitenruimte

Het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte wordt elk jaar geactualiseerd en voor vier jaar vastgesteld. Het plan bevat het integraal afgestemde planmatig onderhoud voor wegen, verkeer, riolering, groen, water, spelen en verlichting, in relatie tot de beschikbare middelen en prioriteiten. Deze is als bijlage van de Perspectiefnota 2024 (juli 2023) vastgesteld in de gemeenteraad, en vormt een belangrijk kader voor uitvoering en financiën.

Wegen inclusief civieltechnische kunstwerken, openbare verlichting en verkeersregelinstallaties

Met een vervangingswaarde ruim boven de € 200 miljoen is het Amstelveense wegennet één van de belangrijkste thema's binnen de duurzame instandhouding van de buitenruimte.

Bestaande beheerplannen/looptijd
- Nota Wegen Amstelveen 2017
- Verlichtingsplan Amstelveen 2015 (inhoudelijk nog actueel)
- Beeldkwaliteitsplan Amstelveen 2011 (inhoudelijk nog actueel)
- Meerjarenprojectenplan Buitenruimte 2023-2026
- Nota Civieltechnische Kunstwerken 2023

De Nota Wegen geeft een beeld van arealen, leeftijdsopbouw, gehanteerde grondslagen, werkwijze en beleidsontwikkelingen. De Nota Wegen voorziet in een onderhoudsniveau waarmee wegen veilig begaanbaar zijn conform de Wegenwet. De Nota sluit aan op het kwaliteitsniveau zoals vastgelegd in het Beeldkwaliteitsplan Amstelveen. De Nota Wegen wordt elke vijf jaar geactualiseerd en is aan actualisatie toe, mede door de aanzienlijk gestegen kosten voor materialen, energie en arbeid. Op basis van de Nota Wegen worden jaarlijks middelen gedoteerd aan de egalisatiereserve Wegen. De concrete vertaling in renovatieprojecten en beheermaatregelen vindt plaats via het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte.

De Nota Civieltechnische Kunstwerken 2023-2032 is in 2023 vastgesteld en de raad heeft hiervoor structureel budget beschikbaar gesteld. Dit jaarlijkse budget wordt aan de Reserve Wegen gedoteerd, waarmee onderhoud en vervanging van kunstwerken de komende jaren kan worden gefinancierd en geprogrammeerd. Dit verloopt via het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte. Civieltechnische kunstwerken zijn onder andere bruggen, tunnels en duikers.

De uitgangspunten voor het plaatsen of renoveren van openbare verlichting zijn vastgelegd in het Verlichtingsplan Amstelveen. Grotere renovaties worden indien mogelijk gecombineerd met groot wegonderhoud. Deze projecten zijn opgenomen in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Amstelveen. De kapitaalgoederen bestaan uit lichtpunten (lichtmasten en armaturen), voedingspunten en bekabeling.

Er is geen specifiek door de raad of door het college vastgesteld beheerplan voor de ongeveer 45 verkeersregelinstallaties (VRI's). Maatregelen worden geprogrammeerd via het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte waardoor deze telkens integraal kunnen worden afgewogen. Voor de vervanging van VRI's is jaarlijks afgerond € 0,5 miljoen beschikbaar. Bedragen die niet in enig jaar tot besteding komen worden toegevoegd aan de egalisatiereserve Verkeersregelinstallaties. Hierbinnen is het mogelijk infrastructurele aanpassingen bij de vervanging mee te nemen. Zo kan een VRI bijvoorbeeld vervangen worden door een rotonde, of er kan voor gekozen worden om opstelvakken te wijzigen of uit te breiden. Bij de keuze voor een rotonde of VRI worden meerdere aspecten afgewogen, zoals verkeersveiligheid, verkeersafwikkeling, oversteekbaarheid en sturingsmogelijkheden.

Vanwege differentiatie in de functionele en technische levensduur van de diverse componenten van een verkeersregelinstallatie (hardware, software, masten, lantaarns, bekabeling) wordt in veel gevallen niet de complete installatie vervangen. De kosten van het implementeren van vastgesteld beleid (bijvoorbeeld Kernnet fiets of doorstroming openbaar vervoer) en nieuwe technische ontwikkelingen (bijvoorbeeld LED of laagspanning) zijn opgenomen in de ramingen. Een deel van de verkeerslichten is gedeeltelijk of uitsluitend gerealiseerd voor de Amstelveenlijn. Amstelveen heeft het functioneel en technisch beheer. Er is een beheerovereenkomst in de maak voor de nieuwe Amstelveenlijn, waarin een kostenverdeling wordt afgesproken voor onder andere de beheer- en vervangingskosten voor VRI's op de Amstelveenlijn.

De beheerplannen worden frequent geactualiseerd. Het gehanteerde kwaliteitsniveau is "goed".

Is er sprake van mogelijk achterstallig onderhoud?
Het onderhoud van wegen in Amstelveen wordt de komende jaren een aandachtspunt in verband met de flink gestegen grondstof- en energieprijzen en het spanningsveld tussen behoud groen en een veilige verharding. De Nota Wegen zal op afzienbare termijn worden geactualiseerd. Het areaal openbare verlichting, bebording, verkeersregelinstallaties en civieltechnische kunstwerken is op orde.

Groen

Bestaande beleidsplannen groen en spelen
- Groenstructuurplan 2008 (in 2024 wordt de nieuwe Groenvisie aan de raad aangeboden)
- Beeldkwaliteitsplan Amstelveen; hierin is het onderhoudsniveau van het dagelijks onderhoud vastgelegd
- Bomenplan 2008 (in 2024 wordt een nieuw bomenbeleid opgesteld)
- Beleidskader Spelrecreatie (in 2024 wordt gestart met de actualisatie hiervan)
- Beheerplan heemparken

Naast het niveau van dagelijks onderhoud (vastgelegd in het Beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud) speelt de inrichtingskwaliteit een belangrijke rol als het gaat om duurzaam kapitaal.

Heemparken zijn speciale locaties in Amstelveen waar relatief veel inzet gepleegd wordt. Deze hebben een monumentale status.

Bestaande beheerplannen/looptijd
Basis is een landelijk integraal (groen, verharding, straatmeubilair, zwerfvuil, e.e.) genormeerd systeem t.b.v. de visuele onderhoudsniveaus.

Amstelveen hanteert Basis+ kwaliteit in de openbare ruimte en A-niveau in de winkelcentra en parken. De beeldkwaliteit wordt regelmatig gemeten/gemonitord door ieder wijkteam. De beeldmetingen worden ook gebruikt om de aannemers af te rekenen/te corrigeren indien nodig.

De jaarlijkse vervanging van bomen en heester is opgenomen in het Meerjarenprojectenplan 2023-2026.

Is er sprake van mogelijk achterstallig onderhoud?
Momenteel wordt, als onderdeel van een op te stellen Groenbeheerplan, onderzoek gedaan naar de werkelijke situatie van noodzakelijke groenvervangingen.

Water en riolering

De gemeente heeft de volgende wettelijke watertaken:
- zorgen voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater;
- zorgen voor de verwerking van afvloeiend hemelwater;
- zorgen voor het beperken van de nadelige gevolgen van de grondwaterstand.

Er is een bestuurlijk strategische agenda waarin de gemeente en het waterschap hebben vastgelegd op welke onderwerpen en op welke wijze wordt samengewerkt op het gebied van waterbeheer. Jaarlijks wordt het beheer en onderhoud uitgevoerd vanuit de beschikbare beheergelden. De investeringen worden meegenomen in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte.

Voor water bestaan de te onderhouden kapitaalgoederen uit de watergangen en de aanliggende beschoeiingen. Voor riolering bestaan de kapitaalgoederen uit vrijvervalriolen, kolken, persleidingen, drainages, minigemalen, rioolgemalen, overstorten, uitstroomconstructies voor hemelwater en een grondwatermeetnet. Er liggen drainages en drainage-infiltratieriolen om grondwaterproblemen te voorkomen. Om een goed beeld te houden van de staat van het

rioolstelsel vindt er éénmaal per 10 jaar een reiniging en inspectieronde van de rioolleidingen plaats. De (elektro)technische installaties worden jaarlijks geïnspecteerd.

Bestaande beheerplannen/looptijd
- Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2021-2026
- Grondwaterzorgplan 2021-2026
- Meerjarenprojectenplan Buitenruimte 2023-2026
- Actieplan en Agenda Klimaatadaptatie 2021-2026

De beheerplannen worden doorgaans eens per vijf jaar vernieuwd.

In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) wordt aangegeven hoe de gemeente invulling geeft aan haar zorgplichten voor de riolering- en grondwaterzorg.

Het nationale Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie geeft aan dat Nederland in 2050 zo goed mogelijk klimaatbestendig en waterrobuust moet zijn ingericht. De aanpak in het Deltaplan is gericht op vier thema's: wateroverlast, droogte, hitte(stress) en het beperken van de gevolgen van overstromingen (waterveiligheid). Bij herinrichtingsprojecten van de openbare ruimte neemt de gemeente zo veel mogelijk klimaatadaptieve maatregelen mee in het ontwerp, om ervoor te zorgen dat de gevolgen van de klimaatverandering - door bijvoorbeeld extreme regenbuien of hittegolven - voor de openbare ruimte beperkt blijven. Om invulling te geven aan de klimaatadapatieopgave is inmiddels beleid vastgesteld.

Is er sprake van mogelijk achterstallig onderhoud?
Het onderhoud is ruim voldoende en er is geen sprake van noemenswaardige schades.

Vastgoed

Ontwikkeling en samenstelling gebouwenvoorraad
Medio 2023 betreft de gemeentelijke gebouwenvoorraad (gehuurde gebouwen niet meegenomen) 134 gebouwen inclusief de 33 schoolgebouwen waarvan er 28 aan de schoolbesturen in eigendom zijn overgedragen en waarop de gemeente het claimrecht bij einde gebruik heeft.

De gemeentelijke gebouwenvoorraad kan als volgt worden uitgesplitst:

Omschrijving	aantal	totaal m2 bvo
eigen huisvesting	34	35.478
sport	19	26.501
cultuur	12	26.838
welzijn	14	9.491
divers	21	10.216
onderwijs (eigendom)	5	8.278
onderwijs (extern)	28	79.466
Totaal	**134**	**199.268**

Verduurzaming
Ambities inzake het terugdringen van energieverbruik (“energieneutraal”) en het beëindigen van het gebruik van fossiele brandstoffen (“fossielvrij”) hebben gevolgen voor de energiehuishouding van de gemeentelijke gebouwen. De nieuwbouw van de laatste jaren beschikt in het algemeen over een energielabel A tot A++++. Momenteel is een investeringsplan in uitvoering om in enkele stappen ook de oudere gebouwen naar dat niveau van energiezuinigheid te brengen. Daarop voortbouwend zal worden bezien, wat er nodig is om gebouwen energieneutraal te maken en zal, waar een voortgezet beroep op energie van buitenaf aan de orde is, moeten worden bezien, welke alternatieven voor aardgas kunnen worden ontwikkeld. Door de gemeente ingekochte elektriciteit

heeft een duurzaam karakter. Het is de doelstelling om in 2030 om de gehele portefeuille gasloos te hebben.

Onderhoud
Voor alle gebouwen in blijvend gemeentelijk beheer is een meerjarenonderhoudsplan (MOP) beschikbaar op basis van de NEN 2767. Bij de NEN 2767 methodiek wordt vooraf bepaald wat de conditie van de gebouwelementen minimaal moet zijn en worden belangrijke zaken zoals continuïteit, kwaliteit en gebruiks- en veiligheidseisen meegewogen. Van alle onderhoudsgevoelige elementen wordt de conditie geïnspecteerd en worden gebreken die onderhoud behoeven geregistreerd. De resultaten van de inspecties worden in het beheerprogramma O-prognose verwerkt. Ieder jaar wordt voor een derde van alle panden de meerjarenonderhoudsplanning geactualiseerd, zodat het gehele bestand telkens in een cyclus van drie jaar wordt geactualiseerd.

Jaarlijks wordt het daadwerkelijk noodzakelijke onderhoud bepaald en uitgevoerd. Bij panden waarvan voortgezet gebruik wordt voorzien, wordt gestuurd op het voorkomen van achterstallig onderhoud. Bij gebouwen waarvan duidelijk is dat deze op korte termijn (enkele jaren) zullen worden afgestoten, vindt onderhoud op een minimaal niveau plaats.

Sinds 2007 bevat de begroting structurele budgetten voor duurzame instandhouding van het gemeentelijk vastgoed, gebaseerd op planningen van jaarlijks onderhoud (JOP) en planmatig meerjarig onderhoud (MOP). Het structurele budget voor meerjarig onderhoud is het 20-jaarsgemiddelde van de MOP. Ieder jaar bij de opstelling van de jaarrekening wordt in samenhang met de actuele MOP beoordeeld, of de stand van de onderhoudsvoorziening toereikend is. Voor wat betreft meerjarig onderhoud worden de verschillen tussen de structurele begrotingsbelasting en de werkelijke uitgaven in enig jaar geëgaliseerd via de onderhoudsvoorziening.

Leegstand en verhuur
De leegstand is zeer beperkt. De Wagenweg 1-11 staat al enkele jaren gedeelte leeg (grond met opstallen) waar al een aantal jaren een uitsterf constructie met de huidige huurders geldt om toekomstige herbestemming van de gehele locatie mogelijk te maken. De Meerlandenweg 57 (432 m2) wordt in afwachting van de ontwikkeling van het gebied tijdelijk via leegstandsbeheer beheerd.

Afgezien van de onderwijshuisvesting worden gebouwen afhankelijk van de aard van het gebruik in beginsel tegen een kostprijsdekkende of een marktconforme huurprijs verhuurd.

Waarde bezittingen
De boekwaarde van de gemeentelijke investeringen in gebouwen bedraagt circa €149.385 miljoen. Dit weerspiegelt niet de volledige waarde van het gemeentelijk bezit aan gebouwen.
De WOZ-waarde van deze gebouwen bedraagt € 237,7 miljoen euro. De verzekerde waarde (= herbouwwaarde exclusief funderingskosten) benadert het beste de feitelijke balanswaarde: € 478,7 miljoen euro.

Wagenpark

Dit betreft alle voertuigen/materieel.

Bestaande beheerplannen/looptijd
Alle voertuigen/materieel zijn opgenomen in het 'Ideaalcomplex'. Dit is een vervangingsplan voor het wagenpark, waarin alle voertuigen staan geregistreerd (naam, type, kenteken, jaar van aanschaf, afschrijvingstermijn, vervangingskosten en jaarlijkse dotaties). Van ieder voertuig is bekend wanneer dit vervangen moet worden. Het ideaalcomplex wordt 2 x per jaar doorgelopen en geactualiseerd.

Is er sprake van mogelijk achterstallig onderhoud?
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

ICT

Automatisering

Via Asset & Configuratie Management staat de software- en hardware catalogus (beide in 'TopDesk' ondergebracht) beschreven. Het doel van Asset & Configuratie management is een volledig, actueel en betrouwbaar overzicht te hebben van de IT-infrastructuur. Dat houdt in dat in het proces het overzicht met regelmaat wordt gecontroleerd en geactualiseerd.

De IT-assets en zogenaamde 'configuratie items' (componenten die deel uitmaken van of direct gerelateerd zijn aan de IT-infrastructuur) worden op de volgende plekken geregistreerd:
- in de CMDB, dit staat voor Configuratie Management Database (in TopDesk ondergebracht),
- in de GEMMA Softwarecatalogus (van de VNG) en
- in het softwareoverzicht dat wordt beheerd door de configuratiemanager.

Het gaat hierbij om die assets en configuratie items die bij de afdeling A&I zijn ondergebracht en betreft alleen de assets en configuratie items die in gebruik zijn en boekwaarde hebben.

De IT-assets en configuratie items – 'het kapitaalgoed' – bestaan uit drie onderdelen:
- de hardware (servers, kabels, beeldschermen, laptops, mobiele telefoons e.d.),
- de systeemsoftware (besturingssystemen, virtualisatie software, monitoringssoftware, beheer-software, antivirussoftware e.d.) en
- de toepassingssoftware (waaronder vallen Suite4SociaalDomein, Key2Burgerzaken en andere werkproces-ondersteuning).

Per onderdeel wordt hierna achtereenvolgens ingegaan op de beheerplannen, eventueel achterstallig onderhoud en mogelijke risico's.

Bestaande beheerplannen/looptijd

Hardware
Voor de hardware is een beheerplan beschikbaar: 'Overzicht Incidentele en structurele budgetten voor aanschaf en instandhouding ICT-hardware'. Dit overzicht bevat een meerjarenplanning voor 5 jaar en wordt jaarlijks geactualiseerd. Een herijking van de budgetten vindt in 2024 plaats.

Systeemsoftware
Voor alle softwarecomponenten geldt dat deze zijn geregistreerd (zie hierboven CMDB, GEMMA softwarecatalogus en softwareoverzicht) en worden bijgehouden door de hiervoor aangestelde configuratiemanager.

Toepassingssoftware
Voor de toepassingssoftware – de software die de organisatie nodig heeft om zijn maatschappelijke taken te kunnen uitvoeren – geldt hetzelfde als voor de systeemsoftware: deze zijn geregistreerd (zie hierboven CMDB, GEMMA softwarecatalogus en softwareoverzicht) en worden bijgehouden door de hiervoor aangestelde configuratiemanager. De keuze voor de toepassingssoftware ligt bij de vakafdelingen, omdat zij verantwoordelijk zijn voor hun werkprocessen.

Is er sprake van mogelijk achterstallig onderhoud?

Hardware
In 2018 is gestart met het zogenoemde ideaal complex voor de vervanging van hardware. Het in 2018 geconstateerde achterstallige onderhoud is meegenomen in de meerjarenplanning. De begroting is hier vanaf 2019 op aangepast.

Systeemsoftware
Voor de systeemsoftware geldt dat er in het recente verleden sprake was van achterstallig onderhoud, maar dat is inmiddels helemaal weggewerkt. Het bijhouden van alle benodigde upgrades is belegd bij de teamleider Applicatiebeheer en teamleider ICT infra.
In de begroting A&I is budget gereserveerd waarmee benodigde upgrades en onderhoudswerkzaamheden kunnen worden bekostigd. Daarmee is geborgd dat er geen sprake meer kan zijn van achterstallig onderhoud.

Toepassingssoftware
De budgetten voor toepassingssoftware zijn ondergebracht bij de afdeling A&I. Hiervoor geldt dat de budgetten voor upgrades en onderhoudswerkzaamheden van de huidige software is opgenomen in de A&I begroting. Indien geheel nieuwe software moet worden aangeschaft voor een nieuw werkproces of omdat oude software moet worden vervangen, leidt dit tot hogere kosten. Als dit aan de orde is, worden extra financiële middelen aangevraagd via de reguliere P&C cyclus of instrumenten.

Regelmatig leiden innovaties en nieuwe wet- en regelgeving tot noodzakelijke aanpassingen in software die niet uit het beschikbare budget kunnen worden bekostigd. Voor een deel van onze softwarepakketten is daarom een zogenaamde 'software assurance' afgesloten waarmee deze aanpassingen in de jaarlijkse kosten zijn meegenomen. Als deze extra vervangingskosten onverhoopt optreden voor een van de pakketten waar geen 'software assurance' voor is afgesloten, dan worden extra financiële middelen aangevraagd via de reguliere P&C cyclus of instrumenten.

Meubilair/herinrichting raadhuis

Bij meubilair moet gedacht worden aan de volgende componenten:
- Bureaustoelen
- Werkplekken
- Vergadermeubilair
- Aanzetstoelen
- Representatief meubilair
- Ontvangst meubilair

Vloerbedekking behoort tot de herinrichting van het raadhuis maar dat wordt vrijwel altijd vervangen bij een groter project waarbij extra budget wordt aangevraagd. Wandbekleding als moswanden valt hier ook onder maar dat komt weinig voor.

Bestaande beheerplannen/looptijd
Het inrichtingsbeheer is functioneel operationeel. Dit betekent dat slechts vervangen wordt indien sprake is van defecten/slijtage. Inmiddels is wel een inventarisatie gemaakt van de meest voorkomende elementen als bureau's, bureaustoelen, aanzetstoelen en vergadertafels.
De praktijk tot nu toe is dat ca. 1x per 20 jaar een totale herinrichting wordt uitgevoerd voor de kantoren en af en toe voor de buitenlocaties.

Is er sprake van mogelijk achterstallig onderhoud?
Er is op dit moment geen sprake van achterstallig onderhoud. De inrichting van vrijwel alle locaties is nieuw/vernieuwd en wordt als zodanig ook onderhouden.

3.4 Bedrijfsvoering

Inleiding

Het verwezenlijken van de door de raad vastgestelde doelstellingen in de programma's krijgt voor een groot deel vorm door de uitvoering in de ambtelijke organisatie. Een goed functionerende en moderne bedrijfsvoering is van groot belang voor een juiste evenwicht tussen een gezond financieel resultaat en een prettig werkklimaat waarin medewerkers zich kunnen ontwikkelen en beide componenten elkaar kunnen versterken.

Focus

De organisatie is voortdurend in verandering, door de dynamiek in het openbaar bestuur en de ontwikkelingen in de samenleving. Wat onveranderd blijft, is de ambitie om de dienstverlening aan inwoners en ondernemers op een hoog niveau te houden en te verbeteren. Dat vraagt een organisatie die daarmee om kan gaan en kwaliteit blijft leveren. Deze elementen hebben wij vertaald naar drie speerpunten Samen, Snel en Bereikbaar

Samen: de maatschappij wordt steeds complexer en ons werk dus ook. Het komt steeds vaker voor dat een opgave, een dossier of een vraag het werkterrein van meerdere afdelingen raakt. De buitenwereld kijkt naar ons communiceren en handelen en wil onveranderd samenhang zien in ons antwoord.
Snel: inwoners en ondernemers zijn steeds meer gewend om snel bediend te worden. Ook door hun gemeente. We laten niemand onnodig wachten en communiceren snel en duidelijk als dit onverhoopt het geval is.
Bereikbaar: we fluiten in de geest van de WETstrijd en zijn inlevend, begripvol, open en laagdrempelig naar onze inwoners. We zorgen ervoor dat mensen zaken kunnen afhandelen wanneer het hen uitkomt. Dat betekent dat we als gemeente op allerlei manieren bereikbaar moeten zijn: persoonlijk, telefonisch en digitaal.

Door-organiseren en door-ontwikkelen

ICT ontwikkelingen
Het programma Digitale Transformatie richt zich niet alleen op de ontwikkeling en de inrichting van ICT-voorzieningen, processen en systemen, maar ook op de ontwikkeling van de organisatie en medewerkers om de dienstverlening te optimaliseren.

Het afgelopen jaar zijn meer dan 150 processen, producten en diensten gedigitaliseerd. Hiermee is het programma Digitale Transformatie ten einde gekomen en is de digitalisatie van processen goed geborgd binnen onze organisatie.
In 2024 zetten we in op verdere ontwikkeling van de digitale vaardigheden van medewerkers en breiden we het aantal klantprocessen verder uit. Ook het aanbod van producten en diensten in het Engels wordt verder uitgebreid.

Management- en stuurinformatie is een belangrijk instrument om adequaat te kunnen sturen op resultaat. De digitale inrichting helpt ons hierbij. Het verder optimaliseren van het datamanagement, waaronder de datakwaliteit en het beveiligen van informatie, is de komende tijd een belangrijk aandachtspunt. Hiervoor stellen we dit jaar een visie op over data governance waarin uitgangspunten over datakwaliteit, data ethiek en algoritmen worden opgenomen.

Om beter digitaal te kunnen (samen)werken bieden we de medewerkers een nieuw platform voor samenwerken, documentopslag en archivering aan. Deze nieuwe digitale samenwerkingsomgeving

wordt dit jaar en volgend jaar uitgerold binnen de ambtelijke organisatie en het bestuur. Hierbij kijken we naar laagdrempeligheid en bieden we trainingen aan medewerkers.

We richten ons in 2024 ook op de I(CT) onderdelen bij de voorbereiding en implementatie van nieuwe wet- en regelgeving, die inmiddels door de VNG 'informatie wetten' worden genoemd. Dit zijn meerjarige projecten waaronder de Omgevingswet (Ow), de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb), de Wet open overheid (Woo), de Wet modernisering bestuurlijk elektronisch verkeer (Wmebv), de Wet digitale overheid (Wdo) en de Wet hergebruik overheidsinformatie (Who).

In 2024 krijgt een aantal grote I(CT) projecten een vervolg, waaronder de voorbereiding van de vervanging van het zaaksysteem en de migratie van applicaties - die nu in het Amstelveens datacenter zijn gesitueerd- naar een cloud omgeving. Hieronder valt een aantal van de grote gemeentelijke informatiesystemen, denk aan Burgerzaken, het Sociaal Domein en Financiën.

Informatiebeveiliging en privacy
De gemeente handelt continu product- en dienstaanvragen af. Hierbij worden op grote schaal (persoons-)gegevens verwerkt. Iedereen moet erop kunnen vertrouwen dat dit zorgvuldig, conform onder andere de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) gebeurt. De Data Protection Impact Asessments (DPIA's) op (nieuwe/gewijzigde) processen en informatiesystemen worden ook in 2024 voortgezet. Daarnaast wordt (gevraagd en ongevraagd) geadviseerd over allerhande privacyvraagstukken. Deze processen zijn zodanig ingericht dat de privacywetgeving ten aanzien van de werkprocessen goed geborgd is binnen de AA-organisatie.
Vanwege complexiteit en de breedte van de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO) wordt een risico-inventarisatie uitgevoerd, een actieplan informatiebeveiliging en privacy vastgesteld en wordt het informatiebeveiligingsbeleid getoetst.
Om de kans op digitale aanvallen te verkleinen nemen we tevens technische maatregelen door het inzetten van onder andere antivirussoftware, een firewall en door het analyseren van securitymeldingen via het Security Information & Event Management systeem (SIEM). Het veilig houden van het netwerk en de ICT-systemen, vanwege de grote afhankelijkheid van digitale informatie in combinatie met de vele dreigingen, vraagt hierdoor structureel de aandacht van de organisatie.
Daarnaast is een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden het verhogen van de bewustwording en kennis op het gebied van informatiebeveiliging en privacy. Door middel van onder andere bewustwordingscampagnes worden medewerkers getraind om hier alert op te zijn en te blijven.

HRM eigentijds werkgeverschap
Aantrekkelijk werkgeverschap vraagt om een eigentijdse benadering van de arbeidsmarkt, die ervoor zorgt dat medewerkers graag bij ons willen (blijven) werken. We zetten daarom vol in op het ondersteunen van medewerkers bij werkgeluk & vitaliteit en leren & ontwikkelen.
Het blijvend investeren in het aantrekken en behouden van talentvolle medewerkers in deze tijd van krapte vraagt om modern werkgeverschap met een aantrekkelijk belonings- en arbeidsvoorwaardenbeleid dat persoonlijke wensen van de medewerker en de bedrijfsvoering ondersteunt. Talentontwikkeling krijgt hiermee een steeds prominentere rol binnen onze organisatie.
Bij een diverse en inclusieve stad hoort ook een inclusieve organisatie die een afspiegeling is van de Amstelveense inwoners. Een organisatie waar alle medewerkers gelijke kansen krijgen voor ontplooiing, ontwikkeling en doorstroming. Om hier blijvend aandacht aan te geven, zijn onlangs twee medewerkers als aanjager aangesteld met als doel om de organisatie te spiegelen, het doen van voorstellen en het ontplooien van initiatieven.

Arbeidsmarkt en inhuur
De arbeidsmarktkrapte blijft naar verwachting aanhouden. Het aantal actief werkzoekenden daalt. Dit vraagt om een actieve benadering van latent werkzoekenden. Bij openstaande vacatures wordt actief in de markt gezocht naar geschikte kandidaten. Deze werkwijze is tijdintensief en tegelijkertijd ook erg effectief.

De focus ligt op het aantrekken van inwoners van de eigen of direct omliggende gemeenten. Medewerkers uit de eigen regio heeft diverse voordelen: minder reistijd en reisbewegingen en zorgt voor (nog) meer binding met het werk.
Daarnaast investeren wij in jong talent door het aanbieden van traineeships en investeren we in goed contact met studenten in onze regio. Om de gewenste doelgroep te bereiken is juiste toepassing van arbeidsmarktcommunicatie essentieel. Zo zal de organisatie ook in 2024 een banenmarkt organiseren en wordt Amstelveen middels campagnes onder de aandacht gebracht als aantrekkelijk werkgever.

Vitaliteit en verzuim
De laatste jaren is het verzuim in Nederland hoog. Gezamenlijke inspanning van de organisatie en de arbodienst om het verzuim binnen de eigen organisatie terug te brengen, heeft zijn vruchten afgeworpen. Een licht dalende trend is zichtbaar, waarmee positief wordt afgeweken van de landelijke trend. Om deze daling in stand te houden is een casemanager verzuim in dienst genomen, wordt de jaarlijkse Vitaliteitsweek georganiseerd en worden medewerkers gestimuleerd om ook zelf de regie te pakken in het voorkomen van uitval.

Huisvesting
Na een geslaagde afronding van het project Modernisering Raadhuis, dat inmiddels een voorbeeld is voor vele collega gemeenten en andere overheden, is in 2023 de vernieuwde publiekshal inclusief de beveiligingsloge opgeleverd. De receptie- en twee publieksbalies zijn rolstoeltoegankelijk gemaakt.
Met de realisatie van de toegangspoortjes in de centrale hal en de vernieuwing van het pasjessysteem, zijn de laatste veiligheidseisen in acht genomen.

De vernieuwing van gevelbekleding zal in 2023 worden afgerond. De vloer van de parkeergarage is vernieuwd en versterkt en bij de inrichting is veel aandacht besteed aan het faciliteren van duurzame mobiliteit, dat zich kenmerkt door het bieden van nog meer ruimte voor (elektrische) fietsen en elektrische dienstvoertuigen.

Met de opgedane ervaring en kennis zal voor 2024 het Werkplein worden verduurzaamd en meer gastvrij gemaakt worden voor onze klanten. Ook het werkgedeelte achter het Werkplein inclusief de koffietuin wordt aangepast aan de eisen van deze tijd. De entree(pui) zal als sluitstuk van de modernisering van het publieksgedeelte een metamorfose ondergaan.

Het moderniseren van de werkomgeving heeft een positief effect op aantrekkelijk werkgeverschap. Het inzetten van de verschillende ruimten in het raadhuis voor events is succesvol en leidt ertoe dat veel activiteiten, die voorheen buiten de deur plaatsvonden, nu in het raadhuis hun weg vinden. Mede om die reden wordt in 2024 ook het bedrijfsrestaurant en uitgiftepunt heringericht zodat bij interne evenementen het restaurant hier nog beter in kan faciliteren.

Komend jaar staat er voor Zorgvlied ook een aantal verbouwingswerkzaamheden op de rol. In de kantoorvilla worden de werkplekken en lunchgelegenheid vernieuwd en toiletuitbreiding gerealiseerd.

Grip op de financiën
De financiële stromen binnen de gemeente zijn soms complex, waarbij fiscaliteit een lastige maar belangrijke factor is. Door integraal en aan de voorkant van nieuwe ontwikkelingen samen te werken, worden bij complexe vraagstukken eventuele fiscale consequenties tijdig overzien en opgepakt.
De digitalisering van zowel de inkomende als de uitgaande facturering wordt steeds meer een vanzelfsprekendheid. Eind 2023 wordt de verplichte vermelding van verplichtingnummers en routecodes op inkoopfacturen definitief ingevoerd, wat uiteindelijk in 2024 een gunstig effect op de doorlooptijd en daarmee de betaaltermijnen als uitkomst zal hebben.

Ontwikkelingen samenwerking AA

Sinds eind 2021 gelden nieuwe samenwerkingsafspraken met Aalsmeer. Er zijn afspraken gemaakt over de governance, de aard, inhoud en omvang van de samenwerking en over de financiering. Een aantal taken en bevoegdheden is overgedragen aan de kernorganisatie van Aalsmeer. Daarnaast zijn er heldere afspraken over de diensten die de AA organisatie blijft leveren aan Aalsmeer.

De basisdienstverlening is vastgelegd voor de periode 2022-2026. De inhoudelijke opdracht wordt jaarlijks vastgelegd in de programmabegroting van Aalsmeer en in een Uitvoeringsplan Aalsmeer.

Bij nieuwe (wettelijke)taken worden afspraken gemaakt en toegevoegd aan de basisdienstverlening. Het bestuur van Aalsmeer geeft aan als zij nieuwe projecten of bestuurlijke prioriteiten heeft en maakt daar afspraken over met de directie van de AA-organisatie.

Voor alle beleids- en bestuursadviezen die vanuit de kernorganisatie van Aalsmeer worden voorbereid, waarvoor geldt dat de uitvoering binnen de AA organisatie wordt belegd vindt door de AA-organisatie een uitvoeringstoets plaats, alvorens de adviezen voor besluitvorming worden voorgelegd aan college of raad van Aalsmeer. Conclusie en gevolgen worden opgenomen in het college-advies of raadsvoorstel van Aalsmeer.

3.5 Verbonden Partijen

Inleiding

De gemeente Amstelveen heeft tot doel om het publieke belang te behartigen. De gemeente dient zelf gemotiveerd te bepalen welke activiteiten tot de publieke taak behoren. Een gemeente kan grotendeels zelf bepalen hoe taken worden uitgevoerd. De gemeente kan er voor kiezen om de uitvoering zelf ter hand te nemen. Maar er kan ook een voorkeur bestaan om taken uit te laten voeren via een gemeenschappelijke regeling met andere gemeenten. Vaak zijn er ook andere oplossingen mogelijk, zoals het verstrekken van een subsidie aan een private stichting.

Verbonden partijen voeren beleid uit dat de gemeente in principe ook zelf zou kunnen doen. De gemeente houdt ook de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Kernvragen in deze paragraaf zijn of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd worden. Verder is van belang dat de kosten en risico's die met verbonden partijen gemoeid zijn binnen de perken blijven.

De gemeente Amstelveen zal steeds moeten afwegen met welke aanpak de taken het beste kunnen worden uitgevoerd op een zo voordelig mogelijke manier. Hiervoor is het van belang dat de gemeente voldoende inhoudelijk en financieel zicht heeft op de uit te voeren taken. Deze paragraaf heeft tot doel inzicht te geven in de verbonden partijen van de gemeente Amstelveen.

Wat is een verbonden partij?

De definitie van verbonden partijen die gebruikt wordt is dat de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft bij die partijen.

Bestuurlijk belang: het hebben van stemrecht of het hebben van een zetel in het bestuur.
Financieel belang: gemeente heeft middelen ter beschikking gesteld die niet verhaalbaar zijn in het geval van faillissement van de verbonden partij of financiële problemen bij de verbonden partij kunnen op de gemeente verhaald worden.

Het gaat om deelnemingen in vennootschappen, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Ontwikkelingen inclusief eventuele risico's voor vermogenspositie

Stedin
Het kabinet is voornemens om € 500 miljoen in het regionale netwerkbedrijf Stedin te investeren. Deze kapitaalstorting is op verzoek van Stedin om voldoende te kunnen blijven investeren in het elektriciteitsnet. Door de storting van eigen vermogen wordt de Nederlandse staat aandeelhouder in het bedrijf. Stedin zal hiermee een staatsdeelneming worden. De ministerraad is hier op voorstel van minister Kaag van Financiën en minister Jetten voor Klimaat en Energie mee akkoord gegaan.

Met de storting van € 500 miljoen kapitaal wordt de staat voor 11,9% aandeelhouder in Stedin. Daarmee wordt het regionale netwerkbedrijf een staatsdeelneming. Het aandeelhouderschap van het bedrijf is momenteel in handen van 42 gemeentes in het verzorgingsgebied waar Stedin is aangesteld als regionaal netbeheerder. Het publieke aandeelhouderschap is een van de pijlers om de publieke belangen van een efficiënt en goed opererend netwerkbedrijf te borgen.

De deelnemende gemeenten moeten instemmen met deze toetreding van de Staat. Op vrijdag 8 december 2023 is de Algemene Vergadering van Aandeelhouders waarin de besluitvorming uiterlijk moet plaatsvinden over toetreding van de Staat als aandeelhouder. De gemeente heeft een

maximale termijn van tien weken om het besluit te nemen of zij akkoord gaat. Dit betekent dat voor 22 november 2023 een raadsbesluit genomen moet worden.

Verbonden partijen

De verbonden partijen bestaan uit
- Gemeenschappelijke regelingen en
- Overige verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Naam	**Gemeenschappelijke regeling Vervoerregio Amsterdam**
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Het behartigen van belangen die verband houden met een evenwichtige en harmonische ontwikkeling van de regio Amsterdam. Die belangen betreffen verkeer en vervoer.
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Edam-Volendam, Haarlemmermeer, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uithoorn, Waterland, Wormerland en Zaanstad.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte
Bestuurlijk belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur. Vanuit Amstelveen zitten vijf gemeenteraadsleden in de Regioraad.
Financieel belang	De Vervoersregio Amsterdam beschikt over rijksbudgetten (BDU) voor de uitvoering van verkeer- en vervoerprojecten en programma's. * Per 1 januari 2017 is de Gemeenschappelijke Regeling plus (WGR+) Stadsregio Amsterdam omgevormd tot Vervoerregio Amsterdam.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	0	222	0	333	400

Naam	**Gemeenschappelijke regeling Amstelland-Meerlanden Overleg**
Vestigingsplaats	Hoofddorp
Doelstelling	Behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten daar waar eenheid van beleid met het oog op een evenwichtige ontwikkeling in het gebied wenselijk is. Het Amstelland-Meerlandenoverleg voert bestuurlijk overleg en stemt het beleid af over grensoverstijgende vraagstukken. De deelregio Amstelland Meerlanden (AM) is aangesloten bij de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en Platforms van de MRA via de gemeenschappelijke regeling Amstelland Meerlanden Overleg. Een compact AM team faciliteert de aansluiting bij de MRA.
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, De Ronde Venen en Uithoorn.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Naast een plenair overleg waarin alle colleges vertegenwoordigd zijn is er een AM Regiegroep en zijn er portefeuille-overleggen. De wethouders uit AM bereiden in deze overleggen de AM-inbreng in de bestuurlijke platform-overleggen op MRA niveau voor.
Financieel belang	De kosten worden gedragen door de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal inwoners, € 1,37 per inwoner.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	6	60	66	0	0

Naam	**Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland**
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is opgericht per 1 januari 2008 en wordt gevormd door de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Het samenwerkingsverband is neergelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. De kerntaak van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is om iedereen die in de regio woont, werkt of verblijft, tegen risico's en (gevolgen van) rampen en crises te beschermen. In de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland werken de gemeenten samen met onder andere politie, brandweer, openbaar ministerie en geneeskundige hulpdiensten. Tot de taken van de veiligheidsregio behoren onder meer: - de brandweerzorg; - voorzien in een gemeenschappelijke meldkamervoorziening; - opstellen van een risicoprofiel; - planvorming; - opleiden, trainen en oefenen; - organiseren van de crisisbeheersing en het bestuurlijk adviseren tijdens crises en rampen; - coördinatie van het beheer van gemeentelijke processen.
Deelnemers	De raden en de colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Het bestuur wordt gevormd door de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Naast een algemeen bestuur fungeert een dagelijks bestuur.
Financieel belang	Het jaarlijkse nadelig saldo, voorzover niet op andere wijze gedekt, wordt op basis van het aantal inwoners omgeslagen over de gemeenten. De bijdrage voor 2023 en meerjarig bedraagt afgerond € 5.207.000,-- Het vraagstuk toekomstgerichte financiering gaat uit van een stapsgewijze ophoging van de gemeentelijke bijdrage. Op dit moment is het gesprek hierover nog gaande tussen de deelnemende gemeenten. Een verhoging van de gemeentelijke bijdrage als gevolg van het vraagstuk toekomstgerichte financiering zal (indien hier duidelijkheid over is) worden betrokken bij de opstelling van het College Uitvoeringsprogramma 2022-2026 dat samen met de Programmabegroting 2023 in november aan de gemeenteraad ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	1.737	24.227	24.140	62.933	82.036

Naam	**Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland**
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	De Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg (OGZ) Amstelland draagt zorg voor de uitvoering van de Wet publieke gezondheid (Wpg) voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. In de GR is opgenomen dat de GGD Amsterdam-Amstelland de taken uitvoert. Deze taken zijn zowel gericht op bescherming van de volksgezondheid tegen risicofactoren, als op het actief bevorderen van de (preventieve) volksgezond. Taken zijn o.a. uitvoering van de jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, hygiëneadvisering aan instellingen, monitoring van de gezondheidssituatie in de stad, medische milieukunde, forensische geneeskunde, inspectie kinderopvang, vangnet en advies bij GGZ problematiek, en preventieve cursussen en trainingen.
Deelnemers	De colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1. Sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit de portefeuillehouders volksgezondheid van de deelnemende colleges.
Financieel belang	De door elke gemeente verschuldigde bijdrage wordt vastgesteld naar rato van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten. De begrote bijdrage voor Amstelveen voor 2024 bedraagt € 4.013.636 de meerjarenbegroting is als volgt: 2025: € 4.015.924 2026: € 4.015.924 2027: € 4.015.924 De kosten van de GR OGZ nemen toe door stijging van (met name) personele kosten. Verder geen bijzondere ontwikkelingen of risico's te melden.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	49	1.031	1.071	159	133

Naam	**Gemeenschappelijke regeling GGD Amsterdam-Amstelland**
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Het zorg dragen voor een advies en meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (Veilig Thuis), met als doel: geweld en de duur, de ernst en de kans op herhaling van huiselijk geweld en kindermishandeling in afzonderlijke gezinnen/families doen afnemen; zorgdragen voor het Centrum Seksueel Geweld (CSG) met als doel goede hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld in de regio; en per 1-1-2024 zorgdragen voor het Steunpunt Seksueel Geweld (SSG) met als doel het verzamelen en verspreiden van informatie, het organiseren van deskundigheidsbevordering en het geven van advies op het gebied van seksueel geweld.
Deelnemers	De colleges en gemeenteraden van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1. Sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit de portefeuillehouders zorg of jeugd van de deelnemende colleges.
Financieel belang	Alle kosten voor de begroting van de gemeenschappelijke regeling die niet uit de decentralisatie-uitkering vrouwenopvang gedekt kunnen worden, worden gezamenlijk door de gemeenten gedeeld. De bijdrage van Amstelveen voor 2024 bedraagt € 461.100. De meerjarenbegroting is als volgt: 2025: € 461.100 2026: € 461.100 2027: € 548.717

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	0	7.500	0	0	0

Naam	**Gemeenschappelijke regeling Groengebied Amstelland**
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie, het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu en het tot stand brengen van een harmonisch landschap dat hierop is afgestemd en dat rekening houdt met een gezonde agrarische bedrijfsvoering.
Deelnemers	Provinciale en gedeputeerde staten van Noord-Holland en de raden en colleges van de gemeenten Amsterdam, Amstelveen, Diemen en Ouder-Amstel.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte.
Bestuurlijk belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur.
Financieel belang	De provincie draagt 28% van het jaarlijkse nadelige exploitatiesaldo. Het restant wordt omgeslagen op basis van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten. Voor Amstelveen betekent dit een bijdrage van 15,7%. Het algemeen bestuur is in afwijking van het voorgaande bevoegd te verklaren dat het nadelig saldo van een of meer voorzieningen geheel of gedeeltelijk rechtstreeks ten laste wordt gebracht van een of meer gemeenten. De bijdrage van de gemeente Amstelveen (inclusief compensabele btw) voor 2023 bedraagt afgerond € 565.000. Voor 2024 is dit € 595.000, voor 2025 € 626.000 en voor 2026 € 658.000.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	01-01-2022
	276	1.721	1.458	3.231	3.663

Naam	**Gemeenschappelijke regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie**
Vestigingsplaats	Hoofddorp (statutair en fysiek) en Amstelveen (fysiek)
Doelstelling	AM match is een uitvoeringsorganisatie en hanteert het gemeentelijke beleid als beleidskader. Ook de financiële doelstellingen van de gemeenten behoren tot dit kader. Met de komst van de Participatiewet is de gemeentelijke verantwoordelijk-heid voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt verder toegenomen. Door AM match wordt gewerkt aan de uitvoering van: ☐ de sociale werkvoorziening ingevolge de Wsw; ☐ de arbeidsinschakeling ingevolge de Participatiewet, elk voor zover de colleges conform artikel 5 van de Gemeenschappelijke regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie, bevoegdheden hebben overgedragen of taken hebben opgedragen aan het bestuur van AM match. Het bestuur van de Werkorganisatie draagt daarbij zorg voor een zo efficiënt en effectief mogelijke uitvoering.
Deelnemers	Aan deze gemeenschappelijke regeling wordt deelgenomen door de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1 Sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Eén lid van het college van B&W maakt deel uit van het bestuur. De dagelijkse werkzaamheden vinden plaats onder de verantwoordelijkheid van de directeur van AM Match. In de eerste helft van 2024 wordt aan de gemeenteraad een gewijzigde gemeenschappelijke regeling voorgelegd. Deze wijzigingen vloeien grotendeels voort uit de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Het doel van de gewijzigde Wgr is het versterken van de democratische legitimatie. Met de introductie van enkele nieuwe instrumenten wordt de gemeenteraad meer in positie gebracht.
Financieel belang	Voor de arbeidsinschakeling ingevolge de Participatiewet wordt door elke gemeente betaald op basis van het aantal aangemelde kandidaten met een verminderde verdiencapaciteit dat door AM match wordt getraind en zo mogelijk wordt begeleid naar zo regulier mogelijk werk. In 2024 zijn de verwachte kosten van deze dienstverlening € 564.000. Voor 2025 is dit € 600.000, voor 2026: € 637.000 en 2027: € 674.000.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	713	2.934	3.517	1.976	1.393

Naam	**Gemeenschappelijke regeling Ombudsman Metropool Amsterdam**
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Deze regeling is aangegaan om op een effectieve en efficiënte wijze vorm en inhoud te geven aan de door de Gemeentewet aan de raad gegeven mogelijkheid om voor de tweedelijns klachtenprocedure een gezamenlijke ombudsman in te stellen.
Deelnemers	De colleges en raden van Amstelveen, Amsterdam, Almere, Diemen, Landsmeer, Waterland, Zaanstad en Vervoerregio Amsterdam en Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, Bevolking en Veiligheid.
Bestuurlijk belang	De raden richten door deze regeling een gemeenschappelijk orgaan op als bedoeld in artikel 1, juncto artikel 8, lid 2 van de wet.
Financieel belang	Voor 2023 betreft het basistarief € 30.315.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	01-01-2023	01-01-2022	01-01-2023
	-95	440	343	290	270

Naam	**Gemeenschappelijke Regeling samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden**
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Meerwaarde realiseren, zowel financieel als kwalitatief, door samen te werken op het gebied van de wet WOZ, heffingen en invordering van gemeentelijke belastingen.
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en de Ronde Venen.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk belang	De gemeente Amstelveen is de centrumgemeente (Wgr artikel 8, lid 3). De colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten kunnen besluiten over toetreding tot, wijziging, uittreding en opheffing van de GR.
Financieel belang	De GR heeft geen eigen en/of vreemd vermogen. De samenwerking heeft een budget/begroting va € 5.473.000. De bijdrage voor 2023 bedroeg € 0,73 miljoen en voor 2024 € 0,81 miljoen.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Naam	**Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen**
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Het bundelen van de uitvoeringskracht in één ambtelijke organisatie, geplaatst bij de gemeente Amstelveen.
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer en Amstelveen.
Relatie met	Alle programma's.
Bestuurlijk belang	De gemeente Amstelveen is de centrumgemeente (Wgr artikel 8, lid 3). De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer en Amstelveen, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft, kunnen besluiten over wijziging, uittreding en opheffing van de GR.
Financieel belang	Dit wordt geregeld in de Samenwerkingsovereenkomst Aalsmeer-Amstelveen 2022 t/m 2026. De GR heeft geen eigen en vreemd vermogen. De bijdrage voor 2024 bedraagt: - Dienstverleningsbijdrage € 19,4 miljoen - Limitatieve lijst € 2,8 miljoen. Totaal € 22,2 miljoen.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Naam	**Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied**
Vestigingsplaats	Zaandam
Doelstelling	De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert taken uit in het kader van: - Wabo/Wet milieubeheer (het adviseren en het verlenen van enkelvoudige Wabo-vergunningen milieu en afhandelen van alle meldingen, houden van toezicht en adviseren op uitvoeren van handhaving die onder de Wet milieubeheer en daarmee samenhangende AMvB's en besluiten.) - Besluit bodemkwaliteit (behandelen van meldingen, het houden van toezicht en het uitvoeren van handhaving in het kader van het Besluit bodemkwaliteit).
Deelnemers	De provincie Noord-Holland en de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Uithoorn en Zaanstad.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte, programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling en programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur. De burgemeester is voorzitter van het Dagelijks en Algemeen Bestuur.
Financieel belang	De bijdrage voor 2023 bedraagt afgerond € 921.080, dit is nog exclusief de effecten van invoering Omgevingswet (Ow) en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) per 1 januari 2024, maar inclusief de effecten van de hoge inflatie (oa. uurtarief van €104,57 naar €107,02). De bijdrage wordt bepaald door het aantal producten wat elke gemeente (verplicht, maar ook extra) afzonderlijk inkoopt. Met de komst van de Ow zal er een verschuiving van provinciale bodemtaken naar gemeenten plaatsvinden. Daarnaast komen er bij de invoer van de Ow overige taken naar de gemeenten zoals de Gesloten Bodemenergiesystemen (GBES) welke als verplichte taken ingebracht moeten worden bij de Omgevingsdienst. Vooralsnog is de beoogde financiële compensatie door het Rijk en de Provincie voor deze verplichte taken nog niet geregeld. Hierdoor is er een financieel risico voor 2024 en verder. In 2024 is de begrote bijdrage € 1.203.000, in 2025 € 1.194.000 en in 2026 € 1.180.000.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	-909	4.010	2.634	18.535	28.100

Vennootschappen en coörporaties

Naam	**InWest Regio B.V**
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	De vennootschap heeft ten doel om binnen het werkgebied bij te dragen aan het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland en aan het realiseren van de transitieopgaven op energie en aan circulariteit.
Deelnemers	Uithoorn, Amstelveen, Haarlem, Landsmeer, Beverwijk, Ouder-Amstel, Edam-Volendam, Heemskerk, Velsen, Amsterdam, Provincie Noord-Holland. In 2022 is inge-stemd met uitgifte van aandelen aan de gemeenten Waterland, Haarlemmermeer en Zaanstad. Begin 2023 is de toetreding geformaliseerd.
Relatie met	Programma 3 Economie en Duurzaamheid
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	Op 31 december 2022 zijn 109.925 aandelen geplaatst voor elk € 1,00. Provincie Noord-Holland en Amsterdam hebben elk 40.000 aandelen. Amstelveen heeft 2.500 aandelen in bezit. In 2022 heeft Amstelveen € 250.000 overgemaakt aan ROM InWest B.V. en in 2023 is tot op heden ook € 250.000 overgemaakt. Amstelveen zal maximaal € 2,5 miljoen overmaken aan ROM InWest B.V. Dit geld wordt beschikbaar gesteld uit de bestemmingsreserve duurzaamheid. ROM InWest B.V. verstrekt leningen voor duurzaamheid aan bedrijven. Door aflossing van deze leningen komt geld beschikbaar om weer nieuwe leningen te verstrekken ("revolving fund"). De gedachte is dat op termijn Amstelveen het bedrag dat is ver-strekt terug ontvangt. Vanuit voorzichtigheid is in de jaarrekening 2020 van de gemeente Amstelveen een bestemmingsreserve van € 2,5 miljoen gevormd ter afdekking van een mogelijk risico dat het (volledige) bedrag niet wordt terugbetaald.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2021	31-12-2022
	-1.594	n.v.t.	18.272	n.v.t.	6.015

Naam	**AmstelveenSport B.V.**
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	De Vennootschap heeft ten doel: a. de (commerciële) exploitatie van sport-, recreatie-, onderwijs- en welzijnsfaciliteiten, daaronder begrepen het ter beschikking stellen van ruimte, faciliteiten, techniek en logistiek, b. het in opdracht uitvoeren van sportbeleid en beleid op het gebied van bewegen, het verrichten van werkzaamheden en verlenen van diensten en adviezen op het gebied van sport, recreatie, onderwijs, welzijn en overige dienstverlening, daaronder begrepen doch niet beperkt tot het organiseren van evenementen; c. het (commercieel) beheren, exploiteren en onderhouden van in eigendom, erfpacht of opstal aan haar toebehorende of door haar gehuurde onroerende zaken; d. het deelnemen in, financieren van, het zich op andere wijze interesseren bij en het voeren van beheer en bestuur over andere ondernemingen binnen de onder a. en b. genoemde doelstellingen, alsmede het zich (mede)verbinden voor verplichtingen van groepsmaatschappijen; e. het verrichten van activiteiten, het verkopen van (sport)artikelen en consumpties en het verlenen van diensten die verband houden met de in dit artikel genoemde doelen; f. het verrichten van al hetgeen met vorenstaande verband houdt, of daartoe bevorderlijk kan zijn, een en ander in de ruimste zin van het woord.
Deelnemers	De aandelen zijn 100% in handen van de gemeente Amstelveen.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen en Programma 2 Onderwijs en ontplooiing Thema Sport.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders
Financieel belang	Per 16 mei 2019 is de Stichting Sportbedrijf Amstelveen omgezet in AmstelveenSport BV. Het geplaatst en gestort aandelenkapitaal bedraagt € 196.000. De BV beoogt winst te maken en keert jaarlijks (indien voldaan aan voorwaarden) dividend uit. De vennootschap is een btw-plichtige onderneming.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	197	293	491	7.743	5.451

Naam	**Stedin Groep (Netwerkbedrijf)**
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doelstelling	Stedin heeft als belangrijkste doel het ontwerpen, aanleggen, exploiteren en onderhouden van distributienetten voor elektriciteit, gas, water en stoom. De aandelen van Stedin Groep moeten in overheidshanden blijven.
Deelnemers	De aandelen van Stedin Holding N.V. zijn in handen van 53 gemeenten, waarvan er 44 een aandeel hebben van minder dan 2%. Het totaal aantal geplaatste en volgestorte aandelen door de deelnemende gemeenten bedraagt 4.970.978. Amstelveen bezit 73.671 aandelen (1,482%), waarvan de nominale waarde € 7.367.100 bedraagt (€ 100 nominaal per aandeel). De gemeente Rotterdam heeft daarentegen een aandelenkapitaal van 31,69% en bezit samen met de gemeenten Den Haag en Dordrecht 57,29% van de aandelen. In juni 2021 heeft Stedin 416.068 preferente aandelen uitgegeven met een totaal bedrag van € 200 miljoen. Amstelveen heeft 11.713 aandelen gekocht (2,82%) voor een bedrag van € 5.630.321,97.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	Het uitgekeerde dividend wordt ingezet als algemeen dekkingsmiddel.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	44	3.270	3.342	5.178	4.912

Naam	**BNG Bank**
Vestigingsplaats	Den Haag
Doelstelling	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van € 2,50).
Deelnemers	De BNG, opgericht in 1914, is een structuurvennootschap. De aandelen zijn voor de helft in handen van de Staat; de andere helft is geplaatst bij decentrale overheden (gemeenten, provincies en hoogheemraadschap). De gemeente Amstelveen bezit 143.520 aandelen, hetgeen neerkomt op een beperkt belang van afgerond 0,2% van het totaal aantal aandelen. BNG bank waardeert de aandelen voor € 2,50 per stuk, hetgeen een balanswaarde betekent van € 358.800,00. Ieder jaar wordt door de bank een dividend uitgekeerd.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	Het uitgekeerde dividend wordt ingezet als algemeen dekkingsmiddel.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	300	5.062	4.615	143.995	107.459

3.6 Grondbeleid

Inleiding

Artikel 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bepaalt dat de paragraaf grondbeleid in elk geval moet bevatten:

- Visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's;
- Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd;
- Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitaties;
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves van grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken.

Visie

Voor veel gemeentelijke activiteiten is grond nodig. Gemeentelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting (wonen, bouwlocaties, stedelijke vernieuwing), economie (ontwikkeling bedrijventerrein), natuur (ontwikkeling en behoud groenstructuren), milieu (bufferzones, milieuzonering) en recreatie hebben consequenties voor het grondgebruik in de gemeente, waardoor in veel gevallen het bestaande grondgebruik veranderd moet worden. Het gemeentelijk grondbeleid is ondersteunend om die veranderingen in het grondgebruik te sturen. Het voeren van grondbeleid is daarmee geen doel op zich, maar vormt een instrument van ruimtelijke ordening.

Bij actief grondbeleid wordt de bestemming verwezenlijkt door gebruik te maken van een gemeentelijke grondpositie. Hierbij worden de grondexploitatiekosten gedekt uit de opbrengst van de gronduitgifte. De door de gemeente gewenste bestemming kan ook door een particulier worden verwezenlijkt waarbij de gemeente een facilitaire rol heeft en grondexploitatiekosten verhaalt. Het actuele gemeentelijk grondbeleid is vastgelegd in de nota Grondbeleid die door de gemeenteraad op 17 februari 2021 door de gemeenteraad is vastgesteld. Hierin zet de gemeente in op een situationeel grondbeleid, waarbij per situatie wordt gekeken of actief grondbeleid voldoende bijdraagt aan de gemeentelijke doelstellingen om daarvoor te kiezen.

Het eindbeeld van een voorgestane ruimtelijke ontwikkeling wordt opgenomen in een ruimtelijk besluit, zoals een bestemmingsplan. Indien het ruimtelijk besluit een of meer directe bouwtitels bevat, dient als financieel kader voor de uitvoering, een begroting ("grondexploitatie") voor deze ruimtelijke ontwikkeling te worden vastgesteld. In de grondexploitatie worden alle ruimtelijke kosten en opbrengsten opgenomen die nodig zijn om de voorgenomen bouwplannen mogelijk te maken.

Naast de gemeentelijke grondexploitatie heeft de wetgever in de Wet ruimtelijke ordening de omgang met de particuliere grondexploitatie geregeld. Ruimtelijke besluiten zijn rechtsgeldig indien gelijktijdig een besluit wordt genomen over de vorm van het wettelijk kostenverhaal. Het gemeente bestuur dient op het moment van het nemen van het ruimtelijk besluit en het nemen van het besluit over de vorm van het verplichte kostenverhaal zich verzekerd te weten van het verhaal van de grondexploitatiekosten, zoals door middel van een anterieure overeenkomst.

Het grondbeleid speelt een belangrijke rol bij het realiseren van de ambities van de gemeente. De doelstelling hierbij is het zodanig sturing geven aan de inzet en het gebruik van grond dat daarmee ruimtelijke en beleidsdoelstellingen (ten aanzien van wonen, werken, onderwijs, zorg, natuur en recreatie) kunnen worden gerealiseerd.

Het grondbeleid is zowel in juridisch als financieel opzicht instrumenteel van aard en is volgend ten aanzien van doelstellingen die de gemeente heeft gesteld met betrekking tot beleidsvelden zoals

Wonen, Economische Zaken, Verkeer en Vervoer, Groen en Ruimtelijke Kwaliteit. De hoofdlijn van de gemeentelijke ruimtelijke ambities is opgenomen in de structuurvisie.

Met het vaststellen van de structuurvisie Amstelveen 2025+ in 2011 heeft de gemeenteraad de ruimtelijke agenda van de gemeente voor de komende jaren vastgelegd. Daarnaast heeft de gemeente een Woonagenda, de economische agenda, de detailhandelsnota en het Amstelveens verkeers- en vervoersplan vastgesteld. Bij de ontwikkeling en uitgifte van gronden worden naast de nota Grondbeleid en de algemene verkoopvoorwaarden ook de jaarlijks door het college van B&W vastgestelde grondprijzen toegepast.

Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd

De gemeente Amstelveen beschikt (nog) over een beperkte voorraad ontwikkelgronden. Gezien de (financiële) risico's die verbonden zijn aan grote voorinvesteringen bij actief grondbeleid is de gemeente het afgelopen decennium terughoudend geweest met het aankopen van gronden. De gemeente Amstelveen was hierdoor aangewezen op het voeren van een overwegend facilitair grondbeleid en geeft proactief ruimte aan private partijen om hun gronden zelf te ontwikkelen. Met enkel facilitair grondbeleid worden beleidsdoelstellingen moeizaam gerealiseerd, daarom wordt nu situationeel bepaald of de gemeente een faciliterende of meer actieve rol in nieuwe ontwikkelingen neemt.

Bij actief grondbeleid volgen resultaatnemingen uit lopende grondexploitaties. Indien een project zeker met een positief resultaat zal afsluiten is het verplicht eerder tot winstneming over te gaan. Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) stelt deze randvoorwaarden voor vervroegde winstneming. Deze zijn opgenomen in de Notitie grondexploitaties 2019 van de commissie BBV (juli 2019). In deze notitie wordt de zogenoemde POC methode (percentage of completion) voorgeschreven voor winstnemingen. Door toepassing van deze methode worden winsten genomen naar rato van de voortgang van het project.

Bij facilitair grondbeleid verhaalt de gemeente kosten op private partijen om de ontwikkeling mogelijk te maken. Dit is voor de gemeente wettelijk verplicht. Eventueel ontstane tekorten of overschotten worden zoveel mogelijk in het jaar waarin ze zich voordoen verantwoord.

Door de enorme druk op de woningmarkt in de regio Amsterdam blijft het prijsniveau van bouwrijpe grond licht stijgen. De prijsontwikkeling op de langere termijn is onzeker.

Verbetering op de markt voor bouwkavels ten behoeve van de realisering van werklocaties (bedrijventerreinen en kantoren) is in beweging. In Amstelveen Noord, waar gemeente en eigenaren in Kronenburg zoeken naar een mix van functies, was sec. het ontwikkelen van kantoren niet aan de orde en werd gestreefd naar woon-werkgebied met ondersteunende voorzieningen en nieuwe kantoorconcepten. Tot op heden ontbreekt de benodigde toestemming van het ministerie van I&W hiervoor vanwege het Luchthavenindelingsbesluit (Lib). In 2020 is de ontwikkelvisie voor de transformatie van bedrijventerrein Legmeer door de gemeenteraad vastgesteld. Momenteel wordt een second opinion uitgevoerd door een extern bureau. Bij gebleken haalbaarheid en uitvoerbaarheid zal de ruimtelijke procedure (formeel) worden gestart.

Voor Startbaan 16 is de bouw van de ruim 550 woningen in volle gang. De oplevering vindt plaats in 2024. Het project Acacialaan wordt eind 2023 opgeleverd. De bouw van de woningen aan de Charlotte van Montpensierlaan start in 2023. Voor project Oostelijke Poeloever fase 2 start de bouw nog dit jaar. Project Alleman kwartier wordt gefaseerd uitgevoerd. In het project Middenwaard zijn alle individuele kavels verkocht, op een na. De uitgifte van de overige gronden is in voorbereiding. Vanwege de zoekopdracht voor nieuwe of tijdelijke huisvesting voor het onderwijs is deze uitgifte vertraagd. Dit wordt in tweede helft 2023 verder voorbereid. Voor het project Landtong is een tenderprocedure (gronduitgifte) in voorbereiding. Het nieuwe schoolgebouw is eind 2024 gereed. De woningen in project Startbaan 8 zijn opgeleverd. Voor project

Ouderkerkerlaan 150 wordt de anterieure overeenkomst opgesteld en start dit jaar de ruimtelijke procedure. In het project Westwijk Zuidoost loopt een nieuwe ruimtelijke procedure voor de zorgwoningen. Zodra het bestemmingsplan onherroepelijk is volgt de uitgifte.

Tot slot is voor De Scheg (circa 1.400 woningen) in 2022 het bestemmingsplan De Scheg Oost vastgesteld en de grondexploitatie voor de gehele Scheg. Het bestemmingsplan voor De Scheg West heeft ter inzage gelegen en is voor vaststelling voorzien in oktober 2023. Het bestemmingsplan De Scheg Midden zal eind 2023 ter inzage worden gelegd.

Het is mogelijk dat reeds tijdens de voorbereiding de particuliere ontwikkelaar afziet van de verdere ontwikkeling van zijn initiatief. Er resteert in een dergelijk geval geen wettelijke grondslag voor het gemeentelijk kostenverhaal. Om dit risico te beperken wordt in de voorbereidende fase een afspraak gemaakt over de financiering van ambtelijke plankosten via een voorovereenkomst. Dit vindt plaats in drie stappen. Middels de zogenaamde brief opstartkosten worden kosten voor het opstellen van de projectnotitie (het opstarten van het project) en het opstellen van de voorovereenkomst in rekening gebracht. Vervolgens wordt in de voorovereenkomst geregeld dat de kosten tot en met het nemen van een principebesluit voor het project worden verhaald plus de kosten voor opstellen van de anterieure overeenkomst. In de anterieure overeenkomst worden alle kosten voor het realiseren van het project verhaald die de gemeente moet maken.

Instrumentarium voor facilitair grondbeleid

Met facilitair grondbeleid wordt een groot aantal kleinere locaties en enkele grotere locaties ontwikkeld.

Er wordt gewerkt aan de volgende projecten:
Naast de in de vorige paragraaf genoemde ontwikkeling in de projecten kunnen nog de volgende projecten worden genoemd: Groen van Prinstererlaan 114, Haagbeuklaan 1-3, Ouderkerkerlaan 150, diverse 1-woning ontwikkelingen aan de Amsteldijk en gedeelten van de bedrijventerreinen De Loeten en BTAZ en woningbouwontwikkeling de Scheg.

Instrumentarium voor actief grondbeleid

Bij actieve grondexploitaties ontwikkelt de gemeente de grond vanuit een eigen grondpositie. De kosten worden hierbij gedekt uit de opbrengsten van de gemeentelijke gronduitgifte.

Belangrijke actuele ontwikkelingen

Middenwaard
In 2024 wordt gewerkt aan de opstart van de volgende fase van het project; gronduitgifte via een tender.

Lindenlaan 315-323
De planontwikkeling voorziet in een combinatie van woningbouw met verschillende maatschappelijke functies, dit is in voorbereiding

Kalkbranderij
Deze locatie wordt ingezet voor de opvang van diverse doelgroepen. Op deze locatie wordt tijdelijke huisvesting gerealiseerd voor de periode van 15 jaar? De bouw start nog dit jaar en de tijdelijke units worden in 2024 in gebruik genomen.

Maccabiadelaan
Deze locatie wordt ingezet voor permanente woningen geschikt voor diverse doelgroepen. De planvorming vindt plaats in 2024 en de oplevering staat voor 2025 gepland.

Appellaan / Notenlaan fase 2
Deze locatie wordt ingezet voor permanente woningen geschikt voor diverse doelgroepen. De planvorming vindt plaats in 2024 en de oplevering staat voor 2025 gepland.

Landtong
Een tender voor gronduitgifte voor de woningbouw wordt in 2023 voorbereid en in 2024 in de markt gezet. De woningbouw kan pas starten nadat de nieuwe school is opgeleverd en de oude opstellen (de tijdelijke huisvesting) zijn gesloopt.

Carmenlaan / Parelvisserslaan
De uitvoering van dit plan is onhaalbaar gebleken. Voor de locatie Carmenlaan (eigen grond) wordt eind 2023 of begin 2024 gestart met onderzoek naar de haalbaarheid van een nieuwe invulling.

Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

De jaarlijkse actualisering van de grondexploitaties is vastgesteld in de raadsvergadering van 24 mei 2023. Op de volgende website staan onder agendapunt 4.4. de stukken.
Agenda amstelveen - Raadsvergadering woensdag 24 mei 2023 21:45 - 23:30 - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)

De uitgangspunten voor de financiële resultaatneming bij grondexploitatie zijn opgenomen in de eerder genoemde notitie van de commissie BBV van juli 2019. In deze notitie wordt gesproken over de zogenaamde POC methode. Door toepassing van deze methode worden winsten eerder genomen, naar rato van de voortgang van het project. Dit betekent dat het percentage verkochte grond maal het percentage gerealiseerde kosten maal de verwachte winst minus de resterende risico's het bedrag bepaalt dat aan tussentijdse winst genomen moet worden.

Bij facilitair grondbeleid is er doorgaans een neutraal resultaat. Eventueel ontstane tekorten of overschotten worden in het jaar waarin ze zich voordoen verantwoord of als deze nog niet zeker zijn wordt er een voorziening gevormd.

Zoals in de actualisering ultimo 2022 is opgenomen, is in de jaren 2024 tot en met 2027 een winstneming voorzien van respectievelijk € 6,8, € 1,2, € 11,1, en € 2,7 miljoen uit de actieve grondexploitaties.

Het afsluiten van voltooide grondexploitaties

Eind 2023 verwachten we de volgende actieve grondexploitaties financieel af te kunnen sluiten:
- Bankrashof 3
- Texelstraat 90
- Charlotte van Montpensierlaan 2a
- Oostelijke Poeloever 2
- Bovenkerkerweg 86
- Kruitmolen 19a - 21

Een onderbouwing van de geraamde winstneming

De uitgangspunten voor de financiële resultaatneming bij grondexploitatie zijn opgenomen in de eerder genoemde notitie van de commissie BBV van juli 2019. In deze notitie wordt gesproken over de zogenaamde POC methode. Door toepassing van deze methode worden winsten eerder genomen, naar rato van de voortgang van het project. Dit betekent dat het percentage verkochte grond maal het percentage gerealiseerde kosten maal de verwachte winst minus de resterende risico's het bedrag bepaalt dat aan tussentijdse winst genomen moet worden.

Bij facilitair grondbeleid is er doorgaans een neutraal resultaat. Eventueel ontstane tekorten of overschotten worden in het jaar waarin ze zich voordoen verantwoord of als deze nog niet zeker zijn wordt er een voorziening gevormd.

Zoals in de actualisering ultimo 2022 is opgenomen, is in de jaren 2024 tot en met 2027 een winstneming voorzien van respectievelijk € 6,8 € 1,2 € 11,1 en € 2,7 miljoen uit de actieve grondexploitaties.

Prognose

De jaarlijkse actualisering van de grondexploitaties is vastgesteld in de raadsvergadering van 24 mei 2023. Op de volgende website staan onder agendapunt 4.4. de stukken.
Agenda amstelveen - Raadsvergadering woensdag 24 mei 2023 21:45 - 23:30 - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)

Indien een verlies wordt voorzien, moet hiervoor direct een verliesvoorziening worden gevormd. Voor deze eventuele toekomstige verliezen worden voorzieningen aangehouden conform gestelde BBV richtlijnen.

De stand van de voorziening actieve grondexploitaties bedraagt per 1-1-2023 € 614.000

Voor enkele facilitaire projecten met is een voorziening getroffen. De stand van de voorziening facilitaire projecten bedraagt per 1-1-2022 € 581.000

In het overzicht zijn drie projectcategorieën gehanteerd:
- Actieve grondexploitaties in uitvoering, Bouwgronden In Exploitatie genoemd (BIE)
- Actieve grondexploitaties in voorbereiding (AGIV)
- Faciliterende grondexploitaties (FAC)

Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves

In het algemeen geldt dat indien een verlies wordt voorzien, hiervoor direct een verliesvoorziening moet worden gevormd. Voor deze eventuele toekomstige verliezen worden voorzieningen aangehouden conform gestelde BBV richtlijnen.

De stand van de voorziening actieve grondexploitaties bedraagt per 1-1-2023 € 614.000

Voor enkele facilitaire projecten met is een voorziening getroffen. De stand van de voorziening facilitaire projecten bedraagt per 1-1-2022 € 581.000

3.7 Financiering

Inleiding

De wet Fido stelt regels voor het beheersen van financiële risico's, zowel op aangetrokken als op uitgezette middelen en voor het treasurybeheer.

Net als het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht de wet Fido gemeenten om een financieringsparagraaf op te nemen in de begroting en de jaarrekening. Deze paragraaf heeft met name betrekking op de treasuryfunctie. Treasury is het vakgebied dat zich bezighoudt met de financiering en liquiditeit van een organisatie en de daaruit voortvloeiende financiële risico's.

Financieringspositie en rente-ontwikkeling
In 2010 heeft Amstelveen voor de financieringsbehoefte een vaste geldlening afgesloten voor de financieringsbehoefte op lange termijn (€ 90 miljoen à 4,45%). Bij het bepalen van de looptijd van de lening is aansluiting gezocht bij de looptijd van de te financieren activa (met name riolering en onderwijshuisvesting).
De daadwerkelijke financieringsbehoefte treedt later op door twee ontwikkelingen. In de eerste plaats is met name door de verkoop van Eneco een fors bedrag aan nieuwe liquiditeit vrijgekomen. In de tweede plaats komt de feitelijke uitvoering van de gemeentelijke investeringsagenda (scholenbouw, sportvoorzieningen, extra zwemwater, infrastructurele werken) later tot stand door tal van oorzaken die ook steeds in de jaarstukken worden verantwoord.
Dit betekent dat Amstelveen op dit moment een kasreserve/liquiditeitsoverschot heeft. De jaarrekening 2022 meldt dat Amstelveen per 31 december 2022 € 74 miljoen heeft uitstaan via schatkistbankieren. Tegelijkertijd is onverminderd sprake van een forse investeringsagenda, dat tot uitdrukking komt in geraamde financieringstekorten van € 40 miljoen in 2023 en € 60 miljoen in 2024 (zie berekend EMU-saldo hierna). De huidige kasreserve is dus evident van tijdelijke aard, al kan en zal het feitelijke verloop blijven afwijken van de ramingen (marktomstandigheden, planologische procedures, participatie, vergunningen enz.).

Tot eind 2022 was sprake van een rentestand "rond de nul", daarna zien we de rente sterk stijgen. De Europese Centrale Bank (ECB) blijft de rente verhogen om de hoge prijsstijgingen in de eurozone tegen te gaan. Dit heeft tot gevolg dat de gemeente sinds lange tijd vanaf eind 2022 rente ontvangt over het bedrag dat staat uitgezet bij het Rijk via schatkistbankieren.
Daardoor gaan de op dit moment via schatkistbankieren uitstaande gelden renderen hetgeen in 2023 tot forse incidentele rentebaten leidt, die ook in de Perspectiefnota en Tweede Tijdvakrapportage tot uitdrukking komen. Ook voor 2024 verwachten we incidentele rentebaten, al kan die omvang daarvan nu nog niet "hard" worden gekwantificeerd. Op basis van de bestuurlijke besluitvorming inclusief meerjarige investeringsplanning zoals verwerkt in de meerjarenbegroting neemt de kasreserve snel af en blijft het incidentele rentevoordeel over 2024 beperkt tot € 0,2 miljoen. De ervaring leert, zoals hiervoor toegelicht, dat de feitelijke besteding hier veelal bij achterblijft. Hiermee samenhangende extra incidentele rentebaten worden via de komende P&C-rapportages gemeld.

Concreet houdt deze begroting rekening met een rente (rendement over uitstaande middelen) van 2,5%. Dit werkt ook door in de te hanteren interne rekenrente. Voorgesteld wordt deze te verlagen van 2% naar 1,25%. "Rekenkundig" resulteren de voorliggende begrotingscijfers conform het door BBV voorgeschreven rekenschema in een interne rekenrente van 1,42% (zie overzicht renteschema in deze paragraaf). Dit percentage is neerwaarts afgerond naar 1,25%, anticiperend op een verwachte vertraging in de feitelijke uitgavenontwikkeling ten opzichte van de raming. Dit maakt de kans kleiner dat over 2024 achteraf een herberekening van de rekenrente moet plaatsvinden. Als de nacalculatie te veel afwijkt van de begroting, dan verplicht het BBV tot een herberekening achteraf.

EMU-saldo

Op basis van deze begroting wordt voor 2024 een EMU-tekort verwacht van afgerond € 60 miljoen. De landelijke referentiewaarde voor Amstelveen bedraagt ongeveer een tekort van € 12 miljoen.

In het uiterste geval kan op grond van de wet HOF bij een landelijke overschrijding van het EMU-saldo een deel van de Europese boete worden verrekend met de algemene uitkering.

	2023	2024	2025	2026
1. Exploitatiesaldo vóór mutatie reserves	7.333	1.153	104	11.247
+ 2. Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	13.184	15.168	16.401	16.440
+ 3. Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	5.500	5.499	5.498	5.217
- 4. Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-63.938	-58.646	-44.658	-48.799
- 5. Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	2.724	-20.621	10.851	12.815
+ 6. Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord				
- 7. Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-5.551	-4.217	-3.890	-3.513
Berekend EMU-saldo (min = EMU-tekort)	**-40.748**	**-61.663**	**-15.695**	**-6.594**

Meerjarenbalans t.b.v. EMU-saldo

In de BBV-voorschriften staat opgenomen dat de begroting een geprognosticeerde balans moet bevatten die tenminste de posten toont waarmee het gemeentelijk aandeel in het EMU-saldo kan worden herleid. Het EMU-saldo is gebaseerd op het volgende overzicht van geïnvesteerde middelen en financieringsmiddelen. In de bijlage "Meerjarenbalans" staat een volledige balans opgenomen.

	2023	2024	2025	2026	2027
Activa	**31-dec-23**	**31-dec-24**	**31-dec-25**	**31-dec-26**	**31-dec-27**
(im) Materiële vaste activa	287.715	338.469	381.947	410.204	442.564
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	13.609	13.609	13.609	13.609	13.609
Financiële vaste activa: Leningen	5.248	5.248	5.248	5.248	5.248
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar *					
Totaal Vaste Activa	**306.571**	**357.325**	**400.803**	**429.061**	**461.420**
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	16.700	13.976	34.596	23.746	10.931
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	244	244	244	244	244
Uitzettingen <1 jaar					
Liquide middelen	13.302	-29.696	-93.610	-111.554	-120.398
Overlopende activa	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Totaal Vlottende Activa	**60.246**	**14.524**	**-28.769**	**-57.564**	**-79.223**
Totaal Activa	**366.817**	**371.849**	**372.034**	**371.496**	**382.197**

Passiva	31-dec-23	31-dec-24	31-dec-25	31-dec-26	31-dec-27
Eigen vermogen	251.231	258.564	259.716	259.820	271.068
Voorzieningen	36.131	36.080	37.363	38.971	40.675
Vaste schuld	64.455	62.205	59.955	57.705	55.455
Totaal Vaste Passiva	**351.817**	**356.849**	**357.034**	**356.496**	**367.197**
Vlottende schuld *					
Overlopende passiva *	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Totaal Vlottende Passiva	**15.000**	**15.000**	**15.000**	**15.000**	**15.000**
Totaal Passiva	**366.817**	**371.849**	**372.034**	**371.496**	**382.197**

* samengevoegd onder "Overlopende passiva"

Rente-exploitatie

De rente-exploitatie geeft het verschil weer tussen de rentekosten en renteopbrengsten. Deze grootheden komen voort uit ontwikkelingen binnen de balans. De inkomsten van de rente-exploitatie zijn de in rekening gebrachte rentekosten op de geïnvesteerde middelen en uitgezette geldleningen. De uitgaven op de rente-exploitatie hebben betrekking op de te betalen rentekosten op voorzieningen en opgenomen geldleningen.

	Rentepercentage	
	Begroting	Rekening
Investeringen en rentedragende reserves	2,0	2,0
Liquiditeiten saldo grondexploitaties	1,55	1,55
Kortlopend uit te zetten middelen	2,5	werkelijk
Kortlopend aan te trekken middelen	2,5	werkelijk

De berekening van het rentepercentage voor grondexploitaties is gebaseerd op specifieke richtlijnen vanuit BBV. Dit leidt tot een in de begroting gehanteerd percentage van 1,55.

Ten opzichte van begroting 2023 zijn de begrote rentes voor kortlopende middelen verhoogd van 0% naar 2,5%. In 2023 wordt over kort uitstaande middelen bij de schatkist een rente vergoed die substantieel hoger is dan 0%. Dit heeft ertoe geleid dat in deze begroting het meerjarige percentage op 2,5% wordt geprognosticeerd. Dit komt in het navolgende overzicht tot uiting op de regel "financieringspositie".

In de renteparagraaf worden alle financieringslasten van de gemeente verzameld en doorberekend. Structureel is deze rente-exploitatie in evenwicht.

bedrag x € 1.000.000		2024		2025		2026		2027	
	Rente	stand 1jan	Rente	stand 1jan	Rente	stand 1jan	Rente	stand 1jan	Rente
Materiële vaste activa	2,00%	287,7	3,1	338,5	3,9	381,9	4,9	410,2	5,6
Uitgeleende langl. leningen	divers	5,2	0,1	5,2	0,1	5,2	0,1	5,2	0,1
Deelnemingen	2,00%	13,6	0,3	13,6	0,3	13,6	0,3	13,6	0,3
Gronden en voorraden	divers	16,9	0,3	14,2	0,2	34,8	0,6	24,0	0,4
Financieringspositie	2,50%	13,3	0,3	-29,7	-0,7	-93,6	-2,3	-111,6	-2,8
Vorderingen <1 jaar	0,00%	30,0	0,0	30,0	0,0	30,0	0,0	30,0	0,0
Totaal rente-inkomsten		**366,8**	**4,1**	**371,8**	**3,8**	**372,0**	**3,6**	**371,5**	**3,6**
Eigen vermogen	2,00%	12,6	0,1	12,5	0,1	12,3	0,1	12,1	0,1
Eigen vermogen (rentevrij)	0,00%	274,7	0,0	282,2	0,0	284,8	0,0	286,7	0,0

Vaste schulden > 1 jaar	4,45%	64,5	2,9	62,2	2,8	60,0	2,7	57,7	2,6
Schulden < 1 jaar	0,00%	15,0	0,0	15,0	0,0	15,0	0,0	15,0	0,0
Totaal rente-uitgaven		**366,8**	**2,9**	**371,8**	**2,8**	**372,0**	**2,7**	**371,5**	**2,6**
Saldo rente-exploitatie		**0,0**	**1,1**	**0,0**	**1,0**	**0,0**	**0,8**	**0,0**	**1,0**

Renteschema voor bepalen omslagrente

In de notitie rente 2017 van de commissie BBV staat een renteschema opgenomen om de toegestane omslagrente te bepalen. Dit leidt tot een renteresultaat van afgerond € 1,0 miljoen.

In de notitie rente 2017 van de commissie BBV staat aangegeven dat door opnemen van het renteschema in de paragraaf financiering inzicht wordt gegeven in de volgende drie punten:
1. de rentelasten;
2. het renteresultaat;
3. de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

Het voorgeschreven rentemodel houdt rekening met 4 grootheden:
A. Werkelijk ontvangen en betaalde rente;
B. Rente die aan grondexploitaties moet worden doorberekend op basis van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille, naar verhouding vreemd vermogen / totaal vermogen van de balans per 1 januari;
C. Interne rente over eigen vermogen en voorzieningen;
D. Boekwaarde vaste activa per 1 januari;
De som van A t/m C wordt gedeeld door D en uitgedrukt in een percentage.

Amstelveen rekent -naast een interne rentevergoeding over het eigen vermogen- rente over de voorziening "Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers" die gewaardeerd is tegen contante waarde. De rente is daarbij nodig om in de toekomst het benodigde bedrag gespaard te hebben.

Het renteschema leidt tot een toegestaan percentage van 1,42%. De omslagrente mag binnen een marge van 0,5%-punt worden afgerond. Het gehanteerde percentage van 2,00% past niet binnen deze marge. Het begrote positieve renteresultaat in 2024 van € 1,125 miljoen ontstaat doordat de gehanteerde omslagrente van 2,00% hoger is dan 1,42%.

De inleiding van deze paragraaf geeft een uiteenzetting waarom wordt voorgesteld het percentage voor de begroting 2024 vast te stellen op 1,25.

Renteschema volgens BBV notitie (bedrag x € 1.000)	**2024**
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	2.866
b. -/- de externe rentebaten	-333
a+b totaal door te rekenen externe rente	**2.533**
De rente die aan de grex MOET worden doorberekend	-289
-/- de rente van projectfinanciering die aan het taakveld MOET worden doorberekend	
c. -/- rente grondexploitaties	**-289**
d. Aan taakvelden toe te rekenen EXTERNE rente (a tm c)	2.245

e1. Rente over eigen vermogen	0
e2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op CW)	71
f. Totaal geraamde/werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente (d+e)	2.315
g. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-3.440
h. Renteresultaat op het taakveld treasury (f+g)	**-1.125**

1. Boekwaarde vaste activa (excl. Investeringsfonds) -/- aan derden verstrekte leningen per 1 januari	163.048
2. Saldo bij f)	2.315
3. Toegestaan % (2 gedeeld door 1)	**1,42%**

1. Renteresultaat	-1.125
2. Totaal werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente (saldo bij f)	2.315
Afwijking mag niet meer dan 25% bedragen (1 gedeeld door 2)	**-48,59%**

Risicobeheer

Renterisico's

In de wet Fido is een tweetal kwantitatieve normen opgenomen om ongewenste renterisico's te voorkomen. Deze kwantitatieve eisen zijn gericht op het bevorderen van een solide financiering en beperking van het renterisico.

Kasgeldlimiet

De kortlopende schuld wordt getoetst aan de hand van de kasgeldlimiet. Onder de kasgeldlimiet wordt het maximale bedrag verstaan dat de gemeente voor kortlopende leningen mag lenen in een bepaald jaar. Dit bedrag is gelijk aan 8,5 % van de begrotingsomvang. Dit komt voor Amstelveen overeen met een volume van ongeveer € 20 miljoen. De kasgeldlimiet is gericht op het voorkomen van ongewenste renterisico's die ontstaan door het aangaan van overmatig korte termijnfinancieringen. In Amstelveen is in 2022 in geen enkel kwartaal de financieringsbehoefte ingevuld via het aantrekken van kort geld. Ook in de eerste twee kwartalen van 2023 is sprake van een overschot aan liquide middelen.

Renterisiconorm

De Fido-norm voor lange financiering houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossing en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het doel van deze norm is: hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De norm geeft niet aan hoeveel een gemeente langlopend mag financieren, maar hoeveel zij maximaal mag aflossen. Onderdeel van de berekening vormt het bedrag aan renteherziening. Dit is voor Amstelveen niet van toepassing. Het betreft hier namelijk leningen waarbij op basis van de lening voorwaarden de rente door de tegenpartij eenzijdig kan worden opgezegd. De lening portefeuille bevat geen leningen met deze voorwaarde.

De renterisiconorm bedraagt voor Amstelveen ongeveer € 50 miljoen. Met andere woorden: de aflossing op de aangetrokken gelden mag in de komende jaren niet meer bedragen dan genoemd bedrag per jaar. Tot en met 2027 wordt op de leningportefeuille in een begrotingsjaar niet meer afgelost dan € 2,25 miljoen zodat ruimschoots aan de norm wordt voldaan.

Rentevisie

Jarenlang had Amstelveen overtollige liquiditeiten die slechts bij het Rijk uitgezet mochten worden. In de komende jaren ontstaat een moment dat geld aangetrokken moet worden om de benodigde

financieringsmiddelen beschikbaar te hebben. De ontwikkeling van de geld- en kapitaalmarktrente wordt weer belangrijker voor Amstelveen.

Kredietrisico en relatiebeheer
Het kredietrisico wordt beperkt doordat in het treasurystatuut eisen worden gesteld aan de tegenpartij. Bij het verstrekken van leningen uit hoofde van de publieke taak worden garanties en zekerheden geëist. Hier wordt uitsluitend vanaf gezien als de gemeenteraad anders besluit. De gemeente Amstelveen heeft alleen beleggingen en uitzettingen die in het verlengde van de publieke taak liggen. Er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten zoals opties, swaps en futures.

Momenteel heeft de gemeente aandelen van de Bank Nederlandse Gemeenten en Stedin. Per 31 december 2021 is het grootste deel van de liquide middelen uitgezet via schatkistbankieren. Daarnaast zijn nog bankrelaties met BNG, ING en Rabo.

Financiering

Langlopende leningen
In 2010 zijn stappen gezet om de vermogensbehoefte voor langere termijn in te vullen. Van vier bancaire instellingen zijn offertes ontvangen, waarbij het aanbod van de Bank Nederlandse Gemeenten als best passend bij de wens van Amstelveen is beoordeeld. Met deze lening heeft de gemeente tegen een tarief van gemiddeld 4,45% voor zeer lange termijn voorzien in haar financieringsbehoefte. Bij het bepalen van de looptijd van de lening is aansluiting gezocht bij de looptijd van de te financieren activa (met name riolering en onderwijshuisvesting).

Amstelveen neemt een lening van in totaal € 90 miljoen af met een looptijd van 40 jaar. Het te lenen bedrag is niet in één jaar geheel beschikbaar gekomen maar is in vier tranches tot en met eind 2013 opgenomen. Eind 2027 resteert van deze lening afgerond € 55 miljoen.

Langlopende uitzettingen en garantiestellingen
De gemeente heeft een beperkt aantal garantiestellingen verstrekt aan sportverenigingen.

Voor een nadere uiteenzetting ten aanzien van de gegarandeerde waarborg woningen, woningcorporaties en Nationale Hypotheek Garantie wordt verwezen naar de jaarstukken 2022:
5.4 Niet Uit de Balans Blijkende Verplichtingen | Jaarstukken 2022 (jaarverslag-2022.nl)

Treasuryfunctie

Treasurystatuut
In december 2015 heeft de raad ingestemd met de nieuwe verordening ex artikel 212, 213, 213a en het geactualiseerde treasurystatuut. In de raad van juli 2022 heeft de raad ingestemd met een geactualiseerde verordening ex artikel 212.

Financieringsfunctie reserves en voorzieningen
Wanneer de ontwikkeling van bestemmingsreserves en voorzieningen meerjarig wordt beschouwd, valt te constateren dat deze door de jaren heen gebruikt worden voor de doeleinden waarvoor ze in het leven zijn geroepen.
Het totaal aan egalisatie- en overige bestemmingsreserves bedraagt per 1 januari 2025 afgerond € 50 miljoen waarvan de reserve stedelijke vernieuwing (€ 9 miljoen) en toekomstige gemeentelijke investeringen A9 (€ 6 miljoen) het grootste aandeel vormt. Dit is exclusief de bestemmingsreserve "Dekking kapitaallasten" met een omvang van € 148 miljoen. Deze reserve is bedoeld voor het structureel dekken van de kapitaallasten in vooral onderwijsgebouwen.

Algemene reserve en bestemmingsreserve "stedelijke vernieuwing"
De algemene reserve is allereerst samen met de reserve "stedelijke vernieuwing" belangrijk als risicobuffer om tegenvallers op te vangen. Het door de raad vastgestelde minimumniveau voor de

bufferfunctie is in de Nota risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen 2021 bepaald op € 15 miljoen. Dit benodigde minimumbedrag wordt regelmatig getoetst op basis van een actuele risico-analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de programmabegroting en – rekening.

Uitgangspunt van beleid is verder, dat er niet voor verschillende begrotingsonderdelen afzonderlijke buffers (bestemmingsreserves) worden gevormd. Dat vormt ook het uitgangspunt voor de risico-analyse ter onderbouwing van de gewenste minimum-omvang van de gemeentebreed benodigde buffer. Nauw hieraan verbonden is, dat de algemene reserve tevens voldoende handelingsmarge biedt voor frictie- en transitiekosten en eenmalige beleidsintensiveringen c.q. bestuurlijke prioriteiten in brede zin.

Uiteindelijk is het bij uitstek een politiek-bestuurlijke integrale afweging om in onderlinge balans en samenhang de kaders te stellen voor de noodzakelijke en gewenste voeding en aanwending van zowel de algemene reserve als de reserve stedelijke vernieuwing.

Schuldpositie
In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" staan kengetallen opgenomen die de financiële positie van gemeenten weergeven en die kunnen dienen ter vergelijking met andere gemeenten. Uit deze verplichte financiële kengetallen blijkt dat Amstelveen een sterke financiële positie heeft. De gemeente kan hierdoor tegenvallers opvangen, goed haar taken uitvoeren en hoeft haar inwoners en ondernemers niet overmatig te belasten.

3.8 Wet Open Overheid

Deze openbaarheidsparagraaf komt voort uit artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) dat bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.

In deze paragraaf wordt ingegaan op drie aspecten uit de Woo: de passieve openbaarmaking van informatie, de actieve openbaarmaking van informatie en de plannen ter verbetering van de informatiehuishouding.

Vanuit het motto 'Vanzelfsprekend openbaar' willen wij openbare informatie juist, volledig en netjes beschikbaar stellen. Daarvoor is het belangrijk dat op een bewuste en zorgvuldige wijze wordt omgegaan met overheidsinformatie en dat sprake is van een adequate informatiehuishouding.
Er worden continu stappen gezet om binnen de gestelde termijnen aan de vereisten van de Woo te voldoen. Aan de hand van het programmaplan 2022 zijn belangrijke stappen gezet om conform de uitgangspunten van de Woo te werken. Nu het programma de opstartfase heeft doorlopen, is het tijd voor de volgende fase in de implementatie. Een fase die gericht is op het geven van een variëteit aan praktische handvatten aan de organisatie.

Om de bewustwording te vergroten zijn kennissessies voor leidinggevenden gehouden. Van 12 tot 16 juni 2023 heeft de Week van de Woo plaatsgevonden, waarbij diverse trainingen, workshops en koffietuinsessies zijn georganiseerd voor alle medewerkers. Dergelijke activiteiten worden ook komend jaar georganiseerd.

Passieve openbaarmaking
Onder passieve openbaarmaking wordt verstaan het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek uit de samenleving, een Woo-verzoek. In 2022 heeft de AA-organisatie 112 Wob- en Woo-verzoeken ontvangen. Het aantal verzoeken toont een stijgende lijn en eveneens een toename in omvang en/of complexiteit. De verwachting is dat deze stijging de komende jaren door-zet. Lopende Woo-verzoeken worden wekelijks in het college behandeld.

In 2021 heeft de AA-organisatie een Woo-coördinator aangenomen om het proces rondom het afhandelen van Woo-verzoeken centraal te beleggen. Hiermee is er een beter beeld van de ingekomen verzoeken ontstaan en meer grip op de afhandeling. In 2023 is er een tweede Woo-jurist aangenomen om dit proces te ondersteunen.

Hiernaast is er in 2023 een anonimiseringsrichtlijn opgesteld om de organisatie te kunnen ondersteunen bij de behandeling van Woo-verzoeken.

In 2024 trekken we de lijn van het sneller en beter afhandelen van Woo-verzoeken door. Hiervoor wordt ook gewerkt aan een rapportage zodat jaarlijks in beeld gebracht kan worden waar het Woo-proces nog geoptimaliseerd kan worden.

Actieve openbaarmaking
Belangrijk onderdeel van de Woo is de verplichting tot actieve openbaarmaking van zeventien informatiecategorieën, waarvan er 11 relevant zijn voor de gemeente. Dat moet plaatsvinden via een digitale infrastructuur die door de minister van BZK in stand wordt gehouden. Het doel is, alle informatie die bestuursorganen onder de Woo actief openbaar moeten maken, op één plek voor iedereen vindbaar en doorzoekbaar te maken. Bij de ontwikkeling van de verplichte digitale infrastructuur is uitgegaan van een oplossing waarbij de informatie centraal zou worden opgeslagen. Op advies van het Adviescollege ICT-toetsing heeft de minister van BZK eind 2022 gekozen voor een eenvoudiger en sneller te realiseren oplossing: een verwijsindex (de 'Woo-index') met zoekfunctie. In juni 2023 is de gemeente aangesloten op deze 'Woo-index' en is de redactierol belegd.

De volgende categorieën maakt de gemeente inmiddels al actief openbaar:
- besluiten, verordeningen en andere algemeen verbindende voorschriften;

- overige besluiten van algemene strekking;
- beleidsregels;
- bereikbaarheidsgegevens;
- vergaderstukken en verslagen van de raad;
- agenda's en besluitenlijsten van het bestuur;
- vergaderstukken en verslagen van het bestuur;
- Woo-verzoeken en -besluiten.

In 2024 wordt voor het actief publiceren van de categorie Convenanten een proces uitgewerkt en ingericht.

Informatiehuishouding
Er is een beleid Formele en informele informatie ontwikkeld. Met dit beleid geven we binnen het kader van de Woo, de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer en de Archiefwet uitwerking aan de verplichting om relevante informatie te archiveren. Het beleid geeft de organisatie uitgangspunten en handvatten wat formele en informele informatie is en op welke wijze we deze archiveren. In het verlengde daarvan worden diverse instructies opgesteld, bijvoorbeeld op het gebied van e-mail archivering.

In de weg naar een adequate informatiehuishouding maakt ook de overgang van netwerkschijf naar Teams het werken in relatie tot de Woo makkelijker, simpeler en het zoeken sneller. De realisatie van deze verandering van werken vraagt om richtlijnen en instructies toegespitst op werkzaamheden en ingerichte werkprocessen om de informatie adequater en Woo-proof te maken, waarbij de informatieveiligheid gewaarborgd blijft. Het programmateam werkt daarin samen met de betreffende vakafdeling om de organisatie ook vanuit deze invalshoek verder Woo-proof te werken en blijvend te kunnen sturen op correcte en complete dossiervorming.

In 2024 worden de nodige instructies opgesteld, werkwijzen verbeterd en trainingen gegeven. De uitrol van de overgang van netwerkschijf naar werken in Teams wordt voortgezet en afgerond, waarbij ook de monitoring op de dossiervorming wordt ingericht. Verder wordt ook de implementatie van de selectielijst e-mail bewaring die in 2023 is voorbereid in 2024 afgerond.

4. Bijlagen

A Vertaaltabel programma/taakvelden

Programma 1 Sociaal Domein	
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	F. Gordon
6.2 Wijkteams	F. Gordon
6.3 Inkomensregelingen	M. van Ballegooijen
6.4 Begeleide participatie	M. van Ballegooijen
6.5 Arbeidsparticipatie	M. van Ballegooijen
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	M. van Ballegooijen
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	M. van Ballegooijen
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	F. Berkhout
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	M. van Ballegooijen
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	F. Berkhout
7.1 Volksgezondheid	M. van Ballegooijen
Programma 2 Onderwijs en ontplooiing	
4.1 Openbaar basisonderwijs	F. Berkhout
4.2 Onderwijshuisvesting	F. Berkhout
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	F. Berkhout
5.1 Sportbeleid en activering	H. Raat
5.2 Sportaccommodaties	H. Raat
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	F. Berkhout
5.4 Musea	H. Raat
5.5 Cultureel erfgoed	H. Raat
5.6 Media	H. Raat
Programma 3 Economie en duurzaamheid	
3.1 Economische ontwikkeling	A. Elzakalai
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	A. Elzakalai
3.4 Economische promotie	A. Elzakalai
Programma 4 Openbare ruimte	
2.1 Verkeer en vervoer	H. Raat
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	F. Gordon
7.2 Riolering	F. Berkhout
7.3 Afval	F. Berkhout
7.4 Milieubeheer	F. Gordon
7.5 Begraafplaatsen	burgemeester
Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling	
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	F. Berkhout
0.63 Parkeerbelasting	H. Raat
2.2 Parkeren	H. Raat
2.5 Openbaar vervoer	H. Raat
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	A. Elzakalai
8.1 Ruimtelijke ordening	F. Gordon
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	F. Gordon
8.3 Wonen en bouwen	A. Elzakalai
Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid	
0.1 Bestuur	burgemeester
0.2 Burgerzaken	burgemeester
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	burgemeester
1.2 Openbare orde en veiligheid	burgemeester

B Verloop reserves en voorzieningen

bedrag x € 1.000

	Saldo per 1jan	2024	2025	2026	2027	2028
Algemene reserve		**55.325**	**64.898**	**65.692**	**63.051**	**63.941**
	Dekking kapitaallasten	*138.276*	*147.639*	*147.697*	*146.402*	*147.451*
divers	Dekking kapitaallasten	138.276	147.639	147.697	146.402	147.451
	Egalisatiereserves	*19.717*	*9.780*	*8.208*	*9.918*	*17.809*
4	Buitenruimte	9.405	4.437	506	162	8.517
4	Openbare verlichting (vervanging lichtmasten)	331	239	306	374	908
3	Egalisatie samenwerking AA	1.510	848	909	970	970
3	Egalisatie grondbedrijf (max € 500.000)	2	2	2	2	2
overhead	bedrijfsvoeringsfondsen	5.485	4.017	3.429	3.324	3.324
overhead	Ideaalcomplexen	2.984	238	3.056	5.088	4.089
	Overige bestemmingsreserves	*37.913*	*36.246*	*38.119*	*40.449*	*41.866*
6	FLO kosten brandweer	1.383	1.278	1.204	1.171	1.138
4	Grote projecten	1.107	1.439	1.269	1.269	1.269
2	Nieuwbouw HWC	2.371	2.371	2.371	2.371	2.371
4	Afdekking risico Invest-MRA	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
2	Zorgvlied renovatie park en graven	279	375	471	567	662
5	Startkoop Amstelveen en startersleningen	2.967	2.967	2.967	2.967	2.967
5	Monumentenzorg	148	148	148	148	148
1	Innovatiefonds Zorg en Welzijn Amstelveen	116	116	116	116	116
	Fonds Groen, water, recreatie	0	0	1.650	4.000	4.000
	Kunst in de openbare ruimte	150	300	450	450	450
	gemeentelijk aandeel Kalkbranderij	1.215	1.215	1.215	1.215	1.215
5	Stadshart	0	0	50	150	100
AD	Investering energietransitie + duurzaamheid	6.019	4.249	3.029	1.456	1.486
5	Toekomstige gemeentelijke investeringen A9	6.400	6.400	6.400	6.400	6.400
5	Bedrijventerrein Amstelveen Zuid	4.093	4.093	4.093	4.093	4.093
	Ideaalcomplex hardware IT	1.006	-364	28	418	792
AD	Stedelijke vernieuwing	8.159	9.159	10.159	11.159	12.159
Totaal bestemmingsreserves		**195.906**	**193.666**	**194.024**	**196.769**	**207.126**
4	Afkoop onderhoud graven	9.109	8.959	8.809	8.659	8.509
4	Begraafplaats Zorgvlied	308	298	329	359	359
4	Riolering	1.597	1.626	1.668	1.467	1.478
4	Huishoudelijk afval	1.355	835	825	867	916
4	Onderhoud sportaccommodaties	1.113	1.483	1.854	2.224	2.595
4	Vervanging riolering	2.750	1.800	1.550	1.550	1.300
5	Facilitaire projecten	7.295	7.216	7.216	7.009	7.009
5	Voorziening spaarverlof	656	656	656	656	656
5	Bouwgrondexploitatie en bouwgrond	1.475	1.340	865	865	816
AD	Alg. pensioenwet politiek ambtsdragers + wachtgeld	3.535	3.510	3.484	3.457	3.429
2/5	Onderhoud Vastgoed	4.440	5.859	7.609	9.360	11.110
1/5/AD	Dubieuze debiteuren	2.497	2.497	2.497	2.497	2.497
Totaal voorzieningen		**36.131**	**36.080**	**37.363**	**38.971**	**40.675**
Totaal		**287.363**	**294.644**	**297.079**	**298.791**	**311.743**

Per programma is een overzicht opgenomen van het verloop van de reserves en voorzieningen (zie hoofdstuk 2 Programmaplan).

Algemene reserve

De reserve “stedelijke vernieuwing” vervult samen met de algemene reserve de bufferfunctie voor onvoorziene calamiteiten en uit dien hoofde is de minimale omvang voor beide reserves samen bepaald op € 15 miljoen (besluitvorming Nota risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen 2021).

De algemene reserve bedraagt 1 januari 2024 € 55 miljoen. Tezamen met de reserve "stedelijke vernieuwing " ad. € 8 miljoen bedraagt de omvang € 63 miljoen.

Bestemmingsreserves

Van het saldo bestemmingsreserves per 1 januari 2024 vormt de reserve dekking kapitaallasten qua volume het belangrijkste onderdeel. Het saldo van ongeveer € 140 miljoen betreft vooral investeringen in onderwijsgebouwen.

De egalisatiereserves “buitenruimte”, en “openbare verlichting” moeten worden bezien in relatie met de op de programma’s opgenomen budgetten. Via deze structurele bedragen in de begroting is het toekomstig onderhoud duurzaam geregeld. De concrete invulling en fasering vindt plaats via de integrale meerjarige planning en verantwoording van het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte (MPP).

Twee grote bedragen binnen overige bestemmingsreserves zijn de reserve "investering energietransitie + duurzaamheid" die is gevormd via het raadsvoorstel "Afweging houden of verkopen aandelen Eneco" van september 2018 en de reserve voor "Toekomstige gemeentelijke investeringen A9". De brede reserve “stedelijke vernieuwing” wordt gevoed met een structurele dotatie van € 1 miljoen.

Voorzieningen

Het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen wordt ten laste van de onderhoudsvoorziening vastgoed gebracht. In de begroting is een structurele dotatie opgenomen op basis van het meerjarig gemiddeld benodigde bedrag over een looptijd van twintig jaar. De onttrekkingen voor het daadwerkelijke onderhoud kunnen van jaar tot jaar sterk fluctueren. Over de vermelde jaren wordt meer gestort dan onttrokken en de voorziening neemt toe van € 4 naar € 11 miljoen.

Jaarlijks wordt bij opmaak van de programmarekening de voorziening algemene pensioenwet politiek ambtsdragers + wachtgeldverplichting (ongeveer € 4 miljoen) geactualiseerd.

Bij de Perspectiefnota 2021 is besloten tot de instelling van een spaarvoorziening riolen. De spaarvoorziening valt in dezelfde categorie als de reeds veel langer bestaande egalisatievoorziening. Het BBV kent beide instrumenten, die allebei zijn bedoeld om bij te dragen aan een verantwoorde en gelijkmatige ontwikkeling van de lastendruk op langere termijn. De egalisatievoorziening egaliseert incidentele fluctuaties tussen de jaren op het binnenkomende rioolrecht en de hieruit te dekken kosten. Bij een oplopende stand van egalisatievoorziening kunnen middelen hieruit via de spaarvoorziening worden ingezet ter dekking ineens van een deel van de jaarlijkse vervangingsinvesteringen zoals opgenomen in het MPP Buitenruimte. Op deze manier wordt een eventuele restruimte binnen een trendmatige, behoedzame tariefontwikkeling aangemerkt en ingezet als spaarcomponent.

C Subsidies & gemeentelijke jaarhuren voor gesubsidieerde instellingen

Subsidies programma 1

bedrag x € 1.000					
Instelling	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2023**	**2024**	
Programma 1 Sociaal domein					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie					
Groenraad Amstelveen	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het groenbeleid.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2016.	10	11	
Participatieraad Sociaal Domein	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban advies geven aan het college over de ontwikkeling van het sociaal beleid en de sociale leefomgeving.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2016.	39	42	
Cliëntenraad Minima	Vanuit ervaringsdeskundigheid advies geven aan het college over uitvoeringsaangelegenheden die de minima betreffen.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2016.	22	18	
Stichting Vluchtelingenwerk Amstelland	Het verzorgen van de eerste opvang en het geven van maatschappelijke begeleiding bij het inburgeringsproces.	Sociale integratie.	195	210	
Stichting Brentano Amstelveen	Coördinatie boodschappenplusbus.	Ondersteuning van inwoners ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	100	108	
Stichting Brentano Amstelveen	Ondersteuningsaanbod t.b.v. wonen en zorg.	Ondersteuning van inwoners ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	92	100	
Stichting Sociaal Steunpunt Amstelveen	Ondersteuning inwoners door vrijwilligers op het gebied van sociale zekerheid.	Ondersteuning van inwoners ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	12	13	
Stichting Alzheimer Nederland	Alzheimercafé.	Ondersteunen en informeren van mensen met dementie en hun mantelzorgers.	2	2	
Stichting Belklus	Vrijwilligers klussen bij ouderen.	Ondersteuning van met name ouderen.	22	24	
Stichting Kledingbank Amstelland	Regionale kledingvoorziening voor minima.	Ondersteuning minima.	15	16	
Voedselbank Amstelveen	Ondersteuning minima d.m.v. voedselpakketten.	Ondersteunen minima.	28	30	

Stichting Participe Amstelland	Preventieve zorg en ondersteuning.	Algemene voorzieningen advies en activerend aanbod voor ouderen en kwetsbare in het algemeen maatschappelijk werk.		2.321	3 en 4
Regenboog groep	Uitvoering werkzaamheden briefadres door maatschappelijk werk.	Voorziening vanuit aanpak economische dakloosheid.		54	
Vrijwilligerscentrale	Werven, bemiddelen en trainen (gespecialiseerde)vrijwilligers.	Ondersteuning van vrijwillige inzet en bevorderen van participatie.	291	314	
Diverse organisaties Mantelzorg	Ondersteuning mantelzorgers.	Het voorkomen van overbelasting van mantelzorgers door tijdig te zorgen voor goede en voldoende ondersteuning.	420	454	
Stichting Participe Amstelland, Zonnehuisgroep Amstelland	Het opzetten en uitvoeren van vrij toegankelijke dagstructureringsactiviteiten.	Realiseren dagstructurering als algemene voorziening in wijken voor kwetsbare inwoners.	161	174	
Inloopinitiatieven voor kankerpatiënten in Villa Randwijck en Alleman	Coördinatie en ontmoetingsactiviteiten.	Ondersteuning kankerpatiënten en hun naasten door ervaringsdeskundigen.	8	9	
Diverse instellingen OGGZ	Activiteiten op het gebied van bemoeizorg en depressie-preventie, aanpak alcohol en drugsgebruik. Door initiatieven zoals Team Ed en Bijspringen en versterken werken we aan innovatie.	Verminderen alcohol en drugsgebruik en het toewerken naar een sluitende aanpak voor inwoners met onbegrepen gedrag.	319	347	
Diverse instellingen	Het geven van cursussen i.v.m. valpreventie.	Vroegsignalering, voorlichting, het geven van cursussen en stimuleren van gedrag dat bijdraagt aan het voorkomen van valincidenten.	34	37	
Diverse instellingen	Innovatie Zorg en Welzijn.	Projecten die zijn gefinancieerd vanuit het Innovatiefonds Zorg en Welzijn.	53	57	
Diverse instellingen	Diversiteitsagenda: Internationale Vrouwendag.	Bevorderen vrouwenemancipatie.	6	6	
Carafit, De Schakel Vrijetijdsvereniging, Stichting De Regenboog, Stichting De Vrijbuiter, Stichting Paardrijden	Ondersteuning vrijetijdsbesteding verstandelijk gehandicapten.	Maatschappelijke deelname te vergroten.	34	37	
Vrijwilligerscentrale Amstelland	Uitvoering maatschappelijke stages.	Stimuleren vrijwilligerswerk / maatschappelijke participatie en algemene ontwikkelingen jeugd.	47	50	
Stichting Participe Amstelland	Coördinatie van activiteiten, wijkwelzijnswerk en beheer van wijkcentra.	Bevorderen sociale samenhang en verbeteren sociale infrastructuur in de Amstelveense wijken.	1.309	1.414	3
Amstelveen ontmoet elkaar	Informele netwerken, bewonersgroepen, bewonersinitiatieven en internationale activiteiten.	Versterken sociale basis en bevorderen sociale samenhang.	380	410	
Brijder Jeugd (Parnassia groep)	Preventie t.a.v. alcohol, drugs, gamen of gokken. 'Helder op school'.	Preventie t.a.v. alcohol, drugs, gamen of gokken.	37	30	

Stichting Kinderland/ Stichting Ons Vakantiekamp	Vakantiekamp voor Amstelveense kinderen.	Vrijetijdsaanbod voor de jeugd in de zomervakantie.	31	34	
Amstelveense scoutingverenigingen obv de subsidieregeling Scouting	Accommodatie en scoutingactiviteiten voor Amstelveense jeugdleden.	Vrijetijdsaanbod voor de jeugd.	141	151	
6.2 Wijkteams					
Stichting Humanitas	Home-Start biedt ouders/ verzorgers ondersteuning bij de opvoeding van hun kinderen. Getrainde vrijwilligers bieden een luisterend oor of praktische hulp, bijvoorbeeld bij het ondernemen van activiteiten met de kinderen. Home-Start is er voor gezinnen met kinderen van 0 t/m 14 jaar.	Preventieve jeugdhulp ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	71	77	
Opvoedadvies	Opvoedspreekuur voor ouders/verzorgers met vragen en problemen rondom de opvoeding van kinderen van 0-18 jaar.	Preventieve jeugdhulp ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	61	66	
Samenwerkingsverband Amstelland en de Meerlanden	Schoolmaatschappelijk werk (SMW).	Preventieve hulp en ondersteuning van leerlingen en hun ouders in het voortgeze onderwijs.	197	212	5
Buurtgezinnen	Vraaggezinnen worden door steungezinnen geholpen in de buurt.	Ouders ontlasten en sterker maken, opvoedingsklimaat verbeteren en netwerk van het gezin uitbreiden.	49	72	
6.3 Inkomensregelingen					
Stichting Humanitas	SHV Pilot JAS/bijdrage Humanitas.	Ondersteuning en preventie armoede jongeren.	100	0	2
Stichting Humanitas	SHV preventieve jongeren scholing.	Preventie jongeren.	30	0	
Stichting Humanitas	Betaalde coördinator voor de thuisadministratie.	Adequate begeleiding van de vrijwilligers.	48	52	
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-					
Vesper care	Pilot buitenschoolse opvang plus (BSO+).	Buitenschoolse opvang met een plus, gezien de extra ondersteuningsbehoefte van de leerlingen.		233	1

Stichting Amstelland Zorg	Pilot POH GGZ Huisartsen.	Vroegsignalering van jeugdproblematiek om erger te voorkomen, voorkomen van doorverwijzing naar specialistische jeugdhulp als mogelijk en passende verwijzing als die nodig is. Beperken van kosten voor specialistische jeugdhulp waar mogelijk.	100	150	
totaal programma 1 Sociaal Domein			**4.461**	**7.333**	

1. Nieuwe (gesubsidieerde) activiteit
2. 1e tijdvakrapportage 2021
3. Prijsindex
4. In de begroting 2024 op een andere categorie geraamd.
5. Een deel van deze subsidie betreft de gemeenten Aalsmeer, Uithoorn en Ouder Amstel. Hiervoor worden bijdragen ontvangen.

Subsidies programma 2

bedrag x € 1.000					
Instelling	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2023**	**2024**	
Programma 2 Onderwijs en ontplooiing					
4.1 Openbaar basisonderwijs					
Stichting Amstelwijs	Exploitatiebijdrage aan de openbare basisschool in Nes aan de Amstel die onder de opheffingsnorm valt.	Basisonderwijs beschikbaar houden in Nes.	134	144	
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken					
Stichting Wereldbuur	Coördinatie Taalhuis, waaronder het werven en begeleiden van laaggeletterden en vrijwilligers.	Laaggeletterdheid bestrijden en de sociale samenhang bevorderen door uitwisseling tussen burgers op het gebied van de Nederlandse taal.	69	75	
Stichting Vrijwilligerscentrale	Faciliteren Taalhuis, Communicatie, en ondersteuning vrijwilligers	Laaggeletterdheid bestrijden en vrijwilligers behouden door waardering te laten blijken.	44	48	
Amstelveense onderwijsinstellingen obv subsidieregeling Kwaliteitsimpuls onderwijs	Kwaliteitsprojecten van Amstelveense basisscholen.	Projectmatige ondersteuning van basisscholen bij hun ambitie om het onderwijs voor hun leerlingen te verbeteren.	327	241	
Panta Rhei	Bijdragen aan de extra kosten voor zij-instromers bij de Panta Rhei.	Terugdringen van het lerarentekort.	100	0	2
Kindercentrum De Stoel, KinderRijk Dagopvang B.V., Wolkewietje, Hestia Amstelveen, Majest Amstelveen, Stichting peuterspeelzaal Teddy,Unikids en De Kleine Wereld	Kindplaatsen voor peuterarrangementen / voorschoolse educatie en inzet op verstreking kwaliteit van het aanbod.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	1.586	1.712	4

Stichting 1801 (vooheen Onderwijs Advies)	Preventieve logopedie op kinderopvanginstellingen en bij de spreekuren JGZ.	Vroegstijdige onderkenning van problemetiek in de spraak-taalontwikkeling van jonge kinderen ter voorkoming van onderwijsachterstanden.	95	102	
Kindercentrum De Stoel, KinderRijk Dagopvang B.V., Wolkewietje, Hestia Amstelveen, Majest Amstelveen, Stichting peuterspeelzaal Teddy,Unikids, De Kleine Wereld en Stichting 1801	Ouderbetrokkenheid in de gesubsidieerde peuteropvang.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	57	61	
5.1 Sportbeleid en activering					
Amstelveense sportverenigingen obv subsidieregeling Jeugdsportstimulering	Sportverenigingen in staat stellen goede faciliteiten rondom jeugdsport (contributie, kader, velden, materiaal) te realiseren.	Brede sportdeelname Amstelveense jeugd stimuleren.	33	36	
Sportservice Noord-Holland	Activiteiten ter ondersteuning van individuele gehandicapte sporters en sportverenigingen en ter promotie van aangepaste sport.	Het sportaanbod voor mensen met een beperking te stimuleren en te optimaliseren.	22	24	
Amstelveense aanvragers	Breedte- en topsportevenementen obv subsidie regelingen.	Sportstimulering.	56	61	
Amstelveense aanvragers	Projectmatige activiteiten ten behoeve van breedtesport.	Sportstimulering.	15	16	
Amstelveense sportorganisaties	Investeringen in duurzaamheidsmaatregelen op de sportaccommodaties.	Verduurzaming sportverenigingen.	200	0	1
RKAVIC	Onderhoud velden.	Uitvoering overeenkomst over gemeentelijk aandeel in de onderhoudskosten van de velden.	36	39	
Hockeyvereniging HIC	Onderhoud velden.	Uitvoering overeenkomst over gemeentelijk aandeel in de onderhoudskosten van de velden.	41	44	
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie					
Stichting Amstelveen Oranje	Viering nationale feestdagen Koningsdag (en -nach), 4 en 5 mei.	Bevorderen historisch besef van huidige en toekomstige generaties.	63	69	
Stichting Amstelveense Kunstbelangen	Cursusactiviteiten op het gebied van beeldende kunst voor beginners en gevorderden.	Bevorderen actieve cultuurparticipatie.	15	16	
Comité Herdenking Gevallenen in Nederlands Indië	Jaarlijkse herdenking 14 augustus.	Bevorderen historisch besef van huidige en toekomstige generaties.	1	1	
Stichting Sinterklaas Comité Amstelveen	Intocht St. Nicolaas.	Bevorderen saamhorigheid.	1	1	
Kunst, Cultuur en Sportfestival 2024	De organisatie van een Kunst, Cultuur en Sportfestival.	Het stimuleren van kunst- en cultuurbezoek en sport.	0	65	
Stichting Amstelveenweb	Het onderhouden van een website over de gemeente Amstelveen met betrekking tot historie, nieuws en gebeurtenissen van de gemeente Amstelveen en van publieke organisaties.	Het geven van informatie en educatie aan potentiële bezoekers van de gemeente Amstelveen, aan inwoners van deze gemeente en daarbuiten, over de gemeente Amstelveen.	6	6	

Stichting Platform C	(Cultuur)-educatie voor jongeren en volwassenen.	Een breed publiek in contact brengen met en volgen van educatie op gebied van kunst en cultuur. Versterken van het cultuurklimaat.	1.205	1.302	
Stichting Amstelveens Poppentheater	Kindervoorstellingen in het theater.	Stimuleren passieve cultuurparticipatie kinderen.	156	169	
Stichting Schouwburg Amstelveen	Voorstellingen in de grote en de kleine theaterzaal.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart, versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	1.580	1.706	4
Stichting p60	Podium bieden voor pop, cultuur en media en verhuur van oefenruimtes met inzet van vrijwilligers.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen. Uitvoering geven aan het jongerenbeleid.	719	776	
Diverse Podia	Diverse voorstellingen.	Bevorderen cultuurdeelname en versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	7	7	
Anna Amstelveen	Cultureel (muziek)programma.	Bevorderen cultuurdeelname en versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	0	45	
Amstelveense verenigingen voor amateurkunst obv de subsidieregeling stimulering amateurkunst	Projecten op het gebied van amateurkunst en de activiteiten van diverse amateurkunstorganisaties.	Stimuleren actieve cultuurdeelname.	66	71	
Vereniging Amstelland Kunst	Organiseren atelierroute.	Een breed publiek in contact brengen met hedendaagse beeldende kunst.	19	21	
Stichting Cobra Kunstprijs Amstelveen	De prijs, geldbedrag en tentoonstelling met publicatie in het Cobra Museum, wordt tweejaarlijks uitgereikt aan een beeldend kunstenaar die in Nederland woonachtig is, of met Nederland verbonden is.	Versterken van het culturele klimaat in Amstelveen en het stimuleren van talent.	16	17	
Amstelveense aanvrager op basis van de subsidieregeling incidentele subsidies innovatieve projecten / activiteiten / festivals	Projectmatige (multidisciplinaire) activiteiten van Amstelveense instellingen en particulieren.	Bevorderen cultuurdeelname en versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	57	62	
Amstelveense aanvragers op basis van de regeling Promotie Amstelveense kunstenaars.	Projectmatige activiteiten van Amstelveense instellingen en kunstenaars.	Promotie Amstelveense kunstenaars.	40	43	
Bostheater	Ondersteunen bostheater in de uitvoering van de producties en optimaliseren communicatie richting de inwoners van Amstelveen.	Stimuleren passieve cultuurdeelname.	0	76	
NH Pop live	Provinciale wedstrijd voor aanstormend talent (bandjes)	Stimuleren actieve cultuurdeelname en talentontwikkeling.	4	4	

Diverse organisaties	Activiteiten voor amateurkunstenaars.	stimuleren actieve cultuurbeoefening van amateurkunstenaars.	10	11	
Diverse organisaties	Organiseren van laagdrempelige evenementen en activiteiten.	Stimuleren deelname cultuurparticipatie dmv het organiseren van diverse laagdrempelige evenementen / activiteiten.	34	36	
Kunstenaar in de klas	Educatie kunstonderwijs op school en bezoek aan ateliers.	Kinderen actief kennis laten maken met kunst en kunstenaars.	6	7	
Stichting Platform C	Uitvoering plan programma cultuureducatie met kwaliteit.	Kwaliteit en kracht van cultuureducatie versterken en cultuureducatie verder verankeren binnen het onderwijs.	22	24	
5.4 Musea					
Stichting Cobra Museum voor Moderne Kunst Amstelveen	Openstelling museum en het organiseren van ten minste 1 tentoonstellingsprogramma.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	1.295	1.399	4
Museum Jan	Ten behoeve van de exploitatie en de verdere professionalisering van het Museum Jan.	Bevorderen cultuurdeelname/museumbezoek en verhogen eigen inkomsten.	0	250	3
Museum Jan	(kunst)Educatie voor jongeren en volwassenen.	Een breed publiek in contact brengen met en volgen van educatie op gebied van kunst en cultuur.	6	7	
5.5 Cultureel erfgoed					
Vereniging Historisch Amstelveen	Publicaties, website, lezingen, excursies, onderzoek en collectievorming over de geschiedenis van Amstelveen.	De lokale geschiedenis bestuderen, vastleggen en openstellen voor publiek en de belangstelling voor geschiedenis stimuleren.	20	22	
Amstelveense aanvragers obv de Monumentenverordening	Instandhouding (onderhoud en restauratie) van het monument.	Monumentenzorg.	45	49	
5.6 Media					
Stichting Amstelland Bibliotheken	Uitvoeren van de kernfuncties van een basisbibliotheek met ruime openstelling en een interactieve website.	Laagdrempelige en deskundige toegang tot alle bronnen van kennis, cultuur en verbeelding in onze samenleving.	2.161	2.334	4
Dorpsraad Nes a/d Amstel, Aagje Deken	Aanschaf media.	Bibliotheekvoorziening in Nes aan de amstel.	2	2	
Mediafonds	Uitzendingen op radio en tv en of diverse media.	Onafhankelijke, diepgaande, bij de stad betrokken en kwalitatief hoogwaardige (onderzoeks-) journalistiek in Amstelveen versterken.	81	100	
Lokale omroep	Uitzendingen op radio en tv.	Uitvoering geven aan de zorgplicht voor de bekostiging van de lokale omroep volgens de mediawet.	159	172	
totaal programma 2 Onderwijs en ontplooiing			**10.611**	**11.470**	

1. Perspectiefnota 2022.
2. Aanvullende voorstellen bij de programmabegroting 2021
3. Perspectiefnota 2024
4. Prijsindex 2024.

Subsidies programma 3

bedrag x € 1.000					
Instelling	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2023**	**2024**	
Programma 3 Economie en duurzaamheid					
3.1 Economische ontwikkeling					
Amstelveense aanvrager obv subsidieregeling Internationale initiatieven	Internationale initiatieven.	Het ondersteunen van initiatieven van inwoners van Amstelveen die het internationaal bewustzijn bevorderen en het draagvlak hiervoor versterken.	18	19	
3.3 Bedrijfloket en -ontwikkelingen					
Diverse aanvragen.	Subsidieverordeningen Bedrijveninvestering Zone 2022-2026 en 2023-2027	Een BIZ draagt bij aan de samenwerking tussen ondernemers, het versterken van het ondernemersklimaat en het gezamenlijk investeren door de ondernemers in de openbare ruimte van het BIZ-gebied (schoon en veilig).	131	131	
3.4 Economische promotie					
Stichting Amstelveen Oranje	Organisatie en inhuldiging Sinterklaas.	Het accommoderen van een traditioneel feest voor de inwoners van Amstelveen ten behoeve van cohesie/saamhorigheid. Daarnaast is het een stimulans voor de detailhandel/horeca van Amstelveen.	0	65	
Amity	Internationale school.	Versterken van het vestigingsklimaat voor bedrijven en internationale werknemers; verlagen druk op de wachtlijsten van de internationale scholen en verlagen druk op het Nederlandstalig onderwijs.	0	1.000	1
Totaal Programma 3 Economie en duurzaamheid			**149**	**1.215**	

1. Amity heeft in 2023 het aantal van 400 leerlingen bereikt en de laatste tranche van de subsidie wordt in 2023 uitbetaald i.p.v. 2024.

Subsidies programma 4

bedrag x € 1.000					
Instelling	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2023**	**2024**	
Programma 4 Openbare ruimte					

5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie					
Stichting Vrijwilligers Speelboerderij Elsenhove	Ondersteuning bij de organisatie van (kinder-)activiteiten en werkvrijdagen, waarop door vrijwilligers grotere klussen worden uitgevoerd.	Natuur- en milieueducatie en inzet vrijwilligers.	5	5	
Eigenaren van panden	Groen op gebouwen subsidieregeling.	Stimuleren van groen op bestaande gebouwen ten einde een bijdrage te leveren aan de realisatie van waterberging en ter stimulering van de biodiversiteit.	0	300	1
7.4 Milieubeheer					
Aanvragers o.b.v. subsidieregeling verduurzamen bestaande woningen Amstelveen	Subsidieregeling verduurzamen bestaande woningen Amstelveen.	Deze subsidieregeling heeft tot doel het terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen (waaronder aardgas, benzine, diesel etc.) van bestaande woningen en wooncomplexen door stimulering van de transitie naar een fossiel-onafhankelijk Amstelveen in 2040.	250	250	
totaal programma 4 Openbare ruimte			**255**	**555**	

1. Uitvoeringsprogramma 2023 en Perspectiefnota 2024.

Subsidies programma 6

bedrag x € 1.000					
Instelling	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2023**	**2024**	
Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid					
1.2 Openbare orde en veiligheid					
Stichting Slachtofferhulp Amsterdam-Amstelland	Emotionele steun, hulp in het strafproces en ondersteuning bij het vergoed krijgen van schade.	Ondersteuning gericht op zelfredzaamheid en weerbaarheid van het slachtoffer.	21	26	
Stichting Beterburen	Kosteloze bemiddeling door vrijwilligers bij verstoorde relaties tussen buren.	Veilige stad zonder overlast waarbij inwoners invulling geven aan hun eigen verantwoordelijkheid.	27	55	
Amstelveense aanvrager obv de subsidieregelingen (kleine) veiligheidsprojecten voor particulieren, onder voorbehoud van vaststelling Actieplan integrale veiligheid 2014.	Veiligheidsprojecten in de wijken geïnitieerd door georganiseerde particulieren.	Uitvoering integraal veiligheidsbeleid 2019-2022 ten einde veiligheid en gevoel van veiligheid te verbeteren.	11	12	
Amstelveense aanvrager obv de subsidieregelingen (kleine) veiligheidsprojecten voor bedrijven, onder voorbehoud van vaststelling Actieplan integrale veiligheid 2014.	Veiligheidsprojecten voor bedrijven.	Uitvoering integraal veiligheidsbeleid 2019-2022 ten einde veiligheid en gevoel van veiligheid te verbeteren.	11	12	

Stichting JBO	Subsidie 2022-2026 Beveiligingsmaatregelen JBO.	Vergroten veiligheid(sgevoel) Amstelveense inwoners.	8	8	
Diverse organisaties	Klachtenbehandeling, voorlichting en advies.	Bestrijden en voorkomen discriminatie.	75	81	
totaal programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid			**154**	**195**	

Subsidies totaal

bedrag x € 1.000					
Instelling	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2023**	**2024**	
totaal			**15.630**	**20.768**	

Jaarhuren gesubsidieerde instellingen

Begrote jaarhuren 2023 voor de gesubsidieerde instellingen				
Object	**Huurder**	**Bijzonderheden**	**Jaarhuur 2023**	**Jaarhuur 2024**
Amsterdamseweg 247	St. Amstelveens Sportbedrijf	sportvelden	22	23
Burg. Haspelslaan 137a	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	22	23
Dr. Schaepmanlaan 6	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	23	24
Laan Rozenburg 4	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	20	21
Laan Rozenburg 15	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	21	22
Landtong 12	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	0	0
Landtong 14/14T	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal/tafeltennis	28	29
Langs de Akker 3	St. Amstelveens Sportbedrijf	sporthal	146	153
Lindenlaan 334 a	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	19	20
Noorddammerweg 48 C	St. Amstelveens Sportbedrijf	sportvelden	18	19
Noorddammerweg 55	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	19	20
Oostelijk Hafrond 445	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	21	22
Orion 3	St. Amstelveens Sportbedrijf	sportzaal	63	66
Ouderkerkerlaan 14	St. Amstelveens Sportbedrijf	turnzaal odin	20	20
Pandora 3	St. Amstelveens sportbedrijf	sportzaal	82	85
Pandora 7	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	21	22
Sportlaan 25	St. Amstelveens Sportbedrijf	bedrijfsruimte SAS	33	34
Sportlaan/Startbaan Sportpark Janselaan	St. Amstelveens Sportbedrijf	sportvelden	75	78
Van der Hooplaan 239	St. Amstelveens Sportbedrijf	zwembad	870	909
Zeelandiahoeve 9	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	23	24
Jane Addamslaan 11	St. Amstelveens Sportbedrijf	dubbele gymzaal	42	44
Sportlaan 29	St. Amstelveens Sportbedrijf	4 gymzalen	135	141
Mr. P.J.M. Aalberselaan 39	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	20	21
totaal	**St. Amstelveens Sportbedrijf**	**met subsidie**	**1.743**	**1.820**
Den Bloeijenden Wijngaerdt 1	interne verrekening	wijkcentrum	40	42
Groenhof 140	interne verrekening	wijkcentrum	82	85
Orion 3	interne verrekening	wijkcentrum	79	83
Westwijkplein 1-7	interne verrekening	wijkcentrum	96	100
totaal	**interne verrekening met budget Sociale Samenhang**	**met subsidie**	**297**	**310**
Stadsplein 102	St.Amstelland Bibilotheken	bibliotheek Stadshart	218	227
Westwijkplein 1	St.Amstelland Bibilotheken	bibliotheek Westwijk	99	102
totaal	**St.Amstelland Bibilotheken**	**met subsidie**	**317**	**329**
Stadsplein 99	St.Muziek-en Dansschool A'veen	muziek- en dansschool	101	104
totaal	**St.Muziek-en Dansschool A'veen**	**met subsidie**	**101**	**104**
Stadsplein 97	St.Volksuniversiteit Amstelland	volwassenen educatie	134	137
Stadsplein 100	St.Schouwburg Amstelveen	schouwburg	452	472
Stadsplein 100A	St. Poppodium Amstelveen	poppodium	133	139
Sandbergplein 1	St. Cobra museum voor Moderne Kunst A'veen	museum	393	411
Wolfert van Borsselenweg 85a	St. A' veens Poppentheater	poppentheater	55	57
totaal	**culturele instellingen**	**met subsidie**	**1.167**	**1.216**

Amsteldijk 143	Stichting Jonge Woudlopers	scouting	15	16
Princesselaan 1, De Uiterton I	Stichting De Uiterton	De Uiterton	16	16
Princesselaan 2, De Uiterton II	Stichting De Uiterton	De Uiterton	17	14
Princesselaan 3, Margarita	Stichting Scouting Margarita Groep	scouting	17	18
Princesselaan 4, Livingstone	Stichting Scouting Livingstone	scouting	17	18
Princesselaan 5, Guy de Lariqaudie	Stichting Guy de Larigaudie	scouting	17	18
Zetterij 14	Stichting Scouting Westwijk	scouting	32	33
totaal	**scouting**	**met subsidie**	**131**	**133**
Galjoen 4	Stichting Kledingbank	kledingbank	15	16
Keizer Karelweg 94 B	Vereniging de Schakel	verenigingsruimte	23	25
Noorddammerweg 1	St. Noorddamcentrum	ontmoetingscentrum	61	64
Orion 19a	Ver. Historisch Amstelveen	expositieruimte	20	21
Orion 19b	RTV Amstelveen	lokale omroep	15	16
Ouderkerkerlaan 15	St.A'veense Kunstbelangen,ateliers	verenigingsruimte	24	26
Smeenklaan 1	Vita	verenigingsruimte	69	71
totaal	**Overig**	**met subsidie**	**227**	**239**
	interne verrekening	atelierruimten		
totaal	**interne verrekening met budget Cultuur**	**met subsidie**	**0**	**0**
Totaal			**3.983**	**4.151**

D Meerjarenbalans

Activa

bedrag x € 1 mln.

	31dec23	31dec24	31dec25	31dec26	31dec27
Bezittingen (bedragen x € 1 miljoen)					
A.1.2 Materiële vaste activa	**287,7**	**338,5**	**381,9**	**410,2**	**442,6**
- Riolering	67,6	74,4	82,5	85,6	90,6
- Sport	6,4	15,1	25,2	24,3	23,4
- Bedrijfsgebouwen t.l.v. exploitatie	68,1	94,7	115,6	138,7	166,6
- Gronden *)	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
- Bedrijfsgebouwen / bedrijfsmiddelen *)	31,4	34,6	31,3	29,2	32,9
- Uitvoeringsprogramma werken buitenruimte *)	19,8	29,0	35,5	39,3	39,8
- Sport inclusief gymzalen *)	9,3	8,3	7,7	7,0	6,4
- Onderwijshuisvesting *)	75,7	73,7	71,2	68,7	66,2
- Overige investeringen	7,4	6,6	10,9	15,2	14,4
A.1.3 Financiële vaste activa	**18,9**	**18,9**	**18,9**	**18,9**	**18,9**
- Deelnemingen Eneco en BNG	13,6	13,6	13,6	13,6	13,6
- Overige uitzettingen > 1 jaar	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2
A.2.1 Voorraden	**15,5**	**12,9**	**34,0**	**23,1**	**10,4**
- Gronden in exploitatie	16,7	14,0	34,6	23,7	10,9
- idem; voorziening	-1,5	-1,3	-0,9	-0,9	-0,8
- Voorraden	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
A.2.2 tm A.2.4 Vorderingen < 1 jaar	**44,8**	**1,6**	**-62,7**	**-80,7**	**-89,6**
- Vorderingen / liquide middelen	47,3	4,1	-60,2	-78,2	-87,1
- voorziening dubieuze debiteuren	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
Totaal bezittingen per 31 december	**366,8**	**371,8**	**372,0**	**371,5**	**382,2**

*) Betaald uit bestemmingsreserves; zie eigen vermogen

Passiva

bedrag x € 1 mln.

	31dec23	31dec24	31dec25	31dec26	31dec27
Schulden					
P.1.1 Eigen vermogen: algemene reserve	**55,3**	**64,9**	**65,7**	**63,1**	**63,9**
P.1.1 Eigen vermogen: bestemmingsreserve	**195,9**	**193,7**	**194,0**	**196,8**	**207,1**
- Dekking kapitaallasten materiële vaste activa *)	138,3	147,6	147,7	146,4	147,5
- Stedelijke vernieuwing	8,2	9,2	10,2	11,2	12,2
- Groot onderhoud wegen	3,2	0,4	-1,5	-0,9	5,1
- Vervanging bedrijfsmiddelen	3,0	0,2	3,1	5,1	4,1
- Overige bestemmingsreserves	43,3	36,2	34,6	35,0	38,3
P.1.2 Voorzieningen	**32,2**	**32,2**	**34,0**	**35,6**	**37,4**
- FPU/FLO/wachtgeld	3,5	3,5	3,5	3,5	3,4
- Afkoop onderhoud graven + afkoopsommen	9,1	9,0	8,8	8,7	8,5
- Onderhoud Vastgoed	4,4	5,9	7,6	9,4	11,1
- Egalisatie riolering, afval en Zorgvlied	3,3	2,8	2,8	2,7	2,8
- Overige voorzieningen	11,8	11,2	11,3	11,4	11,6
P.1.3 Vaste schulden > 1 jaar	**64,5**	**62,2**	**60,0**	**57,7**	**55,5**
P.2 Schulden < 1 jaar	**19,0**	**18,8**	**18,4**	**18,4**	**18,3**
*) Zie materiële vaste activa					
Totaal schulden per 31 december	**366,8**	**371,8**	**372,0**	**371,5**	**382,2**

E Overzicht structurele en eenmalige middelen

	bedrag x € 1.000	2024			2025			2026			2027	
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1	**Sociaal domein**												
	a) incidentele baten/lasten	9.782	16	9.766	8.635		8.635	2.870		2.870	525		525
	b) structurele lasten/baten	95.187	27.097	68.090	95.693	27.097	68.596	95.803	27.097	68.706	95.813	27.097	68.716
	c) totaal lasten/baten	**104.969**	**27.113**	**77.856**	**104.328**	**27.097**	**77.231**	**98.673**	**27.097**	**71.576**	**96.338**	**27.097**	**69.241**
	d) incidentele reservemut.			0			0			0			0
	e) structurele reservemut.			0			0			0			0
	f) totaal resultaat	**104.969**	**27.113**	**77.856**	**104.328**	**27.097**	**77.231**	**98.673**	**27.097**	**71.576**	**96.338**	**27.097**	**69.241**

	bedrag x € 1.000	2024			2025			2026			2027	
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2	**Onderwijs en ontplooiing**												
	a) incidentele baten/lasten	5.489	622	4.867	3.944	25	3.919	1.145		1.145	511		511
	b) structurele lasten/baten	29.189	5.207	23.982	30.891	5.349	25.542	33.367	6.379	26.988	34.085	6.379	27.706
	c) totaal lasten/baten	**34.678**	**5.829**	**28.849**	**34.835**	**5.374**	**29.461**	**34.512**	**6.379**	**28.133**	**34.596**	**6.379**	**28.217**
	d) incidentele reservemut.	650		650	150		150			0			0
	e) structurele reservemut.		3.458	-3.458		3.129	-3.129		3.125	-3.125		3.118	-3.118
	f) totaal resultaat	**35.328**	**9.287**	**26.041**	**34.985**	**8.503**	**26.482**	**34.512**	**9.504**	**25.008**	**34.596**	**9.497**	**25.099**

	bedrag x € 1.000	2024			2025			2026			2027	
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
3	**Economie en duurzaamheid**												
	a) incidentele baten/lasten	1.075	9	1.066	49	9	40	24	9	15	-127	-116	-11
	b) structurele lasten/baten	2.474	3.891	-1.417	2.474	3.891	-1.417	2.474	3.891	-1.417	2.475	3.891	-1.416
	c) totaal lasten/baten	**3.549**	**3.900**	**-351**	**2.523**	**3.900**	**-1.377**	**2.498**	**3.900**	**-1.402**	**2.348**	**3.775**	**-1.427**
	d) incidentele reservemut.			0			0			0			0
	e) structurele reservemut.			0			0			0			0
	f) totaal resultaat	**3.549**	**3.900**	**-351**	**2.523**	**3.900**	**-1.377**	**2.498**	**3.900**	**-1.402**	**2.348**	**3.775**	**-1.427**

	bedrag x € 1.000	2024			2025			2026			2027	
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
4	**Openbare ruimte**												
	a) incidentele baten/lasten	30.180	22.925	7.255	25.411	18.795	6.616	23.646	15.539	8.107	6.686	582	6.104
	b) structurele lasten/baten	28.843	7.827	21.016	31.597	11.778	19.819	33.798	18.226	15.572	42.480	30.216	12.264
	c) totaal lasten/baten	**59.023**	**30.752**	**28.271**	**57.008**	**30.573**	**26.435**	**57.444**	**33.765**	**23.679**	**49.166**	**30.798**	**18.368**
	d) incidentele reservemut.	4.373	8.278	-3.905	5.510	7.224	-1.714	5.305	6.432	-1.127		150	-150
	e) structurele reservemut.	22.214	14.794	7.420	18.745	12.501	6.244	17.680	7.364	10.316	14.555	1.912	12.643
	f) totaal resultaat	**85.610**	**53.824**	**31.786**	**81.263**	**50.298**	**30.965**	**80.429**	**47.561**	**32.868**	**63.721**	**32.860**	**30.861**

	bedrag x € 1.000	2024			2025			2026			2027	
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
5	**Ruimtelijke ontwikkeling**												
	a) incidentele baten/lasten	26.144	47.044	-20.900	37.016	37.438	-422	25.740	33.566	-7.826	6.662	10.658	-3.996
	b) structurele lasten/baten	10.941	10.448	493	11.799	11.530	269	12.661	10.932	1.729	13.217	11.382	1.835
	c) totaal lasten/baten	**37.085**	**57.492**	**-20.407**	**48.815**	**48.968**	**-153**	**38.401**	**44.498**	**-6.097**	**19.879**	**22.040**	**-2.161**
	d) incidentele reservemut.	1.200	868	332	598	786	-188	618	618	0	618	618	0
	e) structurele reservemut.	18	907	-889	18	907	-889	18	788	-770	18	707	-689
	f) totaal resultaat	**38.303**	**59.267**	**-20.964**	**49.431**	**50.661**	**-1.230**	**39.037**	**45.904**	**-6.867**	**20.515**	**23.365**	**-2.850**

	bedrag x € 1.000	2024			2025			2026			2027	
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
6	**Bestuur, bevolking en veiligheid**												
	a) incidentele baten/lasten	1.093	-34	1.127	838		838	998		998	450		450
	b) structurele lasten/baten	20.400	2.986	17.414	20.353	2.952	17.401	20.400	2.952	17.448	20.379	2.952	17.427
	c) totaal lasten/baten	**21.493**	**2.952**	**18.541**	**21.191**	**2.952**	**18.239**	**21.398**	**2.952**	**18.446**	**20.829**	**2.952**	**17.877**
	d) incidentele reservemut.		-34	34			0			0			0
	e) structurele reservemut.		139	-139		74	-74		33	-33		33	-33
	f) totaal resultaat	**21.493**	**3.057**	**18.436**	**21.191**	**3.026**	**18.165**	**21.398**	**2.985**	**18.413**	**20.829**	**2.985**	**17.844**

	bedrag x € 1.000	2024			2025			2026			2027	
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
7	**Bedrijfsvoering**												
	a) incidentele baten/lasten	16.188	13.446	2.742	5.492	3.552	1.940	5.038	3.536	1.502	5.335	5.401	-66
	b) structurele lasten/baten	67.038	22.937	44.101	72.814	32.410	40.404	71.720	31.430	40.290	68.118	29.351	38.767
	c) totaal lasten/baten	**83.226**	**36.383**	**46.843**	**78.306**	**35.962**	**42.344**	**76.758**	**34.966**	**41.792**	**73.453**	**34.752**	**38.701**
	d) incidentele reservemut.	6.111	12.007	-5.896	261	2.051	-1.790	661	2.357	-1.696	3.850	5.297	-1.447
	e) structurele reservemut.	5.832	3.050	2.782	4.655	3.924	731	4.655	3.777	878	4.655	2.504	2.151
	f) totaal resultaat	**95.169**	**51.440**	**43.729**	**83.222**	**41.937**	**41.285**	**82.074**	**41.100**	**40.974**	**81.958**	**42.553**	**39.405**

	bedrag x € 1.000	2024			2025			2026			2027	
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
8	**Algemene dekkingsmiddelen**												
	a) incidentele baten/lasten	-452	6.259	-6.711	-356	18.462	-18.818	-109	1.240	-1.349	-467	2.343	-2.810
	b) structurele lasten/baten	6.779	187.174	-180.395	11.735	186.232	-174.497	17.782	195.364	-177.582	21.098	198.351	-177.253
	c) totaal lasten/baten	**6.327**	**193.433**	**-187.106**	**11.379**	**204.694**	**-193.315**	**17.673**	**196.604**	**-178.931**	**20.631**	**200.694**	**-180.063**
	d) incidentele reservemut.			0			0			0			0
	e) structurele reservemut.	1.000		1.000	1.000		1.000	1.000		1.000	1.000		1.000
	f) totaal resultaat	**7.327**	**193.433**	**-186.106**	**12.379**	**204.694**	**-192.315**	**18.673**	**196.604**	**-177.931**	**21.631**	**200.694**	**-179.063**

	bedrag x € 1.000	2024			2025			2026			2027	
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
TOTAAL-GENERAAL													
	a) incidentele baten/lasten	89.499	90.287	-788	81.029	78.281	2.748	59.352	53.890	5.462	19.575	18.868	707
	b) structurele lasten/baten	260.851	267.567	-6.716	277.356	281.239	-3.883	288.005	296.271	-8.266	297.665	309.619	-11.954
	c) totaal lasten/baten	**350.350**	**357.854**	**-7.504**	**358.385**	**359.520**	**-1.135**	**347.357**	**350.161**	**-2.804**	**317.240**	**328.487**	**-11.247**
	d) incidentele reservemut.	12.334	21.119	-8.785	6.519	10.061	-3.542	6.584	9.407	-2.823	4.468	6.065	-1.597
	e) structurele reservemut.	29.064	22.348	6.716	24.418	20.535	3.883	23.353	15.087	8.266	20.228	8.274	11.954
	f) totaal resultaat	**391.748**	**401.321**	**-9.573**	**389.322**	**390.116**	**-794**	**377.294**	**374.655**	**2.639**	**341.936**	**342.826**	**-890**
	Waarvan incidenteel saldo			-9.573			-794			2.639			-890
	Structureel saldo			0			0			0			0

F Bestuurlijke planning

Actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Inwoners worden ondersteund naar betaald werk, vrijwilligerswerk of het behalen van een startkwalificatie.	Uitvoering	
Inwoners met een arbeidsbeperking worden ondersteund naar zo regulier mogelijk werk. Wanneer voor deze inwoners werk een stap te ver blijkt te zijn worden zij gefaciliteerd om een stap terug te zetten richting dagbesteding en/of een uitkering.	Uitvoering	
Aanpassingen van de Participatiewet worden voortvarend verwerkt in de gemeentelijke uitvoeringspraktijk.	Uitvoering	
Evaluatie aanpak "financieel ontzorgen" en waar nodig verbeteringen doorvoeren.	Uitvoering	
Ondersteuning naar zorg via het Amstelveenloket (eventueel met hulp van onafhankelijke cliëntondersteuning).	Uitvoering	
Evaluatie actieplan Mantelzorg	College	
Evaluatie Alliantie tegen eenzaamheid	College	
Vergroten bereik minimabeleid door goede communicatie en toegankelijke digitale aanvraagprocedures.	Uitvoering	
Extra inkomensondersteuning aan inwoners die door recente ontwikkelingen in financiële problemen zijn gekomen.	Uitvoering	
Verwerken aandachtspunten Rekenkameronderzoek in beleidsuitvoering	Uitvoering	
Herijken van en uitvoering geven aan de Jeugdagenda (voor collegeperiode 2022-2026)		
Monitoren gebruik wijkcentra, ontmoetingsplaatsen	Uitvoering	
Evaluatie inzet NPO middelen en advies verdeling resterende middelen	Uitvoering	
Naar aanleiding van de evaluatie van de spreiding en zorgzwaarte van de groepen voorschoolse educatie het huidige aanbod aanpassen en mogelijk uitbreiden	Uitvoering	
Sportvoorziening Hermann Wesselink College	Uitvoering	4e kwartaal
Sportvoorziening Keizer Karel College	Raad	4e kwartaal
Uitbreiding Amstelveen College	Uitvoering	1e kwartaal
Nieuwbouw scholenlocatie Landtong	Uitvoering	1e kwartaal
Nieuwbouw scholenlocatie De Scheg	Raad	3e kwartaal
Nieuw- en verbouw scholencluster Orion	Raad	1e kwartaal
Aankoop tijdelijke huisvesting Pandora 4	Raad	1e kwartaal
Huisvesting Islamitische basisschool	Raad	2e kwartaal
Nieuwbouw maatschappelijke voorziening Lindenlaan	Raad	2e kwartaal
Verduurzamen sportaccommodaties	Uitvoering	
Uitvoering geven aan Sport- en beweegnota	Uitvoering	
Uitvoering projecten Lokaal Sportakkoord	Uitvoering	
Aanbieden van een gevarieerd cultuuraanbod.	Uitvoering	
Culturele partners gaan innovatiever, bedrijfsmatiger en meer samenwerken.	Uitvoering	

Onderzoek naar economische waarde van cultuur en bezoekersstromen.	Uitvoering	
Bevorderen van kunst- en cultuurinitiatieven in de buurt/op straat.	Uitvoering	
Stimuleren van cultuureducatie met name voor de jeugd.	Uitvoering	
Laatste fase DSP haalbaarheidsonderzoek en definitief advies herijken Cobra museum.	Uitvoering	
Placetesting: via programmering uittesten op Stadsplein in samenwerking met stakeholders.	Uitvoering	
Samenwerking tussen Pathé en cultuurstrip stimuleren en bestendigen.	Uitvoering	
Onderzoek uitzetten invulling Uilenstede 106 (vh Griffioen).	Uitvoering	
Handhaven van onafhankelijke, lokale media.	Uitvoering	
Aanpassen Standplaatsenbeleid zodat het voldoet aan de Europese Dienstenrichtlijn	Raad	4e kwartaal
Terrasplannen voor gebieden Stadshart, Amstelzijde en Oude Dorp	College	3e kwartaal
Afwegingskader vestiging flitskoeriers	College	1e kwartaal
Voorbereiden opstellen economisch profiel	Uitvoering	
Voortzetten stadspromotie via Visit Amstelveen en bijbehorende social media	Uitvoering	4e kwartaal
Opstellen van een uitvoeringsagenda toerisme en recreatie met acties, activiteiten, evenementen, maatregelen en projecten voor de korte en langere termijn, inclusief monitoren en evalueren.	College	4e kwartaal
Deelnemen aan het ontwikkelen van de Regionale Investeringsagenda (RIA).	Uitvoering	4e kwartaal
Opstellen vernieuwd evenementenbeleid	Raad	4e kwartaal
Buurtuitvoeringsplan Zeestratenbuurt	Raad	2e kwartaal
Plan van aanpak nationale isolatie aanpak	College	1e kwartaal
Businesscase Uitkoppelen WRK leiding	College	4e kwartaal
Warmte concessie Amstelveen Noord	Raad	3e kwartaal
(Voorbereiden) Uitbreiding elektriciteitsinfrastructuur	College	4e kwartaal
PLECK 5.0	Raad	4e kwartaal
Motie groenblauwe school- en speelpleinen fase II	Raad	2e kwartaal
Vergroenen schoolplein Karel Eykmanschool	Uitvoering	
Realisatie skatebaan Amstelveen zuid	Uitvoering	
Opstellen Groenvisie	Raad	1e kwartaal
Motie groene pergola's/green leafs	Raad	2e kwartaal
Voorbeeldtuin klimaatadaptatie	Uitvoering	
Actualiseren Meerjarenprojectenplan Buitenruimte	Raad	2e kwartaal
Opstellen Nota Civieltechnische Kunstwerken	Raad	1e kwartaal
Maatwerkoplossingen bij knelpunten verhardingen versus groen	Uitvoering	
Kwaliteitsverbetering hoofdfietsnetwerk	Uitvoering	
Afvalinzameling basisscholen	Uitvoering	
GFE inzameling hoogbouw	Uitvoering	
Omgevingsvisie	College	4e kwartaal

Visie Bovenkerkerweg	Raad	2e kwartaal
Visie Kostverlorenhof	Raad	4e kwartaal
Actualiseren hoogbouwvisie	Raad	3e kwartaal
Actualiseren Welstandsbeleid	Raad	4e kwartaal
Voorbereiden Masterplan groen herinrichting A9 strook	Uitvoering	
Uitwerking Gebiedsvisie Traverse A9 - Stadshart	Uitvoering	
Stedenbouwkundig plan en grondexploitatie Nieuw Legmeer	Raad	2e kwartaal
Bestemmingsplan Legmeer	Raad	4e kwartaal
Programma Legmeer	Raad	1e kwartaal
Vernieuwen van de Woonagenda Amstelveen	Raad	2e kwartaal
Aanpassen Doelgroepenverordening	Raad	3e kwartaal
Opstellen uitvoeringsagenda Woonzorgvisie Ouderen 2022-2040	College	4e kwartaal
Actualiseren zelfbewoningsclausule en antispeculatiebeding	College	2e kwartaal
Verduurzamen gemeentelijk vastgoed	Uitvoering	
Initiatieffase Regie op maatschappelijke voorzieningen (zoals medische centra)	Uitvoering	
Verstrekken subsidie voor treffen veiligheidsmaatregelen	Uitvoering	
Inzet op hotspots door toezicht en/of veiligheidsmaatregelen	Uitvoering	
Preventie door communicatie/voorlichting	Uitvoering	
Vergroten inzicht in aard en omvang	Uitvoering	
Intensivering toepassing Wet Bibob	Uitvoering	
Vergroten en borgen ambtelijke en bestuurlijke integriteit	Uitvoering	
Versterken veilig ondernemersklimaat	Uitvoering	
Nemen veiligheidsmaatregelen tav toegankelijkheid systemen	Uitvoering	
Communicatie ter vergroting weerbaarheid doelgroepen tegen digicriminaliteit	Uitvoering	
Versterken vroegsignalering en persoonsgerichte aanpak met veiligheid- en zorgpartners	Uitvoering	
Ambitieniveau actieve openbaarmaking bepalen	Raad	1e kwartaal
Uitbreiden digitale dienstverlening en informatievoorziening	Uitvoering	
Effectieve communicatiemiddelen inzetten om een grote verscheidenheid aan doelgroepen te informeren over veel verschillende thema's.	Uitvoering	
Inzetten van innovatieve participatiemiddelen.	Uitvoering	
Ultvoeringsagenda MRA 2020 -2024	Uitvoering	
Uitvoeren van re-integratie conform gewijzigde Re-integratieverordening.	Uitvoering	
Koersdocument Werk en inkomen opstellen en uitvoeren	Uitvoering	
Beleidsplan Schuldhulpverlening.	Raad	4e kwartaal
Implementeren beleidsnota armoedebestrijding.	Uitvoering	
Voorbereiding evaluatie participatiebeleid fysieke leefomgeving (Omgevingswet)	Uitvoering	

Plan van aanpak jongerenparticipatie met initiatiefvoorstel jongerenplatform van de gemeenteraad	Uitvoering	
Onderwijs-Jeugd agenda.	Raad	1e kwartaal
Borging van NPO – activiteiten/rijke schooldag.	College	2e kwartaal
Beleidsvisie zorgaanbod in de voorschoolse educatie.	College	2e kwartaal
Afspraken met onderwijs betreffende een event aanpak lerarentekort.	Uitvoering	2e kwartaal
Met de schoolbesturen een visie opstellen over het onderwijs aan nieuwkomers.	College	2e kwartaal
Vaststellen van de gemeentelijke Gezinsaanpak Laaggeletterdheid.	Uitvoering	2e kwartaal
Vaststellen uitvoeringskader amendement ‘Actie voor gelijke kansen’.	Uitvoering	1e kwartaal
Uitvoering geven aan sport en beweegnota	Uitvoering	
Uitvoering geven aan projecten Lokaal Sportakkoord II	Uitvoering	
Verduurzamen sportaccommodaties	Uitvoering	
Verder uitrollen van en uitvoering geven aan JOGG	Uitvoering	
Verder uitrollen van en uitvoering geven aan BOR	Uitvoering	
Handhaven van onafhankelijke, lokale media.	Uitvoering	
Uitwerking onderzoek cultureel budget/economische en maatschappelijke impact.	Uitvoering	
Onderzoek verbetering makersklimaat/broedplaatsen.	Uitvoering	
Voorbereiding verbouwing Cultuurstrip.	Uitvoering	
Cultureel-maatschappelijke invulling realiseren in samenwerking met Schouwburg op Uilenstede 106/108A.	Uitvoering	
Uitwerken plannen met LOCO voor een evenement waar sport en cultuur elkaar vinden.	Uitvoering	
Stimuleren van cultuureducatie.	Uitvoering	
Plan van aanpak doorontwikkelen bibliotheek.	Uitvoering	
Opstellen van uitvoeringsagenda toerisme en recreatie.	College	1e kwartaal
Voortzetten van stadspromotie via Visit Amstelveen en bijbehorende sociale media.	Uitvoering	
Uitwerken en uitvoeren van acties en projecten in en voor Amstelveen op basis van Werkprogramma Westeinderscheg.	Uitvoering	
Uitwerken en uitvoeren van acties en projecten in en voor Amstelveen op basis van programma en gebied Amstelscheg.	Uitvoering	
Samen met medeoverheden in het Groene Hart deelnemen aan het ontwikkelen van Regionale Investeringsagenda (RIA) en projecten en/of gebiedsprocessen inbrengen en knelpunten gezamenlijk op en aan te pakken.	Uitvoering	
De economische en toeristische waarde van waterrecreatie in Amstelveen versterken en waterrecreatie in Amstelveen verder ontwikkelen ten behoeve van inwoners en bezoekers.	Uitvoering	
Economisch belang (ruimte voor werken) borgen in visies en stedelijke ontwikkelingen: Omgevingsvisie, Nieuw Legmeer, A9-zone, Kronenburg-Uilenstede, verlevendiging Stadshart.	Uitvoering	4e kwartaal
Uitvoering kantorenvisie/beleid (na vaststelling)	Uitvoering	2e kwartaal
MRA/ Platform Economie: Opstellen regionale bedrijventerreinenstrategie	Uitvoering	4e kwartaal
G40: Kennisontwikkeling, belangenbehartiging en netwerkvorming worden gecombineerd om met het rijk samen te werken aan goede voorwaarden voor ruimte voor werken	Uitvoering	1e kwartaal

Onderzoek naar, en het invoeren van een stadsfonds	College	1e kwartaal
Buurtuitvoeringsplannen 2 wijken.	College	2e kwartaal
Bestemmingsplan hoogspanningslocaties bij Langs de Akker en Amstelveen Zuid.	Raad	3e kwartaal
Regionale Energiestrategie RES 2.0	Raad	3e kwartaal
Uitgangspuntennotitie Transitie Visie Warmte TVW 2.0	Raad	4e kwartaal
PLECK 6.0	Raad	4e kwartaal
Opstellen beleidsplan bomen	Raad	4e kwartaal
Actualiseren spel- en recreatiebeleid	Raad	4e kwartaal
Groenvisie	Raad	4e kwartaal
Actualiseren Nota Wegen	Raad	3e kwartaal
Grex Legmeer	Raad	2e kwartaal
Bestemmingsplan en exploitatieplan Scheg-Midden	Raad	2e kwartaal
Nota van Uitgangspunten Noordelijke Poeloever, Oude Dorp en Dek A9	Raad	1e kwartaal
Ontwikkelvisie Noordelijke Poeloever, Oude Dorp en Dek A9	Raad	3e kwartaal
Uitvoeringsplan Woonvisie Amstelveen 2023-2030.	College	1e kwartaal
Voorrangsregeling zorg- en onderwijspersoneel sociale huur.	Uitvoering	2e kwartaal
Implementatie wet Goed Verhuurderschap.	Raad	1e kwartaal
Opzetten volkshuisvestingsfonds voor sociale en middenhuur.	Raad	2e kwartaal
Prestatieafspraken maken met woningcorporaties.	College	3e kwartaal
Vernieuwde kaders voor woningdelen.	Raad	3e kwartaal
Afspraken met woningcorporaties en particuliere verhuurders over (omgekeerd) scheefwonen.	College	4e kwartaal
Actualisatie Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie Amstelveen	Raad	1e kwartaal
uitvoeringsagenda Bereikbaarheidsagenda Zuidlob VRA 2040	Raad	1e kwartaal
Herziening beleidsnota 'invoering betaald parkeren met vergunning'	College	4e kwartaal
Actualisatie nota parkeernormen.	Raad	4e kwartaal
Mobiliteitsplan gemeente	College	2e kwartaal
Visie elektrisch laden	Raad	2e kwartaal
Participeren bij planvorming gemeente Amsterdam over 'mitigerende maatregelen' GOW30.	Uitvoering	
Aanpak fietsveiligheid rondom basisscholen.	Uitvoering	
Nieuw parkeerbeleid	Raad	1e kwartaal
Specifieke en toegankelijke communicatie voor met name kwetsbare doelgroepen in het sociaal domein.	Uitvoering	
Gerichte communicatie en participatie campagnes op jongeren om ze te betrekken bij voor hun relevante thema's en plannen	Uitvoering	
Uitbreiding digitale dienstverlening in het Engels	Uitvoering	
Voortzetten communicatiecampagnes voor arbeidsmarktcommunicatie	Uitvoering	
MRA Agenda 2024-2028	Uitvoering	

Monitoring impact internationalisering op gemeentelijke dienstverlening en samenleving (sociale cohesie).	Uitvoering	
Nadere uitwerking en uitvoering van maatschappelijke samenwerking met het internationale bedrijfsleven.	Uitvoering	
Kennisuitwisseling Tempelhof-Schöneberg stedelijke ontwikkeling.	Uitvoering	
(geactualiseerde) Hoogbouwvisie	Raad	2e kwartaal
Gebiedsvisie strook Bovenkerkerweg	Raad	2e kwartaal
Omgevingsvisie	Raad	4e kwartaal
Welstandsnota	Raad	3e kwartaal
Strategisch Verwervingsbeleid	Raad	3e kwartaal
Tegengaan hinder door Schiphol in Amstelveen (geluid, luchtkwaliteit)	College	4e kwartaal
Verbeteren OV verbinding Amstelveen Zuid-Schiphol, tegengaan Schiphol-langparkeren in Amstelveen	College	4e kwartaal
Uitvoeren van het actieplan dementie “De mens zien”.	Uitvoering	
Versterken van de samenwerking rondom mensen met ggz problematiek middels de samenwerkingsagenda ggz “Samen werken aan maatschappelijk herstel”	Uitvoering	
Versterken van samenhang met netwerkpartners in de wijk.	Uitvoering	
Inzetten op het tegengaan van personeelstekorten in de zorg en Wmo-vervoer.	Uitvoering	
Verbinding Wmoteam met Participe en Wijkverpleging versterken.	Uitvoering	
Start vrouwencentrum in Amstelveen.	Uitvoering	
Uitvoeren Brede SPUK.	Uitvoering	
Versterken regionale samenwerking zorg en welzijn i.h.k.v. (de SPUK) Integraal Zorg Akkoord.	Uitvoering	
Uitvoeren Brede regeling SPUK GALA.	Uitvoering	
Actualiseren Algemene Plaatselijke Verordening	Raad	4e kwartaal
Financiële jaarstukken Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland	Raad	2e kwartaal
Verstrekken subsidies voor treffen veiligheidsmaatregelen	Uitvoering	
Communicatie vergroten weerbaarheid doelgroepen tegen digicriminaliteit/cybercrime	Uitvoering	
Versterken vroegsignalering en persoonsgerichte aanpak met partners	Uitvoering	
Verbeteren informatiegestuurd ondermijningsbeeld	Uitvoering	
Vaststellen HandhavingsUitvoeringsProgramma openbare ruimte 2024	College	1e kwartaal
Het oprichten van een bestuurlijk interventieteam	Uitvoering	4e kwartaal
Jeugd- en onderwijsagenda opstellen	Raad	1e kwartaal
Preventieve programma's en stimuleren gezond gedrag op scholen (zoals JOGG, jongerenwerk)	Uitvoering	
Verkennen acties gericht op verblijf thuisnabij (w.o. gezinsopvang)	Uitvoering	
Jeugdhulp, jongerenwerk en schoolmaatschappelijk werk op maat beschikbaar in onderwijs	Uitvoering	
Digitalisering en jongerenwerk (naar aanleiding van motie)	College	2e kwartaal
Doorontwikkelen aanpak IHV13w gericht op bevordering van veiligheid in gezinnen.	Uitvoering	

Voorbereiden op veranderingen voortvloeiend uit de hervormingsagenda	Uitvoering	
Amstelveen College	Uitvoering	1e kwartaal
Nieuwbouw scholenlocatie Landtong	Uitvoering	1e kwartaal
Nieuw- en verbouw scholencluster Orion	Raad	1e kwartaal
Sportvoorziening Keizer Karel College	Raad	4e kwartaal
Nieuwbouw maatschappelijke voorziening Lindenlaan	Raad	2e kwartaal
Verduurzamen Noorddammerweg 51	Raad	1e kwartaal
Groen-blauw schoolplein IBS Elif, Schweitzerlaan	Raad	2e kwartaal
Uitbreiding de Wereldschool, Amsterdamseweg 209	Raad	1e kwartaal
Nieuwbouw IKC De Scheg	Raad	1e kwartaal
Herinrichting buitenruimte Amstelland International School	Raad	2e kwartaal
Uitbreiding Internationale Schakelklassen	College	2e kwartaal
Voorbereiding besluitvorming vervanging gemeentelijk vlieggeluidsmeetpuntsysteem.	Uitvoering	
Participeren in BRS overleg.	Uitvoering	
Duurzaamheid.	Uitvoering	
Uilenstede.	Uitvoering	
Alleman.	Raad	1e kwartaal
Lindelaan Medisch centrum.	Raad	1e kwartaal
Cultuurstrip.	Raad	1e kwartaal
Strategie ontwikkelen voor doorontwikkeling van de digitale dienstverlening.	Uitvoering	

G Kaderstellende beleidsnota's

In deze lijst kaderstellende nota's staan geen verordeningen, (specifieke) beleidsregels en bestemmingsplannen.
Zie (ook) www.amstelveen.nl/bestuur-organisatie/publicatie/gemeentelijke-wet-en-regelgeving.

Thema	Programma/titel nota	Jaar van vaststelling
1	**Programma 1 Sociaal Domein**	
1.1	Nota Sociaal Domein	2019
1.1	Actieplan Mantelzorgondersteuning 2019	2019
1.1	Kadernota veranderopgave inburgering (VOI)	2021
1.1	Uitvoeringsagenda Gezond in Amstelveen	2021
1.2	Beleidsnota Schuldhulpverlening de toekomst in Balans 2021-2024	2020
1.2	Beleidsnota Minimabeleid 2019, Iedereen doet mee	2019
1.3	Jeugdagenda Amstelveen 2019-2022	2019
1.4	Participatievisie 2021-2022	2020
1.4	Visie 'Amstelveen ontmoet elkaar'	2020
2	**Programma 2 Onderwijs en ontplooiing**	
2.1	Onderwijsagenda 2019-2022	2019
2.1	Visie NME, Speelboerderij Elsenhove, Schooltuinen 2013-2018	2012
2.2	Plan van Scholen 2022-2025	2021
2.2	Visie voor de Brede schoolaanpak in Amstelveen	2007
2.2	Integraal Huisvestingsplan onderwijs (IHP) 2020-2024	2020
2.2	Integraal Huisvestingsplan onderwijs deel II 2025-2039	2021
2.3	Beleidskader spelrecreatie	2016
2.3	Sportnota Amstelveen beweegt nog meer! Nota Sport en bewegen	2021
2.4	Cultuuragenda 2020-2024	2019
2.4	Atelierbeleid 2021	2021
2.4	Kerkenvisie Amstelveen	2021
2.4	Kader Lokale omroep	2021
3	**Programma 3 Economie en duurzaamheid**	
3.1	Beleidsregels datacenters Amstelveen	2021
3.1	Standplaatsenbeleid 2018	2018
3.1	Bouwsteen Strategie Werklocaties Amstelveen	2020
3.1	Nota Accommodatiestrategie en Toeristenbelasting	2019
3.1	Visie Toerisme en Recreatie	2019
3.2	Nota Bodembeheer regio Amstelland en Meerlanden 2019	2020
3.2	Visie op Luchtkwaliteit Amstelveen	2020
3.2	Transitievisie Warmte	2020
3.2	Visie op zonne-energie	2020
3.2	Regionale energiestrategie Noord-Holland Zuid	2020
3.2	Plan voor Energietransitie Circulaire economie en klimaatadaptatie (PLECK)	2019
3.2	Plan voor Energietransitie Circulaire economie en klimaatadaptatie 3.0	2021
3.2	Leidraad Duurzaam bouwen en gebiedsontwikkelen	2021

4	**Programma 4 Openbare ruimte**	
4.1	Lijst met gemeentelijke gedenk en monumentale bomen	2016
4.1	Lijst met waardevolle particuliere bomen	2016
4.1	Beeldkwaliteitsplan onderhoud	2011
4.1	Ruimte voor groen; Groenstructuurplan voor Amstelveen 2008-2018	2008
4.1	Bomenplan	2008
4.1	Hondenkaart	2014
4.2	Nota wegen 2017-2021	2016
4.2	Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2026	2021
4.2	Verlichtingsplan 2015-2019	2014
4.2	Wegcategoriseringsplan Amstelveen 2012	2013
4.3	Textielbeleidsplan	2013
4.3	Grondstoffenvisie 2017-2021; van afval naar grondstof	2016
4.3	Grondstoffenplan 2022-2026	2021
4.4	Kwaliteitsbeheerplan begraafplaats Zorgvlied 2011-2015	2010
4.4	Beeldkwaliteitsplan Zorgvlied	2004
5	**Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling**	
5.1	Ruimtelijk ontwikkelingsperspectief (ROP) 2020	2020
5.1	Reclame in de openbare ruimte Amstelveen	2010
5.1	Ontwikkelvisie Legmeer	2020
5.1	Gebiedsperspectief en beeldkwaliteitsplannen Amstelscheg	2011
5.1	Erfgoednota	2016
5.1	Gebiedsvisie Kronenburg Uilenstede	2019
5.1	Hoogbouwvisie Amstelveen 2019	2019
5.2	Visie op zonne-energie Amstelveen	2020
5.2	Gebiedsvisie traverse A9 Stadshart	2021
5.2	Beeldkwaliteitsplan fase 1 herinrichting Oude Dorp	2020
5.3	Position Paper Schiphol	2019
5.4	Woonagenda Amstelveen 2020-2023	2020
5.4	Woonzorgvisie Ouderen	2022
5.4	Beleidsprogramma Aanpak Dakloosheid 2021-2025	2022
5.4	Beschermd wonen en dak- en thuisloosheid. Regioplan Een nieuwe start in Amstelland	2022
5.5	Mobiliteitsvisie Amstelveen	2020
5.5	Bereikbaarheidsagenda Zuidlob VRA 2040	2022
5.4	Nota Parkeernormen 2021	2020
5.4	Notitie invoering betaald parkeren met vergunning 2022	2022
5.5	Nota Grondbeleid 2023	2023
6	**Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid**	
6.1	Nota Integraal veiligheidsplan 2023-2026	2023
6.1	Beleidskader evenementen Groengebied Amstelland	2011
6.1	Beleidsplan 2016-2019 Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving	2016
6.1	Evenementenbeleid Amstelveen	2015
6.1	Preventie- en handhavingsplan alcohol Amstelveen	2012
6.1	Beleidsplan Crisisbeheersing (regionaal)	2015
6.2	Thematisch SDG-raadsprogramma Amstelveen 2022-2026	2022
6.4	Internationaal beleid 2023-2026	2023
6.4	Beleidskader internationale betrekkingen 2011-2014	2010

7	**Programma 7 Bedrijfsvoering**	
7.1	Treasurystatuut	2015
7.1	Nota risicobeleid, reservebeleid en activabeleid 2021	2021
7.1	Gemeentebreed informatiebeveiligingsbeleid AA gemeenten	2016

H Duurzaamheid

In deze bijlage wordt een overzicht gegeven van de kosten en uitgaven van de duuzaamheidsopgaven. Er zijn 3 stromen middelen die aan duurzaamheid worden besteed:

1. Structureel: middelen die structureel in de begroting van de gemeente staan en aan duurzaamheid worden besteed. Incidenteel: er wordt maximaal gebruik gemaakt van de beschikbare nationale en provinciale regelingen om het verduurzamen te versnellen. Zo worden middelen ingezet van het Nationaal Isolatieprogramma en voor Energiearmoede. Beide zijn SPUK (specifieke) uitkeringen. Dit is incidenteel geld en wordt verdeeld uitgegeven in 2023, 2024 en 2025 (overzicht Meerjarenraming).
2. CDOKE middelen: geld uit het klimaatakkoord, bestemd voor uitgaven aan klimaat- en energiebeleid voor de jaren 2023, 2024 en 2025. Het gaat om ongeveer € 1,6 miljoen per jaar en het geld moet voor minimaal 90% worden ingezet voor personeelskosten (overzicht CDOKE).
3. Reserve duurzaamheid: eenmalig bedrag van € 15 miljoen voor investeringen in de energie-transitie en duurzaamheid. Het geld kan besteed worden aan zaken die de duurzame doelen uit PLECK dienen, te weten Energietransitie, Circulaire economie en Klimaatadaptatie (overzicht Verloop reserve Investering energietransitie + duurzaamheid).

Meerjarenraming

			Meerjarenraming duurzaamheid 2024				
Omschrijving	**Programma**	**I/S**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
NIP2022 SPUK	4	I	155.300				
NIP2023 SPUK	4	I	50.000	195.000	150.000		
Energiearmoede restant 1e tranche 2022 naar 2023 SPUK	4	I	136.000				
Energiearmoede 2023 SPUK	4	I	360.000	370.000	370.000		
Dialoog met de stad	4	S	133.500	140.200	140.200	140.200	140.200
Energietransitie gebouwde omgeving	4	S	159.800	173.600	173.600	173.600	173.600
Besparing n.av. Verduurzamen gemeentelijk vastgoed	5	S	-68.000	-68.000	-68.000		
Totaal energietransitie			**926.600**	**810.800**	**765.800**	**313.800**	**313.800**
Het verduurzamen van de eigen organisatie	7	S	79.200	79.200	79.200		
Totaal Overig			**79.200**	**79.200**	**79.200**	**0**	**0**
Totaal Duurzaamheid, exclusief personeel			**1.005.800**	**890.000**	**845.000**	**313.800**	**313.800**

CDOKE regeling

bedrag x € 1.000		INCIDENTEEL			
Te dekken vanuit de regeling CDOKE	2023	2024	2025	2026	2027
Geraamde stand per 1 jan		**594**	**1.003**	**1.226**	**114**
Inkomsten CDOKE (het Rijk)	1.638	1.653	1.667		
Uitvoeringsprogramma 2023 (november 2022)	-930				
Perspectiefnota 2024:					
a. Doorloop vanuit het Uitvoeringsprogramma 2023					
Duurzaamheid en energietransitie		-604	-604	-604	
Warmteregisseur en projectleider warmtekavel		-126	-126	-126	
b. Uitbreiding formatie energieteam	-114	-114	-114	-114	-114
c. Gebiedsaanpak energietransitie; buurtuitvoeringsteam		-400	-600	-268	
Geraamde stand per 31 dec	**594**	**1.003**	**1.226**	**114**	**0**

Verloop reserve Investering energietransitie + duurzaamheid

Omschrijving (bedrag x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Geraamde stand per 1jan	**10.039**	**8.007**	**6.552**	**5.647**	**4.390**
Dotaties (voeding reserve duurzaamheid):					
# terugverdieneffect zonnepanelen op daken (PN22)	120	120	120	120	120
Onttrekkingen (inzet reserve duurzaamheid):					
# besluitvorming t/m JR'21	-1.377	-50	-50	0	0
# Uitvoeringsprogramma 2023 (november 2022)	-485	-100			
# PLECK 4.0 (december 2022)	-150				
# Perspectiefnota 2024					
Doorloop vanuit Uitvoeringsprogramma 2023		-325	-325	-325	0
Nieuw opgenomen	-140	-1.100	-650	-1.052	-100
Geraamde stand per 31dec	**8.007**	**6.552**	**5.647**	**4.390**	**4.410**

In totaal is er in 2024 € 3.463.000 gepland om uit te geven. Hierbij moet wel worden aangetekend dat daarvoor deels nog personeel gevonden moet worden. De reserve duurzaamheid laat nog € 4,4 miljoen onbestemd. Voor 2024 worden er geen extra uitgaven vanuit de reserve voorzien.

I BBV-indicatoren

Inleiding BBV indicatoren
Met de wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van 5 maart 2016 (Stb. 101) zijn gemeenten voortaan gehouden om in de programma's in de begroting en in het jaarverslag, de maatschappelijke effecten die met de verschillende programma's worden beoogd of gerealiseerd, toe te lichten aan de hand van beleidsindicatoren.

Deze indicatoren dragen bij om de begroting en jaarverslagen beleidsmatiger te maken, zodat raadsleden op de belangrijke momenten in een beleidscyclus zich een beeld kunnen vormen over behaalde beleidsresultaten en te behalen beleidsresultaten. Omdat het wenselijk is de resultaten van gemeenten te kunnen vergelijken worden de indicatoren die ten minste moeten worden gebruikt, opgenomen in een bijlage bij een ministeriële regeling.

Indien gemeenten daarnaast nog gebruik willen maken van andere indicatoren staat het hen vrij die naast de verplichte indicatoren in de programma's en programmaverantwoording op te nemen.

Actuele cijfers op www.waarstaatjegemeente.nl
Actuele BBV indicatoren zijn te vinden als dashboard op de (VNG) website www.waarstaatjegemeente.nl: https://s.abf.nl/mZJ9iHt1

Zelf vergelijken? Onderstaande link leidt naar de databank.
https://www.waarstaatjegemeente.nl/jive?workspace_guid=95b05311-b2f9-4a40-b2c0-143f25bdd2ca

Hier staat ook een nadere toelichting op de indicator en de oorspronkelijke bron ervan.

J Geraamde baten en lasten per taakveld

bedrag x € 1.000 Omschrijving taakveld	Geraamde lasten	Geraamde baten
0.1 Bestuur	4.356	0
0.10 Mutatie reserves P2	650	3.458
0.10 Mutatie reserves P3	0	0
0.10 Mutatie reserves P4	26.587	23.072
0.10 Mutatie reserves P5	1.218	1.775
0.10 Mutatie reserves P6	0	105
0.10 Mutatie reserves P7	11.943	15.057
0.10 Mutatie reserves P8	1.000	0
0.2 Burgerzaken	4.349	2.718
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	4.691	14.064
0.4 Ondersteuning organisatie	83.226	36.382
0.5 Treasury	1.665	651
0.61 OZB Woningen	1.317	15.029
0.62 OZB Niet woningen	439	14.813
0.63 Parkeerbelasting	415	3.181
0.64 Belastingen overig	69	0
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	162.940
0.8 Overige baten en lasten	-170	0
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	3.007	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.911	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	5.877	233
2.1 Verkeer en vervoer	16.331	1.016
2.2 Parkeren	954	828
2.5 Openbaar vervoer	243	0
3.1 Economische ontwikkeling	585	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	10.999	11.934
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	679	701
3.4 Economische promotie	2.285	3.199
4.1 Openbaar basisonderwijs	144	0
4.2 Onderwijshuisvesting	10.110	1.882
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	6.061	1.320
5.1 Sportbeleid en activering	5.240	0
5.2 Sportaccommodaties	2.740	2.386
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	5.325	0
5.4 Musea	1.722	0
5.5 Cultureel erfgoed	292	0
5.6 Media	3.042	240

5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	15.648	247
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	15.255	1.025
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9.425	112
6.3 Inkomensregelingen	28.717	25.279
6.4 WSW en beschut werk	2.062	0
6.5 Arbeidsparticipatie	2.806	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	3.429	69
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0
6.71 Hulp bij het huishouden (WMO)	7.354	0
6.71b Begeleiding (WMO)	4.311	628
6.71c Dagbesteding (WMO)	1.823	0
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	20.347	0
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	1.474	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	2.335	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0
6.82a Jeugdbescherming	1.714	0
7.1 Volksgezondheid	3.918	0
7.2 Riolering	6.779	9.215
7.3 Afval	11.415	14.860
7.4 Milieubeheer	4.051	0
7.5 Begraafplaatsen	4.800	5.414
8.1 Ruimte en leefomgeving	9.062	12.464
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	6.800	12.879
8.3 Wonen en bouwen	3.923	2.142
Totaal-generaal	**391.746**	**401.319**